

2024

Rocznik Statystyczny Województwa Lubuskiego

Statistical Yearbook of Lubuskie Voivodship

2024

Rocznik Statystyczny Województwa Lubuskiego

Statistical Yearbook of Lubuskie Voivodship

Urząd Statystyczny w Zielonej Górze Statistical Office in Zielona Góra

Zielona Góra 2024

Zespół Redakcyjny Urzędu Statystycznego

Editorial Board of Statistical Office

Przewodniczący, Redaktor Główny

President, Editor-in-Chief

Roman Fedak

Członkowie

Members

Monika Gembara, Iwona Goździcka, Milena Grzegorzczak-Guźniczak, Agnieszka Jankowska, Izabela Szmecht, Robert Wróbel

OPRACOWANIE MERYTORYCZNE

CONTENT-RELATED WORKS

Urząd Statystyczny w Zielonej Górze - Lubuski Ośrodek Badań Regionalnych

Statistical Office in Zielona Góra - Lubuskie Regional Research Centre

Zespół autorski

Editorial team

Elżbieta Adamska, Sandra Awakowicz, Roksana Bach, Angela Burchardt, Joanna Przybysz, Zuzanna Sikora, Iwona Surgucka, Piotr Wawrzusik

pod kierunkiem

supervised by

Iwony Goździckiej

PRACE WYDAWNICZE

EDITORIAL WORKS

Zakład Wydawnictw Statystycznych

Statistical Publishing Establishment

Opracowanie redakcyjne i korekta

Editorial works and proof-reading

pod kierunkiem

supervised by

Iwony Goździckiej

Skład i opracowanie graficzne

Typesetting and graphics

pod kierunkiem

supervised by

Marka Bartoszewicza

Zdjęcie zamieszczone na okładce

Photograph on the cover

Iłowa - zabytkowy pałac

Iłowa - the historic palace

ISSN 1640-0135

Publikacja dostępna na stronie internetowej

Publications available on website

<http://zielonagora.stat.gov.pl/>

Przy publikowaniu danych GUS prosimy o podanie źródła

When publishing Statistics Poland data — please indicate the source

Zakład Wydawnictw
Statystycznych

00-925 WARSZAWA, AL. NIEPODLEGŁOŚCI 208

Informacje w sprawach sprzedaży publikacji – tel.: (22) 608 32 10, 608 38 10
Zam. XXX/2024/nakł. 120

Przedmowa

Z przyjemnością przekazujemy Państwu dwudzieste piąte wydanie „Rocznika Statystycznego Województwa Lubuskiego”.

Zastosowanie graficznej formy prezentacji danych statystycznych pozwala na łatwiejsze zrozumienie informacji statystycznych i przedstawionych za ich pomocą relacji przestrzennych zjawisk. Dzięki temu Rocznik wizualizuje zjawiska i nadaje publikacji charakter poglądowy, zachowując przy tym swoją dotychczasową funkcję informacyjno-poznawczą.

Publikacja zawiera bogaty zestaw informacji charakteryzujących poziom życia społeczeństwa i stan gospodarki województwa. Dane statystyczne zgrupowano w 21 działach tematycznych. Po raz kolejny w Roczniku Statystycznym Województwa Lubuskiego zaprezentowana została Delimitacja Obszarów Wiejskich (DOW) opracowana przez Główny Urząd Statystyczny. Jej celem jest zapewnienie jednolitej prezentacji wyników badań statystycznych statystyki publicznej dotyczących obszarów wiejskich z uwzględnieniem ich różnorodności.

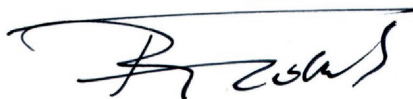
W porównaniu z poprzednią edycją zmienił się zakres lub sposób naliczania niektórych danych. W naszych badaniach na coraz szerszą skalę są stosowane źródła administracyjne.

Opracowanie kończą dwie tablice przeglądowe zawierające ważniejsze dane o województwie w latach 2000, 2010, 2015 i 2023 oraz wybrane informacje o województwie na tle kraju w 2023 r. Zamieszczony materiał statystyczny uzupełniono uwagami ogólnymi zawierającymi wyjaśnienia dotyczące terminologii, metodologii i zakresu informacji.

Oddając do rąk Państwa „Rocznik Statystyczny Województwa Lubuskiego”, mamy nadzieję, że publikacja okaże się cennym źródłem informacji o rozwoju społeczno-gospodarczym województwa. Jednocześnie dziękujemy wszystkim osobom i instytucjom za przekazane informacje. Będziemy wdzięczni za wnioski oraz uwagi przyczyniające się do kształtowania i wzbogacania jego treści.

Korzystając z okazji zachęcam Państwa również do poszukiwania różnorodnych informacji statystycznych w licznych publikacjach oraz bazach dostępnych na stronach internetowych Głównego Urzędu Statystycznego i Urzędu Statystycznego w Zielonej Górze.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego w Zielonej Górze

Roman Fedak

Zielona Góra, grudzień 2024 r.

Preface

We are pleased to present you the twenty-fifth edition of the „Statistical Yearbook of Lubuskie Voivodship”.

The use of a graphical form of presentation of statistical data allows easier understanding of statistical information and the spatial relations of phenomena represented by it. Thanks to this, the Yearbook visualizes the phenomena and gives the publication an illustrative character, while maintaining its informational and cognitive function.

The publication contains a rich set of information characterizing the standard of living of the society and the state of the economy of the Voivodship. Statistical data is grouped into 21 thematic sections. This is the next time when the „Statistical Yearbook of Lubuskie Voivodship” presents the Delimitation of Rural Areas (DOW) developed by the Statistics Poland. The purpose of the DOW is to ensure a consistent presentation of the results of statistical surveys on rural areas, emphasising their diversity.

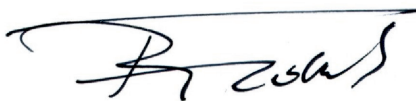
Compared to the previous edition, the scope of some data or the calculation methods have been changed. Administrative sources are used increasingly often in our research.

The study ends with two review tables containing major data on the Voivodship in 2000, 2010, 2015 and 2023 and selected information about the Voivodship on the background of the country in 2023. The published statistical material was supplemented with general comments containing explanations on the terminology, methodology and scope of information.

Presenting you with the „Statistical Yearbook of Lubuskie Voivodship”, we hope that the publication will prove to be a valuable source of information on the socio-economic development of the Voivodship. We would like to express our gratitude to all people and institutions for the information provided. We will be grateful for your conclusions and comments, which would help us improve the content of this publication.

Taking this opportunity, I also encourage you to look for a variety of statistical information in numerous publications and databases available on the websites of the Statistics Poland and the Statistical Office in Zielona Góra.

Director
of the Statistical Office in Zielona Góra

Roman Fedak

Zielona Góra, December 2024

Spis rzeczy

Przedmowa	
Objaśnienia znaków umownych	
Ważniejsze skróty	

Działy

I. Warunki naturalne i ochrona środowiska	
II. Samorząd terytorialny	
III. Wymiar sprawiedliwości	
IV. Ludność	
V. Rynek pracy	
VI. Wynagrodzenia. Świadczenia z ubezpieczeń społecznych	
VII. Gospodarstwa domowe. Mieszkania	
VIII. Edukacja i wychowanie	
IX. Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	
X. Kultura. Turystyka. Sport	
XI. Nauka i technika. Społeczeństwo informacyjne	
XII. Rolnictwo	
XIII. Leśnictwo i łowiectwo	
XIV. Przemysł i budownictwo	
XV. Transport	
XVI. Handel. Ceny	
XVII. Finanse przedsiębiorstw	
XVIII. Finanse publiczne	
XIX. Inwestycje. Środki trwałe	
XX. Rachunki regionalne	
XXI. Podmioty gospodarki narodowej	

Tablice przeglądowe

I. Województwo na tle kraju w 2022 r.	
II. Ważniejsze dane o województwie	
Uwagi ogólne	
Delimitacja obszarów wiejskich (DOW)	
Uwagi do działów	

Contents

	Str. Page
Preface	3, 4
Symbols	6
Major abbreviations	7

Chapters

Environment and environmental protection	11
Local government	25
Justice	26
Population	29
Labour market	48
Wages and salaries. Social security benefits	59
Households. Dwellings	63
Education	78
Health care and social assistance	87
Culture. Tourism. Sport	99
Science and technology. Information society	111
Agriculture	116
Forestry and hunting	124
Industry and construction	129
Transport	133
Trade. Prices	137
Finances of enterprises	140
Public finance	147
Investments. Fixed assets	152
Regional accounts	156
Entities of the national economy	158

Review tables

Voivodship on the background of the country in 2022	161
Major data on voivodship	166
General notes	175
Delimitation of rural area (DOW)	178
Notes to chapters	179

Objaśnienia znaków umownych Symbols

Symbol Symbol	Opis Description	
Kreska (-)	zjawisko nie wystąpiło magnitude zero	
Zero: (0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5 magnitude not zero, but less than 0.5 of a unit	
	(0,0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05 magnitude not zero, but less than 0.05 of a unit
Kropka (.)	oznacza: brak informacji, konieczność zachowania tajemnicy statystycznej lub że wypełnienie pozycji jest niemożliwe albo niecelowe data not available, classified data (statistical confidentiality) or providing data impossible or purposeless	
Znak (Δ)	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji; pełne nazwy podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 18 na str. xxx categories of applied classification presented in an abbreviated form; full names are given in the general notes to the Yearbook, item 18 on page 172	
„W tym” “Of which”	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy indicates that not all elements of the sum are given	
Comma (,)	used in figures represents the decimal point	

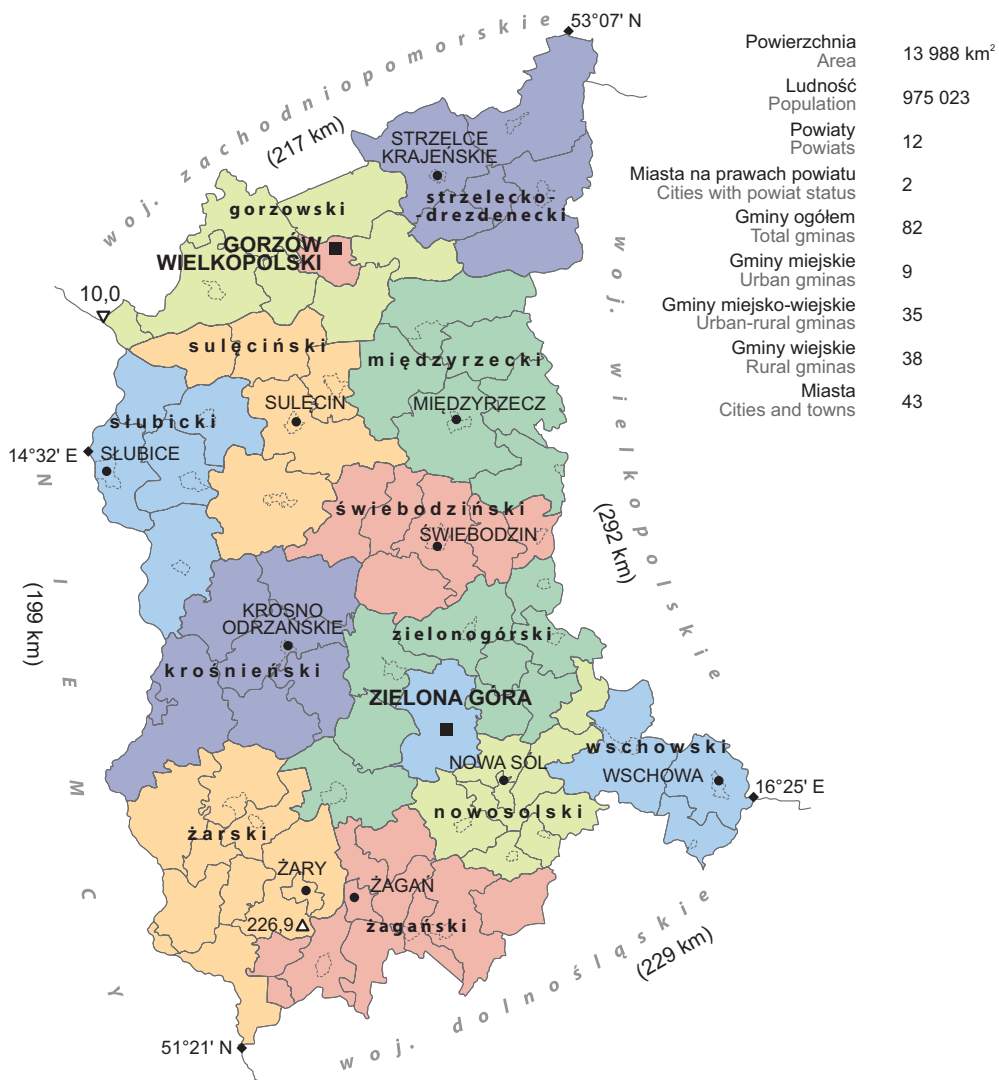
Ważniejsze skróty Major abbreviations

Skrót Abbreviations	Znaczenie Meaning
tys.	tysiąc
mln	milion
zł PLN	złoty złoty
szł. pcs	szuka pieces
wol. vol.	wolumin volume
kg	kilogram kilogram
dt	decytona deciton
t	tona tonne
mm	milimetr millimetre
m	metr metre
km	kilometr kilometre
m ²	metr kwadratowy square metre
ha	hektar hectare
km ²	kilometr kwadratowy square kilometre
l	litr litre
hl	hektolitr hectolitre
m ³	metr sześcienny cubic metre
dam ³	dekametr sześcienny cubic decametre
hm ³	hektometr sześcienny cubic hectometre
kWh	kilowatogodzina kilowatt-hour
GWh	gigawatogodzina gigawatt-hour
TJ	teradžul terajoule
°C	stopień Celsjusza centigrade
s	sekunda second
min	minuta minute
h	godzina hour
d 24 h	dość 24 hours
r.	rok
ceg brick	cegła przeliczeniowa materiałów ściennych standard brick unit expressing the quantity of wall building materials
t/r t/y	ton rocznie tonnes per year

Skrót Abbreviations	Znaczenie Meaning								
art. Art.	artykuł article								
dok. cont.	dokończenie continued								
n.p.m. a.s.l.	nad poziomem morza above the sea level								
nr (Nr) No.	numer number								
pkt	punkt								
p.proc.	punkt procentowy percentage point								
poz.	pozycja								
tabl.	tablica table								
ust.	ustęp								
0° 1' 1" ←	<table style="border: none; margin-left: 20px;"> <tr> <td style="border-left: 1px solid black; padding-left: 5px;">E</td> <td>wschód East</td> </tr> <tr> <td style="border-left: 1px solid black; padding-left: 5px;">N</td> <td>północ North</td> </tr> <tr> <td style="border-left: 1px solid black; padding-left: 5px;">S</td> <td>południe South</td> </tr> <tr> <td style="border-left: 1px solid black; padding-left: 5px;">W</td> <td>zachód West</td> </tr> </table>	E	wschód East	N	północ North	S	południe South	W	zachód West
E	wschód East								
N	północ North								
S	południe South								
W	zachód West								
Dz. U.	Dziennik Ustaw								
Dz. Urz.	Dziennik Urzędowy								
i in.	i inni								
im.	imienia								
itp. etc.	i tym podobne and the like								
m.in. i.a.	między innymi among others								
np. e.g.	na przykład for example								
tj. i.e.	to jest that is								
tzn. i.e.	to znaczy that is								
tzw.	tak zwany								
ww.	wyżej wymieniony								
PKP	Polskie Koleje Państwowe								
ESA	Europejski System Rachunków Narodowych i Regionalnych w Unii Europejskiej European System of National and Regional Accounts in the European Union								
PKB GDP	produkt krajowy brutto gross domestic product								
EKG ECE	Europejska Komisja Gospodarcza Economic Commission for Europe								
Eurostat	Urząd Statystyczny Unii Europejskiej Statistical Office of the European Union								
OECD	Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju Organization for Economic Cooperation and Development								
ONZ UN	Organizacja Narodów Zjednoczonych United Nations								
UE EU	Unia Europejska European Union								

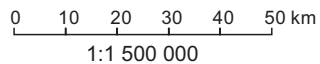
MAPA 1.
MAP 1.

PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY W 2024 r.
ADMINISTRATIVE DIVISION IN 2024

Powierzchnia	Area	13 988 km ²
Ludność	Population	975 023
Powiaty	Powiaty	12
Miasta na prawach powiatu	Cities with powiat status	2
Gminy ogółem	Total gminas	82
Gminy miejskie	Urban gminas	9
Gminy miejsko-wiejskie	Urban-rural gminas	35
Gminy wiejskie	Rural gminas	38
Miasta	Cities and towns	43

- Granice podregionów NUTS 3
Subregion NUTS 3 boundaries
- Granice powiatów
Powiat boundaries
- Granice gmin
Gmina boundaries
- sulęciński Nazwy powiatów
Powiat names
- ZIELONA GÓRA Siedziba władz wojewódzkich
Seat of the Voivodship authorities
- ŻARY Miasta na prawach powiatu
Cities with powiat status
- Miasta – siedziby powiatów
Cities – seats of powiaty

- ◆ Najdalej wysunięte punkty województwa
Extreme points of the Voivodship
- △ Najwyżej położony punkt województwa (w m n.p.m.)
Highest point of the Voivodship (in m a.s.l.)
- ▽ Najniżej położony punkt województwa (w m n.p.m.)
Lowest point of the Voivodship (in m a.s.l.)

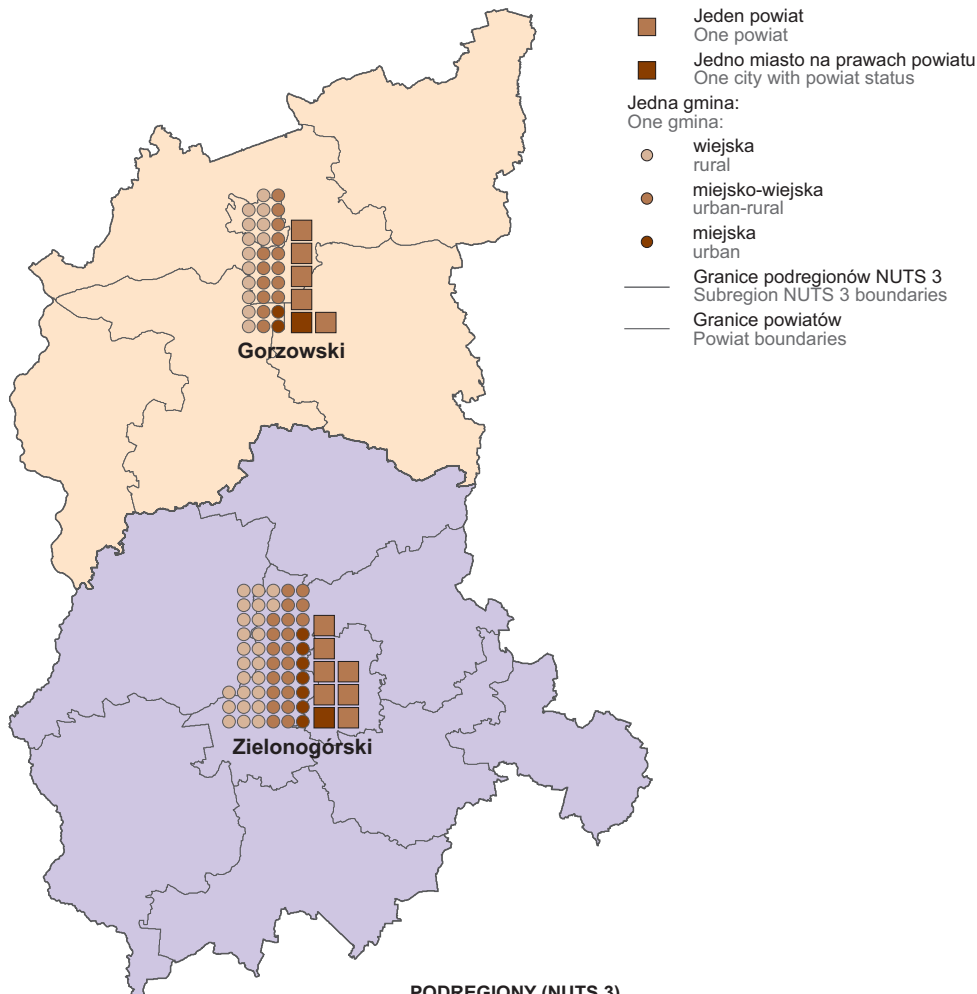
Długość granicy z poszczególnymi województwami lub państwami (w km) podana jest pod nazwami tych województw lub państw.
The length of a border with other voivodships or countries (in km) is listed under the name of a given voivodship or country.

MAPA 2.

PODZIAŁ WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO WEDŁUG KLASYFIKACJI JEDNOSTEK TERYTORIALNYCH DO CELÓW STATYSTYCZNYCH (NUTS) W 2024 r.

MAP 2.

DIVISION OF LUBUSKIE VOIVODSHIP ACCORDING TO THE NOMENCLATURE OF TERRITORIAL UNITS FOR STATISTICS (NUTS) IN 2024

**PODREGIONY (NUTS 3)
SUBREGIONS (NUTS 3)**

PL431 – Gorzowski

Powiaty

Powiats

gorzowski	(7)
międzyrzeczki	(6)
słubicki	(5)
strzelecko-drezdenecki	(5)
sulęciński	(5)

Miasto na prawach powiatu

City with powiat status

Gorzów Wlkp.	(1)
--------------	-----

PL432 – Zielonogórski

Powiaty

Powiats

krośniński	(7)
nowosolski	(8)
świebodziński	(6)
wschowski	(3)
zielonogórski	(9)
żagański	(9)
żarski	(10)

Miasto na prawach powiatu

City with powiat status

Zielona Góra	(1)
--------------	-----

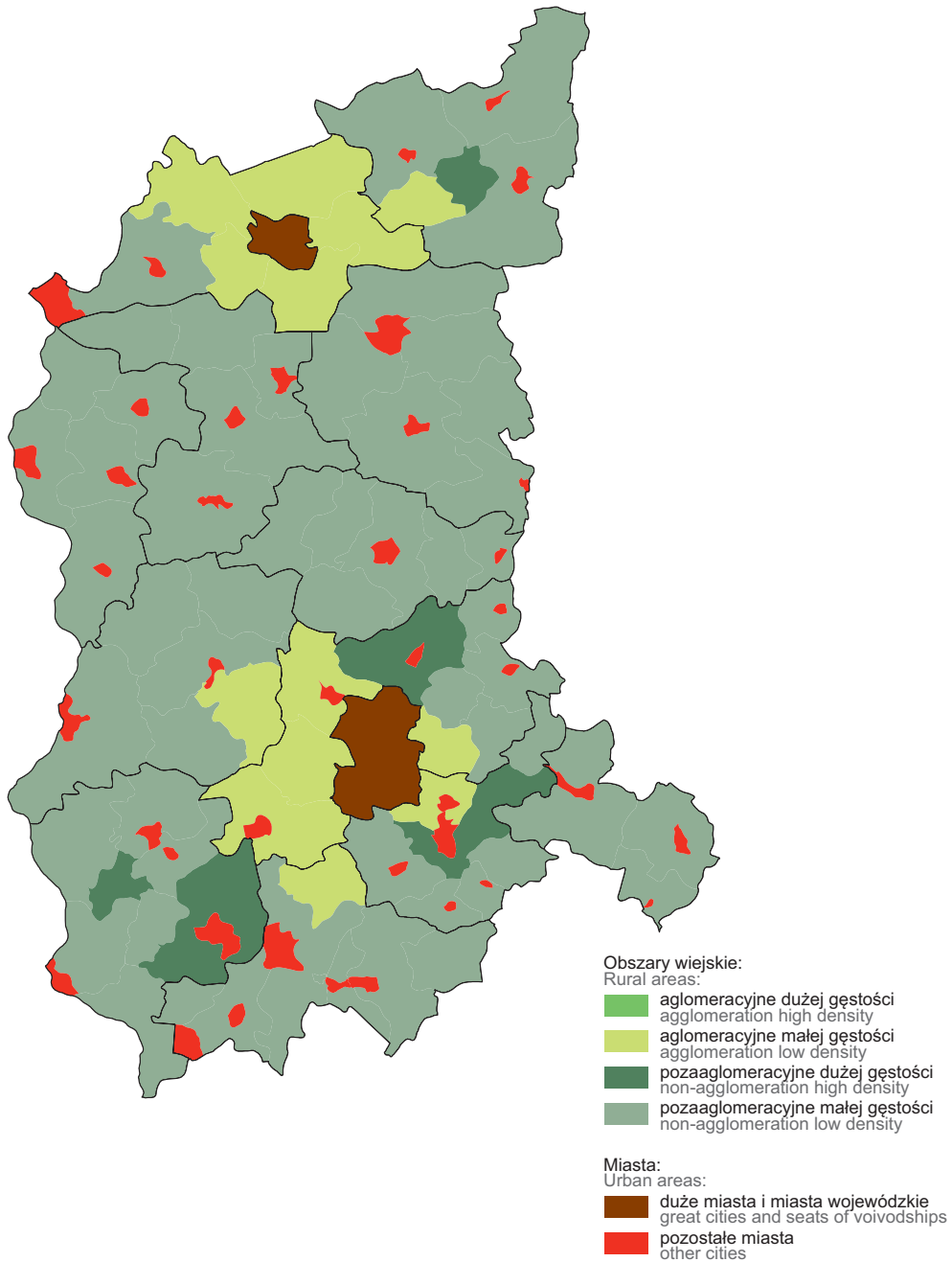
W nawiasach podano liczbę gmin.

The number of gminas is given in parentheses.

MAPA 3.
MAP 3.

DELIMITACJA OBSZARÓW WIEJSKICH (stan na 1 stycznia 2023 r.)
DELIMITATION OF RURAL AREAS (as of 1 January 2023)

W województwie lubuskim nie występują obszary wiejskie aglomeracyjne o dużej gęstości.
In Lubuskie Voivodship there are no rural areas of high density agglomeration.

Dział I. Warunki naturalne i ochrona środowiska Chapter I. Environment and environmental protection

TABL. 1. **WARUNKI METEOROLOGICZNE**
METEOROLOGICAL CONDITIONS

STACJA METEOROLOGICZNA METEOROLOGICAL STATION	Wzniesienie stacji nad poziomem morza w m Station elevation above the sea level in m	Temperature w °C / Temperatures in °C								
		średnie ^a / average ^a					skrajne / extreme		amplitudy temperatur skrajnych / amplitudes of extreme temperatures	
		1971–2000	1991–2020	2011–2020	2016–2020	2023	maksimum / maximum	minimum / minimum		
		1971–2023								
Gorzów Wlkp.	72	8,6	9,4	10,0	10,4	10,6	37,4	-24,6	62,0	
Zielona Góra	192	8,5	9,4	10,0	10,3	10,7	36,8	-22,2	59,0	

STACJA METEOROLOGICZNA METEOROLOGICAL STATION	Roczne sumy opadów w mm Total annual precipitation in mm					Średnia prędkość wiatru w m/s Average wind velocity in m/s	Uśonecznienie w h Sunshine duration in h	Średnie zachmurzenie w oktantach ^b Average cloudiness in octants ^b
	1971–2000	1991–2020	2011–2020	2016–2020	2023			
	średnie ^a / average ^a							
Gorzów Wlkp.	531	557	558	570	730	2,7	1734	.
Zielona Góra	572	589	578	578	733	2,8	1917	.

a Dane za okresy wieloletnie dotyczą średnich rocznych z tych okresów. b Stopień zachmurzenia nieba od 0 (niebo bez chmur) do 8 (niebo całkowicie pokryte chmurami).

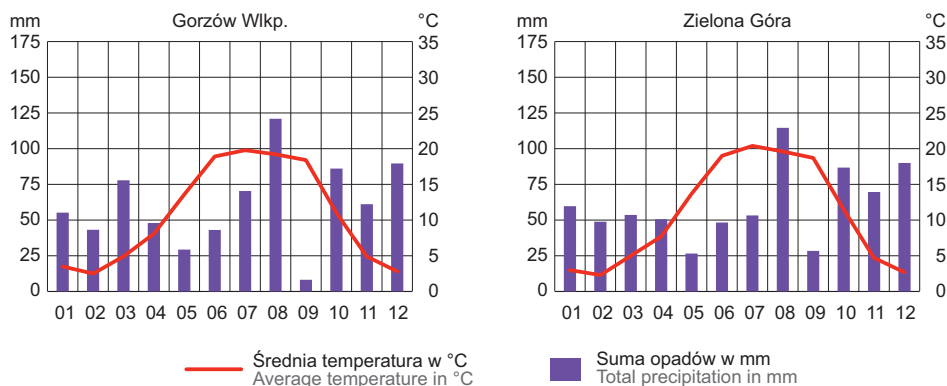
Źródło : dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowego Instytutu Badawczego.

a Data for multi-year periods include annual averages from these periods. b Degree of cloudiness from 0 (no clouds) to 8 (total cloud cover).

Source : data of the Institute of Meteorology and Water Management – National Research Institute.

WYKRES 1. **TEMPERATURY POWIETRZA I OPADY ATMOSFERYCZNE W WYBRANYCH STACJACH METEOROLOGICZNYCH W 2023 R.**

CHART 1. **AIR TEMPERATURES AND ATMOSPHERIC PRECIPITATION IN SELECTED METEOROLOGICAL STATIONS IN 2023**

TABL. 2. POWIERZCHNIA GEODEZYJNA WEDŁUG KIERUNKÓW WYKORZYSTANIA
 Stan w dniu 1 stycznia
 GEODETIC AREA BY THE LAND USE
 As of 1 January

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2023	2024		SPECIFICATION
	w ha		in ha	odsetkach in percent		
Powierzchnia ogólna	1398789	1398793	1398772	1398772	100,0	Total area
w tym:						of which:
Użytki rolne	565086	567545 ^a	565176 ^a	595890 ^a	42,6	Agricultural land
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	718783	713928	714654	683216	48,8	Forest land as well as woodland and shrubland
Grunty pod wodami	24899	24752	25048	25094	1,8	Lands under waters
Grunty zabudowane i zurbanizowane	63966	66505 ^b	69050 ^b	70286 ^b	5,0	Built-up and urbanised areas
Nieużytki	16975	16797	17673	18174	1,3	Wasteland

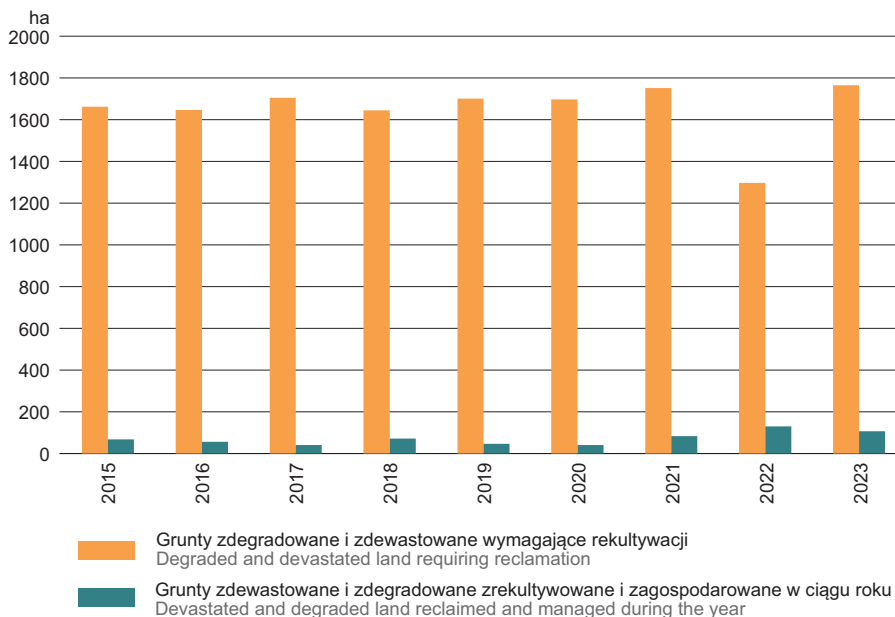
a Łącznie z gruntami zadrzewionymi i zakrzewionymi na użytkach rolnych, ujmowanymi do 2016 r. w pozycji „grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione”. b Łącznie z gruntami przeznaczonymi pod budowę dróg publicznych lub linii kolejowych.

Źródło: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

a Including woodland and shrubland on agricultural land, classified in the item "forest land as well as woodland and shrubland" until 2016. b Including areas used for the construction of public roads or railways.

Source: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

WYKRES 2. GRUNTY ZDEWASTOWANE I ZDEGRADOWANE WYMAGAJĄCE REKULTYWACJI I ZAGOSPODAROWANIA ORAZ GRUNTY ZREKULTYWOWANE I ZAGOSPODAROWANE
 CHART 2. DEVASTATED AND DEGRADED LAND REQUIRING RECLAMATION AND MANAGEMENT AS WELL AS RECLAIMED AND MANAGED LAND

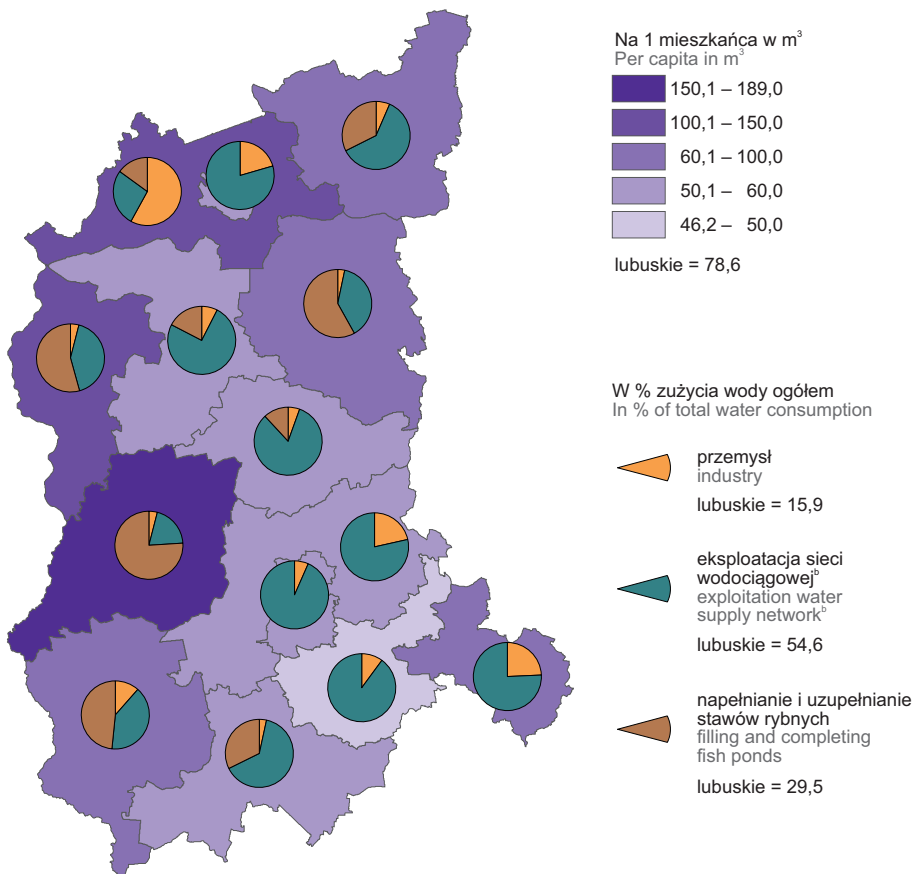

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

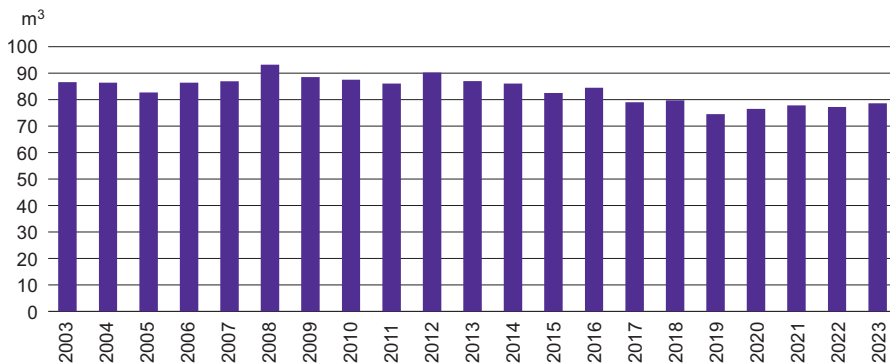
Source: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

MAPA 1 (4).
MAP 1 (4).

ZUŻYCIE WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI^a W 2023 R.
WATER CONSUMPTION FOR THE NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION^a IN 2023

Zużycie wody na 1 mieszkańca
Water consumption per capita

a Dane nie dotyczą zużycia wody na potrzeby rolnictwa. b Bez zużycia wody na cele technologiczne przez wodociagi stanowiące własność gmin, wojewódzkich zakładów usług wodnych i spółek wodnych.
a Data do not include water consumption for the agriculture needs. b Excluding consumption of water for industrial purposes by water supply networks owned by gminas, voivodship waterworks and water companies.

TABL. 3. **ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE ODPROWADZONE DO WÓD LUB DO ZIEMI**
INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTEWATER DISCHARGED INTO WATERS OR INTO THE GROUND

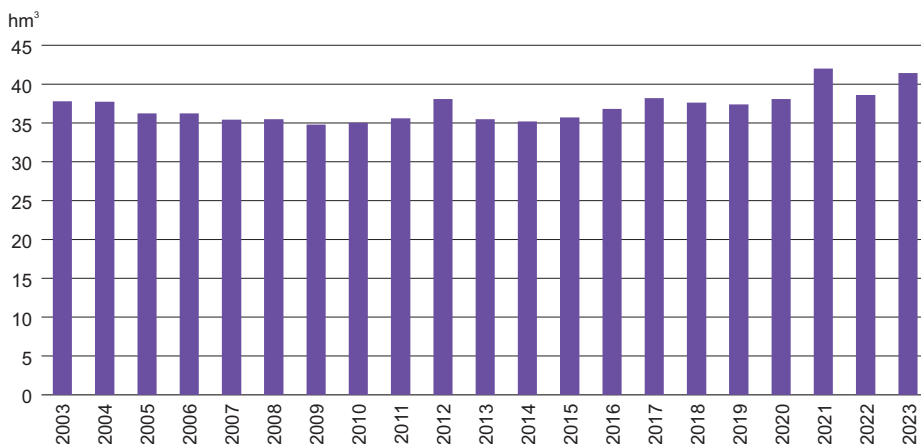
WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023		SPECIFICATION
	w hm ³ in hm ³			w odsetkach in percent		
OGÓŁEM	36,4	38,3	38,7	41,6	100,0	TOTAL
odprowadzone bezpośrednio z zakładów ^a	5,4	5,7	6,1	5,6	13,6	discharged directly by plants ^a
w tym wody chłodnicze	0,7	0,2	0,2	0,1	0,4	of which cooling water
odprowadzone siecią kanalizacyjną	30,9	32,6	32,7	35,9	86,4	discharged by sewage network
W tym ścieki wymagające oczyszczania	35,7	38,1	38,6	41,4	99,6	Of which wastewater requiring treatment
oczyszczane	35,4	37,9	38,5	41,4	99,5	treated
mechanicznie	0,5	0,9	1,0	0,6	1,5	mechanically
chemicznie ^b	0,9	0,2	0,2	0,4	1,0	chemically ^b
biologicznie	11,6	13,5	12,7	12,3	29,7	biologically
z podwyższonym usuwaniem biogenów	22,4	23,3	24,6	28	67,3	with increased biogene removal
nieoczyszczane	0,3	0,2	0,0	0,1	0,1	untreated
odprowadzone bezpośrednio z zakładów	0,0	0,1	0,0	0,0	0,1	discharged directly by plants
odprowadzone siecią kanalizacyjną	0,3	0,0	0,0	0,0	0,1	discharged by sewage network

a Łącznie z wodami chłodniczymi i zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych, a także z zanieczyszczonymi wodami opadowymi. b Dane dotyczą tylko ścieków przemysłowych.

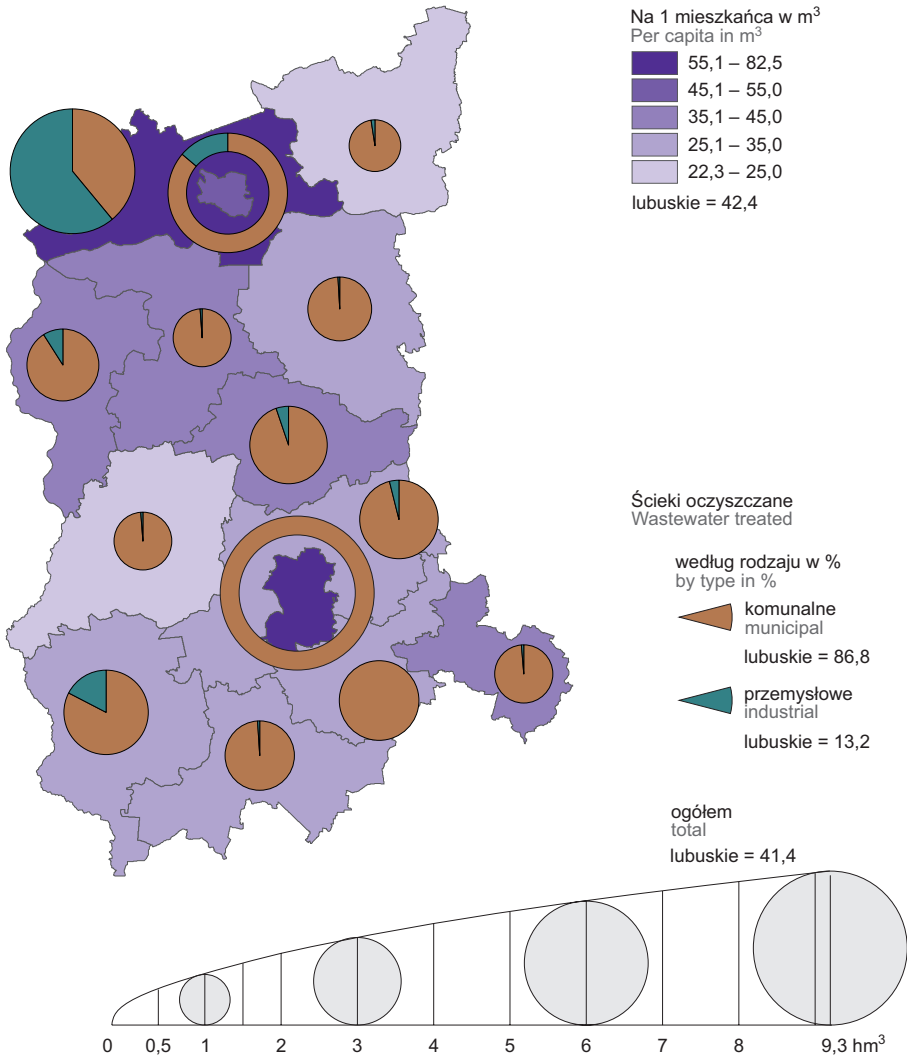
a Including cooling water and polluted water from drainage of mines and structures as well as from contaminated precipitation water. b Data concern only industrial wastewater.

WYKRES 3. **ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE WYMAGAJĄCE OCZYSZCZANIA**
ODPROWADZONE DO WÓD LUB DO ZIEMI

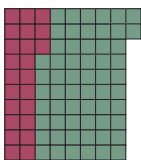
CHART 3. **INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTEWATER REQUIRING TREATMENT**
DISCHARGED INTO WATERS OR INTO THE GROUND

MAPA 2 (5). **ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE WYMAGAJĄCE OCZYSZCZANIA ODPROWADZONE DO WÓD LUB DO ZIEMI W 2023 R.**
 MAP 2 (5). **INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTEWATER REQUIRING TREATMENT DISCHARGED INTO WATERS OR INTO THE GROUND IN 2023**

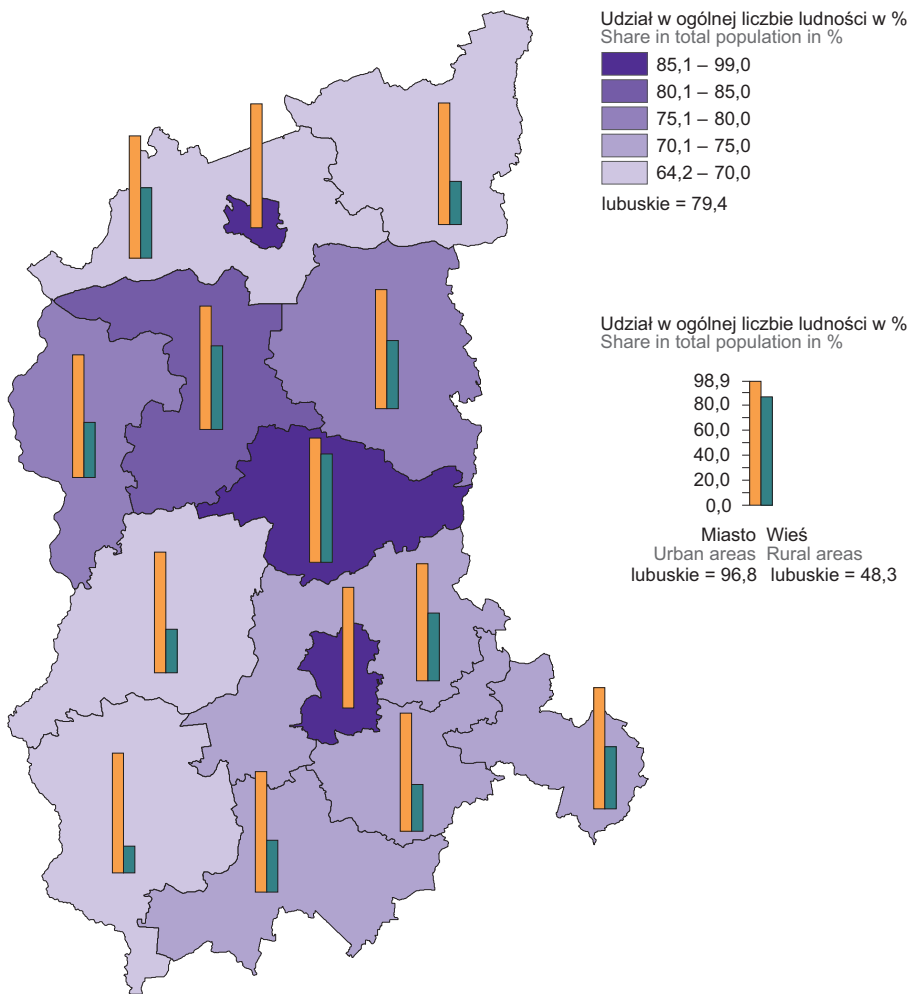
Zakłady odprowadzające ścieki
Plants discharging wastewater

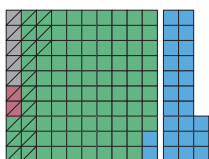
- 1 zakład:
1 plant:
- odprowadzający ścieki bezpośrednio do wód lub do ziemi wymagające oczyszczenia
discharging wastewater requiring treatment directly into waters or into the ground
- odprowadzający ścieki do kanalizacji
discharging wastewater into sewerage network

MAPA 3 (6).
MAP 3 (6).

LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW W 2023 R.
POPULATION CONNECTED TO WASTEWATER TREATMENT PLANTS IN 2023

Oczyszczalnie ścieków
Wastewater treatment plants

1 oczyszczalnia ścieków:
1 wastewater treatment plant:

w tym oczyszczalnia ścieków przemysłowych
of which industrial wastewater treatment plant

mechaniczna
mechanical

chemiczna
chemical

biologiczna
biological

z podwyższonym usuwaniem biogenów
with increased biogene removal

z podwyższonym usuwaniem biogenów
with increased biogene removal

TABL. 4. EMISJA I REDUKCJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIIE UCIAŹLIWYCH DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA
EMISSION AND REDUCTION OF AIR POLLUTANTS IN PLANTS OF SIGNIFICANT NUISANCE TO AIR QUALITY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Emisja zanieczyszczeń w tys. ton:					Emission of pollutants in thousand tonnes:
pyłowych	0,9	0,6	0,5	0,4	particulates
w tym pyły ze spalania paliw	0,7	0,4	0,3	0,2	of which particulates from the combustion of fuels
gazowych	2000,1	2062,4	2053,2	2026,2	gases
w tym:					of which:
dwutlenek siarki	2,6	1,5	1,6	1,1	sulphur dioxide
tlenek węgla	8,8	1,8	1,8	1,4	carbon monoxide
tlenki azotu ^a	6,1	2,7	2,4	1,8	nitrogen oxides ^a
dwutlenek węgla	1981,3	2055,2	2046,3	2021,0	carbon dioxide
Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń:					Pollutants retained in pollutant reduction systems:
w tys. ton:					in thousand tonnes:
pyłowe	101,5	100,9	91,0	59,2	particulates
gazowe (bez dwutlenku węgla)	9,0	17,5	16,5	12,2	gases (excluding carbon dioxide)
w % zanieczyszczeń wytworzonych:					in % of pollutants produced:
pyłowych	99,1	99,3	99,4	99,4	particulates
gazowych (bez dwutlenku węgla)	32,3	70,3	70,4	70,2	gases (excluding carbon dioxide)

a W przeliczeniu na dwutlenek azotu.

a In terms of nitrogen dioxide.

TABL. 5. URZĄDZENIA DO REDUKCJI ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA W ZAKŁADACH SZCZEGÓLNIIE UCIAŹLIWYCH DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA
AIR POLLUTION REDUCTION SYSTEMS IN PLANTS OF SIGNIFICANT NUISANCE TO AIR QUALITY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
URZĄDZENIA – stan w dniu 31 grudnia				EQUIPMENT – as of 31 December	
Cyklony	126	127	123	118	Cyclones
Multicyklony	16	23	23	22	Multicyclones
Filtry tkaninowe	122	118	130	130	Fabric filters
Elektrofiltry	6	6	5	5	Electrofilters
Urządzenia mokre	5	6	9	8	Wet air cleaners
Inne	38	21	21	22	Others
PRZEPLÝW GAZÓW ODLOTOWYCH w dam ³ /h				WASTE GAS FLOW in dam ³ /h	
Cyklony	3824	3305	3114	3089	Cyclones
Multicyklony	234	282	263	264	Multicyclones
Filtry tkaninowe	4124	5282	5377	5379	Fabric filters
Elektrofiltry	1413	1841	1823	1533	Electrofilters
Urządzenia mokre	219	219	500	499	Wet air cleaners
Inne	114	301	301	302	Others

TABL. 6. POWIERZCHNIA O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH PRAWNIE CHRONIONA^a
Stan w dniu 31 grudnia
AREA OF SPECIAL NATURE VALUE UNDER LEGAL PROTECTION^a
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023		SPECIFICATION
	w ha		in ha	w % powierzchni ogólnej województwa	na 1 mieszkańca w m ²	
				in % of total area of the voivodship	per capita in m ²	
OGÓŁEM	542821,0	522718,8	524193,7	524191,3	37,5	5376
Parki narodowe	13642,8	13667,7	13667,7	13667,7	1,0	140
Rezerваты przyrody	3907,7	4063,9	4065,4	4177,5	0,3	43
Parki krajobrazowe ^b	76062,2	76176,2	76295,2	76295,2	5,5	783
Obszary chronionego krajobrazu ^b	435425,2	409819,0	411296,3	411192,8	29,4	4217
Stanowiska dokumentacyjne	5,6	53,8	53,8	52,6	0,0	1
Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	10221,9	15349,0	15391,0	15404,8	1,1	158
Użytki ekologiczne	3555,7	3589,2	3424,4	3400,8	0,2	35

a Dane nie uwzględniają informacji o obszarach sieci Natura 2000, obejmują tylko tę część, która mieści się w granicach pozostałych obszarów prawnie chronionych. b Bez powierzchni rezerwatów przyrody i innych form ochrony przyrody położonych na ich terenie.

a Data do not include information concerning the areas of the Natura 2000 network, data include only the part located within other legally protected areas. b Excluding nature reserves and other forms of nature protection located within those areas.

TABL. 7. PARKI NARODOWE
 Stan w dniu 31 grudnia
 NATIONAL PARKS
 As of 31 December

LATA YEARS PARKI NARODOWE NATIONAL PARKS		Powierzchnia ^a w ha Area ^a in ha				otuliny (strefy- ochronnej) buffer zone
		parków narodowych national parks		z liczby ogółem – pod ochroną ścisłą ^b of grand total number – strictly protected ^b		
		ogółem total	w tym lasów of which forests	w tym lasów of which forests		
				razem total	w tym lasów of which forests	
OGÓŁEM TOTAL	2015	13642,8	4792,4	1059,2	306,1	17274,9
	2020	13667,7	4792,4	1059,5	306,1	17274,9
	2022	13667,7	4792,4	923,6	306,1	17274,9
	2023	13667,7	4792,4	923,6	306,1	17274,9
Ujście Warty		8098,9	81,7	546,0	–	10453,9
Drawieński		5568,8	4710,7	377,6	306,1	6821,0

a Powierzchnia parku w granicach województwa. b Powierzchnia, na której chroniona jest cała przyroda i jest całkowicie zaniechana bezpośrednia ingerencja człowieka.

a Area of park in boundaries of the Voivodship. b The area in which all forms of nature are protected and direct human interference is entirely abandoned.

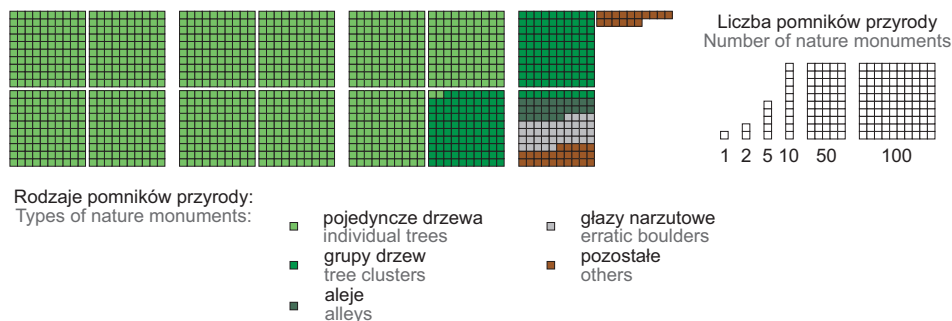
TABL. 8. PARKI KRAJOBRAZOWE
 Stan w dniu 31 grudnia
 LANDSCAPE PARKS
 As of 31 December

LATA YEARS ZESPOŁY I PARKI KRAJOBRAZOWE ^a SETS AND LANDSCAPE PARKS ^a		Powierzchnia ^b w ha Area ^b in ha			
		ogółem total	w tym of which		
			lasów forests	użytków rolnych agricultural land	wód water
OGÓŁEM TOTAL	2015	77167,5	38500,6	27698,5	5082,3
	2020	77328,0	42289,1	24981,6	4681,3
	2022	77447,0	42289,1	24981,6	4681,3
	2023	77447,0	42289,1	24981,6	4681,3
Ujście Warty		17697,9	1031,0	11422,4	1205,0
Łuk Mużakowa		18714,0	11106,0	6114,0	641,0
Gorzowski		12261,8	11386,2	276,7	389,4
Pszczewski		9724,0	6640,5	1681,0	1310,3
Krześniński		8546,0	3547,0	4392,0	571,0
Łagowsko-Suleciński		5438,5	3858,4	1010,4	381,6
Gryżyński		3064,8	2720,0	85,1	183,0
Przemęcki ^c		2000,0	2000,0	–	–

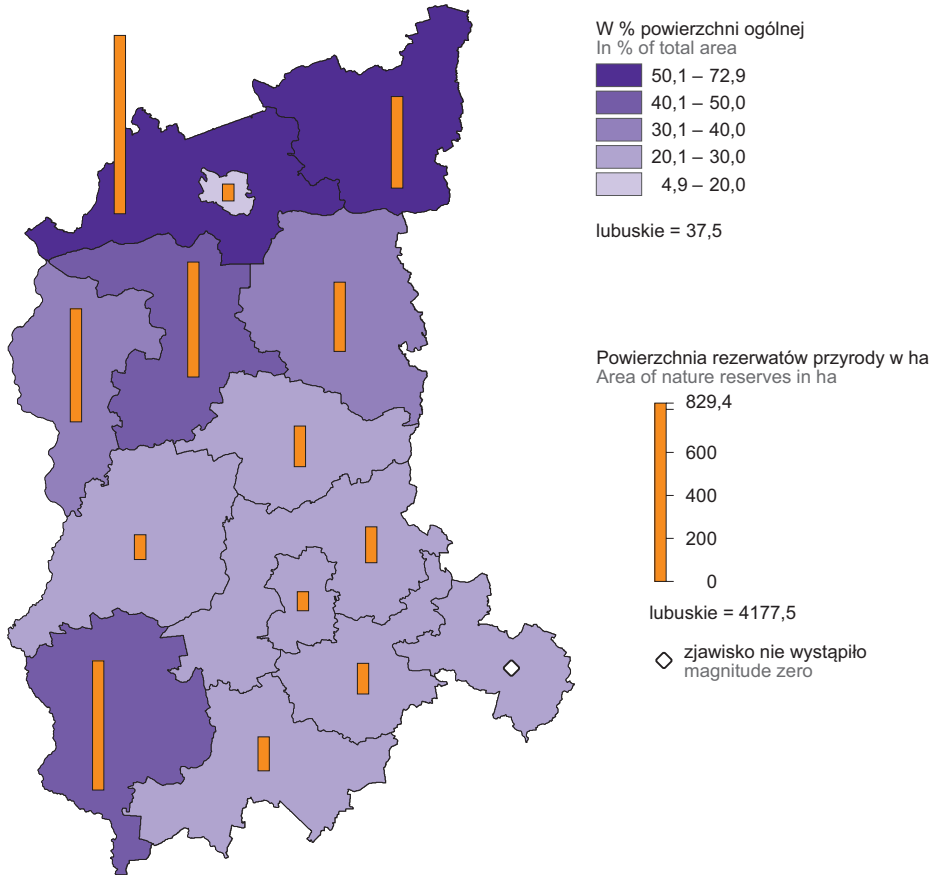
a Uszeregowane malejąco według powierzchni ogółem w województwie. b Łącznie z powierzchnią rezerwatów przyrody i innymi formami ochrony przyrody położonymi na terenie parków. c W granicach województwa

a Listed according to a decreasing grand total area in the Voivodship. b Including the area of nature reserves and other forms of nature protection located within parks. c Within the boundaries of the Voivodship.

WYKRES 4. POMNIKI PRZYRODY W 2023 R.
CHART 4. NATURE MONUMENTS IN 2023

MAPA 4 (7). **POWIERZCHNIA OBSZARÓW O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH PRAWNIE CHRONIONYCH^a W 2023 R.**
 MAP 4 (7). **AREA OF SPECIAL NATURE VALUE UNDER LEGAL PROTECTION^a IN 2023**

Rezerваты przyrody
Nature reserves

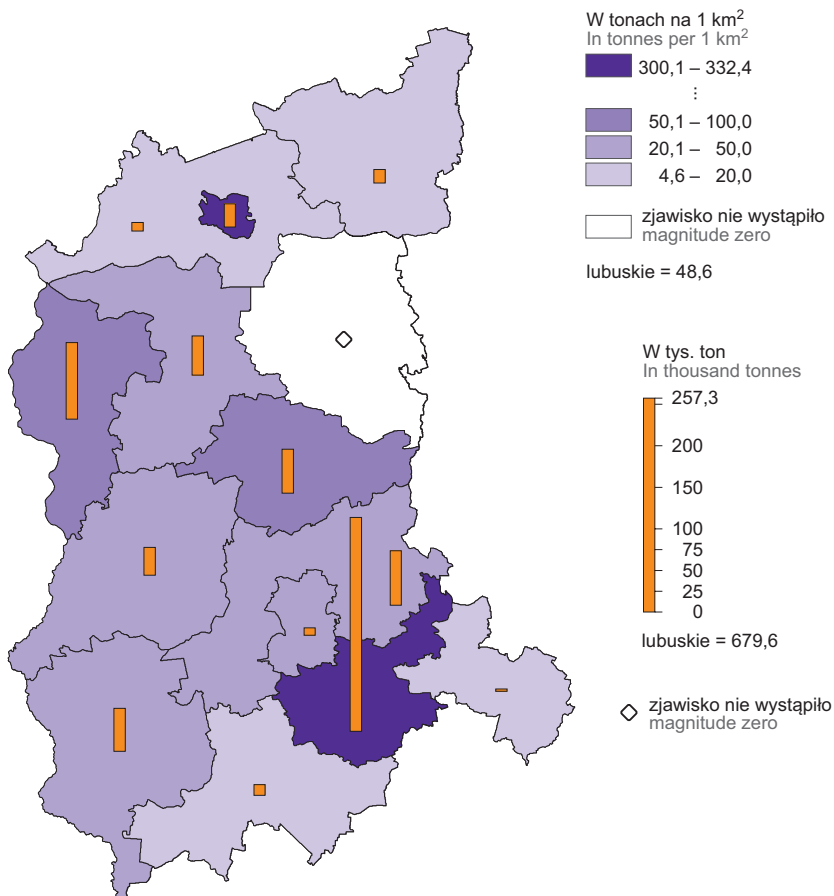

- 1 rezerwat:
1 reserve:
- faunistyczny
fauna
 - leśny
forest
 - torfowiskowy
peat-bog
 - florystyczny
flora
 - wodny
water
 - stepowy
steppe

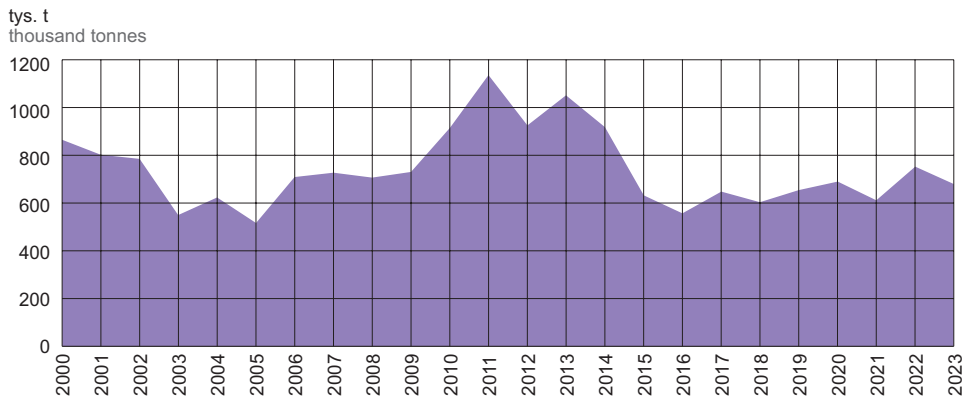
a Dane nie uwzględniają informacji o obszarach sieci Natura 2000, obejmują tylko tę ich część, która mieści się w granicach pozostałych obszarów prawnie chronionych.
 a Data do not include information concerning the areas of the Natura 2000 network, data include only the part located within other legally protected areas.

MAPA 5 (8).
MAP 5 (8).

ODPADY (z wyłączeniem odpadów komunalnych) WYTWORZONE W 2023 R.
WASTE (excluding municipal waste) GENERATED IN 2023

Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) wytworzone w ciągu roku
Waste (excluding municipal waste) generated during the year

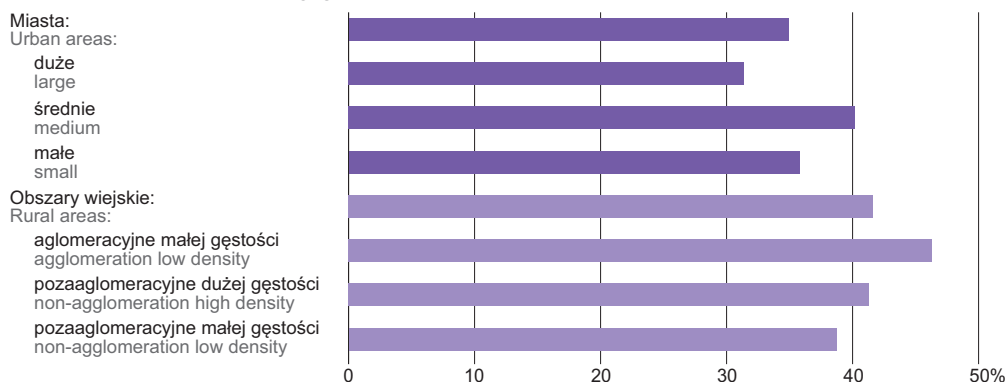

TABL. 9. **ODPADY KOMUNALNE**
MUNICIPAL WASTE

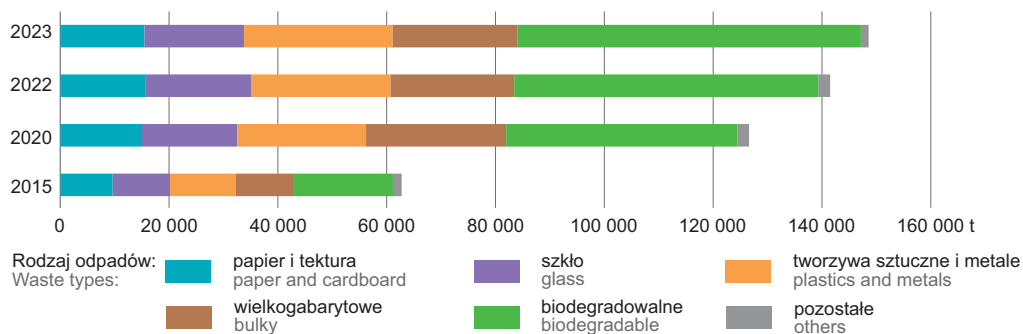
WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023		SPECIFICATION
				ogółem total	z gospodarstw domowych of which from households	
Odpady komunalne wytworzone w tys. t	334,3	389,7	391,1	399,5	342,9	Municipal waste generated in thousand tonnes
zmieszane	271,6	263,2	249,6	251,0	203,9	mixed
miasta	191,0	187,2	174,4	171,4	137,8	urban areas
wieś	80,6	75,9	75,2	79,5	66,1	rural areas
zebrane selektywnie	62,7	126,6	141,5	148,6	139,0	collected separately
w tym:						of which:
papier i tektura	9,6	15,0	15,6	15,5	13,6	paper and cardboard
szkło	10,6	17,5	19,5	18,3	17,4	glass
tworzywa sztuczne	11,2	23,6	25,5	27,2	25,6	plastic
metale	0,9	0,1	0,1	0,1	0,1	metals
wielkogabarytowe	10,6	25,8	22,7	23,0	22,2	bulky
biodegradowalne	18,3	42,5	55,9	63,1	58,9	biodegradable

WYKRES 5. **ODPADY KOMUNALNE ZEBRANE SELEKTYWNIEM W RELACJI DO ODPADÓW KOMUNALNYCH ZEBRANYCH W MIASTACH ORAZ WEDŁUG DELIMITACJI OBSZARÓW WIEJSKICH W 2023 R.**

CHART 5. **MUNICIPAL WASTE COLLECTED SEPARATELY IN RELATION TO TOTAL MUNICIPAL WASTE IN URBAN AREAS AND BY DELIMITATION OF RURAL AREAS IN 2023**

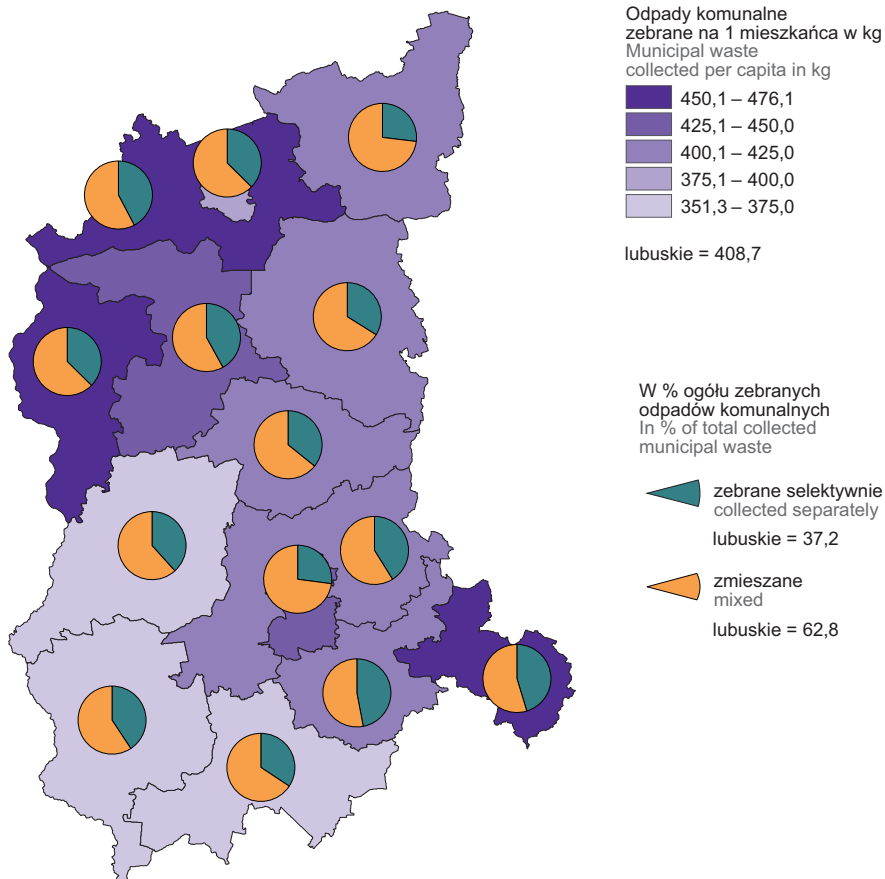

WYKRES 6. **ODPADY KOMUNALNE ZEBRANE SELEKTYWNIEM**
CHART 6. **MUNICIPAL WASTE COLLECTED SEPARATELY**

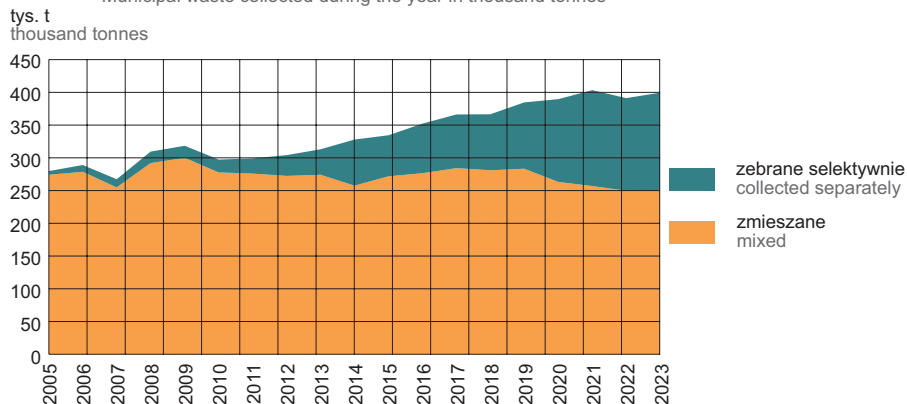

MAPA 6 (9).
MAP 6 (9).

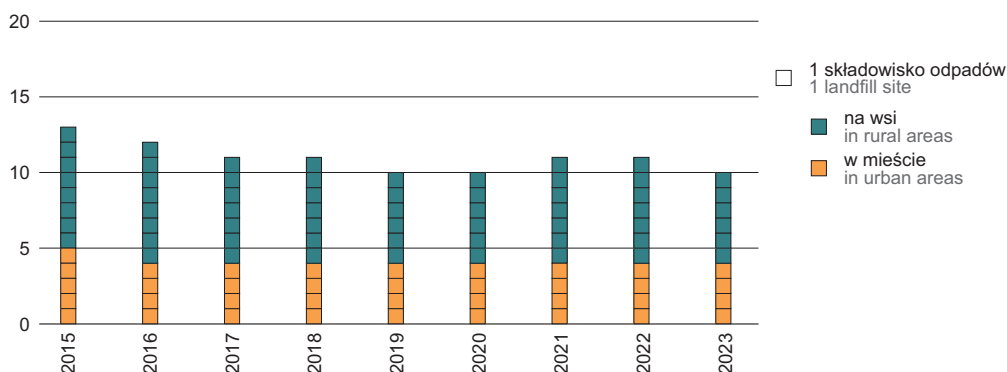
ODPADY KOMUNALNE ZEBRANE W 2023 R.
MUNICIPAL WASTE COLLECTED IN 2023

Odpady komunalne zebrane w ciągu roku w tys. ton
Municipal waste collected during the year in thousand tonnes

WYKRES 7. SKŁADOWISKA ODPADÓW
CHART 7. LANDFILL SITES

TABL. 10. NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ^a (ceny bieżące)
OUTLAYS ON FIXED ASSETS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w tys. zł in thousand PLN				
Ochrona środowiska	429797,7	280114,9	395029,7	457115,8	Environmental protection
w tym:					of which:
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	95447,6	34942,0	122870,9	101693,7	Protection of air and climate
w tym nakłady na nowe techniki i technologie spalania paliw oraz modernizację kotłowni i ciepłowni	3468,3	5189,2	.	.	of which outlays on modern fuel combustion techniques and technologies as well as modernisation of boiler rooms and heating plants
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	267188,7	194290,4	155516,4	228581,2	Wastewater management and protection of waters
w tym nakłady na:					of which outlays on:
oczyszczanie ścieków komunalnych sieć kanalizacyjną odprowadzającą ścieki i wody opadowe	41997,4	92550,0	41981,5	42931,1	municipal wastewater treatment sewage network discharging wastewater and precipitation water
Gospodarka odpadami, ochrona i przywrócenie wartości użytkowej gleb, ochrona wód podziemnych i powierzchniowych	25711,6	3361,8	20182,3	47454,0	Waste management, protection and recovery of soils, protection of groundwater and surface water
w tym nakłady na:					of which outlays on:
zbieranie odpadów ^b i ich transport	4334,4	3056,3	19509,8	17979,7	waste collection ^b and transportation
w tym selektywne zbieranie odpadów	3165,5	1485,0	9190,0	15709,7	of which selective waste collection
usuwanie i unieszkodliwianie odpadów ^b	12843,5	–	–	–	removal and treatment of waste ^b
rekułtywację hałd, stawów osadowych i składowisk odpadów oraz innych terenów zdewastowanych i zdegradowanych	8126,7	–	–	–	reclamation of waste dumps, sedimentation ponds and landfill sites as well as of other devastated and degraded areas
Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu	1 174,7	3556,9	33418,3	28845,9	Protection of biodiversity and landscape
Zmniejszanie hałasu i wibracji	75,1	3476,1	.	.	Noise and vibration reduction
Gospodarka wodna	100191,3	29672,7	294952,6	231303,6	Water management
nakłady na:					outlays on:
Ujęcia i doprowadzenia wody	19023,4	23429,8	38899,8	44071,3	Water intakes and systems
Budowę i modernizację stacji uzdatniania wody	39053,6	3430,5	35626,3	25829,7	Construction and modernisation of water treatment plants
Zbiorniki i stopynie wodne	5091,4	–	.	.	Water reservoirs and falls
Regulację i zabudowę rzek i potoków	8302,1	33,3	229,1	.	Regulation and development of rivers and streams
Obwałowania przeciwpowodziowe i stacje pomp	28720,8	2779,1	.	.	Flood embankments and pump stations

a Według lokalizacji inwestycji; nakłady te uwzględniono również w nakładach inwestycyjnych we właściwych sekcjach gospodarki narodowej. b Przemysłowych i komunalnych.

a By investment location; these outlays are also included in respective sections of the national economy. b Industrial and municipal.

TABL. 11. **EFEKTY RZECZOWE UZYSKANE W WYNIKU PRZEKAZANIA DO UŻYTKU INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ**
TANGIBLE EFFECTS OF COMPLETED INVESTMENTS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
OCHRONA ŚRODOWISKA ENVIRONMENTAL PROTECTION					
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu					Protection of air and climate
Zdolność przekazanych do eksploatacji urządzeń do redukcji zanieczyszczeń w t/r:					Capacity of completed pollution reduction systems in tonnes/year:
pyłowych	305	18	26	–	particulates
gazowych	–	11	18	–	gases
Gospodarka ściekowa i ochrona wód					Wastewater management and protection of waters
Sieć kanalizacyjna w km odprowadzająca:					Sewage network in km discharging:
ścieki	290,6	51,4	66,2	141,2	wastewater
wody opadowe	20,3	13,6	15,4	16,1	precipitation water
Oczyszczalnie ścieków:					Wastewater treatment plants:
obiekty	1	1	3	5	facilities
w tym oczyszczalnie komunalne biologiczne (bez komór fermentacyjnych)	1	1	3	4	of which municipal biological (excluding fermentation tanks)
przepustowość oczyszczalni w m ³ /d	6070	1390	340	1661	capacity of treatment plants in m ³ /24 h
w tym oczyszczalni komunalnych biologicznych (bez komór fermentacyjnych)	6070	1390	130	1451	of which municipal biological (excluding fermentation tanks)
Oczyszczalnie ścieków indywidualne (prydomowe):					Wastewater treatment plants (household):
obiekty	190	499	27	5	facilities
przepustowość oczyszczalni w m ³ /d	207	2639	83	37	capacity of treatment plants in m ³ /24 h
Podczyszczalnie ścieków przemysłowych:					Industrial wastewater pre-treatment plants:
obiekty	1	–	–	–	facilities
przepustowość w m ³ /d	160	–	–	–	capacity of treatment plants in m ³ /24 h
Gospodarka odpadami					Wastes management
Urządzenia do unieszkodliwiania odpadów:					Waste treatment plants:
wydajność w t/r	52000	–	–	–	capacity in tonnes/year
Składowiska dla odpadów komunalnych:					Landfill sites of municipal waste:
obiekty	1	–	–	–	facilities
powierzchnia w ha	4,0	–	–	–	area in ha
wydajność w t/r	20000	–	–	–	capacity in tonnes/year
GOSPODARKA WODNA WATER MANAGEMENT					
Wydajność ujęć wodnych ^a w m ³ /d	1819	3700	8559	3774	Capacity of water intakes ^a in m ³ /24 h
Uzdatnianie wody w m ³ /d	6039	–	3055	2718	Water treatment in m ³ /24 h
Sieć wodociągowa w km	88,8	62,8	83,4	130,5	Water supply network in km
Pojemność zbiorników wodnych m ³	140000	–	–	–	Capacity of water reservoirs in m ³
Regulacja i zabudowa rzek i potoków w km	33,5	–	–	35,2	Regulation and development of rivers and streams in km
Obwałowania przeciwpowodziowe w km	8,0	–	–	35,3	Flood embankments in km

a Bez ujęć w energetyce zawodowej.

a Excluding water intakes in the power industry.

Dział II. Samorząd terytorialny Chapter II. Local government

TABL. 1 (12). **RADNI ORGANÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO**
Stan w dniu wyborów - 7 kwietnia 2024 r.
COUNCILLORS OF ORGANS OF LOCAL GOVERNMENT UNITS
As of election day - 7 April 2024

WYSZCZEGÓLNIENIE	Radni Councillors of				SPECIFICATION
	rad gmin ^a gmina councils ^a	rad miast w miastach na prawach powiatu city councils in cities with powiat status	rad powiatów powiat councils	sejmiku wojewódz- kiego voivodship regional council	
OGÓŁEM TOTAL					
OGÓŁEM	1236	50	212	30	TOTAL
w tym kobiety	483	15	60	9	of which women
WEDŁUG WIEKU BY AGE					
18–29 lat	39	1	5	1	18–29 years
30–39	248	10	21	-	30–39
40–49	401	14	53	7	40–49
50–59	274	17	55	6	50–59
60 lat i więcej	274	8	78	16	60 and more

a Bez radnych rad miast w miastach na prawach powiatu.

Źródło: dane Państwowej Komisji Wyborczej.

a Excluding councillors of city councils in cities with powiat status.

Source: data of the National Electoral Commission.

TABL. 2 (13). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE ORAZ PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIE BRUTTO W ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT AND AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN PUBLIC ADMINISTRATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	przeciętne zatrudnienie average employment				przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł average monthly gross wages and salaries in PLN				
OGÓŁEM	11332	11006	11066	11098	4282,77	5739,66	7024,99	8231,20	TOTAL
w tym:									of which:
Administracja państwowa	4092	3724	3702	3718	4449,90	6656,20	8022,24	9684,50	State administration
Administracja samorządu terytorialnego:	7201	7244	7325	7341	4177,32	5259,78	6516,36	7491,56	Local government administration:
gminy i miasta na prawach powiatu	4583	4707	4739	4764	4205,55	5239,64	6526,44	7373,73	gminas and cities with powiat status
powiaty	1582	1570	1578	1550	3816,45	4952,28	6071,34	6983,51	powiats
województwo	1036	967	1008	1027	4600,25	5857,69	7159,79	8814,80	Voivodship

Dział III. Wymiar sprawiedliwości Chapter III. Justice

Uwaga do tablicy 1 (14), wykresu 1 (8) na str. 26 i mapy 1 (10) na str. 27.

Dane o przestępstwach stwierdzonych w latach 2015–2023 nie obejmują czynów karalnych popełnionych przez nieletnich.
Note to table 1 (14), chart 1 (8) on page 26 and map 1 (10) on page 27.

Data on crimes ascertained in 2015–2023 do not include punishable acts committed by juveniles.

TABL. 1 (14). **PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE PRZEZ POLICJĘ W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH I WSKAŹNIKI WYKRYWALNOŚCI SPRAWCÓW PRZESTĘPSTW**
ASCERTAINED CRIMES BY THE POLICE IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS AND RATES OF DETECTABILITY OF DELINQUENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2015	2020	2022	2023	2015	2020	2022	2023
	przestępstwa stwierdzone przez Policję ascertained crimes by the Police				wskaźniki wykrywalności sprawców przestępstw w % rates of detectability of delinquents in %			
OGÓŁEM TOTAL	26949	24531	24654	24683	71,2	70,3	67,8	71,0
w tym: of which:								
Przeciwko życiu i zdrowiu Against life and health	593	476	507	506	83,4	84,5	88,2	85,6
Przeciwko bezpieczeństwu poszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji Against public safety and safety in transport	2856	2604	2640	2294	98,8	97,3	95,4	96,3
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania Against freedom, freedom of conscience and religion	1016	1283	1137	1204	92,5	90,2	88,9	86,9
Przeciwko wolności seksualnej i obyczajności Against sexual freedom and morals	100	125	365	108	89,0	83,2	95,6	88,0
Przeciwko rodzinie i opiece Against the family and guardianship	935	2227	1895	1794	99,8	99,6	99,7	99,7
Przeciwko czci i nieetykalności cielesnej Against good name and personal integrity	171	197	203	206	83,6	85,8	85,8	86,9
Przeciwko mieniu ^a Against property ^a	14001	10963	12768	12742	53,5	45,9	47,7	53,6

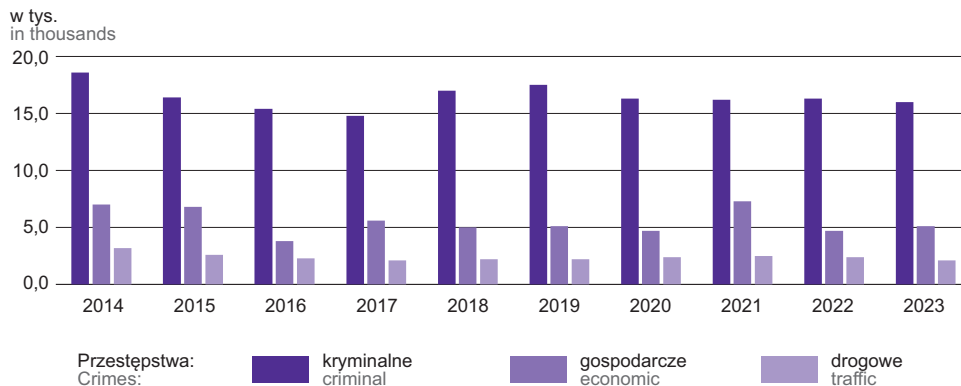
a Łącznie z kradzieżą lub przywłaszczeniem dokumentu tożsamości.

Źródło: dane Komendy Głównej Policji.

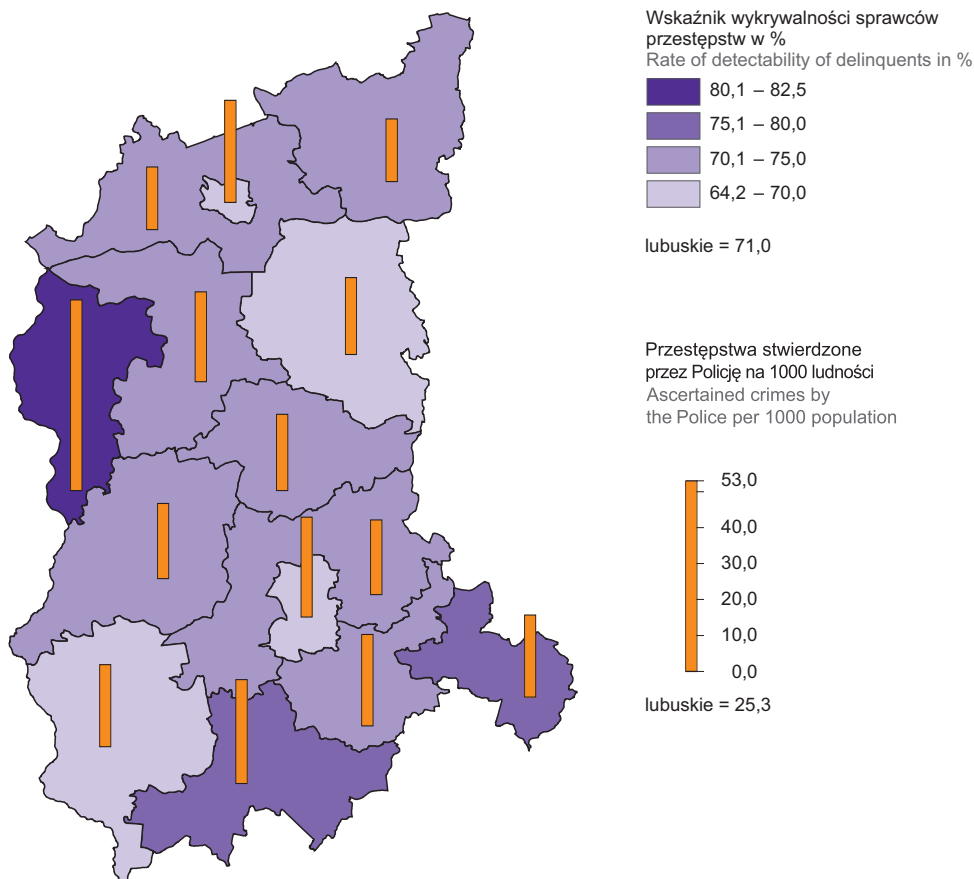
a Including theft or appropriation of identification.

Source: data of the National Police Headquarters.

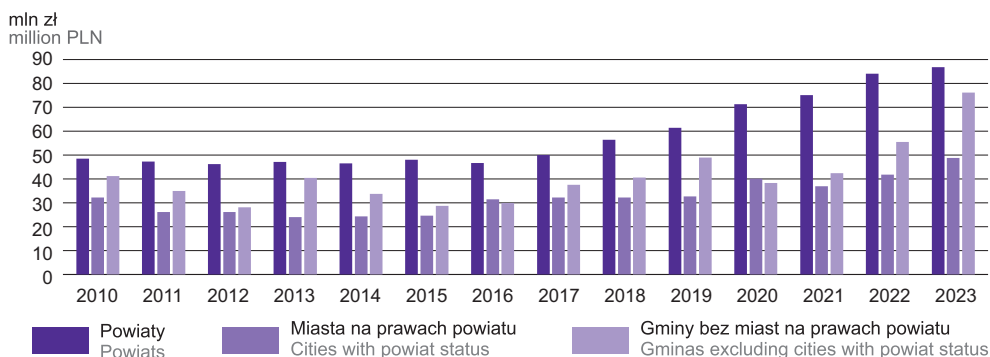
WYKRES 1 (8). **RODZAJE PRZESTĘPSTW**
CHART 1 (8). **TYPES OF CRIME**

MAPA 1 (10). **ZAGROŻENIE PRZESTĘPCZOŚCIĄ W 2023 R.**
 MAP 1 (10). **CRIME RISK IN 2023**

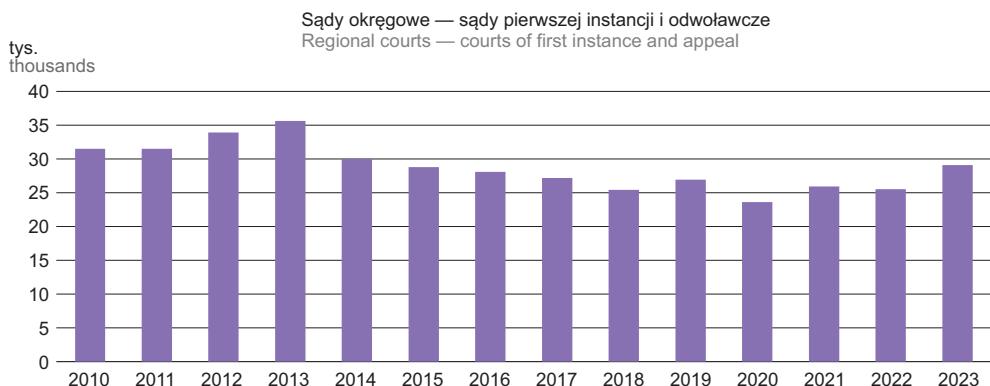
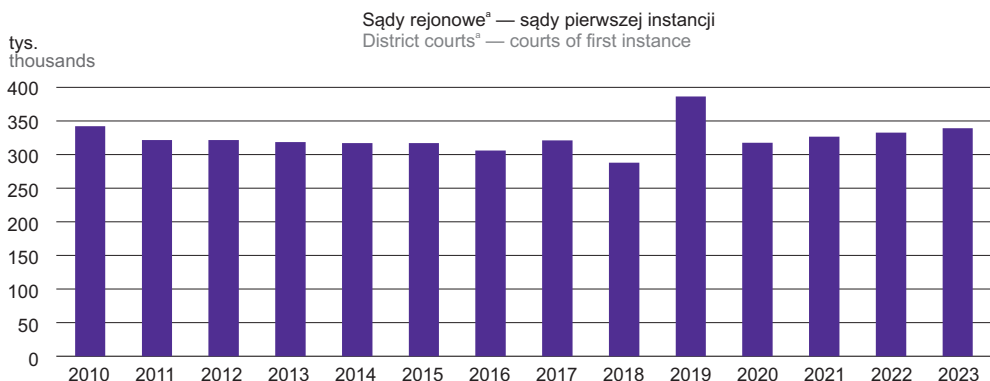

WYKRES 2 (9). **WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO NA BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE I OCHRONĘ PRZECIWPOŻAROWĄ**
 CHART 2 (9). **EXPENDITURE OF BUDGETS OF LOCAL GOVERNMENT UNITS IN THE PUBLIC SAFETY AND FIRE PROTECTION DIVISION**

Źródło: dane Ministerstwa Finansów.
 Source: data of the Ministry of Finance.

WYKRES 3 (10). WPŁYW SPRAW DO SĄDÓW Powszechnych
 CHART 3 (10). INCOMING CASES IN THE COMMON COURTS

a Od 2013 r. dane nie obejmują spraw rejestrowych.
 a Since 2013 data do not include register's cases.

TABL. 2 (15). ZAŁATWIONE SPRAWY RODZINNE
 RESOLVED FAMILY LAW CASES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
OGÓŁEM	9399	5872	7242	7243	TOTAL
O rozwód	2772	1902	2113	2169	Divorce cases
O separację	97	51	426	47	Separation cases
O alimenty	3728	2222	2602	2766	Alimony cases
Nieletnich ^a w postępowaniu w sprawach, w których zachodzi podejrzenie:					Concerning juveniles ^a in proceedings in cases of suspected:
demoralizacji	1484	1007	1205	1260	demoralization
popęlnienia czynu karalnego	1318	690	896	1001	committing punishable acts

a Dane dotyczą osób.
 Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.
 a Data relate to persons.
 Source: data of the Ministry of Justice.

Dział IV. Ludność Chapter IV. Population

TABL. 1 (16). **LUDNOŚĆ**
Stan w dniu 31 grudnia
POPULATION
As of 31 December

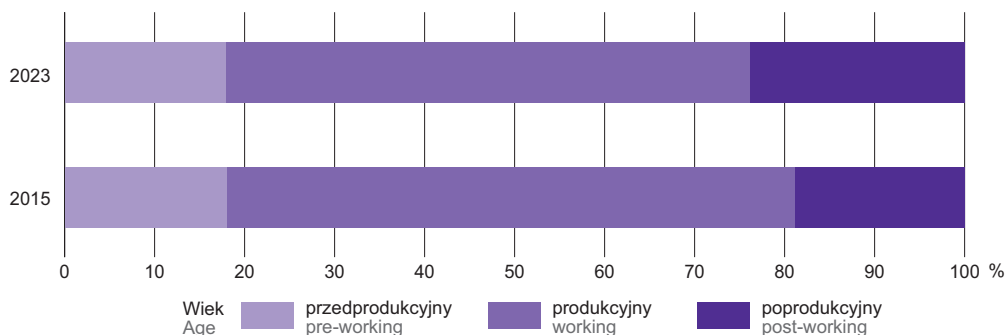
WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	1018075	993329	979976	975023	T O T A L
na 1 km ²	73	71	70	70	per 1 km ²
mężczyźni	495674	482952	475717	473169	males
kobiety	522401	510377	504259	501854	females
na 100 mężczyzn	105	106	106	106	per 100 males
Miasta	661321	642533	629692	624598	Urban areas
w % ogółu ludności	65,0	64,7	64,3	64,1	in % of total population
Wieś	356754	350796	350284	350425	Rural areas
w % ogółu ludności	35,0	35,3	35,7	35,9	in % of total population

TABL. 2 (17). **LUDNOŚĆ W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM**
Stan w dniu 31 grudnia
WORKING AND NON-WORKING AGE POPULATION
As of 31 December

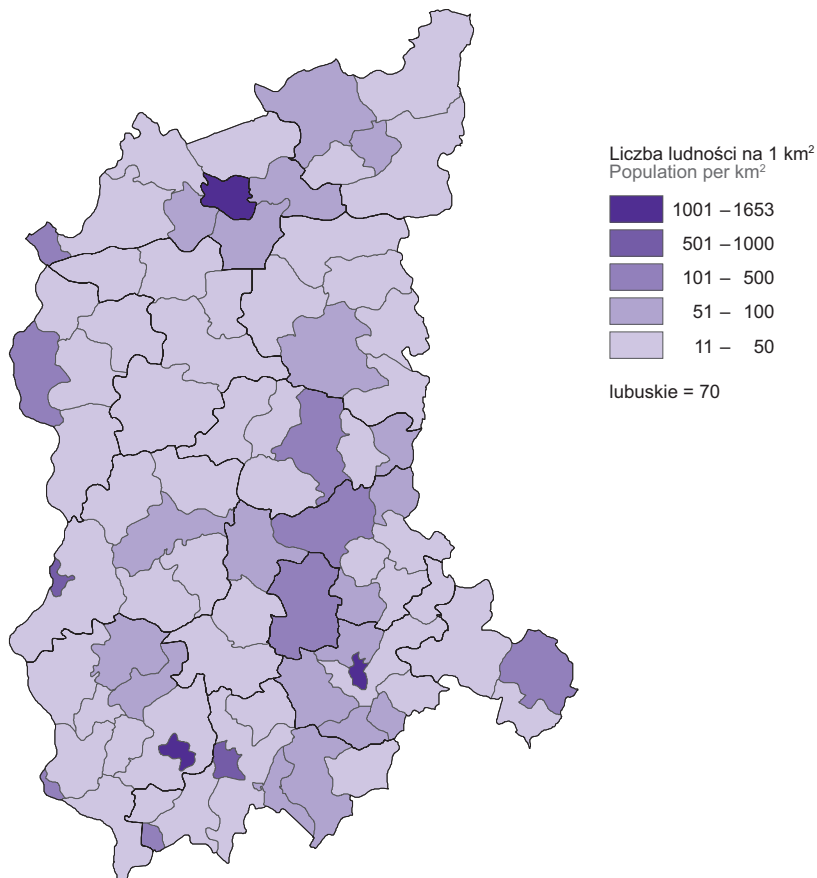
WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	1018075	993329	979976	975023	T O T A L
W wieku przedprodukcyjnym	184524	181977	178418	175344	Pre-working age
mężczyźni	94577	93234	91333	89834	males
kobiety	89947	88743	87085	85510	females
Miasta	114942	111730	109021	106990	Urban areas
Wieś	69582	70247	69397	68354	Rural areas
W wieku produkcyjnym	642638	590101	573903	567836	Working age
mężczyźni	342463	316253	306270	302301	males
kobiety	300175	273848	267633	265535	females
Miasta	412396	376691	363015	357657	Urban areas
Wieś	230242	213410	210888	210179	Rural areas
W wieku poprodukcyjnym	190913	221251	227655	231843	Post-working age
mężczyźni	58634	73465	78114	81034	males
kobiety	132279	147786	149541	150809	females
Miasta	133983	154112	157656	159951	Urban areas
Wieś	56930	67139	69999	71892	Rural areas
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	58,4	68,3	70,8	71,7	Non-working age population per 100 persons of working age
Mężczyźni	44,7	52,7	55,3	56,5	Males
Kobiety	74,0	86,4	88,4	89,0	Females

WYKRES 1 (11). **LUDNOŚĆ WEDŁUG EKONOMICZNYCH GRUP WIEKU**

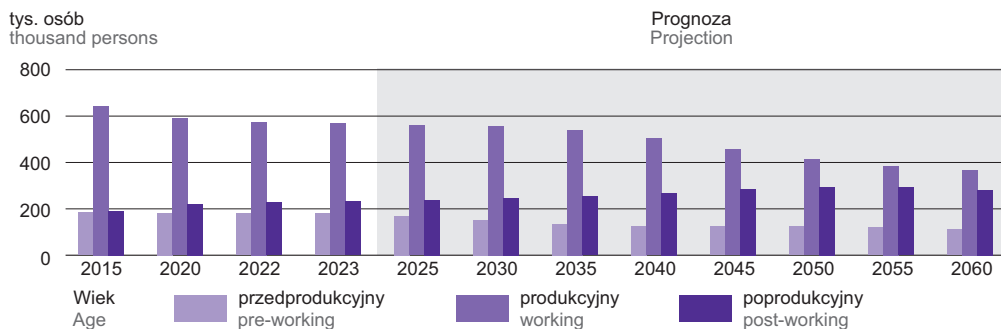
CHART 1 (11). **POPULATION BY ECONOMIC AGE GROUPS**
As of 31 December

MAPA 1 (11). **GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA W 2023 R.**
 Stan w dniu 31 grudnia
 MAP 1 (11). **POPULATION DENSITY IN 2023**
 As of 31 December

WYKRES 2 (12). **EKONOMICZNE GRUPY WIEKU**
 Stan w dniu 31 grudnia
 CHART 2 (12). **ECONOMIC AGE GROUPS**
 As of 31 December

MAPA 2 (12).

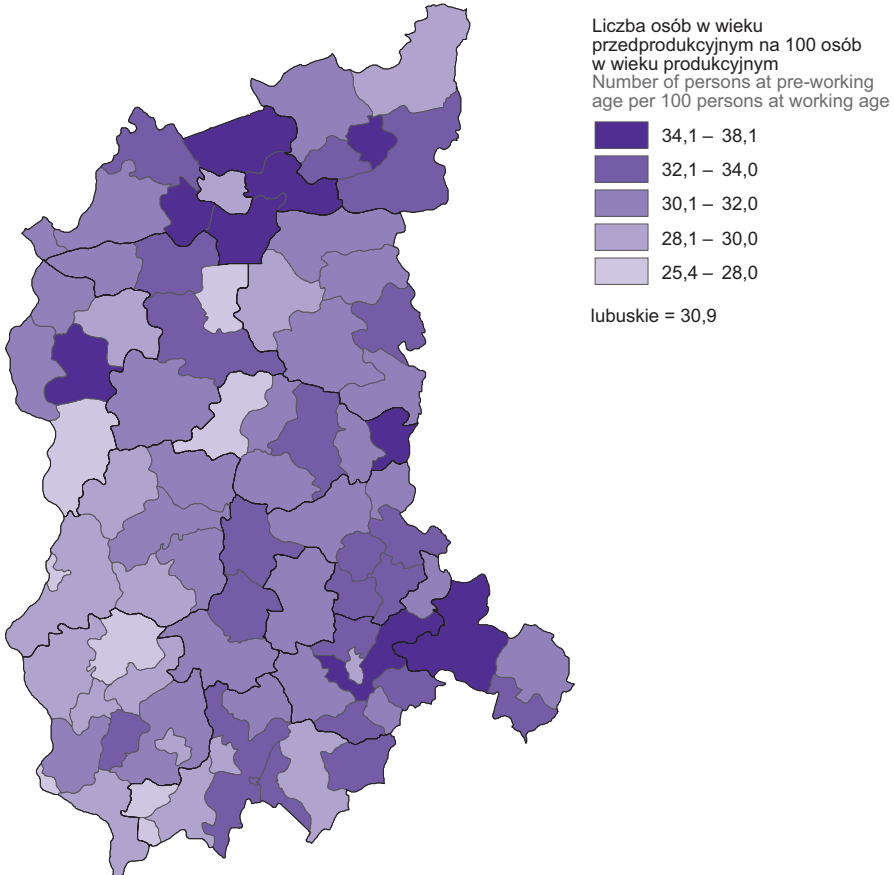
LUDNOŚĆ W WIEKU PRZEDPRODUKCYJNYM W 2023 R.

Stan w dniu 31 grudnia

MAP 2 (12).

PRE-WORKING AGE POPULATION IN 2023

As of 31 December

WYKRES 3 (13).

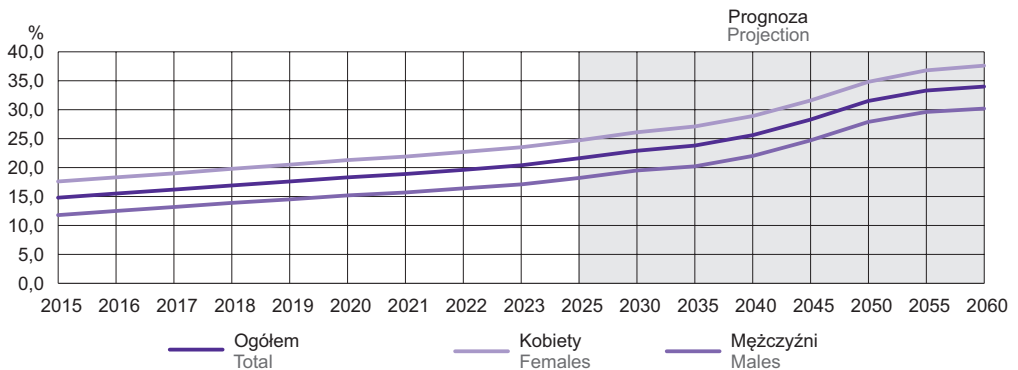
WSPÓŁCZYNNIK STAROŚCI DEMOGRAFICZNEJ^a

Stan w dniu 31 grudnia

CHART 3 (13).

OLD AGE RATE^a

As of 31 December

^a Udział osób w wieku 65 lat i więcej w ogólnej liczbie ludności.
^a Share of persons at age 65 and more in the total population.

TABL. 3 (18). MIASTA I LUDNOŚĆ W MIASTACH
 Stan w dniu 31 grudnia
TOWNS AND URBAN POPULATION
 As of 31 December

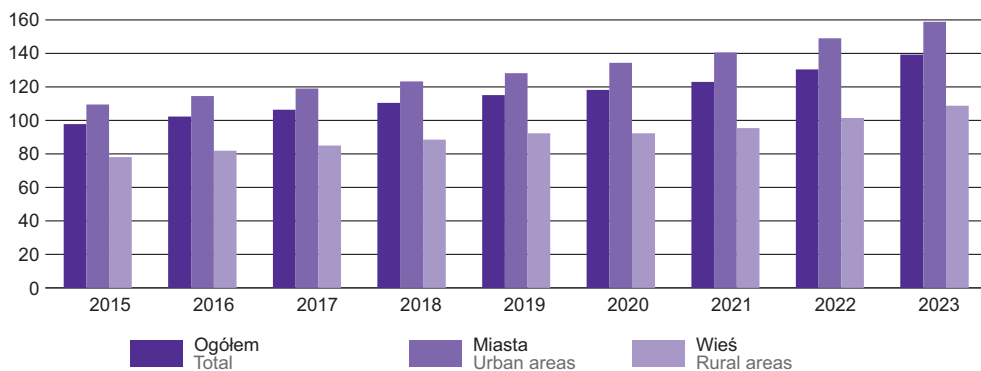
GRUPY MIAST WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI GROUPS OF TOWNS BY POPULATION SIZE		Miasta Towns	Ludność w miastach Urban population	
			w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	w % ogółu ludności in % of total population
OGÓŁEM	2015	42	661321	65,0
TOTAL	2020	43	642533	64,7
	2022	43	629692	64,3
	2023	43	624598	64,1
Poniżej 2000 Below 2000		2	3015	0,3
2000–4999		19	63895	6,6
5000–9999		7	59706	6,1
10000–19999		9	128686	13,2
20000–49999		4	115117	11,8
50000 i więcej and more		2	254179	26,1

TABL. 4 (19). GMINY ZAMIESZKANE PRZEZ LUDNOŚĆ WIEJSKĄ
 Stan w dniu 31 grudnia
GINAS INHABITED BY RURAL POPULATION
 As of 31 December

GRUPY GMIN WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI WIEJSKIEJ GROUPS OF GMINAS BY RURAL POPULATION SIZE		Gminy ^a Gminas ^a	Ludność na wsi Rural population	
			w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	w % ogółu ludności in % of total population
OGÓŁEM	2015	73	356754	35,0
TOTAL	2020	73	350796	35,3
	2022	73	350284	35,7
	2023	73	350425	35,9
Poniżej 2000 Below 2000		3	3939	0,4
2000–4999		43	147490	15,1
5000–6999		13	78262	8,0
7000–9999		11	86828	8,9
10000 i więcej and more		3	33906	3,5

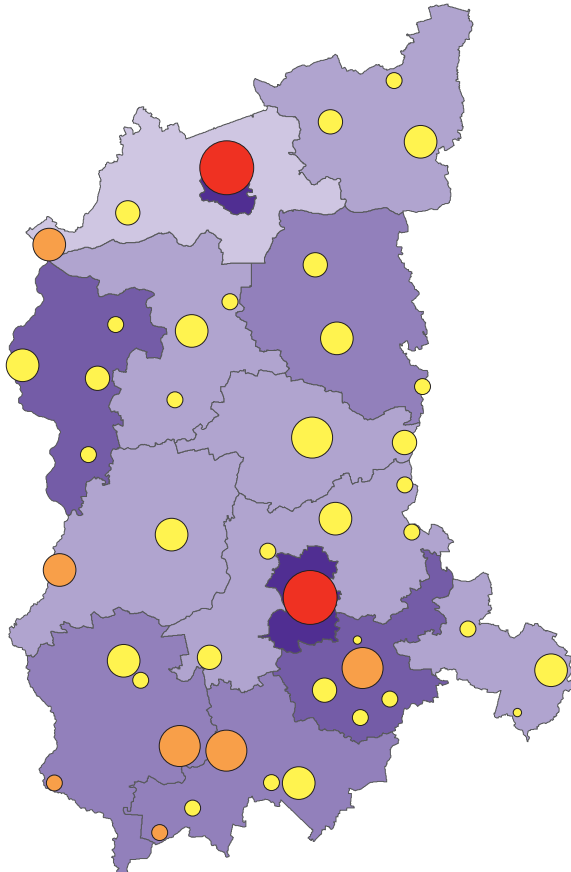
a Wiejskie i miejsko-wiejskie.
 a Rural and urban-rural

WYKRES 4 (14). INDEKS STAROŚCI^a
 Stan w dniu 31 grudnia
CHART 4 (14). AGEING RATIO^a
 As of 31 December

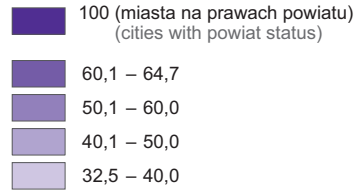

a Liczba osób w wieku 65 lat i więcej przypadająca na 100 osób w wieku 0–14 lat.
 a Number of persons aged 65 years and more per 100 persons aged 0–14 years.

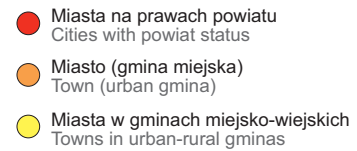
MAPA 3 (13). **WSKAŹNIK URBANIZACJI W 2023 R.**
 Stan w dniu 31 grudnia
 MAP 3 (13). **URBANIZATION RATE IN 2023**
 As of 31 December

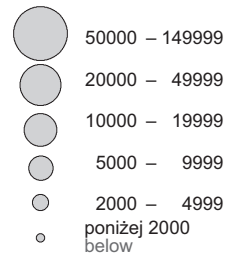
Udział ludności miejskiej
w ogólnej liczbie ludności w %
Share of urban population
in the total population in %

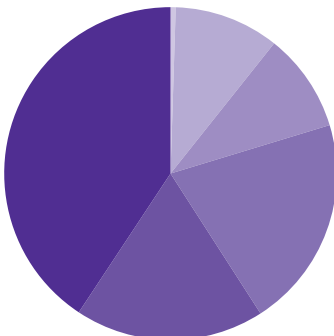
lubuskie = 64,1

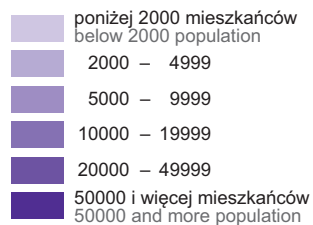
Liczba ludności miast
Urban population

WYKRES 5 (15). **LUDNOŚĆ W MIASTACH W 2023 R.**
 Stan w dniu 31 grudnia
 CHART 5 (15). **URBAN POPULATION IN 2023**
 As of 31 December

Odsetek ludności w miastach o wielkości
Percent of urban population in towns by size

TABL. 5 (20).

LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU

Stan w dniu 31 grudnia
POPULATION BY SEX AND AGE
As of 31 December

WIEK AGE	2015	2020	2022	2023					
				ogółem total	z liczby ogółem of grand total number				
					mężczyźni males	miasta urban areas		wieś rural areas	
						razem total	w tym mężczyźni of which males	razem total	w tym mężczyźni of which males
OGÓŁEM	1018075	993329	979976	975023	473169	624598	297381	350425	175788
TOTAL									
0–2 lata	28762	26919	23087	21100	10718	13420	6808	7680	3910
3–6	43816	40460	38994	37491	19143	22529	11495	14962	7648
7–12	62372	65669	62380	61309	31555	37177	19096	24132	12459
13–15	28845	30763	34116	34341	17621	20889	10710	13452	6911
16–18	31763	27209	29200	30731	15712	18677	9448	12054	6264
19–24	74807	57699	54942	54448	27901	31965	16207	22483	11694
25–29	74519	58086	52755	50739	26137	31793	16126	18946	10011
30–34	87847	71175	64996	61934	31762	39544	20197	22390	11565
35–39	84368	86573	81576	77473	39274	49692	25054	27781	14220
40–44	72387	83423	84539	86007	43601	55682	28001	30325	15600
45–49	59146	71173	76655	78703	39843	50624	25254	28079	14589
50–54	63345	57493	60884	63482	31868	39701	19526	23781	12342
55–59	79251	60497	56713	55802	27380	34797	16596	21005	10784
60–64	76488	73968	66587	62701	29620	39906	18157	22795	11463
65–69	60505	69298	70033	70241	31840	46970	20429	23271	11411
70–74	27375	52841	57356	58507	24951	40832	16809	17675	8142
75–79	26160	22431	28941	33935	13625	24370	9607	9565	4018
80 lat i więcej and more	36319	37652	36222	36079	10618	26030	7861	10049	2757

WYKRES 6 (16).

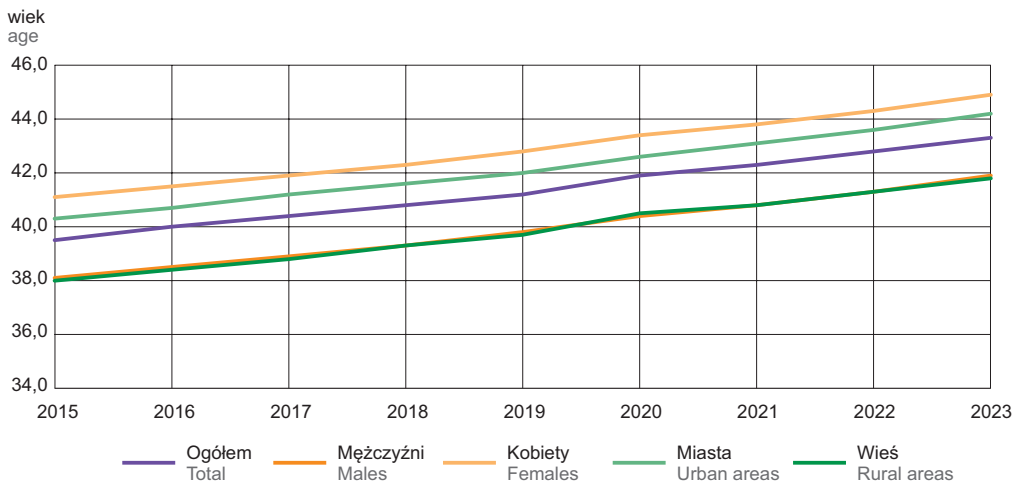
MEDIANA WIEKU (wiek środkowy) LUDNOŚCI

Stan w dniu 31 grudnia

CHART 6 (16).

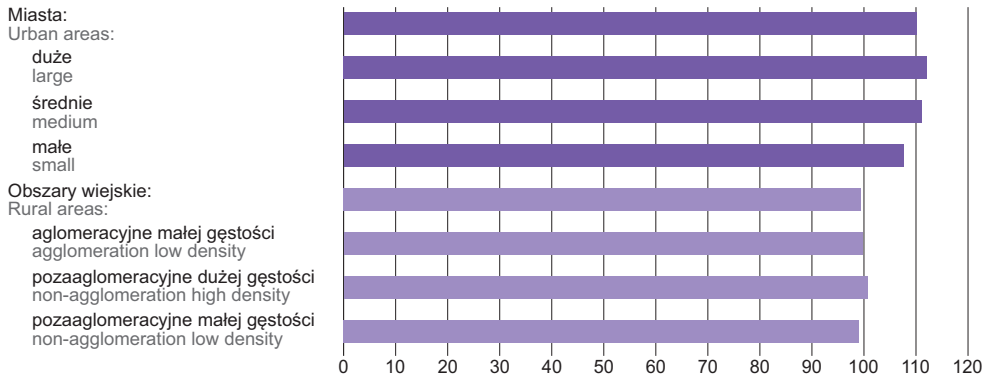
MEDIAN AGE (middle age) OF POPULATION

As of 31 December

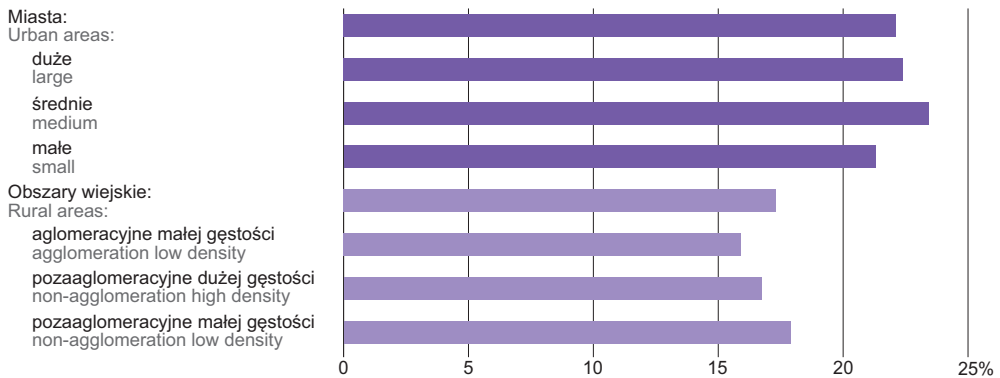
WYKRES 7 (17). **WSPÓŁCZYNNIK FEMINIZACJI W MIASTACH ORAZ WEDŁUG DELIMITACJI OBSZARÓW WIEJSKICH W 2023 R.**

CHART 7 (17). **FEMINISATION RATE IN URBAN AREAS AND BY DELIMITATION OF RURAL AREAS IN 2023**

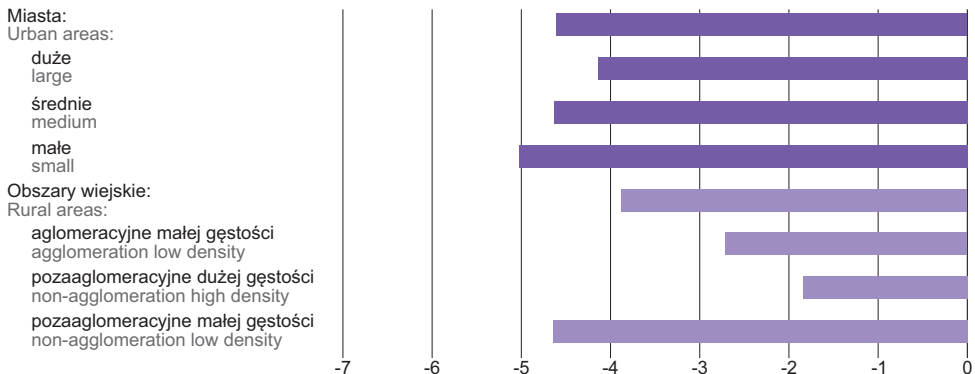
WYKRES 8 (18). **LUDNOŚĆ W WIEKU 65 LAT I WIĘCEJ W MIASTACH ORAZ WEDŁUG DELIMITACJI OBSZARÓW WIEJSKICH W 2023 R. (w % ludności ogółem)**

CHART 8 (18). **POPULATION AGED 65 YEARS AND MORE IN URBAN AREAS AND BY DELIMITATION OF RURAL AREAS IN 2023 (in % of total population)**

WYKRES 9 (19). **PRZYROST NATURALNY LUDNOŚCI W MIASTACH ORAZ WEDŁUG DELIMITACJI OBSZARÓW WIEJSKICH W 2023 R. (na 1000 ludności)**

CHART 9 (19). **NATURAL INCREASE IN URBAN AREAS AND BY DELIMITATION OF RURAL AREAS IN 2023 (per 1000 population)**

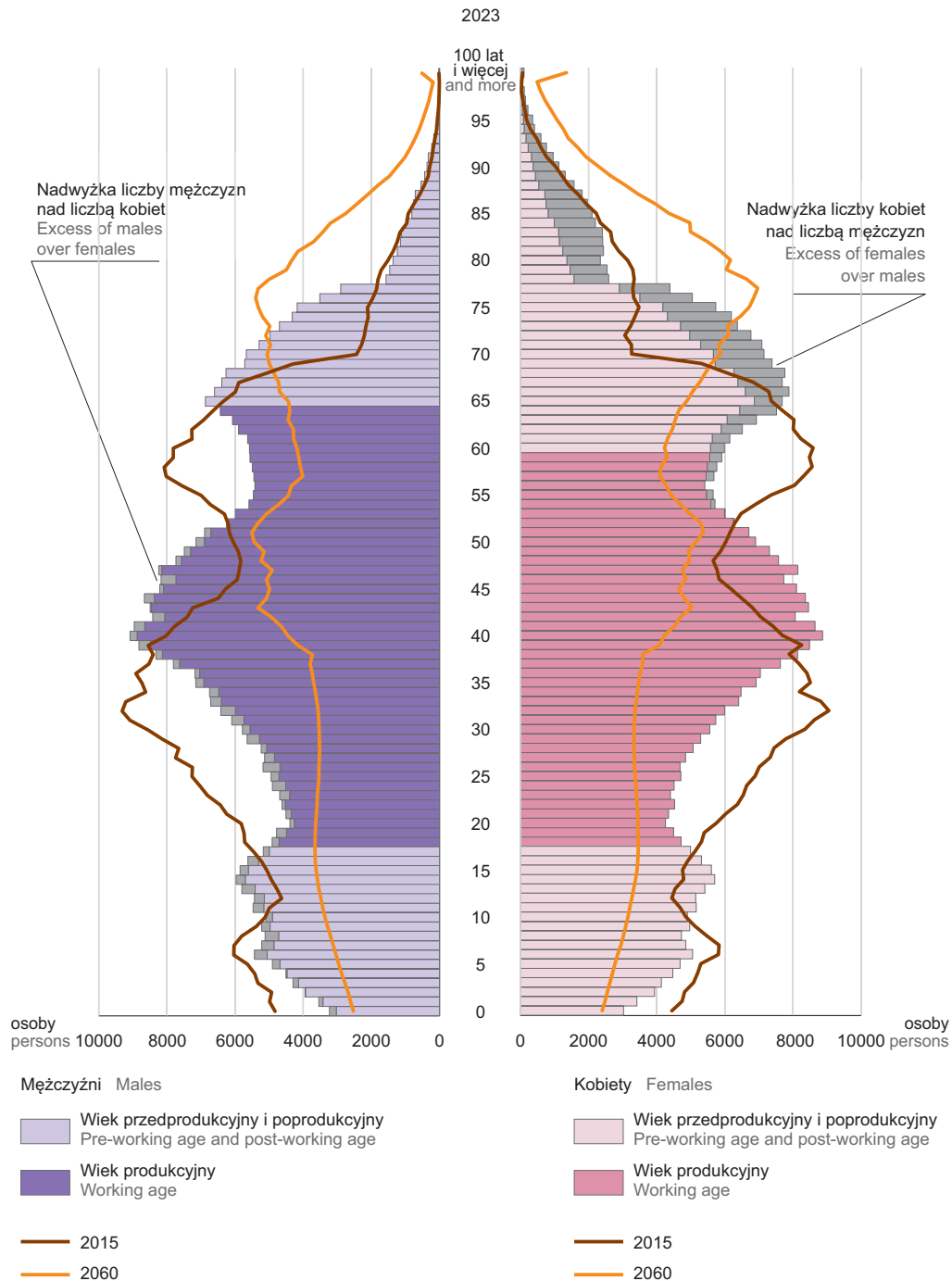

WYKRES 10 (20). LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU

Stan w dniu 31 grudnia

CHART 10 (20). POPULATION BY SEX AND AGE

As of 31 December

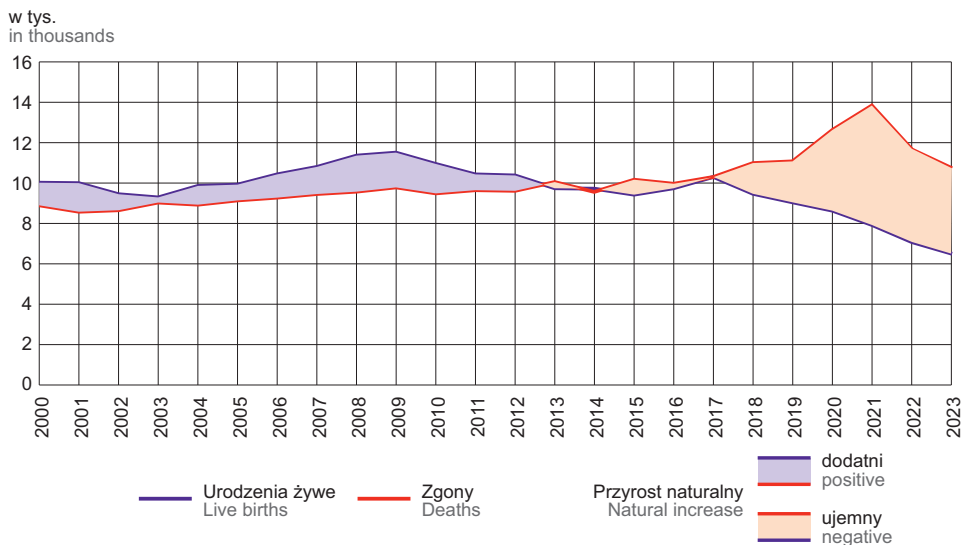

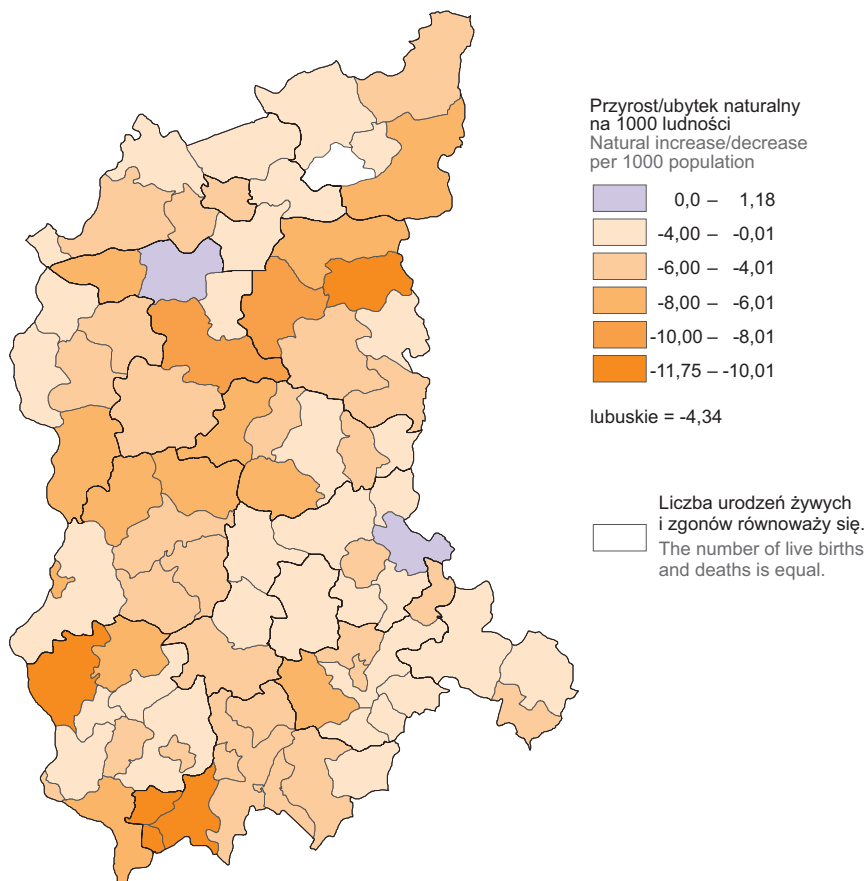
TABL. 6 (21). **RUCH NATURALNY LUDNOŚCI**
VITAL STATISTICS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Urodzenia żywe Live births	Zgony Deaths		Przyrost naturalny Natural increase	
		ogółem total	w tym niemowląt of which infants		
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS					
OGÓŁEM	2015	9420	10156	39	-736
TOTAL	2020	8634	12625	27	-3991
	2022	7090	11655	25	-4565
	2023	6499	10740	13	-4241
Miasta Urban areas	2015	6063	6716	20	-653
	2020	5505	8426	18	-2921
	2022	4651	7689	16	-3038
	2023	4230	7113	5	-2883
Wieś Rural areas	2015	3357	3440	19	-83
	2020	3129	4199	9	-1070
	2022	2439	3966	9	-1527
	2023	2269	3627	8	-1358
NA 1000 LUDNOŚCI ^a PER 1000 POPULATION ^a					
OGÓŁEM	2015	9,24	9,96	4,14	-0,72
TOTAL	2020	8,67	12,67	3,13	-4,01
	2022	7,22	11,86	3,53	-4,65
	2023	6,65	10,99	2,00	-4,34
Miasta Urban areas	2015	9,15	10,14	3,30	-0,99
	2020	8,53	13,05	3,27	-4,52
	2022	7,35	12,16	3,44	-4,80
	2023	6,75	11,34	1,18	-4,60
Wieś Rural areas	2015	9,40	9,64	5,66	-0,23
	2020	8,92	11,98	2,88	-3,05
	2022	6,97	11,33	3,69	-4,36
	2023	6,48	10,35	3,53	-3,88

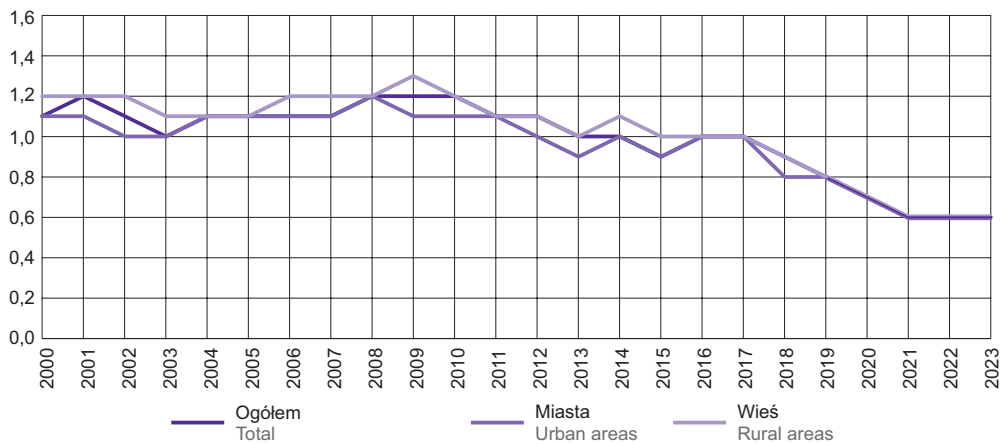
a W przypadku zgonów niemowląt na 1000 urodzeń żywych.
a In the case of infant deaths – per 1000 live births.

WYKRES 11 (21). **PRZYROST NATURALNY, URODZENIA ŻYWE I ZGONY**
CHART 11 (21). **NATURAL INCREASE, LIVE BIRTHS AND DEATHS**

WYKRES 12 (22). WSPÓŁCZYNNIK DYNAMIKI DEMOGRAFICZNEJ^a
CHART 12 (22). DEMOGRAPHIC DYNAMICS RATE^a

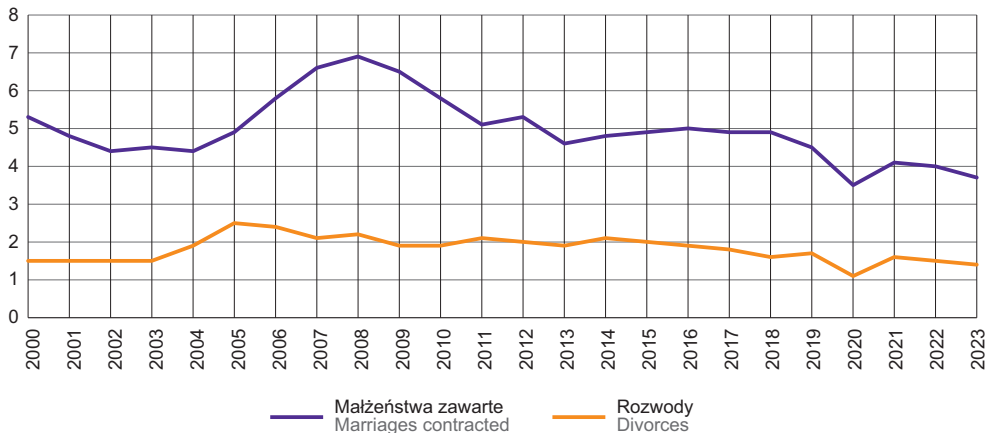
^a Liczba urodzeń żywych przypadająca na 1 zgon.
^a Number of live births per 1 death.

TABL. 7 (22). **MAŁŻEŃSTWA, ROZWOODY, SEPARACJE**
MARRIAGES, DIVORCES, SEPARATIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Małżeństwa zawarte Marriages contracted		Małżeństwa rozwiązane Marriages dissolved				Różnica między małżeństwami zawartymi a rozwiązanymi ^b Difference between contracted and dissolved marriages ^b	Separacje Separations	
		ogółem total	w tym wyznaniowe ^a of which religious ^a	przez śmierć by death of		przez rozwód by divorce	na 1000 istniejących małżeństw per 1000 existing marriages			
				męża husband	żony wife		ogółem total			w tym przez rozwód of which by divorce
OGÓŁEM	2015	5040	2531	2805	1068	2087	26,3	9,2	-1385	32
TOTAL	2020	3511	1420	3527	1454	1145	28,0	5,2	-2879	11
	2022	3967	1415	3100	1274	1502	27,5	7,0	-2146	20
	2023	3577	1084	2874	1213	1364	24,6	6,1	-2068	21
Miasta	2015	3271	1583	1881	732	1561	29,4	11,0	-1344	24
Urban areas	2020	2318	899	2345	980	840	30,8	6,2	-2394	7
	2022	2679	901	2016	846	1120	30,5	8,6	-1946	14
	2023	2414	667	1899	813	987	26,4	7,1	-1957	17
Wieś	2015	1769	948	924	336	526	21,1	6,2	-41	8
Rural areas	2020	1193	521	1182	474	305	23,4	3,6	-486	4
	2022	1288	514	1084	428	382	22,8	4,6	-200	6
	2023	1163	417	975	400	377	21,4	4,6	-111	4

a Ze skutkami cywilnymi. b Po uwzględnieniu salda migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały osób pozostających w stanie małżeńskim.
a With civil law consequences. b After considering net internal and international migration for permanent residence of married persons.

WYKRES 13 (23). **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE I ROZWOODY NA 1000 LUDNOŚCI**
CHART 13 (23). **MARRIAGES CONTRACTED AND DIVORCES PER 1000 POPULATION**

TABL. 8 (23). **URODZENIA ŻYWE WEDŁUG KOLEJNOŚCI URODZENIA DZIECKA^a ORAZ WIEKU MATKI**
LIVE BIRTHS BY BIRTH ORDER^a AND AGE OF MOTHER

WIEK MATKI AGE OF MOTHER		Ogółem Total	Kolejność urodzenia dziecka u matki Birth order					
			1	2	3	4	5	6 i dalsze and over
OGÓŁEM	2015	9420	4178	3594	985	256	91	78
TOTAL	2020	8634	3575	2654	1688	507	162	48
	2022	7090	3067	2139	1240	413	155	74
	2023	6499	2776	2192	1053	316	109	52
19 lat i mniej and less		174	150	22	2	-	-	-
20–24		917	590	229	79	17	2	-
25–29		2059	1075	657	234	66	18	8
30–34		2006	661	828	374	93	32	18
35–39		1104	252	396	289	109	39	19
40–44		232	47	59	73	30	16	7
45 lat i więcej and more		7	1	1	2	1	2	-

a W podziale według kolejności urodzenia dziecka nie uwzględniono urodzeń o nieustalonej kolejności urodzenia.
a Data on the number of births by order exclude cases in which birth order is unknown.

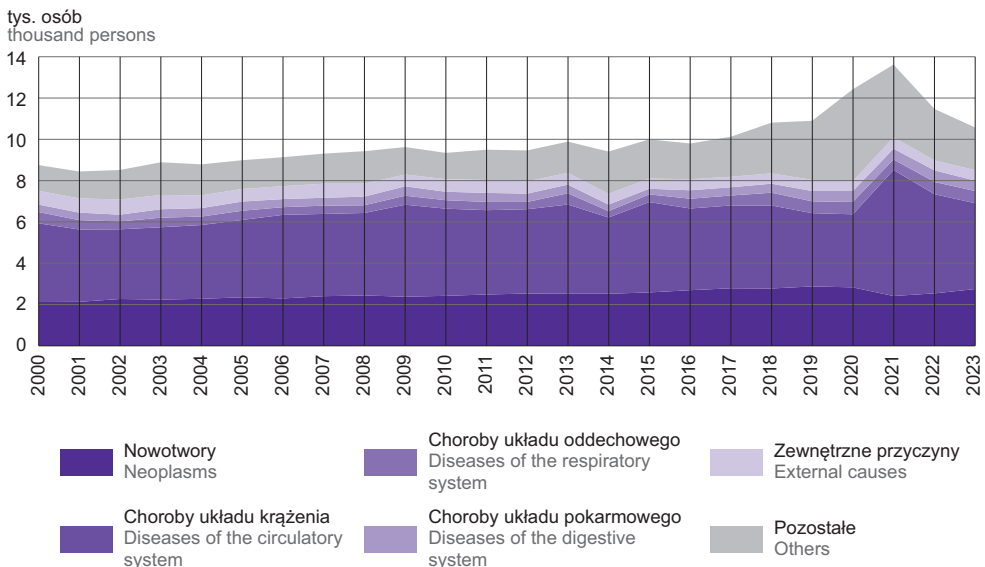
TABL. 9 (24). **PŁODNOŚĆ KOBIET I WSPÓŁCZYNNIKI REPRODUKCYJ LUDNOŚCI**
FEMALE FERTILITY AND REPRODUCTION RATES OF POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2015	2020	2022	2023		
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Płodność – urodzenia żywe na 1000 kobiet w wieku: Fertility – live births per 1000 women aged:						
15–49 lat	38,7	37,8	31,6	29,2	29,8	28,3
15–19	16,5	11,3	8,3	7,1	6,8	7,5
20–24	54,3	57,2	46,1	41,1	40,8	41,7
25–29	81,8	94,4	84,0	82,1	83,3	79,9
30–34	66,3	71,9	69,5	64,9	68,4	58,6
35–39	28,0	33,0	27,7	28,2	28,8	27,1
40–44	5,3	7,2	6,1	5,5	6,0	4,7
45–49 lat	0,2	0,3	0,1	0,2	0,1	0,3
Współczynniki: Rates:						
Dzietności ogólnej Total fertility	1,253	1,376	1,213	1,151	1,176	1,107
Reprodukcji brutto Gross reproduction	0,601	0,674	0,599	0,556	0,564	0,542
Dynamiki demograficznej Demographic dynamics	0,928	0,684	0,608	0,605	0,595	0,626

TABL. 10 (25). **ZGONY WEDŁUG PŁCI I WIEKU ZMARŁYCH**
DEATHS BY SEX AND AGE OF DECEASED PERSONS

WIEK ZMARŁYCH AGE OF DECEASED PERSONS		Ogółem Total	Mężczyźni Males	Kobiety Females	Miasta Urban areas			Wieś Rural areas		
					razem total	mężczyźni males	kobiety females	razem total	mężczyźni males	kobiety females
					OGÓŁEM	2015	10156	5399	4757	6716
TOTAL	2020	12625	6672	5953	8426	4405	4021	4199	2267	1932
	2022	11655	6093	5562	7689	3978	3711	3966	2115	1851
	2023	10740	5622	5118	7113	3636	3477	3627	1986	1641
0 lat		13	7	6	5	2	3	8	5	3
1-4 lata		5	4	1	3	2	1	2	2	-
5-9		5	3	2	4	2	2	1	1	-
10-14		5	1	4	1	-	1	4	1	3
15-19		18	14	4	13	9	4	5	5	-
20-24		25	18	7	18	13	5	7	5	2
25-29		47	33	14	32	21	11	15	12	3
30-34		64	53	11	43	36	7	21	17	4
35-39		132	97	35	84	61	23	48	36	12
40-44		166	115	51	114	75	39	52	40	12
45-49		234	172	62	143	103	40	91	69	22
50-54		311	225	86	197	147	50	114	78	36
55-59		468	329	139	290	206	84	178	123	55
60-64		814	528	286	507	314	193	307	214	93
65-69		1479	946	533	935	586	349	544	360	184
70-74		1684	1018	666	1122	658	464	562	360	202
75-79		1322	726	596	887	474	413	435	252	183
80-84		1193	537	656	835	377	458	358	160	198
85 lat i więcej and more		2755	796	1959	1880	550	1330	875	246	629

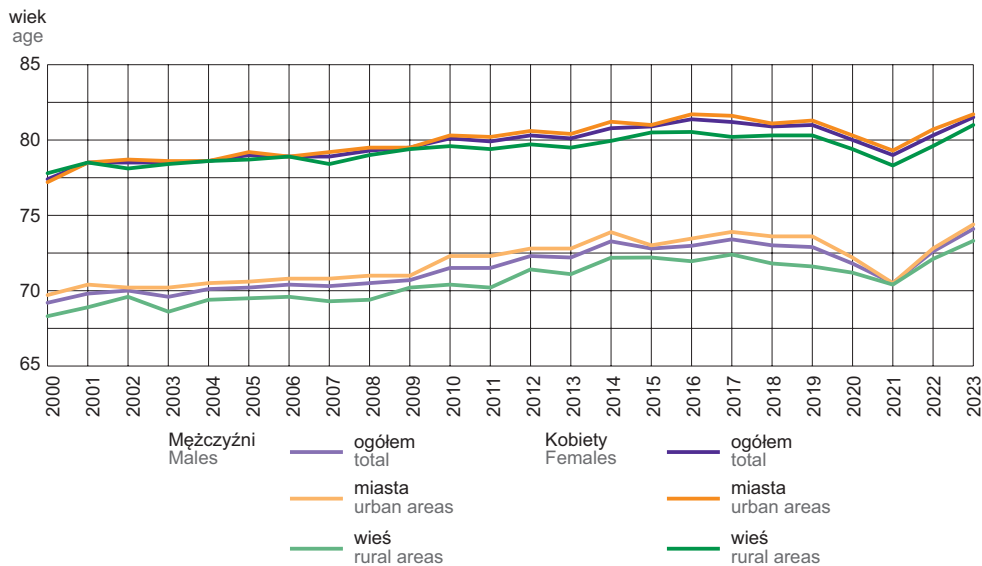
WYKRES 14 (24). **ZGONY WEDŁUG WYBRANYCH PRZYCZYN**
CHART 14 (24). DEATHS BY SELECTED CAUSES

TABL. 11 (26). **ZGONY NIEMOWLĄT WEDŁUG PŁCI I WIEKU**
 INFANT DEATHS BY SEX AND AGE

WIEK ZMARŁYCH AGE OF DECEASED INFANTS		Ogółem Total	Chłopcy Males	Dziewczęta Females	Miasta Urban areas			Wieś Rural areas		
					razem total	chłopcy males	dziewczęta females	razem total	chłopcy males	dziewczęta females
OGÓŁEM	2015	39	23	16	20	12	8	19	11	8
TOTAL	2020	27	18	9	18	11	7	9	7	2
	2022	25	9	16	16	6	10	9	3	6
	2023	13	7	6	5	2	3	8	5	3
0–27 dni days		7	6	1	3	2	1	4	4	-
0–6		4	3	1	1	-	1	3	3	-
w tym 0 of which 0		2	1	1	1	-	1	1	1	-
7–13		3	3	-	2	2	-	1	1	-
2 miesiące 2 months		2	1	1	-	-	-	2	1	1
4		1	-	1	1	-	1	-	-	-
5		1	-	1	-	-	-	1	-	1
6		1	-	1	1	-	1	-	-	-
8 miesięcy 8 months		1	-	1	-	-	-	1	-	1

WYKRES 15 (25). **PRZECIĘTNE TRWANIE ŻYCIA**
 CHART 15 (25). LIFE EXPECTANCY

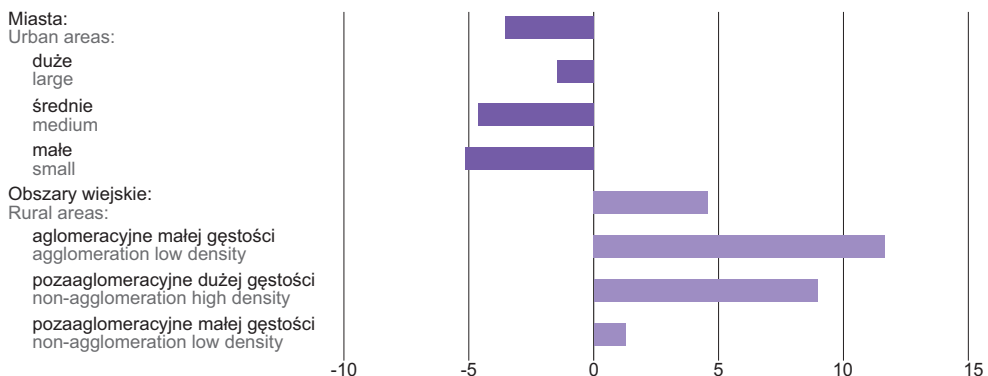

TABL. 12 (27). **PROGNOZA LUDNOŚCI**
Stan w dniu 31 grudnia
POPULATION PROJECTION
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2025	2030	2035	2040	2045	2050	2055	2060	SPECIFICATION
OGÓŁEM w tys.	967	954	928	897	864	830	796	761	TOTAL in thousands
W wieku przedprodukcyjnym	168	151	134	125	124	123	119	111	Pre-working age
mężczyźni	86	78	69	64	64	63	61	57	males
kobiety	82	74	66	61	60	60	58	54	females
W wieku produkcyjnym	560	556	539	504	455	413	385	368	Working age
mężczyźni	297	293	287	272	249	225	209	198	males
kobiety	263	264	252	232	207	188	176	170	females
W wieku poprodukcyjnym	238	247	254	268	285	295	293	281	Post-working age
mężczyźni	85	90	90	95	103	111	114	111	males
kobiety	153	157	164	174	182	183	179	171	females
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	73	72	72	78	90	101	107	107	Non-working age population per 100 persons of working age
mężczyźni	58	57	55	59	67	78	84	85	males
kobiety	89	88	91	101	117	129	134	132	females
W wieku 0–14 w tys.	134	121	106	103	103	102	97	90	Aged 0–14 in thousands
mężczyźni	69	62	54	53	53	52	50	46	males
kobiety	65	59	52	50	50	49	47	44	females
W wieku 65 lat i więcej w tys.	209	219	221	229	245	261	266	259	Aged 65 and more in thousands
mężczyźni	85	90	90	95	103	111	114	111	males
kobiety	123	129	130	135	142	150	152	148	females
Współczynnik starości demograficznej	21,6	22,9	23,8	25,6	28,3	31,5	33,3	34,0	Rate demographic of ageing
mężczyźni	18,2	19,5	20,2	22,0	24,7	27,9	29,6	30,2	males
kobiety	24,7	26,1	27,1	28,9	31,6	34,8	36,8	37,6	females
Indeks starości	155,5	181,5	208,4	223,0	238,0	256,7	272,4	287,1	Ageing ratio
mężczyźni	124,1	145,0	165,9	178,8	193,9	212,3	226,3	238,1	males
kobiety	188,4	219,9	253,2	269,8	284,8	303,8	321,4	338,9	females

WYKRES 16 (26). **SALDO MIGRACJI WEWNĘTRZNYCH I ZAGRANICZNYCH NA POBYT STAŁY W MIASTACH ORAZ WEDŁUG DELIMITACJI OBSZARÓW WIEJSKICH W 2023 R. (na 1000 ludności)**

CHART 16 (26). **INTERNAL AND INTERNATIONAL NET MIGRATION FOR PERMANENT RESIDENCE IN URBAN AREAS AND BY DELIMITATION OF RURAL AREAS IN 2023 (per 1000 population)**

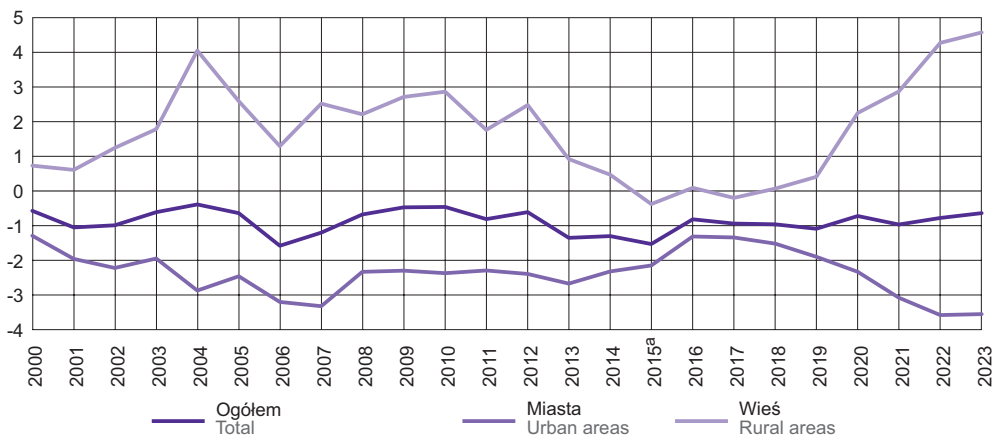
TABL. 13 (28). MIGRACJE WEWNĘTRZNE I ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY
INTERNAL AND INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Napływ ^a Inflow ^a				Odpływ ^b Outflow ^b				Saldo migracji ^c Net migration ^c
		ogółem total	z miast from urban areas	ze wsi from rural areas	z zagranicy from abroad	ogółem total	do miast to urban areas	na wieś to rural areas	za granicę abroad	
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS										
OGÓŁEM	2015	11389	6385	4574	.	12945	6818	5034	.	-1556
TOTAL	2020	11169	6360	4399	410	11886	6105	5496	285	-717
	2022	11528	6794	4240	494	12299	5683	6212	404	-771
	2023	11449	6870	4128	451	12075	5760	5991	324	-626
Miasta	2015	6523	2889	3278	.	7945	3478	3665	.	-1422
Urban areas	2020	5864	2583	3009	272	7371	3097	4061	213	-1507
	2022	5537	2425	2765	347	7804	2902	4629	273	-2267
	2023	5572	2519	2732	321	7800	3015	4563	222	-2228
Wieś	2015	4866	3496	1296	.	5000	3340	1369	.	-134
Rural areas	2020	5305	3777	1390	138	4515	3008	1435	72	790
	2022	5991	4369	1475	147	4495	2781	1583	131	1496
	2023	5877	4351	1396	130	4275	2745	1428	102	1602
NA 1000 LUDNOŚCI PER 1000 POPULATION										
OGÓŁEM	2015	11,17	6,26	4,49	.	12,70	6,69	4,94	.	-1,53
TOTAL	2020	11,21	6,38	4,42	0,41	11,93	6,13	5,52	0,29	-0,72
	2022	11,73	6,91	4,31	0,50	12,52	5,78	6,32	0,41	-0,78
	2023	11,71	7,03	4,22	0,46	12,35	5,89	6,13	0,33	-0,64
Miasta	2015	9,85	4,36	4,95	.	11,99	5,25	5,53	.	-2,15
Urban areas	2020	9,08	4,00	4,66	0,42	11,41	4,80	6,29	0,33	-2,33
	2022	8,75	3,83	4,37	0,55	12,34	4,59	7,32	0,43	-3,58
	2023	8,89	4,02	4,36	0,51	12,44	4,81	7,28	0,35	-3,55
Wieś	2015	13,63	9,79	3,63	.	14,01	9,36	3,83	.	-0,38
Rural areas	2020	15,13	10,77	3,96	0,39	12,88	8,58	4,09	0,21	2,25
	2022	17,11	12,48	4,21	0,42	12,84	7,94	4,52	0,37	4,27
	2023	16,77	12,42	3,98	0,37	12,20	7,83	4,08	0,29	4,57

a Zameldowania. b Wymeldowania. c W 2015 r. do obliczenia salda wykorzystano dane o migracjach wewnętrznych za 2015 r. i migracjach zagranicznych za 2014 r.

a Registrations. b Deregistrations. c In 2015, net migration was calculated using data on internal migration for 2015 and data on international migration for 2014.

WYKRES 17 (27). SALDO MIGRACJI LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY NA 1000 LUDNOŚCI
CHART 17 (27). NET MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE PER 1000 POPULATION

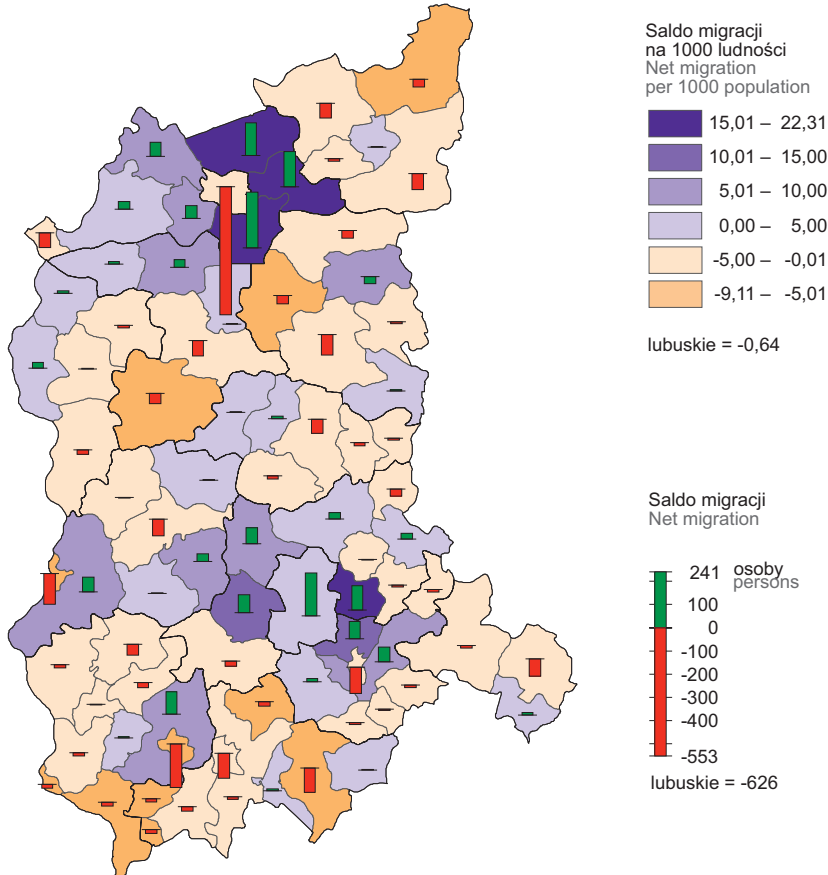
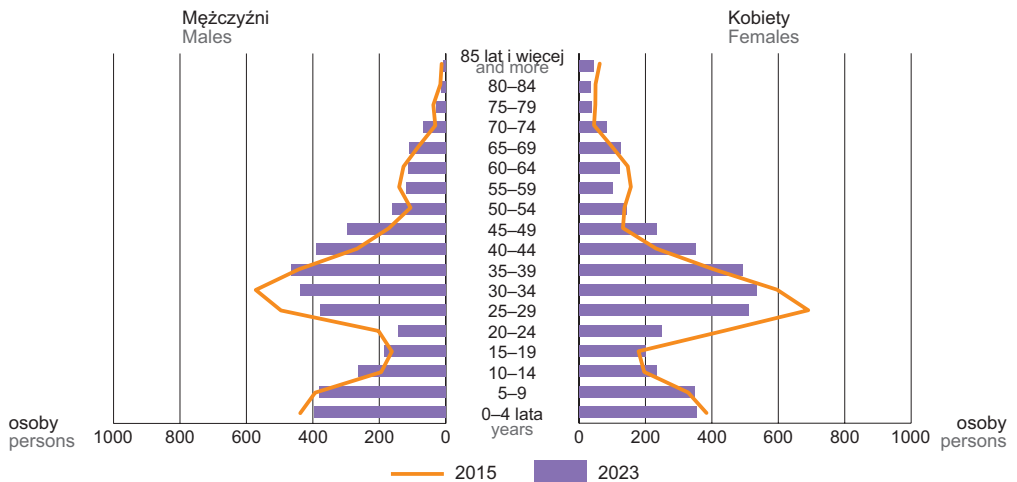
a Do obliczenia salda wykorzystano dane o migracjach wewnętrznych za 2015 r. i migracjach zagranicznych za 2014 r.

a In 2015, net migration was calculated using data on internal migration for 2015 and data on international migration for 2014.

MAPA 5 (15).

MIGRACJE WEWNĘTRZNE I ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY W 2023 R.

MAP 5 (15).

INTERNAL AND INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE IN 2023WYKRES 18 (28).
CHART 18 (28).**MIGRACJE WEWNĄTRZWOJEWÓDZKIE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY****INTRAVOIVODSHIP MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE**

TABL. 14 (29). **MIGRACJE ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG PŁCI I WIEKU MIGRANTÓW**
INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY SEX AND AGE OF MIGRANTS

LATA YEARS WIEK MIGRANTÓW AGE OF MIGRANTS		Imigranci Immigrants			Emigranci Emigrants			Saldo migracji Net migration		
		ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females
OGÓŁEM	2020	410	224	186	285	156	129	125	68	57
TOTAL	2022	494	260	234	404	269	135	90	-9	99
	2023	451	239	212	324	181	143	127	58	69
0–4 lata		76	35	41	6	1	5	70	34	36
5–9		98	47	51	17	5	12	81	42	39
10–14		30	19	11	15	8	7	15	11	4
15–19		16	8	8	49	39	10	-33	-31	-2
20–24		9	6	3	23	14	9	-14	-8	-6
25–29		15	12	3	38	16	22	-23	-4	-19
30–34		36	16	20	27	15	12	9	1	8
35–39		37	25	12	44	29	15	-7	-4	-3
40–44		36	15	21	44	27	17	-8	-12	4
45–49		18	10	8	27	14	13	-9	-4	-5
50–54		25	9	16	9	2	7	16	7	9
55–59		19	14	5	8	5	3	11	9	2
60–64		11	5	6	7	3	4	4	2	2
65 lat i więcej and more		25	18	7	10	3	7	15	15	-

TABL. 15 (30). **REZYDENCI^a**
Stan w dniu 31 grudnia
USUALLY RESIDENT POPULATION^a
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
OGÓŁEM	1005159	965875	952793	947784	TOTAL
mężczyźni	489850	470592	463333	460888	males
kobiety	515309	495283	489460	486896	females
Miasta	653130	626794	614350	609215	Urban areas
w tym mężczyźni	313097	299802	293171	290690	of which males
Wieś	352029	339081	338443	338569	Rural areas
w tym mężczyźni	176753	170790	170162	170198	of which males

a Do ludności rezydującej (rezydentów) zalicza się: stałych mieszkańców gminy, z wyjątkiem osób przebywających poza gminą zamieszkania przez okres co najmniej 12 miesięcy – bez względu na ich miejsce przebywania (w kraju czy za granicą); osoby przebywające czasowo w gminie z zamiarem zamieszkania przez okres co najmniej 12 miesięcy, przybyłe z innego miejsca w kraju lub z zagranicy (imigranci bez stałego pobytu w Polsce).

a The usually resident population (residents) comprises the following groups: permanent residents of the gmina, with the exception of persons residing outside the gmina of residence for a period of 12 months or more – regardless of their place of residence (in the country or abroad); persons temporarily staying in the gmina with the intention of living there for a period 12 months or more, who arrived from another place in the country or from abroad (immigrants who are not registered for permanent residence in Poland).

Kościoły i związki wyznaniowe
 Churches and other religious associations

 TABL. 16 (31). **NIEKTÓRE KOŚCIOŁY I INNE ZWIĄZKI WYZNANIOWE^a**
 Stan w dniu 31 grudnia
 SELECTED CHURCHES AND OTHER RELIGIOUS ASSOCIATIONS^a
 As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2015	2020	2022	2023	2015	2020	2022	2023	
	jednostki kościelne ^b church units ^b				duchowni clergy			wierni, wyznawcy the faithful, adherents	
Kościół Katolicki: Catholic Church:									
Kościół Rzymskokatolicki ^c	268	270	270	270	660	628	603	595	921848 ^d
Kościół Greckokatolicki ^e	56	42	58	58	30	35	28	30	20000 ^d
Starokatolickie: Old Catholic:									
Kościół Polskokatolicki w RP	6	5	5	7	4	3	2	2	60
Prawosławne: Orthodox:									
Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny ^g	43	44	44	44	44	44	44	47	42496
Protestanckie i tradycji protestanckiej: Protestant and Protestant tradition:									
Kościół Ewangelicko-Augsburski w RP ^h	16	16	16	16	17	20	19	19	2556
Kościół Zielonoświątkowy w RP	15	14	14	13	15	16	19	18	1141
Kościół Boży w Chrystusie	5	6	6	9	18	14	11	8	327
Nowoapostolski Kościół w Polsce	7	5	3	2	8	5	4	2	222
Kościół Adwentystów Dnia Siódmego w RP	4	4	4	4	2	3	2	2	177
Kościół Chrześcijan Baptystów w RP ^f	2	3	3	3	5	3	3	2	104
Kościół Ewangelicko-Metodystyczny w RP ⁱ	1	1	1	1	–	1	1	1	48
Kościół Chrześcijan Wiary Ewangelicznej	2	1	1	1	1	2	2	2	45
Nurt badaczy Pisma Świętego: Bible student movement:									
Świadkowie Jehowy w Polsce	51	48	50	50	–	355	362	358	4272 ^j
Świecki Ruch Misyjny „Epifania”	2	2	2	2	4	5	5	5	21
Stowarzyszenie Badaczy Pisma Świętego	2	2	2	2	4	4	4	4	18
Islamskie: Muslim:									
Islamskie Zgromadzenie Ahl-ul Bayt	–	–	–	–	–	–	–	–	150 ^k
Dalekiego Wschodu: Far Eastern Religions:									
Misja Buddyjska „Trzy Schronienia” w Polsce	–	–	–	–	–	–	–	–	70 ^l
Związek Buddyjski Bencien Karma Kamstang	–	–	–	–	–	–	–	–	58
Międzynarodowe Towarzystwo Świadomości Kryszny	–	–	–	–	–	3	3	3	10
Inne: Others:									
Zachodniosłowiański Związek Wyznaniowy „Słowiańska Wiara”	1	1	1	1	1	–	–	–	20 ^m
Zbór w Opolu „Społeczność Wywołanych”	1	1	1	1	2	2	2	2	19 ⁿ

a Znaczące w województwie, uszeregowane malejąco według liczby wiernych, wyznawców. b Obejmują m.in.: parafie, zbory, gminy wyznaniowe, ośrodki. c Dane dotyczą diecezji zielonogórsko-gorzowskiej; wierni – ochrzczeni. d Dane dotyczą 2022 r. e Dane dotyczą diecezji wrocławsko-koszalińskiej. f Kościół stowarzyszony w Polskiej Radzie Ekumenicznej. g Dane dotyczą diecezji wrocławsko-szczecińskiej. h Dane dotyczą diecezji wrocławskiej. i Głosiciele. k Dane szacunkowe dotyczą społeczności szyickiej w województwie. l Dane dotyczą 2008 r. m Dane dotyczą 2018 r.

a Important in the voivodship; listed by the decreasing number of adherents and faithful. b Including, among others, parishes, congregations, religious communities, centres. c Data concern zielonogórsko-gorzowska diocese; adherents – baptised person. d Data concern 2022. e Data concern wrocławsko-koszalińska diocese. f Church associated in the Polish Ecumenical Council. g Data concern wrocławsko-szczecińska diocese. h Data concern wrocławska diocese. i Proclaimers. k Data estimated concern the Shi'ite community in the voivodship. l Data concern 2008. m Data concern 2018.

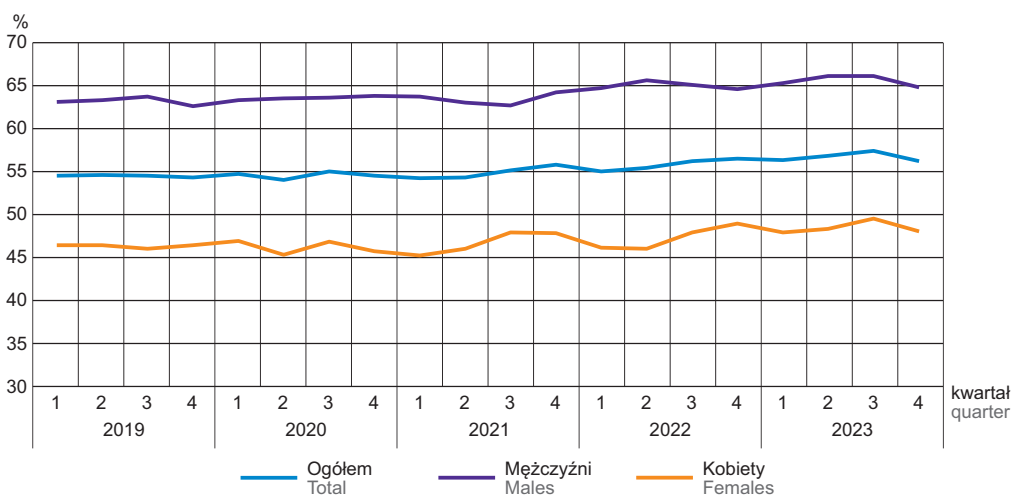
Dział V. Rynek pracy
Chapter V. Labour market

TABL. 1 (32). **AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15–89 LAT – NA PODSTAWIE BAEŁ**
ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15–89 – BASED ON LFS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2019	2020	2022	2023				SPECIFICATION	
	przeciętne w roku annual averages				kwartały quarters				
					1	2	3		4
LUDNOŚĆ w tys.	808	807	796	794	794	794	794	794	POPULATION in thousands
Mężczyźni	390	390	384	383	383	383	383	383	Men
Kobiety	418	417	411	411	411	410	410	410	Women
Aktywni zawodowo	449	450	451	458	458	459	464	452	Economically active persons
mężczyźni	252	253	253	255	257	255	257	252	men
kobiety	197	196	198	203	201	204	207	200	women
Pracujący	440	440	444	450	447	451	456	446	Employed persons
mężczyźni	247	248	250	251	250	253	253	248	men
kobiety	193	192	194	199	197	198	203	197	women
Bezrobotni ^a	11	.	.	.	Unemployed persons ^a
WSPÓŁCZYNNIK AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ w %	55,6	55,8	56,7	57,7	57,7	57,8	58,4	56,9	ACTIVITY RATE in %
mężczyźni	64,6	64,9	65,9	66,6	67,1	66,6	67,1	65,8	men
kobiety	47,1	47,0	48,2	49,4	48,9	49,8	50,5	48,8	women
Bierni zawodowo	359	357	344	335	336	334	330	341	Economically inactive persons
mężczyźni	139	136	131	128	127	128	126	131	men
kobiety	221	220	213	207	209	207	203	210	women
STOPA BEZROBOCIA w %	2,4	.	.	.	UNEMPLOYMENT RATE in %

a Osoby w wieku 15–74 lata.
a Persons aged 15–74.

WYKRES 1 (29). **WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA DLA OSÓB W WIEKU 15–89 LAT**
CHART 1 (29). **THE EMPLOYMENT RATE FOR PERSONS AGED 15–89**

TABL. 2 (33). PRACUJĄCY^a
Stan w dniu 31 grudnia
EMPLOYED PERSONS^a
As of 31 December

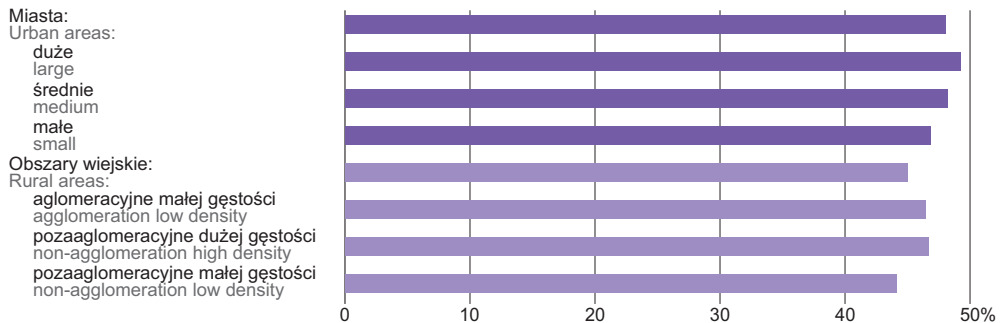
WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2015	2020	2022	2023	
				ogółem total	w tym kobiety of which women
OGÓŁEM^b TOTAL^b	334597	335547	368849	366298	172418
sektor publiczny public sector	73256	73259	85981	87573	54913
sektor prywatny private sector	261341	262288	282868	278725	117505
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ^{bc} Agriculture, forestry and fishing ^{bc}	37633	19945	20310	19610	7196
Przemysł Industry	88290	89872	89903	88740	31236
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing	79802	81111	80523	79366	29074
Budownictwo Construction	18011	23366	25568	25051	2443
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^d Trade; repair of motor vehicles ^d	53503	54472	56847	55512	30769
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	22274	28886	30602	31877	8149
Zakwaterowanie i gastronomia ^d Accommodation and catering ^d	5502	6375	7398	7327	4809
Informacja i komunikacja Information and communication	3339	3774	5006	5104	1382
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	6117	4949	5150	4950	3452
Obsługa rynku nieruchomości ^d Real estate activities	4304	3934	4120	3903	2140
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	9150	10177	12638	12423	6740
Administrowanie i działalność wspierająca ^d Administrative and support service activities	12312	13652	17695	16958	8276
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne Public administration and defence; compulsory social security	17706	17766	31869	32403	16308
Edukacja Education	26592	27213	26661	26977	21808
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	19102	20151	22039	22331	18526
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	3300	3383	3684	3763	2245
Pozostała działalność usługowa Other service activities	7462	7632	9359	9369	6939

a Do 2021 r. według faktycznego miejsca pracy; od 2022 r. dane prezentowane są na podstawie administracyjnych źródeł danych według miejsca zamieszkania. b. Dane za lata 2020 i 2021 nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie; patrz uwagi ogólne ust. 4 na str. 183. c. Dane dotyczące pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie według stanu na 31 grudnia do 2021 r. wyznaczono na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2020. Od 2022 r. dane są prezentowane na podstawie administracyjnych źródeł danych.

a Until 2021 by actual workplace; from 2022 data are presented on the basis of administrative data sources by place of residence and the predominant kind of activity. b. Data for 2020 i 2021 are not fully item 4 on page 183. c. Data concerning employed persons on private farms in agriculture as of 31 December up to 2021 were estimated on the basis of the Agricultural Census 2020. Since 2022 are presented on the basis of administrative data sources.

**WYKRES 2 (30). PRACUJĄCE KOBIETY W MIASTACH ORAZ WEDŁUG DELIMITACJI
 OBSZARÓW WIEJSKICH W 2023 R.**

**CHART 2 (30). EMPLOYED WOMEN IN URBAN AREAS AND BY DELIMITATION OF RURAL
 AREAS IN 2023**

TABL. 3 (34). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym podmioty o liczbie pracujących powyżej 9 osób ^a of which entities employing more than 9 persons ^a	
O G Ó Ł E M^b	216897	226363	229223	226810	187444	T O T A L^b
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ^{bc}	7279	7037	6521	6524	4045	Agriculture, forestry and fishing ^{bc}
Przemysł	73997	74027	74647	72409	67742	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	69311	68833	69301	66863	62576	of which manufacturing
Budownictwo	11193	13481	13858	13631	6710	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^d	27513	28360	28052	27270	16888	Trade; repair of motor vehicles ^d
Transport i gospodarka magazynowa	12031	17623	18687	19131	15230	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^d	2874	3679	4138	4190	2326	Accommodation and catering ^d
Informacja i komunikacja	1435	1852	1834	1767	1327	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	3007	2505	2336	2347	1864	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^d	3262	2815	2882	2971	2169	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	4536	4742	5028	4763	2536	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^d	8893	8529	8559	8654	7710	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	16845	16302	16404	16322	16321	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	24347	25343	25443	25652	25355	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	14666	14613	15361	15599	14295	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2669	2618	2620	2688	2550	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	2349	2837	2855	2893	376	Other service activities

a Bez zatrudnionych za granicą. b Dane od 2020 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie; patrz uwagi do działu, ust. 4 na str. 183. c Dla gospodarstw indywidualnych w rolnictwie dane szacunkowe.

a Excluding persons employed abroad. b Data since 2020 are not fully comparable to those for previous years; see notes to chapter, item 4 on page 183. c For private farms in agriculture estimated data.

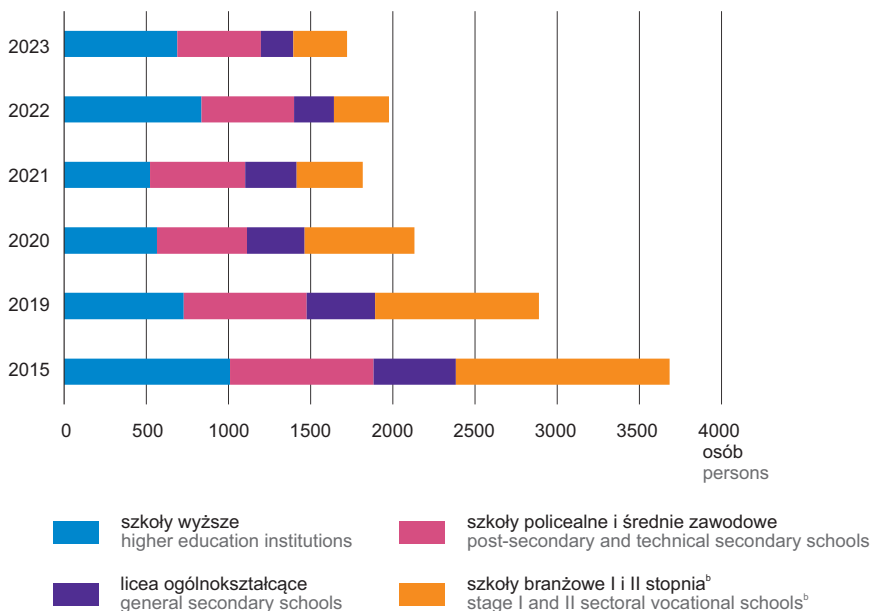
TABL. 4 (35). **PRZYJĘCIA DO PRACY I ZWOLNIENIA Z PRACY^a**
HIRES AND TERMINATIONS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Przyjęcia do pracy Hires		Współczynnik przyjęć w % Hire rate in %	Zwolnienia z pracy Terminations		Współczynnik zwolnień w % Termination rate in %
		Ogółem Total	w tym kobiety of which women		Ogółem Total	w tym kobiety of which women	
O G Ó Ł E M	2015	41271	17835	23,5	38867	15894	22,1
T O T A L	2020	38763	16334	20,7	40448	16755	21,5
	2022	40102	18076	21,4	40653	16547	21,8
	2023	37622	15725	20,0	39082	16274	20,8
sektor publiczny public sector		6440	4588	10,5	6386	4360	10,3
sektor prywatny private sector		31182	11137	24,7	32696	11914	25,9
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing		466	138	12,4	432	137	11,5
Przemysł Industry		13548	4848	19,4	14759	5319	21,1
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing		12752	4639	19,7	13988	5164	21,6
Budownictwo Construction		1871	172	27,2	1819	122	26,3
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^A Trade; repair of motor vehicles ^A		4069	2007	24,2	3958	1999	23,5
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		5392	758	34,1	5300	709	33,5
Zakwaterowanie i gastronomia ^A Accommodation and catering ^A		845	558	37,9	890	612	40,2
Informacja i komunikacja Information and communication		203	66	15,4	155	58	11,8
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities		283	214	15,7	304	214	17,1
Obsługa rynku nieruchomości ^A Real estate activities		339	190	15,7	332	183	15,3
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities		637	300	18,8	1441	788	42,4
Administrowanie i działalność wspierająca ^A Administrative and support service activities		3982	1804	52,4	3776	1650	49,9
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne Public administration and defence; compulsory social security		1585	1083	9,3	1625	1045	9,6
Edukacja Education		2199	1861	9,6	2209	1832	9,5
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities		1779	1486	12,9	1676	1372	12,2
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation		326	184	14,0	305	175	12,8
Pozostałe sekcje Other sections		98	56	30,4	101	59	31,1

a Dane obejmują pełnozatrudnionych w podmiotach o liczbie pracujących 10 i więcej osób oraz w jednostkach sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących.

a The data include full-time employees in entities employing 10 or more people and in budgetary sector units, regardless of the number of employees.

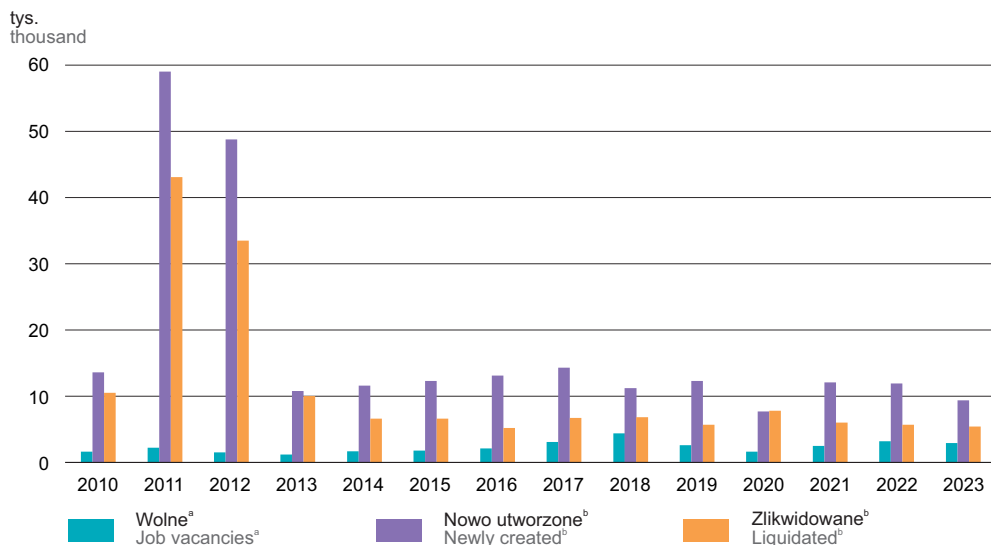
WYKRES 3 (31). **ABSOLWENCI PODEJMUJĄCY PRACĘ PO RAZ PIERWSZY WEDŁUG RODZAJU UKOŃCZONEJ SZKOŁY^a**
 CHART 3 (31). **GRADUATES TAKING UP WORK FOR THE FIRST TIME BY TYPE OF COMPLETED SCHOOL^a**

a Zatrudnieni na podstawie stosunku pracy; dane obejmują pełnozatrudnionych sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób. b Do 2020 r. – absolwenci zasadniczych szkół zawodowych, od 2020 r. – branżowych szkół I stopnia oraz od 2022 r. branżowych szkół II stopnia.

a Employed on the basis of an employment contract; data cover full-time employee, seasonal and temporary employees; excluding economic entities employing up to 9 persons. b Until 2020 – graduates of basic vocational schools, since 2020 - graduates stage I sectoral vocational schools and since 2022 graduates of stage II sectoral vocational schools.

WYKRES 4 (32). **MIEJSCA PRACY WOLNE, NOWO UTWORZONE I ZLIKwidOWANE**
 CHART 4 (32). **JOB VACANCIES, NEWLY CREATED AND LIQUIDATED JOBS**

a Średnia ze stanów na koniec kwartałów. b W ciągu roku.
 a Average of end-of-quarter values. b During the year.

TABL. 5 (36). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI**
Stan w dniu 31 grudnia
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Bezrobotni zarejestrowani ogółem	39348	23674	15725	15379	Total registered unemployed persons
w tym kobiety	21263	13400	8702	8371	of which women
Z liczby ogółem – bezrobotni:					Of the total number – unemployed persons:
dotychczas niepracujący	5363	2544	1704	1590	previously not employed
absolwenci ^a	1501	729	619	585	school-leavers ^a
bez kwalifikacji zawodowych	12687	7492	5155	4949	without occupational qualifications
zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	2307	1337	722	823	terminated for company reasons
długotrwale bezrobotni ^b	19712	9503	6621	5796	long-term unemployed ^b
posiadający prawo do zasiłku	6731	4456	2466	2648	possessing benefit rights
posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	5905	4290	2718	2424	with at least one child under 6 years of age
niepełnosprawni	3479	1837	1611	1573	persons with disabilities

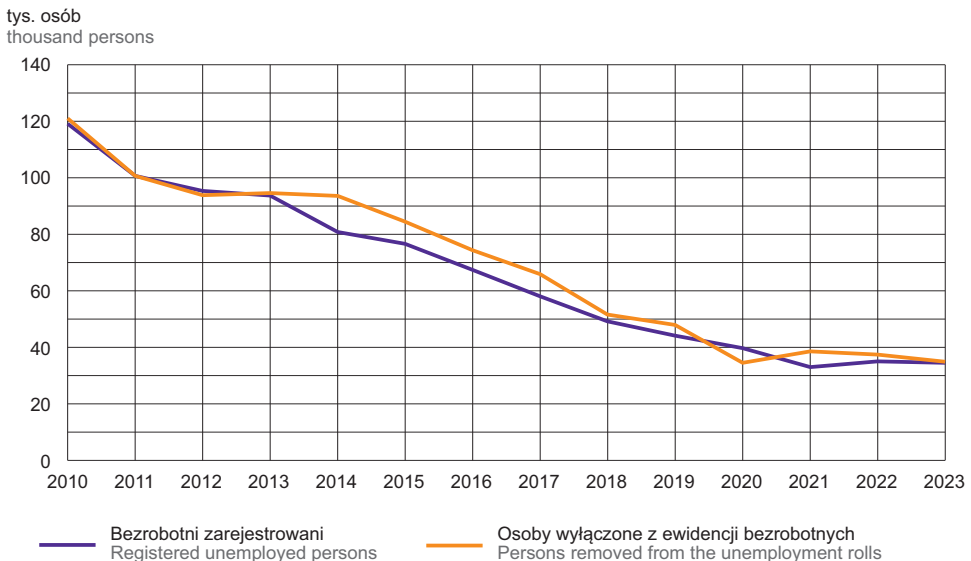
a Za bezrobotnego zarejestrowanego absolwenta uważa się osobę w okresie do upływu 12 miesięcy od ukończenia nauki potwierdzonej świadectwem, dyplomem lub innym dokumentem ukończenia szkoły (dotyczy absolwentów z wykształceniem zasadniczym zawodowym/branżowym, średnim, policealnym lub wyższym), kursów zawodowych trwających co najmniej 24 miesiące lub nabycia uprawnień do wykonywania zawodu przez osoby niepełnosprawne. b Pozostający w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

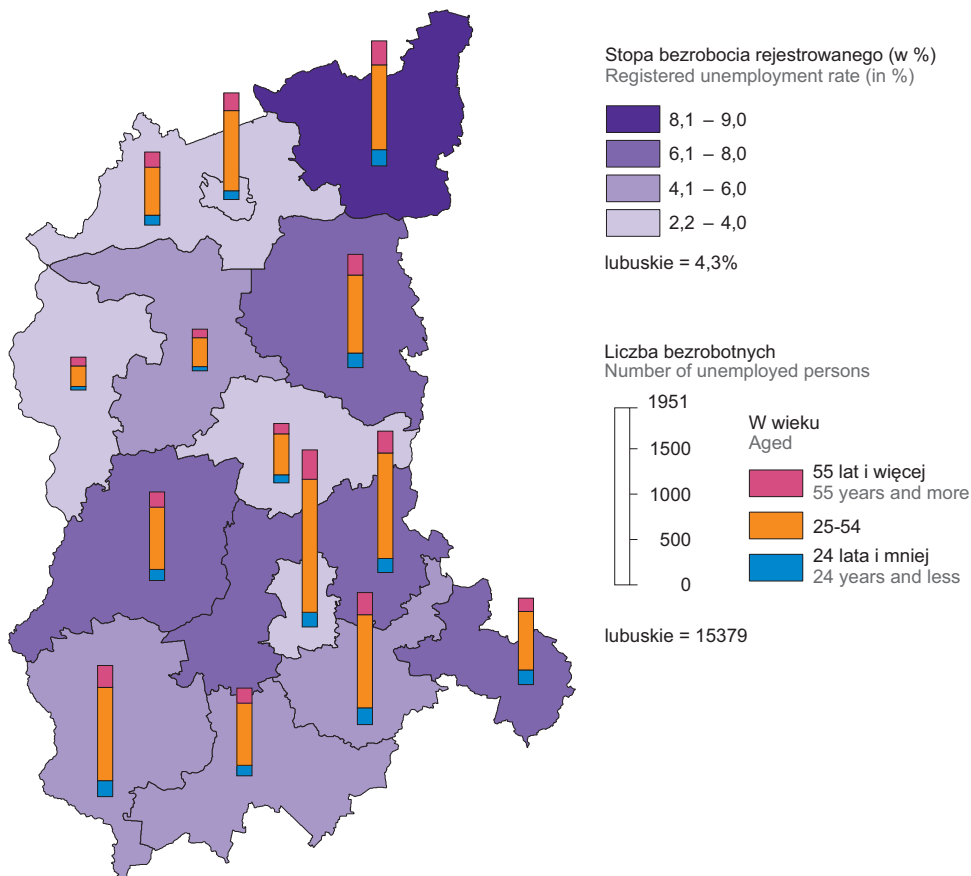
a Registered unemployed school-leaver is a person who has graduated within the last 12 months any school confirmed by a certificate, diploma or other document of completion of education (concerns school-leavers with basic vocational or basic sectoral vocational, secondary, post-secondary or tertiary education), has completed a minimum of 24 months of vocational training courses or disabled persons who acquired qualifications to work in a given occupation. b Remaining in the register rolls of the powiat labour office for the overall period of over 12 months during the last two years, excluding the time of traineeship and on-the-job training.

S o u r c e: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

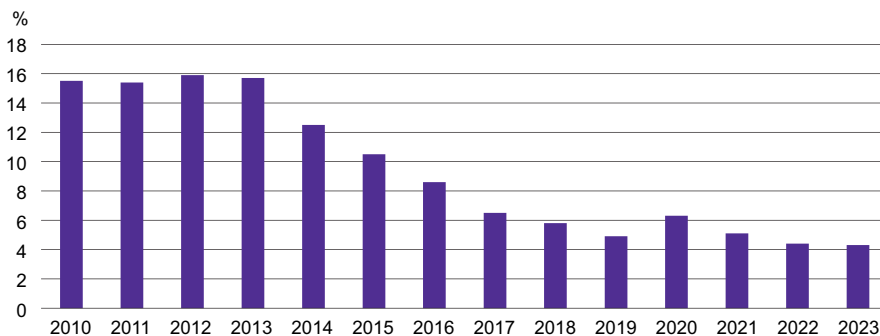
WYKRES 5 (33). **NAPŁYW I ODPŁYW BEZROBOTNYCH**
CHART 5 (33). **INFLOW AND OUTFLOW OF THE UNEMPLOYED PERSONS**

MAPA 1 (16). **STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO W 2023 R.**
 Stan w dniu 31 grudnia
 REGISTERED UNEMPLOYED RATE IN 2023
 As of 31 December

Stopa bezrobocia rejestrowanego^a
 Registered unemployment rate^a

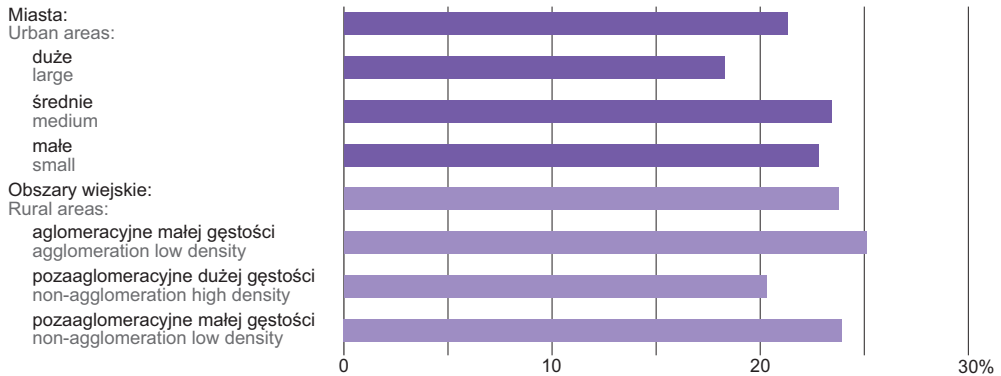

^a Do wyliczenia przyjęto liczbę pracujących uwzględniającą pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyszacowanych przy uwzględnieniu wyników: do 2019 r. – Powszechnego Spisu Rolnego 2010, od 2020 r. – Powszechnego Spisu Rolnego 2020, od 2022 r. na podstawie administracyjnych źródeł danych.

^a The number of employed persons, including estimated data of employed persons on private farms in agriculture were estimated using the results: until 2019 – the Agricultural Census 2010, since 2020 – the Agricultural Census 2020, since 2022 are presented on the basis of administrative data sources.

WYKRES 6 (34). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI DO 30 ROKU ŻYCIA W MIASTACH ORAZ WEDŁUG DELIMITACJI OBSZARÓW WIEJSKICH W 2023 R.**

CHART 6 (34). **REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS UNDER 30 YEARS OF AGE IN URBAN AREAS AND BY DELIMITATION OF RURAL AREAS IN 2023**
As of 31 December

TABL. 6 (37). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI KORZYSTAJĄCY Z AKTYWNYCH FORM PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU ORAZ OFERTY PRACY^a**
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BENEFITTING FROM LABOUR MARKET PROGRAMME AS WELL AS JOB OFFERS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Bezrobotni, którzy:					Unemployed persons who:
Podjęli zatrudnienie przy pracach interwencyjnych	1184	791	975	902	Undertook employment in intervention works
w tym kobiety	687	469	615	547	of which women
Podjęli zatrudnienie przy robotach publicznych	1044	465	608	470	Undertook employment in public works
w tym kobiety	425	222	326	238	of which women
Rozpoczęli szkolenie i staż u pracodawcy	7475	2471	3435	2556	Started workplace training or traineeship
w tym kobiety	4526	1589	2211	1565	of which women
Rozpoczęli prace społecznie użyteczne	2668	932	721	658	Started social useful works
w tym kobiety	1334	339	265	223	of which women
Liczba zgłoszonych ofert pracy	40472	41701	34195	28705	Number of submitted job offers
Bezrobotni na 1 ofertę pracy^b	15	16	11	10	Unemployed persons per 1 job offer^b

a W ciągu roku. b Stan w dniu 31 grudnia.

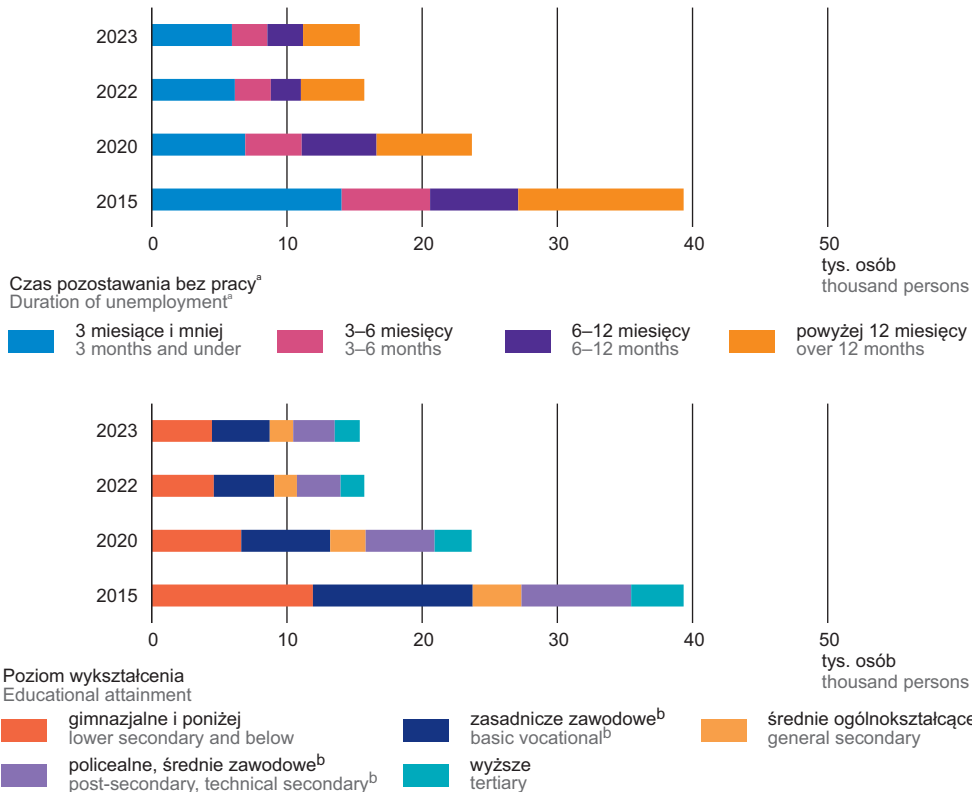
Źródło: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

a During the year. b As of 31 December.

Source: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

WYKRES 7 (35). BEZROBOTNI OGÓŁEM WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY I POZIOMU WYKSZTAŁCENIA

Stan w dniu 31 grudnia
CHART 7 (35). UNEMPLOYED PERSONS BY DURATION OF UNEMPLOYMENT AND EDUCATIONAL ATTAINMENT LEVEL
 As of 31 December

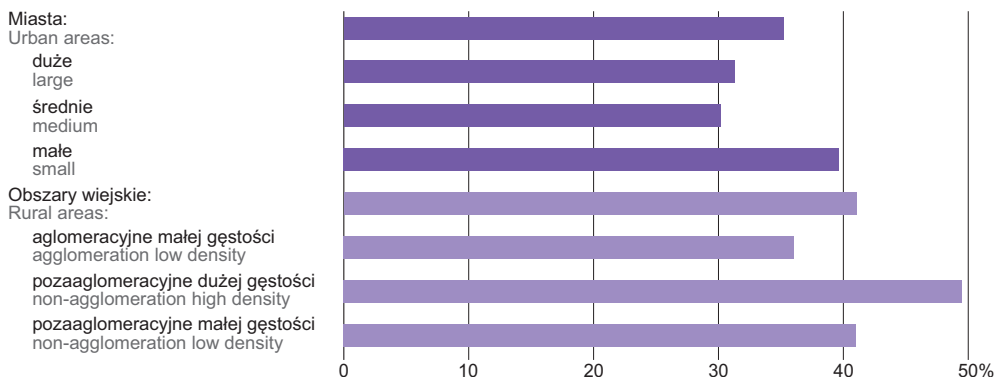

a Od momentu rejestracji w urzędzie pracy; przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 3-6 uwzględniono osoby, które pozostały bez pracy 3 miesiące i 1 dzień do 6 miesięcy. b W 2022 r. łącznie z wykształceniem branżowym.

a From the date of registering in a labour office; intervals were shifted upward, e.g. in the interval 3-6, persons unemployed from 3 months and 1 day to 6 months were included. b In 2022 including basic sectoral vocational education.

WYKRES 8 (36). DŁUGOTRWALE BEZROBOTNI W MIASTACH ORAZ WEDŁUG DELIMITACJI OBSZARÓW WIEJSKICH W 2023 R.

Stan w dniu 31 grudnia
CHART 8 (36). LONG-TERM UNEMPLOYED IN URBAN AREAS AND BY DELIMITATION OF RURAL AREAS IN 2023
 As of 31 December

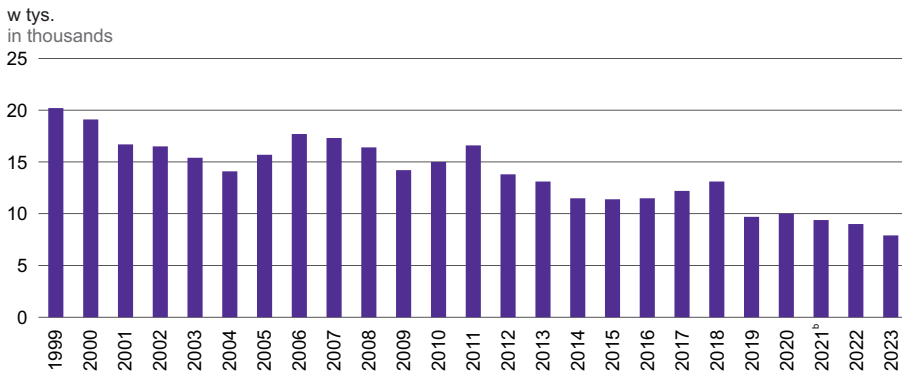
TABL. 7 (38).

ZATRUDNIENI^a W WARUNKACH ZAGROŻENIA ZWIĄZANEGO ZE ŚRODOWISKIEM PRACY W 2023 R.
EXPOSURE^a TO RISK FACTORS ARISING FROM THE WORK ENVIRONMENT IN 2023

WYSZCZEGÓLNIENIE	Zatrudnieni w warunkach zagrożenia Employees exposed to risk factors w stosunku do których w ciągu roku zagrożenia which were, over the year, zlikwidowano lub ograniczono eliminated or reduced					stan w dniu 31 grudnia as of 31 December	SPECIFICATION
	razem total	zlikwidowano lub ograniczono do poziomu zgodnego z normą eliminated or reduced to the standard level		ograniczono reduced	ujawniono (łącznie z zagrożeniami nowo powstałymi) identified (including newly arisen risks)		
Czynniki:							Factors:
OGÓŁEM	3519	960	2559	972	5938		TOTAL
Substancje chemiczne	200	96	104	196	319		Chemicals
w tym:							of which:
rakotwórcze	33	–	33	33	33		carcinogens
Pyły zwłókniające	10	–	10	26	29		Dusts fibrous
Pyły rakotwórcze	123	76	47	35	174		Dusts carcinogenic
Inne pyły	47	.	46	.	84		Dusts other
Hałas	2606	504	2102	624	4627		Noise
Drgania mechaniczne (wibracje)	151	66	85	41	151		Vibrations
Mikroklimat gorący	132	132	–	.	125		Hot microclimate
Mikroklimat zimny	30	.	29	.	49		Cold microclimate
Promieniowanie podczerwone	–	–	–	.	39		Infrared radiation
Pole elektromagnetyczne	13	–	13	–	27		Electromagnetic fields
Czynniki biologiczne	197	80	117	23	308		Biological factors

a Liczeni tyle razy, na ile czynników są narażeni.
a Employees listed as many times as many risks they are exposed to.

WYKRES 9 (37). **ZATRUDNIENI^a W WARUNKACH ZAGROŻENIA**
CHART 9 (37). **EXPOSURE^a TO RISK FACTORS AT WORK**

a Liczeni raz w grupie czynnika przeważającego. b Od 2021 r. zmianie uległa metoda badania z pełnej na metodę reprezentacyjną.
a Employees listed once by predominant factor. b Since 2021, the survey method has been changed from a full scale to a sampling method.

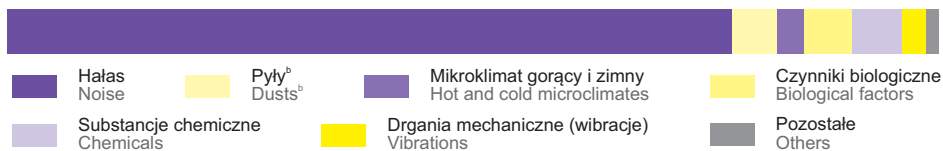
TABL. 8 (39). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY^a**
(poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)
PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK^a
(excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem Total	W wypadkach In accidents			Z liczby ogółem – niezdolni do pracy ^b Of total number – persons incapable for work ^b			SPECIFICATION
			śmier- telnych fatal	ciężkich serious	z innym skut- kiem with other effect	1–3 dni days	4–20	21 dni i więcej days and more	
O G Ó Ł E M	2015	2342	2	10	2330	37	1026	1191	T O T A L
	2020	1475	3	14	1458	4	685	779	
	2022	1609	9	14	1586	2	739	859	
	2023	1584	7	9	1568	82	721	774	
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		47	-	-	47	2	13	32	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł w tym przetwórstwo przemysłowe		776	2	6	768	35	345	394	Industry of which manufacturing
Budownictwo		25	-	-	25	-	9	16	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^a		186	-	-	186	11	80	95	Trade; repair of motor vehicles ^a
Transport i gospodarka magazynowa		190	3	2	185	15	87	85	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^a		4	-	-	4	-	1	3	Accommodation and catering ^a
Informacja i komunikacja		4	-	-	4	-	2	2	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		3	-	-	3	-	2	1	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^a		16	1	-	15	-	11	4	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		6	-	-	6	1	1	4	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^a		33	-	-	33	-	15	18	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne		59	-	1	58	2	30	27	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja		84	1	-	83	4	50	29	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		123	-	-	123	12	59	52	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		19	-	-	19	-	11	8	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa		9	-	-	9	-	5	4	Other service activities

a Zgłoszone w danym roku. b Bez osób poszkodowanych w wypadkach śmiertelnych.
a Registered in a given year. b Excluding persons injured in fatal accidents.

WYKRES 10 (38). **ZATRUDNIENI^a W WARUNKACH ZAGROŻENIA ZWIĄZANEGO ZE ŚRODOWISKIEM PRACY WEDŁUG CZYNNIKÓW SZKODLIWYCH I NIEBEZPIECZNYCH ORAZ UCIAŻLIWYCH DLA ZDROWIA W 2023 R.**

CHART 10 (38). **EXPOSURE^a TO RISK FACTORS ARISING FROM WORK ENVIRONMENT BY PHYSICAL HEALTH RISK FACTORS IN 2023**

a Liczeni tyle razy, na ile czynników są narażeni. b Zwiókniające, rakotwórcze i inne.
a Employees listed as many times as many risks they are exposed to. b Fibrous, carcinogenic and other.

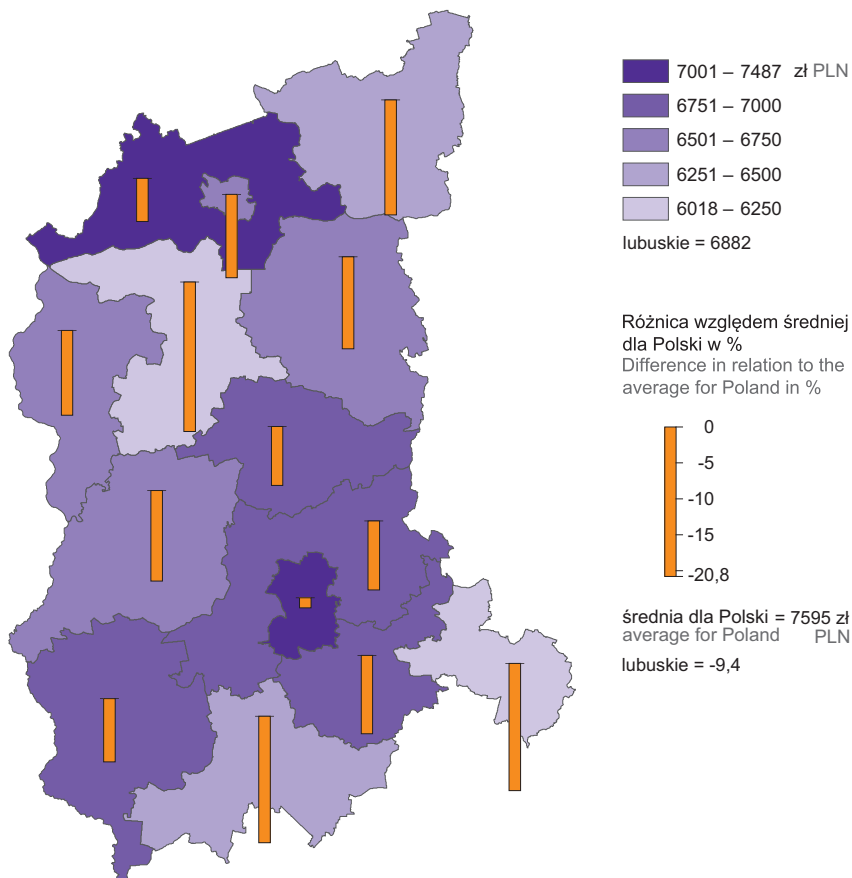
Dział VI. Wynagrodzenia. Świadczenia społeczne
Chapter VI. Wages and salaries. Social benefits

TABLE 1 (40). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym podmioty o liczbie pracują- cych powyżej 9 osób of which entities with more than 9 employed persons	
O G Ó Ł E M	3375,72	4576,02	5706,47	6510,28	6882,46	T O T A L
sektor publiczny	4112,95	5498,96	6525,81	7495,53	7495,53	public sector
sektor prywatny	3073,10	4220,73	5394,09	6123,86	6570,08	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	4500,92	5332,36	6992,61	7475,23	8026,06	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	3509,62	4813,05	5915,41	6641,40	6782,31	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	3502,12	4817,73	5936,37	6663,77	6810,80	of which manufacturing
Budownictwo	2541,67	3529,22	4467,05	5125,61	6026,15	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	2582,30	3812,30	4858,71	5495,34	6000,60	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka maga- zynowa	2701,32	3526,45	5699,49	6693,74	7281,19	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	2147,70	3049,32	3786,58	4336,36	4651,42	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	4950,64	7886,92	9359,03	11787,87	13155,63	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	4307,06	5434,24	6974,24	7777,39	8420,79	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	3642,65	4491,63	5279,19	5978,77	6280,24	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	3624,34	4537,96	5803,80	6857,68	7934,44	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	2125,48	3254,58	4067,91	4599,57	4557,51	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	4523,54	6237,23	7372,56	8630,56	8630,56	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	3955,67	5129,16	5880,74	6655,60	6681,62	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	3374,56	4916,98	6113,73	7197,67	7391,56	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	3116,65	4129,29	5102,04	5745,37	5807,75	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	2741,86	3403,00	4320,83	4817,64	5047,58	Other service activities

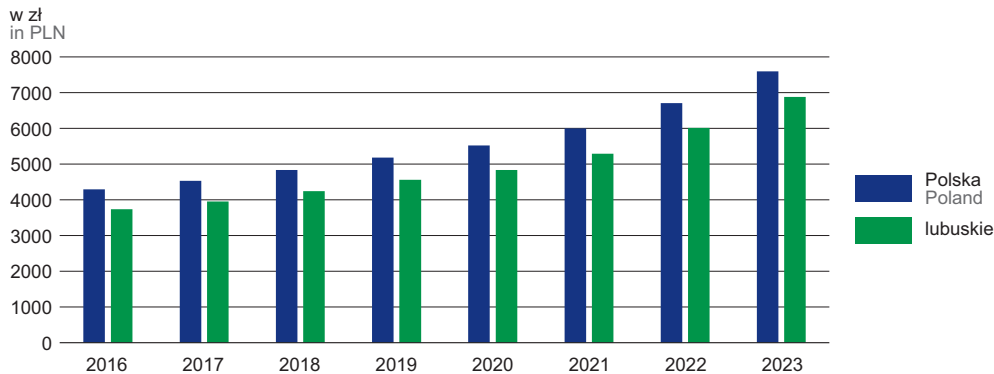
MAPA 1 (17).
MAP 1 (17).

PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO^a W 2023 R.
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES^a IN 2023

WYKRES 1 (39).
CHART 1 (39).

PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO^a
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES^a

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.
^a Excluding economic entities with up to 9 employed persons.

TABL. 2 (41). **EMERYCI I RENCIŚCI^a**
RETIREEES AND PENSIONERS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	214766	227596	226133	227326	T O T A L
Pobierający emerytury i renty wypłacane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	196405	212700	212908	214534	Persons receiving retirement and other pensions paid by the Social Insurance Institution
emerytury	131415	159692	163738	167211	retirement pensions
renty z tytułu niezdolności do pracy	33482	23306	19996	18482	disability pensions
renty rodzinne	31508	29702	29175	28842	survivors pensions
Rolnicy indywidualni	18361	14896	13225	12792	Farmers

a Przeciętne w roku.

Ź r ó d ł o: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

a Annual averages.

S o u r c e: data of the Social Insurance Institution and the Agricultural Social Insurance Fund.

TABL. 3 (42). **ŚWIADCZENIA EMERYTALNE I RENTOWE BRUTTO**
GROSS RETIREMENT AND OTHER PENSION BENEFITS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M T O T A L					
Świadczenia w mln zł	4557,0	5946,1	6941,1	8246,5	Benefits in million PLN
WYPŁACANE PRZEZ ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH PAID BY THE SOCIAL INSURANCE INSTITUTION					
R a z e m T o t a l					
Świadczenia w mln zł	4266,2	5677,1	6684,2	7945,0	Benefits in million PLN
Przeciętna miesięczna emerytura i renta w zł	1810,13	2224,21	2616,25	3086,17	Average monthly retirement and other pension in PLN
Emerytury Retirement pensions					
Świadczenia w mln zł	3022,0	4403,3	5318,7	6416,6	Benefits in million PLN
Przeciętna miesięczna emerytura w zł	1916,33	2297,82	2706,91	3197,86	Average monthly retirement pension in PLN
Renty z tytułu niezdolności do pracy Disability pensions					
Świadczenia w mln zł	618,5	552,7	541,6	582,4	Benefits in million PLN
Przeciętna miesięczna renta w zł	1539,38	1976,14	2257,02	2626,05	Average monthly pension in PLN
Renty rodzinne Survivors pensions					
Świadczenia w mln zł	625,7	721,1	824,0	946,0	Benefits in million PLN
Przeciętna miesięczna renta w zł	1654,89	2023,07	2353,62	2733,44	Average monthly pension in PLN
ROLNIKÓW INDYWIDUALNYCH ^a FARMERS ^a					
Świadczenia w mln zł	290,8	269,0	256,9	301,4	Benefits in million PLN
Przeciętna miesięczna emerytura i renta w zł	1319,74	1504,97	1619,12	1963,88	Average monthly retirement and other pension in PLN

a Łącznie z wypłatami z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, w przypadku łączenia uprawnień do świadczeń z tego systemu z uprawnieniami do świadczeń z Funduszu Emerytalno-Rentowego; patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 185.

Ź r ó d ł o: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

a Including payments from non-agricultural social security system, in case of merging entitlements to benefits from this system and to benefits from the Pension Fund; see general notes, item 1 on page 185.

S o u r c e: data of the Social Insurance Institution and the Agricultural Social Insurance Fund.

TABL. 4 (43). **ŚWIADCZENIA Z PROGRAMU „RODZINA 800+” I KARTA DUŻEJ RODZINY**
 BENEFITS FROM THE "FAMILY 800+" PROGRAMME AND LARGE FAMILY CARD

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Świadczenie wychowawcze: przeciętna miesięczna liczba dzieci, na które rodziny otrzymują świadczenia	157238	170530	176717 ^a	Child-raising benefit: average monthly number of children in respect of whom families receive the benefit
wypłaty świadczenia w tys. zł	1009523,2	1076749,5	1074293,1 ^a	benefit payments in thousand PLN
Rodziny posiadające Kartę Dużej Rodziny	25806	36383	44189	Families with „Large Family Card”

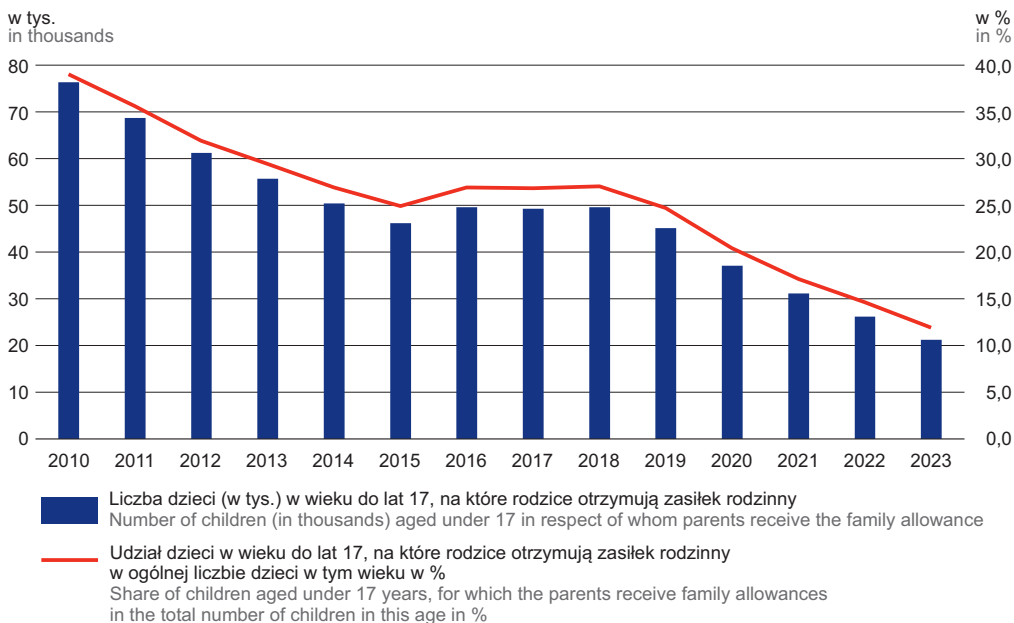
a Łącznie z dziećmi w pieczy zastępczej.

Źródło: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

a Including foster care children.

Source: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

WYKRES 2 (40). **KORZYSTAJĄCY ZE ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH**
 CHART 2 (40). **PERSONS RECEIVING FAMILY BENEFITS**

Dział VII. Gospodarstwa domowe. Mieszkania Chapter VII. Households. Dwellings

Budżety gospodarstw domowych Households budgets

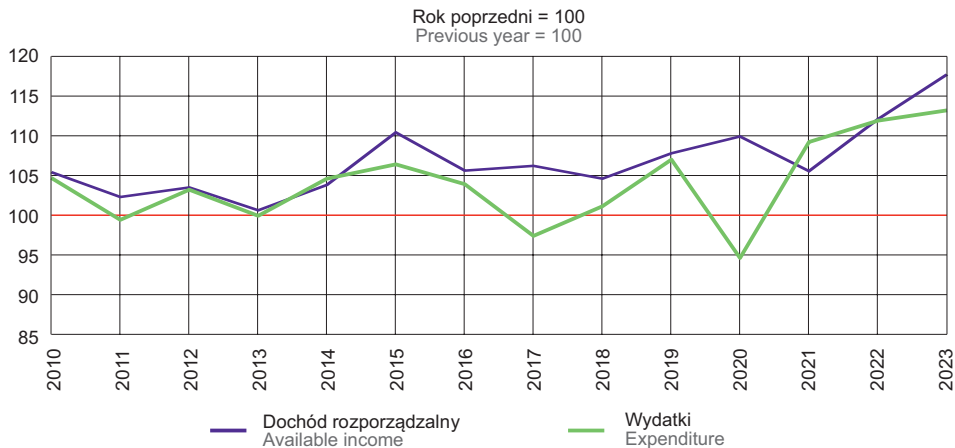
TABL. 1 (44). **GOSPODARSTWA DOMOWE**
HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Gospodarstwa domowe objęte badaniem ^a	1005	859	1084	1050	Households included in the survey ^a
Przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym	2,73	2,57	2,38	2,29	Average number of persons in a household
w tym:					of which:
pracujących	1,08	1,03	0,92	0,89	employed
pobierających świadczenia społeczne ^a	0,80	0,84	0,86	0,84	receiving social benefits ^a
w tym emeryturę lub rentę	0,66	0,68	0,75	0,75	of which retirement or other pension
pozostających na utrzymaniu ^b	0,77	0,63	0,55	0,52	dependants ^b

a Dane od 2022 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie, patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 186. b W latach 2022-2023 łącznie z dziećmi w wieku 15-18 lat otrzymującymi świadczenie wychowawcze z programu „Rodzina 500+” (program funkcjonuje od 2016 r.).

a Data from 2022 are not fully comparable with the ones for previous years, see general notes, section 1 on page 186. b b In years 2022-2023 including children aged 15-18 receiving the child-raising benefit from the "Family 500+" programme (which has been operating since 2016).

WYKRES 1 (41). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE DOCHODY I WYDATKI NA 1 OSOBE**
W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH
CHART 1 (41). **AVERAGE MONTHLY INCOME AND EXPENDITURE PER CAPITA**
IN HOUSEHOLDS

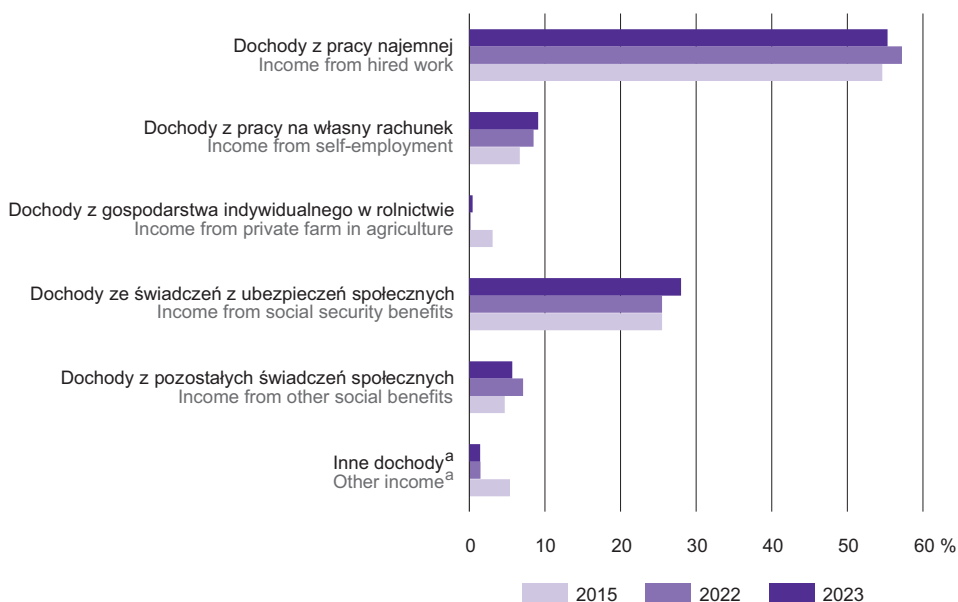

TABL. 2 (45). **PRZECIĘTNY MIESIĘCZNY DOCHÓD ROZPORZĄDZALNY NA 1 OSOBE
W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
AVERAGE MONTHLY AVAILABLE INCOME PER CAPITA IN HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w zł in PLN				
Dochód rozporządzalny	1419,58	1971,47	2332,47	2745,66	Available income
w tym dochód do dyspozycji	1354,22	1931,93	2290,07	2695,97	of which disposable income
w tym:					of which:
z pracy najemnej	775,11	1125,17	1335,44	1519,06	from hired work
z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie	.	28,04 ^a	.	11,55 ^b	from a private farm in agriculture
z pracy na własny rachunek	95,42 ^c	143,48 ^d	197,89	250,46	from self-employment
ze świadczeń społecznych	429,14	637,01	759,76	925,53	from social benefits

a–d Błąd względny szacunków przekracza 10% i wynosi: a – 34,04%, b – 39,59%, c – 15,20%, d – 12,40%.
a–d Relative error of estimates exceeds 10% and equals: a – 34,04%, b – 39,59%, c – 15,20%, d – 12,40%.

WYKRES 2 (42). **PRZECIĘTNY MIESIĘCZNY DOCHÓD ROZPORZĄDZALNY NA 1 OSOBE
W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
CHART 2 (42). AVERAGE MONTHLY AVAILABLE INCOME PER CAPITA IN HOUSEHOLDS

a Obejmują: dochody z własności, dochody z wynajmu nieruchomości oraz pozostałe dochody.
a Including: income from property, income from rental of real estate and other income.

TABL. 3 (46).

**PRZECIĘTNA LICZBA OSÓB I JEDNOSTEK KONSUMPCYJNYCH
W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH OBJĘTYCH BADANIEM^a**AVERAGE NUMBER OF PERSONS AND CONSUMPTION UNITS IN HOUSEHOLDS
COVERED BY THE SURVEY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	W tym gospodarstwa domowe – pracowników Of which households – of employee			
			razem total	na stanowiskach in		
				robotniczych manual labour positions	nierobotniczych non-manual labour positions	
Przeciętna liczba osób Average number of persons	2015	2,73	3,17	3,37	2,81	
	2020	2,57	2,99	3,08	2,90	
	2022	2,38	2,89	3,15	2,66	
	2023	2,29	2,78	2,90	2,65	
Pracujących Employed	2015	1,08	1,66	1,68	1,63	
	2020	1,03	1,62	1,64	1,60	
	2022	0,92	1,58	1,61	1,55	
	2023	0,89	1,57	1,60	1,55	
najemnie hired	2015	0,95	1,61	1,63	1,57	
	2020	0,89	1,57	1,61	1,52	
	2022	0,80	1,54	1,58	1,51	
	2023	0,78	1,56	1,59	1,53	
w gospodarstwie indywidualnym w rolnictwie on private farm in agriculture	2015	0,04	0,01	0,01	0,01	
	2020	0,03	0,01	0,01	0,01	
	2022	0,02	0,01	0,00	0,02	
	2023	0,01	0,00	0,00	0,00	
na własny rachunek self-employed	2015	0,09	0,04	0,03	0,05	
	2020	0,10	0,04	0,01	0,06	
	2022	0,10	0,02	0,03	0,02	
	2023	0,10	0,01	0,01	0,01	
Pobierających emeryturę Recipients of retirement pension	2015	0,49	0,13	0,16	0,08	
	2020	0,59	0,16	0,14	0,17	
	2022	0,66	0,17	0,18	0,17	
	2023	0,68	0,13	0,11	0,15	
Pobierających rentę Recipients of other pension	2015	0,18	0,11	0,12	0,11	
	2020	0,09	0,06	0,06	0,06	
	2022	0,09	0,04	0,05	0,03	
	2023	0,07	0,04	0,03	0,05	
Utrzymujących się z niezarobkowych źródeł Maintained from non-earned sources	2015	0,20	0,20	0,24	0,13	
	2020	0,22	0,26	0,28	0,22	
	2022	0,16	0,20	0,24	0,17	
	2023	0,12	0,16	0,20	0,13	
w tym z pozostałych świadczeń społecznych ^b of which from other social benefits ^b	2015	0,11	0,10	0,13	0,05	
	2020	0,14	0,15	0,18	0,12	
	2022	0,11	0,13	0,18	0,08	
	2023	0,08	0,10	0,16	0,05	
Pozostających na utrzymaniu ^c Dependents ^c	2015	0,77	1,05	1,16	0,85	
	2020	0,63	0,89	0,95	0,84	
	2022	0,55	0,90	1,06	0,75	
	2023	0,52	0,86	0,95	0,76	
Przeciętna liczba jednostek konsumpcyjnych Average number of consumption units	2015	2,30	2,62	2,80	2,31	
	2020	2,16	2,47	2,56	2,39	
	2022	2,02	2,39	2,59	2,20	
	2023	1,95	2,29	2,41	2,17	

a Dane od 2021 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie, patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 186. b, c W latach 2021-2022: b – bez dzieci w wieku 15-18 lat otrzymujących świadczenie wychowawcze z programu „Rodzina 500+”, c – łącznie z dziećmi w wieku 15-18 lat otrzymującymi świadczenie wychowawcze z programu „Rodzina 500+”, program funkcjonuje od 2016 r.

a Data from 2021 are not fully comparable with the ones for previous years, see general notes, section 1 on page 186. b, c In years 2021-2022: b – excluding children aged 15-18 receiving the child-raising benefit from the "Family 500+" programme, c – including children aged 15-18 receiving the child-raising benefit from the "Family 500+" programme, the programme has functioned since 2016.

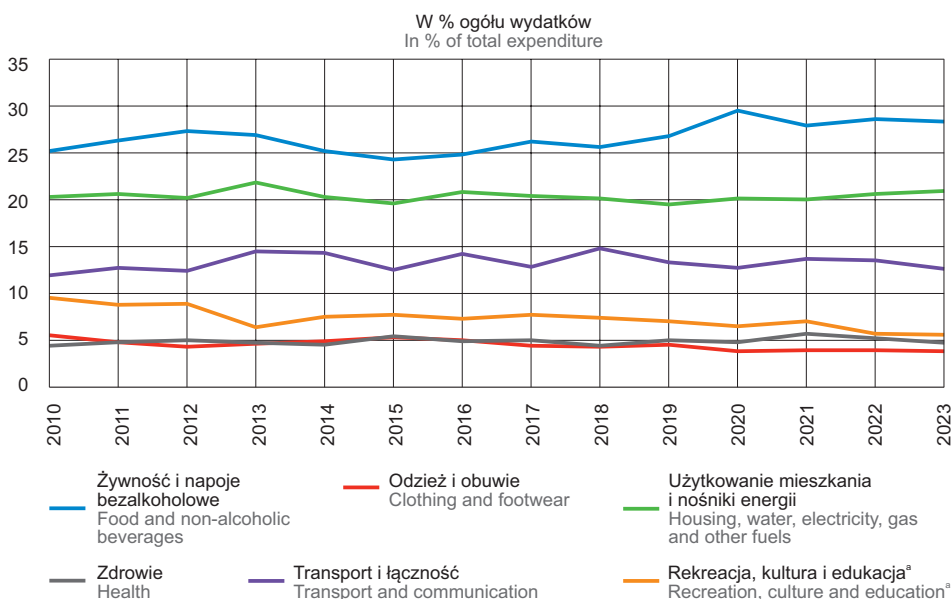
TABL. 4 (47). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYDATKI NA 1 OSOBE W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
AVERAGE MONTHLY EXPENDITURES PER CAPITA IN HOUSEHOLD

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w zł in PLN				
Wydatki ogółem ^a	1118,30	1157,30	1414,77	1600,89	Total expenditure ^a
w tym towary i usługi konsumpcyjne ^{ab}	1052,94	1117,76	1372,37	1551,19	of which consumer goods and services ^{ab}
w tym:					of which:
żywność i napoje bezalkoholowe	272,12	341,62	404,08	453,32	food and non-alcoholic beverages
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	29,93	42,45	38,55	45,84	alcoholic beverages and tobacco
odzież i obuwie	59,11	44,02	55,28	60,79	clothing and footwear
użytkowanie mieszkania i nośniki energii	218,74	232,27	291,58	334,85	housing, water, electricity, gas and other fuels
wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	52,44 ^c	63,15 ^d	73,52	84,70 ^e	furnishings, household equipment and routine household maintenance
zdrowie	60,15	55,64	74,00	74,93	health
w tym wyroby farmaceutyczne	36,84	42,77	47,25	60,41	of which pharmaceutical products
transport	82,15	82,47	120,59	128,18	transport
łączość ^f	57,83	64,06	70,16	73,59	communication ^g
rekreacja i kultura	77,83	64,34	80,71	90,09	recreation and culture
edukacja ^g	7,81 ^h	10,70 ⁱ	10,94 ^k	15,52 ^l	education ^d
restauracje i hotele	46,58 ^m	28,12 ⁿ	50,18 ^o	72,57 ^p	restaurants and hotels
pozostałe towary i usługi ^a	69,93 ^r	72,31	81,03	105,37	miscellaneous goods and services ^a
w tym higiena osobista	34,38	41,00	46,30	59,34	of which personal care

a, b Łącznie z: a – wydatkami na ubezpieczenia na życie, b – kieszonkowym niewzględnionym w podziale według rodzajów wydatków. c f Łącznie z wydatkami na usługi internetowe (od 2013 r.; do 2012 r. ujmowane w pozycji „Rekreacja i kultura”). d g Łącznie z wychowaniem przedszkolnym. c - e, h - r Błąd względny szacunków przekracza 10% i wynosi: c - 10,72%, d - 11,79%, e - 18,15%, h - 11,99%, i - 14,71%, k - 14,49%, l - 21,73, m - 14,67%, n - 10,28%, o - 10,39%, p - 11,31%, r - 10,42%.

a, b Including: a – expenditures on life insurance, b – pocket money not considered in items by types of expenditures. c Including expenditures for Internet services (since 2013; until 2012, included in position "Recreation and culture"). d Including pre-school education. c - e, h - r Relative error of estimates exceeds 10% and equals: c - 10,72%, d - 11,79%, e - 18,15%, h - 11,99%, i - 14,71%, k - 14,49%, l - 21,73, m - 14,67%, n - 10,28%, o - 10,39%, p - 11,31%, r - 10,42%.

WYKRES 3 (43). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYDATKI NA 1 OSOBE W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
CHART 3 (43). AVERAGE MONTHLY EXPENDITURE PER CAPITA IN HOUSEHOLDS

a Od 2013 r. bez wydatków na usługi internetowe.

a Since 2013 excluding expenditures for Internet services.

TABL. 5 (48).

GOSPODARSTWA DOMOWE WYPOSAŻONE W NIEKTÓRE PRZEDMIOTY TRWAŁEGO UŻYTKOWANIA^a
HOUSEHOLDS EQUIPPED WITH SELECTED DURABLE GOODS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w % ogółu gospodarstw domowych in % of total households				
Pralka automatyczna	96,7	96,2	91,8	96,2	Automatic washing machine
Zmywarka do naczyń	31,1	44,5	60,9	57,8	Dishwasher
Kuchenka elektryczna z płytą ceramiczną, indukcyjną	13,3	15,4	27,7	.	Electric cooker with ceramic or induction cooktop
Kuchenka mikrofalowa	64,8	67,3	70,4	76,5	Microwave oven
Samochód osobowy	63,7	67,1	72,6	66,1	Passenger car
Motocykl, skuter, motorower	6,7	2,9	3,1	1,7	Motorcycle, scooter, motorbike
Rower (bez dziecięcego)	63,3	59,3	62,3	65,0	Bicycle (excluding children's bike)
Sprzęt do odbioru, nagrywania i odtwarzania dźwięku ^b	71,7	50,9	44,5	63,2	Equipment for reception, recording and reproduction of sound ^b
Odbiornik telewizyjny	98,3	98,6	98,7	97,4	Television set
Telefon komórkowy	96,3	97,8	99,2	98,7	Mobile phone
Smartfon	42,0	73,4	87,9	86,1	Smartphone
Zestaw kina domowego	16,8	8,5	7,8	.	Home theatre system
Urządzenie do odbioru telewizji satelitarnej lub kablowej	79,8	64,9	63,4	68,0	Satellite or cable television equipment
Komputer osobisty, laptop, tablet	75,3	66,5	73,2	67,4	Personal computer, laptop, tablet
Urządzenie z dostępem do Internetu ^c	.	81,5	90,5	80,1	Device with access to the Internet ^c
Drukarka, urządzenie wielofunkcyjne	31,7	28,7	32,2	32,3	Printer, multifunction device

a Opracowano na podstawie stanu w końcu poszczególnych kwartałów. b Obejmuje: radio, radiomagnetofon, radio z odtwarzaczem płyt kompaktowych lub radiomagnetofon z odtwarzaczem płyt kompaktowych, wieżę. c Komputery, laptopy, tablety, telewizory, smartfony, inne posiadające dostęp do Internetu.

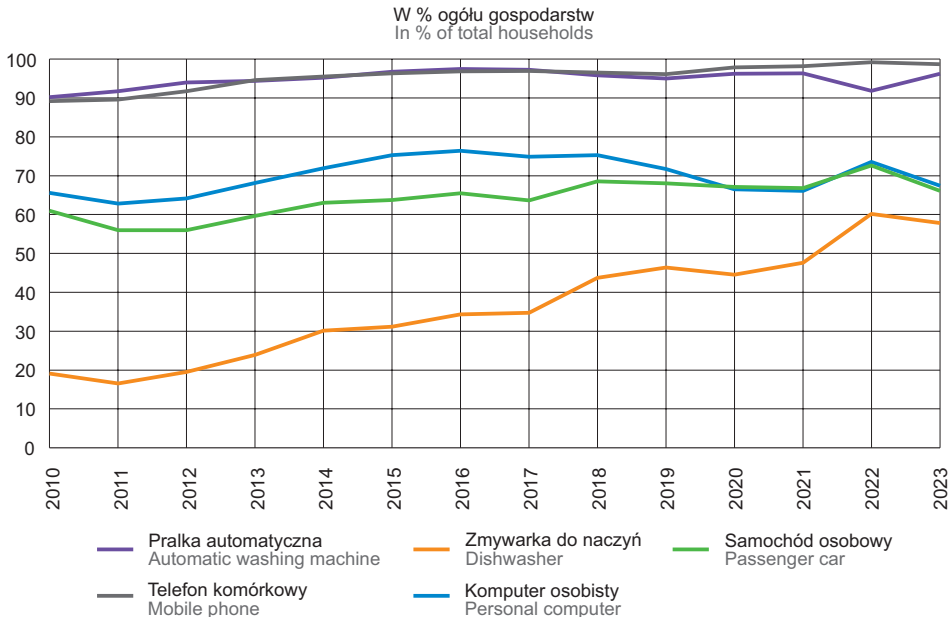
a Compiled on the basis of data at the end of individual quarters. b Includes: radio, radio tape recorder, radio with compact disc player or radio tape recorder with compact disc player, stereo music system. c Personal computers, laptops, tablets, television set, smartphones, others with access to the Internet.

WYKRES 4 (44).

GOSPODARSTWA DOMOWE WYPOSAŻONE W NIEKTÓRE PRZEDMIOTY TRWAŁEGO UŻYTKOWANIA

CHART 4 (44).

HOUSEHOLDS EQUIPPED WITH SELECTED DURABLE GOODS

TABL. 6 (49). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE SPOŻYCIE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
 AVERAGE MONTHLY CONSUMPTION OF SELECTED FOODSTUFFS PER CAPITA IN HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Pieczywo i produkty zbożowe ^a w kg	5,64	4,91	4,80	4,75	Bread and cereal products ^a in kg
w tym pieczywo ^b	3,30	2,38	2,31	2,35	of which bread ^b
Mięso ^c w kg	5,61	5,39	4,99	5,08	Meat ^c in kg
w tym:					of which:
mięso surowe	3,12	3,06	2,85	3,04	raw meat
w tym drób	1,59	1,59	1,28	1,52	of which poultry
wędliny i inne przetwory mięsne ^d	2,23	2,08	1,91	1,81	cured meat and other meat preparations ^d
Ryby i owoce morza ^e w kg	0,34	0,26	0,26	0,22	Fish and seafood ^e in kg
Mleko ^f w l	3,24	3,20	2,92	2,71	Milk ^f in l
Jogurty w kg	0,56	0,56	0,59	0,69	Yoghurt in kg
Sery i twarogi ^g w kg	0,87	0,94	0,97	1,06	Cheese and curd cheese ^g in kg
Jaja w szt.	11,08	10,49	9,57	10,01	Eggs in units
Oleje i tłuszcze w kg	1,24	1,21	1,07	1,06	Oils and fats in kg
w tym masło	0,24	0,33	0,29	0,31	of which butter
Owoce ^h w kg	4,00	4,04	3,64	3,89	Fruit ^h in kg
Warzywa w kg	8,78	7,63	7,67	7,10	Vegetables in kg
w tym ziemniaki	3,58	2,66	2,58	2,46	of which potatoes
Cukier w kg	1,02	0,81	0,77	0,61	Sugar in kg
Kawa, herbata, kakao w kg	0,26	0,27	0,28	0,24	Coffee, tea, cocoa in kg
Wody mineralne i źródlane w l	4,77	6,28	6,68	6,27	Mineral or spring water in l
Soki owocowe i warzywne w l	0,85	1,15	1,07	0,93	Fruit and vegetable juices in l
Napoje alkoholowe w l	1,58	2,10	1,86	1,89	Alcoholic beverages in l

a, b, g Od 2013 r. bez: a – mąki ziemniaczanej, b – pieczywa chrupkiego, tostowego i cukierniczego, g – serków słodkich. c Od 2013 r. łącznie z boczkiem surowym (ujmowanym do 2012 r. w pozycji „Oleje i tłuszcze”). d, h łącznie z: d – wyrobami garmażeryjnymi; od 2013 r. bez przetworów podrobowych, h – nasionami i pestkami jadalnymi. e Do 2012 r. określane jako „Ryby”; bez marynat, przetworów ze zwierząt morskich i słodkowodnych, wyrobów garmażeryjnych i panierowanych oraz od 2013 r. bez konserw rybnych. f Bez zagęszczonego i w proszku.

a, b, g Since 2013 excluding: a – potato flour, b – crisp bread, toasted bread and confectionery, g – sweet cottage cheese. c Since 2013 including raw bacon (until 2012, included in position “Oils and fats”). d, h Including: d – ready-to-serve meat products; since 2013 excluding offal preparations, h – seeds and edible kernel. e Until 2012 defined as „Fish”; excluding pickles, processed sea and fresh-water food and fish, ready-to-serve foods including coated food products as well as since 2013 excluding canned fish. f Excluding condensed and powdered milk.

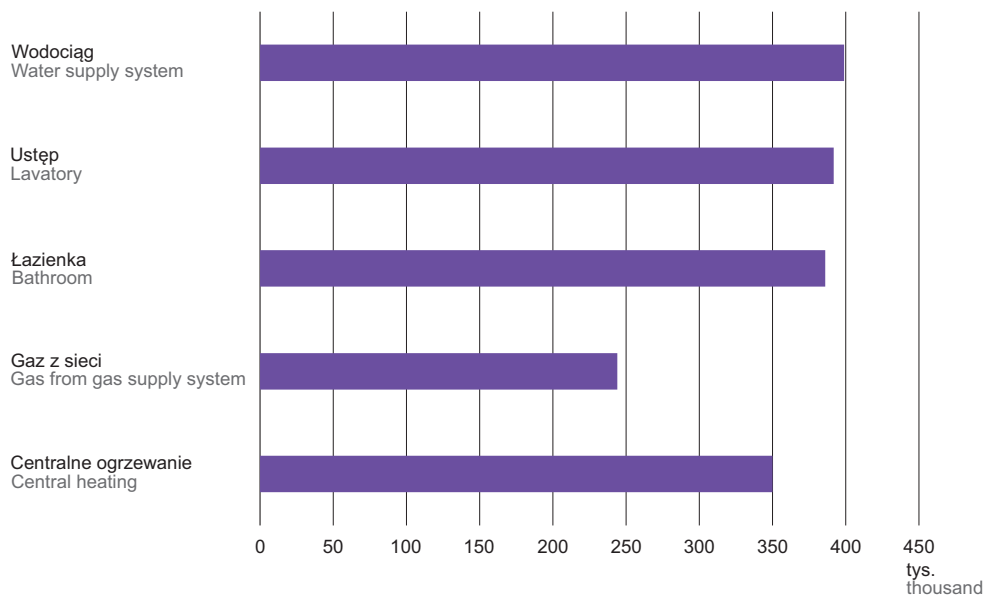
Mieszkania Dwellings

TABLE 7 (50). **ZASOBY MIESZKANIOWE^a**
Stan w dniu 31 grudnia
DWELLING STOCKS^a
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Mieszkania w tys.	365,7	390,8	400,5	405,2	Dwellings in thousands
Izby w mieszkaniach w tys.	1452,6	1509,5	1546,9	1565,8	Rooms in dwellings in thousands
Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m ²	26808,1	28538,5	29377,5	29809,7	Useful floor area of dwellings in thousand m ²
Przeciętna w zasobach:					Dwelling stocks, average:
liczba izb w mieszkaniu	3,97	3,86	3,86	3,86	number of rooms in a dwelling
powierzchnia użytkowa w m ² :					useful floor area in m ² :
1 mieszkania	73,3	73,0	73,4	73,6	per dwelling
na 1 osobę	26,3	28,7	30,0	30,6	per person
liczba osób na:					number of persons:
1 mieszkanie	2,78	2,54	2,45	2,41	per dwelling
1 izbę	0,70	0,66	0,63	0,62	per room

a Na podstawie bilansów.
a Based on balances.

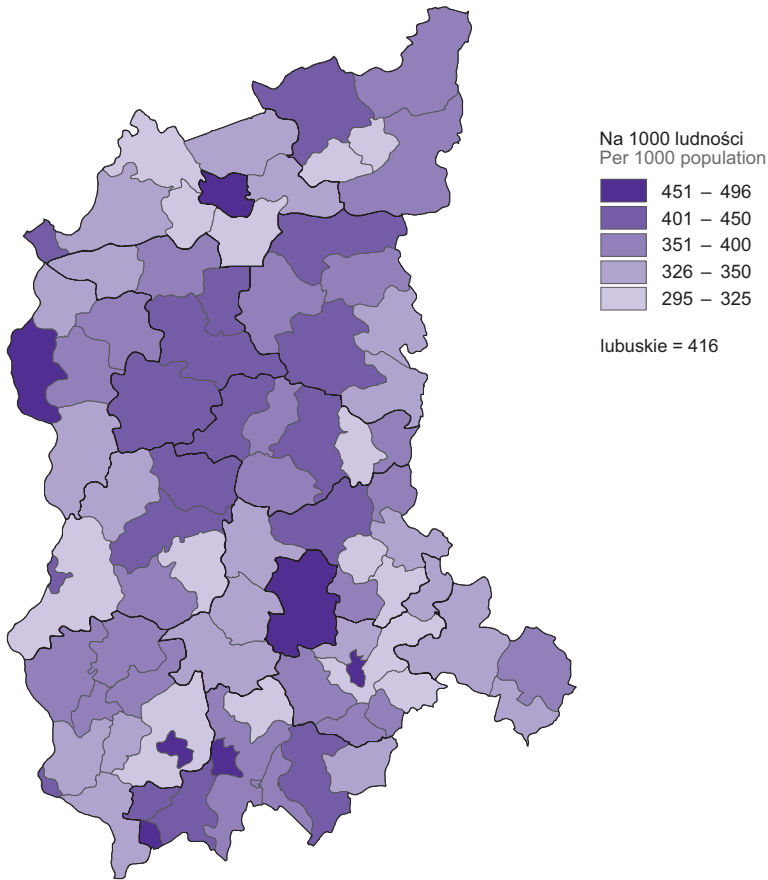
WYKRES 5 (45). **MIESZKANIA W ZASOBACH MIESZKANIOWYCH WYPOSAŻONE W INSTALACJE^a W 2023 R.**
CHART 5 (45). **DWELLINGS IN DWELLING STOCKS FITTED WITH UTILITIES^a IN 2023**

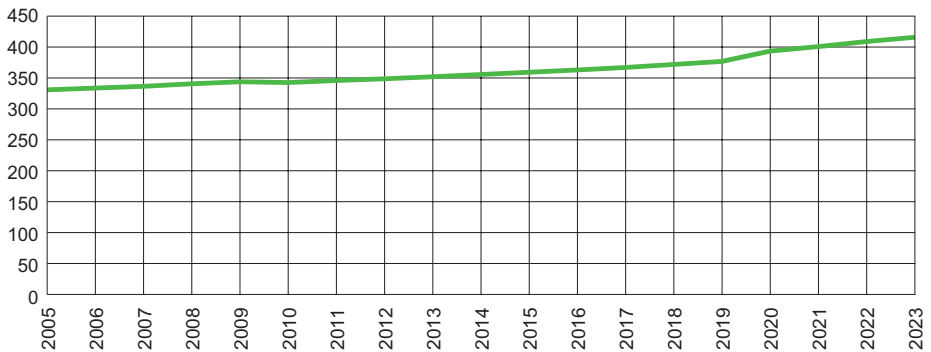
a Na podstawie bilansów.
a Based on balances.

MAPA 1 (18).
MAP 1 (18).

MIESZKANIA^a W 2023 R.
DWELLINGS^a IN 2023

Mieszkania na 1000 ludności
Dwellings per 1000 population

^a Stan w dniu 31 grudnia.
^a As of 31 December.

TABL. 8 (51). **MIESZKANIA, NA BUDOWĘ KTÓRYCH WYDANO POZWOLENIA^a**
DWELLINGS FOR WHICH PERMITS HAVE BEEN GRANTED^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	4269	8044	6323	6053	T O T A L
W nowych budynkach mieszkalnych ^b	3951	7802	5984	5831	In new residential buildings ^b
jednorodzinnych ^c	1785	2915	3514	2551	single-family ^c
wielorodzinnych ^d	2166	4887	2470	3280	multi-family ^d
W nowych budynkach zbiorowego zamieszkania i nowych budynkach niemieszkalnych	22	16	5	5	In new residences for communities and non-residential buildings
Powstałe w wyniku rozbudowy ^e i przebudowy ^f	296	226	334	217	Created as a result of enlarging ^e and adapting ^f

a Od lipca 2015 r. łącznie z mieszkaniami, na budowę których dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym. b Bez budynków zbiorowego zamieszkania. c O jednym lub dwóch mieszkaniach. d O trzech lub więcej mieszkaniach. e Budynków mieszkalnych i niemieszkalnych. f Mieszkań i pomieszczeń niemieszkalnych.

a Since July 2015, including dwellings for which building notices with construction designs were submitted. b Excluding residences for communities. c With one or two dwellings. d With three or more dwellings. e Of residential and non-residential buildings. f Of dwellings and non-residential spaces.

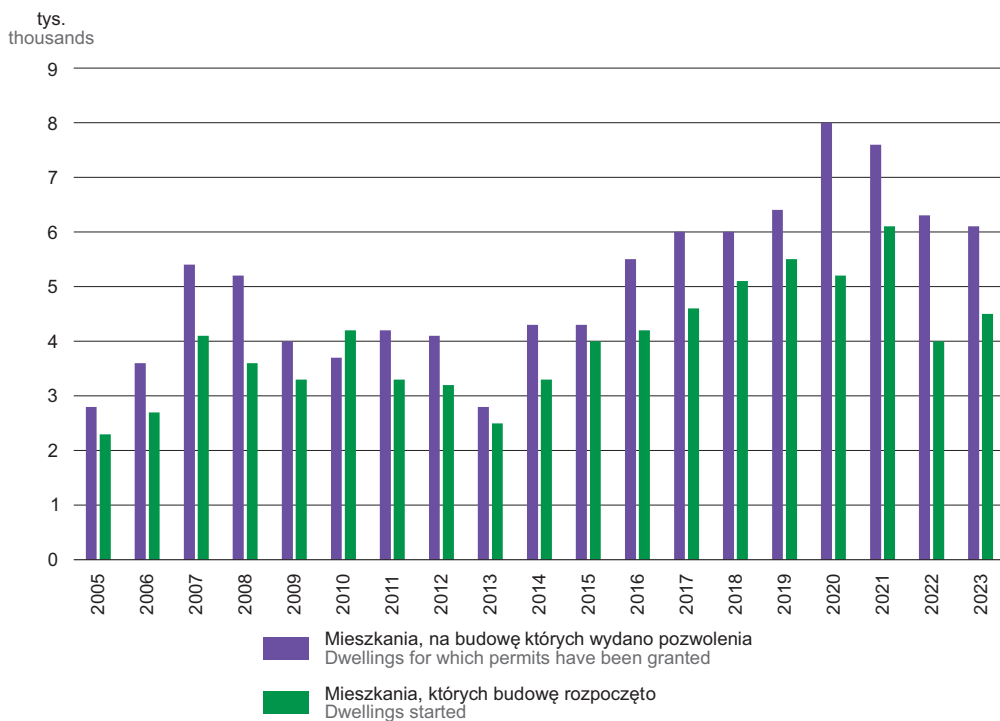
TABL. 9 (52). **MIESZKANIA, KTÓRYCH BUDOWĘ ROZPOCZĘTO**
DWELLINGS STARTED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	4000	5219	4009	4504	T O T A L
Indywidualne	1711	2282 ^a	1999	1653	Private
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	2131	2779 ^b	1879	2634	For sale or rent
Spółdzielcze	123	158	47	-	Cooperative
Komunalne (gminne)	-	-	54	-	Municipal (gmina)
Spoleczne czynszowe	-	-	30	216	Public building society
Zakładowe	35	-	-	1	Company

a Przeznaczone na użytek własny inwestora. b łącznie z budownictwem indywidualnym przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem.

a Intended for the own use of the investor. b Including private construction intended for sale or rent.

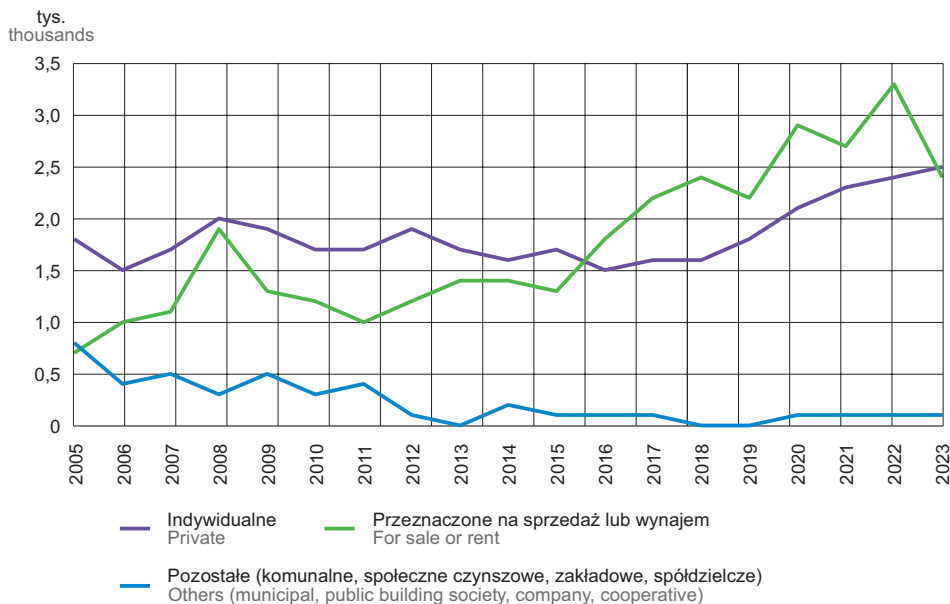
WYKRES 6 (46). **MIESZKANIA (POZWOLENIA, ROZPOCZĘTE BUDOWY)**
CHART 6 (46). DWELLINGS (PERMITS, CONSTRUCTION STARTS)

TABL. 10 (53). MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA
DWELLINGS COMPLETED

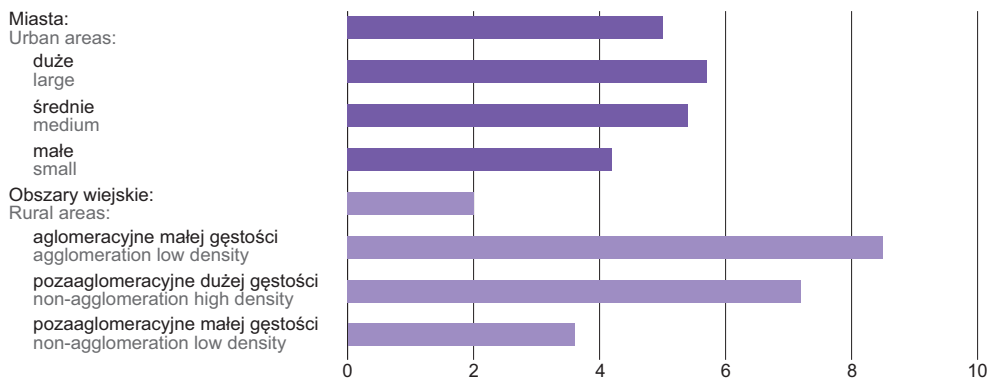
WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Mieszkania	3233	5162	5850	4962	Dwellings
miasta	2120	3605	4014	3142	urban areas
wieś	1113	1557	1836	1820	rural areas
Indywidualne ^a	1656	2083	2433	2454	Private ^a
miasta	.	763	944	778	urban areas
wieś	.	1320	1489	1676	rural areas
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ^b	1342	2883	3320	2419	For sale or rent ^b
Spółdzielcze	131	116	44	28	Cooperative
Komunalne (gminne)	11	30	12	4	Municipal (gmina)
Spoleczne czynszowe	-	50	41	56	Public building society
Zakładowe	93	-	-	1	Company
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m²	95,4	86,0	88,0	93,4	Average useful floor area per dwelling in m²
miasta	80,3	71,8	75,7	76,5	urban areas
wieś	124,0	118,9	115,0	122,5	rural areas
Indywidualne ^a	130,9	126,8	127,6	128,7	Private ^a
miasta	.	130,2	130,0	132,9	urban areas
wieś	.	124,9	126,0	126,7	rural areas
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ^b	59,2	59,0	60,3	59,0	For sale or rent ^b
Spółdzielcze	48,9	50,4	53,5	51,0	Cooperative
Komunalne (gminne)	29,2	47,7	45,0	81,0	Municipal (gmina)
Spoleczne czynszowe	.	45,6	34,4	52,8	Public building society
Zakładowe	58,3	.	.	102,0	Company

a Przeznaczone na użytek własny inwestora. b Łącznie z budownictwem indywidualnym przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem.
a Intended for the own use of the investor. b Including private construction intended for sale or rent.

WYKRES 7 (47). MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG FORM BUDOWNICTWA
CHART 7 (47). DWELLINGS COMPLETED BY FORMS OF CONSTRUCTION

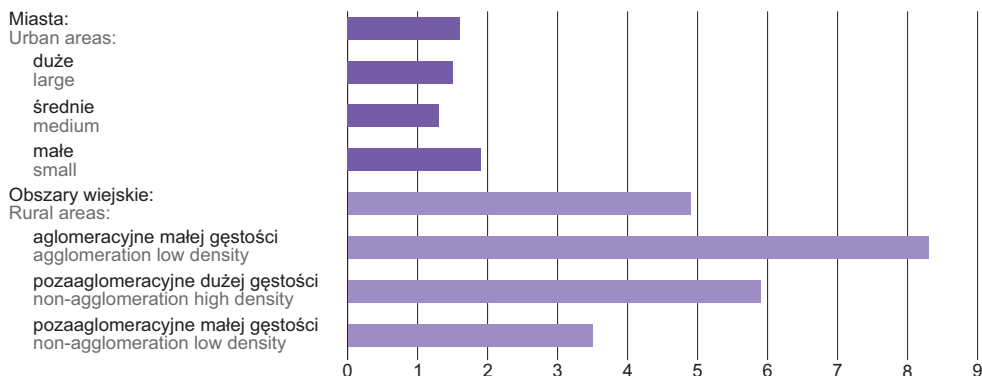
WYKRES 8 (48). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA NA 1000 LUDNOŚCI W MIASTACH I WEDŁUG DELIMITACJI OBSZARÓW WIEJSKICH W 2023 R.**

CHART 8 (48). **DWELLINGS COMPLETED PER 1000 POPULATION IN URBAN AREAS AND BY DELIMITATION OF RURAL AREAS IN 2023**

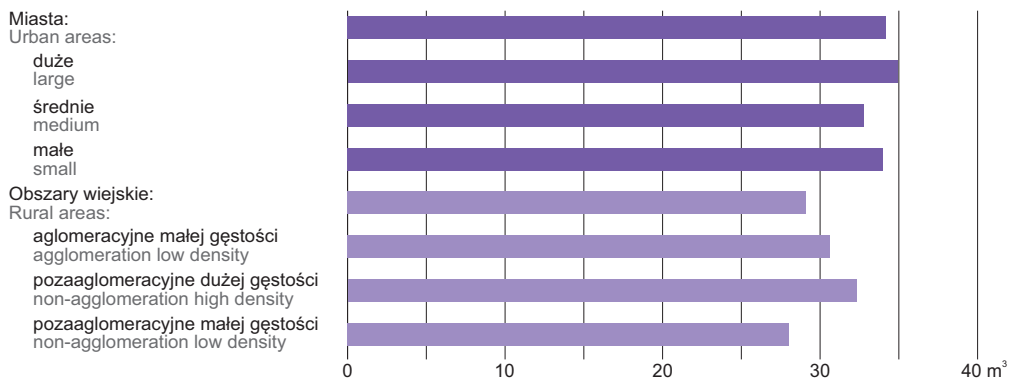
WYKRES 9 (49). **NOWE BUDYNKI MIESZKALNE W MIASTACH I WEDŁUG DELIMITACJI OBSZARÓW WIEJSKICH W 2023 R. (na 1000 ludności)**

CHART 9 (49). **NEW RESIDENTIAL BUILDINGS IN URBAN AREAS AND BY DELIMITATION OF RURAL AREAS IN 2023 (per 1000 population)**

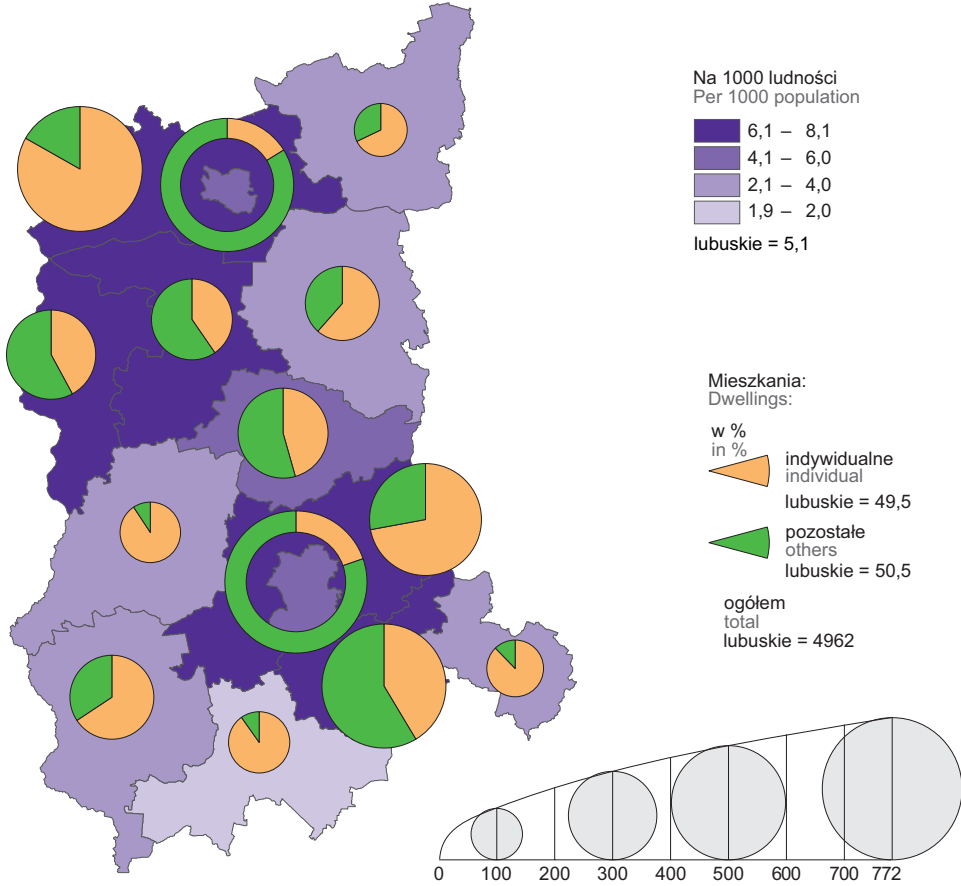
WYKRES 10 (50). **ZUŻYCIE WODY Z SIECI WODOCIĄGOWEJ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH W MIASTACH I WEDŁUG DELIMITACJI OBSZARÓW WIEJSKICH W 2023 R. (na 1 mieszkańca)**

CHART 10 (50). **CONSUMPTION OF WATER FROM WATER SUPPLY SYSTEMS IN HOUSEHOLDS IN URBAN AREAS AND BY DELIMITATION OF RURAL AREAS IN 2023 (per capita)**

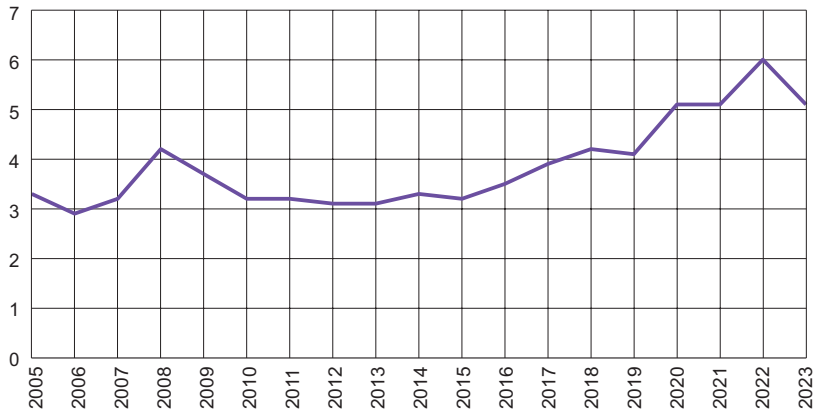

MAPA 2 (19).
MAP 2 (19).

MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA W 2023 R.
DWELLINGS COMPLETED IN 2023

Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności
Dwellings completed per 1000 population

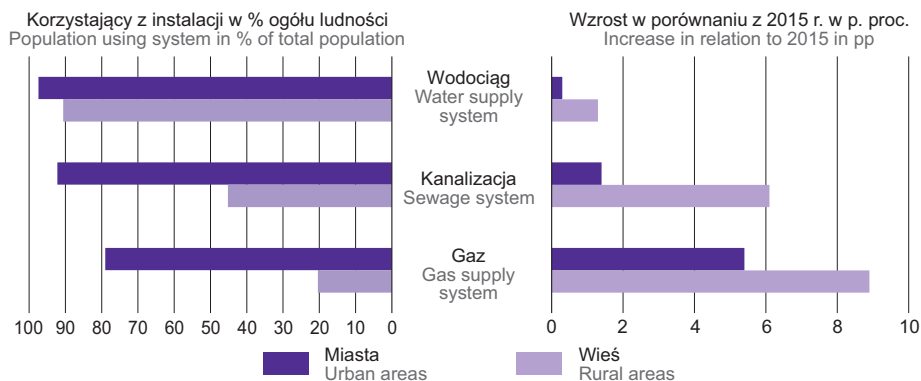
TABL. 11 (54). **WODOCIĄGI I KANALIZACJA^a**
Stan w dniu 31 grudnia
WATER SUPPLY AND SEWAGE SYSTEMS^a
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Sieć rozdzielcza w km					Distribution network in km
Wodociągowa	6962,5	7176,1	8318,0	8403,1	Water supply
miasta	2322,1	2425,2	2766,4	2766,2	urban areas
wieś	4640,4	4750,9	5551,6	5636,9	rural areas
Kanalizacyjna ^a	4181,4	4611,4	4756,3	4857,2	Sewage ^a
miasta	2065,8	2308,9	2382,7	2397,8	urban areas
wieś	2115,6	2302,5	2373,6	2459,4	rural areas
Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych (w ciągu roku) w hm³					Consumption of water from water supply systems in households (during the year) in hm³
na 1 mieszkańca w m ³	30,1	32,1	32,0	31,6	per capita in m ³
Miasta:					Urban areas:
w hm ³	20,7	21,8	21,6	21,4	in hm ³
na 1 mieszkańca w m ³	31,3	33,8	34,2	34,1	per capita in m ³
Wieś:					Rural areas:
w hm ³	9,4	10,3	10,4	10,2	in hm ³
na 1 mieszkańca w m ³	26,2	29,5	29,7	29,1	per capita in m ³
Ścieki odprowadzone siecią kanalizacyjną (w ciągu roku) w hm³					Wastewater discharged by sewage system (during the year) in hm³
w tym oczyszczane	30,9	32,6	32,7	35,9	of which treated
	30,7	32,6	32,6	35,9	

a Łącznie z kolektorami.
a Including collectors.

WYKRES 11 (51). **UDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z SIECI WODOCIĄGOWEJ, KANALIZACYJNEJ I GAZOWEJ W 2023 R.**

CHART 11 (51). **POPULATION CONNECTED TO WATER SUPPLY, SEWAGE AND GAS SUPPLY SYSTEM IN 2023**

TABL. 12 (55). **ODBIORCY ORAZ ZUŻYCIENIE ENERGII ELEKTRYCZNEJ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
CONSUMERS AND CONSUMPTION OF ELECTRICITY IN HOUSEHOLDS

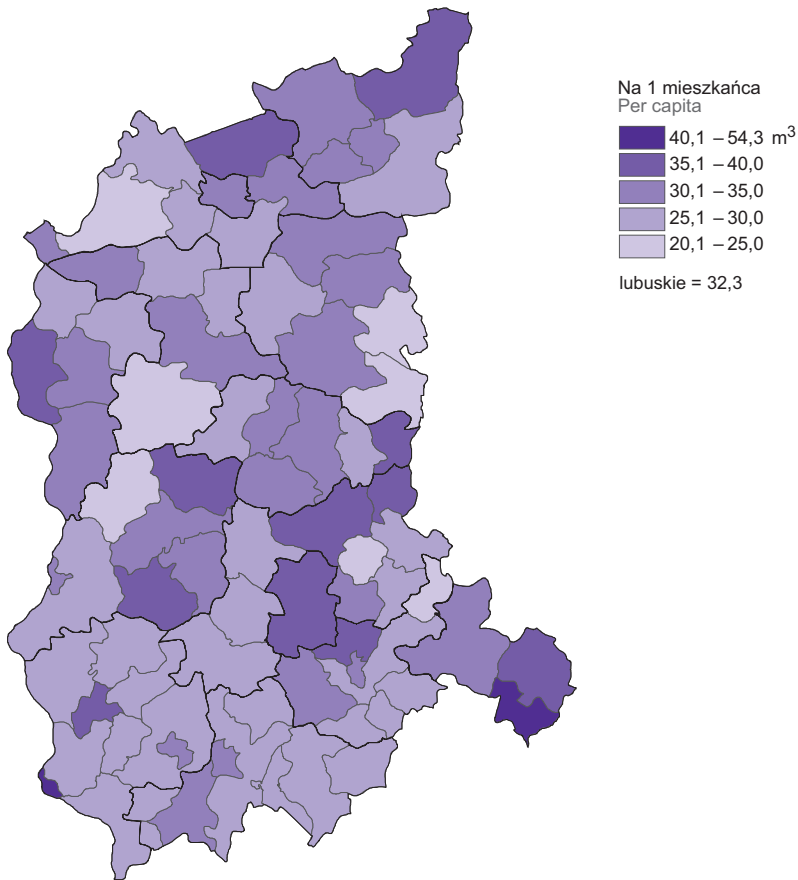
WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Odbiorcy (stan w dniu 31 grudnia) w tys.	353,9	409,8	419,5	423,3	Consumers (as of 31 December) in thousands
Miasta	242,7	284,3	289,5	291,9	Urban areas
Wieś	119,1	125,5	130,0	131,4	Rural areas
Zużycie (w ciągu roku):					Consumption (during the year):
W GWh	695,4	804,0	776,3	773,0	In GWh
miasta	430,0	499,1	480,4	473,2	urban areas
wieś	265,3	304,9	296,0	299,8	rural areas
W kWh:					In kWh:
miasta: na 1 mieszkańca	649,1	773,0	759,5	754,6	urban areas: per capita
na 1 odbiorcę ^a	1772,2	1755,9	1659,4	1621,4	per consumer ^a
wieś – na 1 odbiorcę ^a	2385,0	2429,4	2276,9	2281,8	rural areas – per consumer ^a

a Do przeliczeń przyjęto liczbę odbiorców według stanu w dniu 31 grudnia.
Ż r ó d ł o: dane Ministerstwa Klimatu i Środowiska.

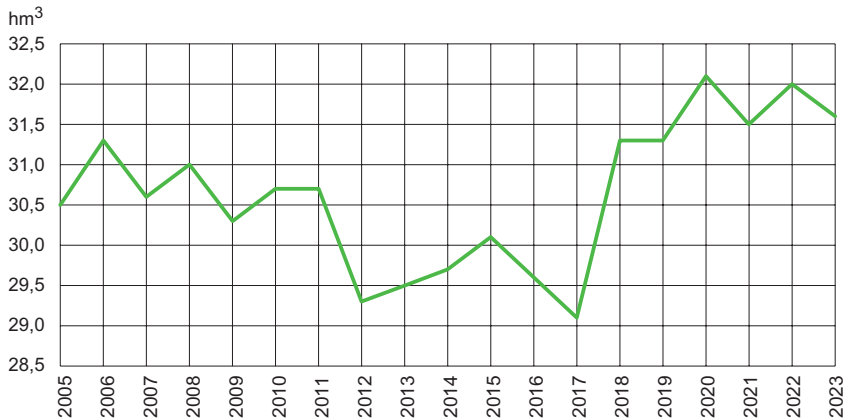
a The number of consumers as of 31 December was used in calculations.
S o u r c e: data of the Ministry of Climate and Environment.

MAPA 3 (20).
MAP 3 (20).

ZUŻYCIE WODY Z WODOCIĄGÓW W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH W 2023 R.
CONSUMPTION OF WATER FROM WATER SUPPLY SYSTEMS IN HOUSEHOLDS
IN 2023

Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych
Consumption of water from water supply system in households

TABL. 13 (56). **SIĘĆ GAZOWA ORAZ ODBIORCY I ZUŻYCIE GAZU Z SIĘCI W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**

Stan w dniu 31 grudnia

GAS SUPPLY SYSTEM AS WELL AS CONSUMERS AND CONSUMPTION OF GAS FROM GAS SUPPLY SYSTEM IN HOUSEHOLDS

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Sieć rozdzielcza i przesyłowa w km	4098,0	4493,3	4417,2	4557,2	Distribution and transmission network in km
w tym przesyłowa	1050,1 ^a	1088,8 ^a	506,8	506,8	of which transmission
miasta	108,8 ^a	113,5 ^a	56,7	56,7	urban areas
wieś	941,3 ^a	975,3 ^a	450,1	450,1	rural areas
Miasta	2005,6	2280,1	2311,8	2347,0	Urban areas
Wieś	2092,4	2213,2	2105,3	2210,2	Rural areas
Odbiorcy gazu z sieci^b w tys.	192,9	221,0	232,3	245,6	Consumers of gas from gas supply system^b in thousands
Miasta	180,6	202,8	211,8	223,7	Urban areas
Wieś	12,3	18,1	20,5	21,9	Rural areas
Zużycie gazu z sieci (w ciągu roku)					Consumption of gas from gas supply system (during the year)
W GWh	1195,9	1371,4	1495,3	1474,4	In GWh
miasta	1060,0	1187,0	1271,4	1252,2	urban areas
wieś	135,8	184,4	223,9	222,2	rural areas
Na 1 mieszkańca w kWh	1173,0	1380,6	1521,7	1508,4	Per capita in kWh
miasta	1600,0	1838,2	2010,1	1996,8	urban areas
wieś	380,5	525,9	639,4	634,1	rural areas

a Łącznie z siecią rozdzielczą o ciśnieniu wyższym niż 0,5 MPa. b Łącznie z odbiorcami korzystającymi z gazomierzy zbiorczych.

a Including distribution network with a pressure of more than 0,5 MPa. b Including consumers using collective gasmeter.

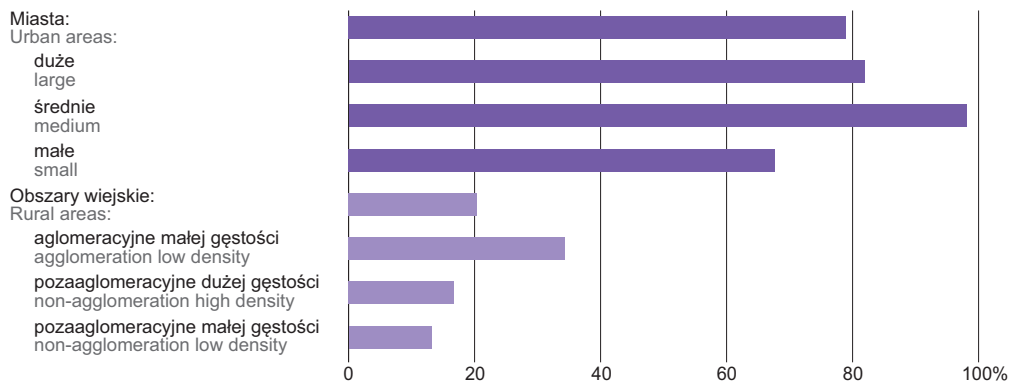
TABL. 14 (57). **OGRZEWNICTWO**

Stan w dniu 31 grudnia

HEATING

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023			SPECIFICATION
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Sieć ciepła przesyłowa i rozdzielcza w km	506,8	509,7	515,7	527,5	506,5	21,0	Heating transmission and distribution network in km
Kotłownie	1070	1449	1524	1498	1187	311	Boiler rooms
Sprzedaż energii cieplej (w ciągu roku) w TJ	3257,1	3323,8	3563,8	3492,6	3430,3	62,3	Sale of heating energy (during the year) in TJ

WYKRES 12 (52). **LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z SIĘCI GAZOWEJ W MIASTACH I WEDŁUG DELIMITACJI OBSZARÓW WIEJSKICH W 2023 R.**CHART 12 (52). **PEOPLE USING GAS SUPPLY SYSTEM IN URBAN AREAS AND BY DELIMITATION OF RURAL AREAS IN 2023**

Dział VIII. Edukacja i wychowanie
Chapter VIII. Education

TABL. 1 (58). EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA
EDUCATION BY LEVELS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020/21	2022/23	2023/24	SPECIFICATION
WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE^a PRE-PRIMARY EDUCATION^a				
Placówki	496	485	482	Establishments
w tym na wsi	216	202	198	of which in rural areas
w tym:				of which:
Przedszkola	306	315	315	Nursery schools
w tym specjalne	8	8	8	of which special
w tym na wsi	76	78	76	of which in rural areas
Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych	161	153	150	Pre-primary sections in primary schools
SZKOŁY SCHOOLS				
Szkoły:				Schools:
podstawowe	357	347	343	primary
w tym na wsi	183	176	173	of which in rural areas
specjalne przysposabiające do pracy	19	19	19	special job-training
branżowe I stopnia	53	54	54	stage I sectoral vocational
branżowe II stopnia	1	5	5	stage II sectoral vocational
licea ogólnokształcące	51	51	53	general secondary
technika	54	55	55	technical secondary
ogólnokształcące artystyczne	3	2	3	general art
policealne	30	32	32	post-secondary
dla dorosłych	25	20	20	for adults
Uczelnie	5	5	5	Higher education institutions
NAUCZYCIELE^b TEACHERS^b				
Szkoły:				Schools:
podstawowe	6773	6581	6280	primary
w tym na wsi	2039	1961	1868	of which in rural areas
branżowe I i II stopnia ^c	512	515	522	stage I and II sectoral vocational ^c
licea ogólnokształcące	1078	1124	1185	general secondary
technika ^d	1483	1614	1677	technical secondary ^d
policealne	73	65	98	post-secondary
Uczelnie	1212	1249	1261	Higher education institutions
DZIECI, UCZNIOWIE I STUDENCI CHILDREN, PUPILS AND STUDENTS				
Wychowanie przedszkolne				Pre-primary education
dzieci w wieku 6 lat	9739	10399	10763	6-year-old children
w tym w przedszkolach	7593	8277	8644	of which nursery schools
Szkoły:				Schools:
podstawowe	82393	82696	78267	primary
w tym na wsi	21691	21003	19801	of which on rural areas
specjalne przysposabiające do pracy	378	386	367	special job-training
branżowe I stopnia	6310	6687	7940	stage I sectoral vocational
branżowe II stopnia	9	238	261	stage II sectoral vocational
licea ogólnokształcące	13270	15221	16615	general secondary
technika	18331	21236	23172	technical secondary
ogólnokształcące artystyczne	342	351	367	general art
policealne	5193	5819	6958	post-secondary
dla dorosłych	2935	2221	2573	for adults
Uczelnie	11872	11268	10989	Higher education institutions

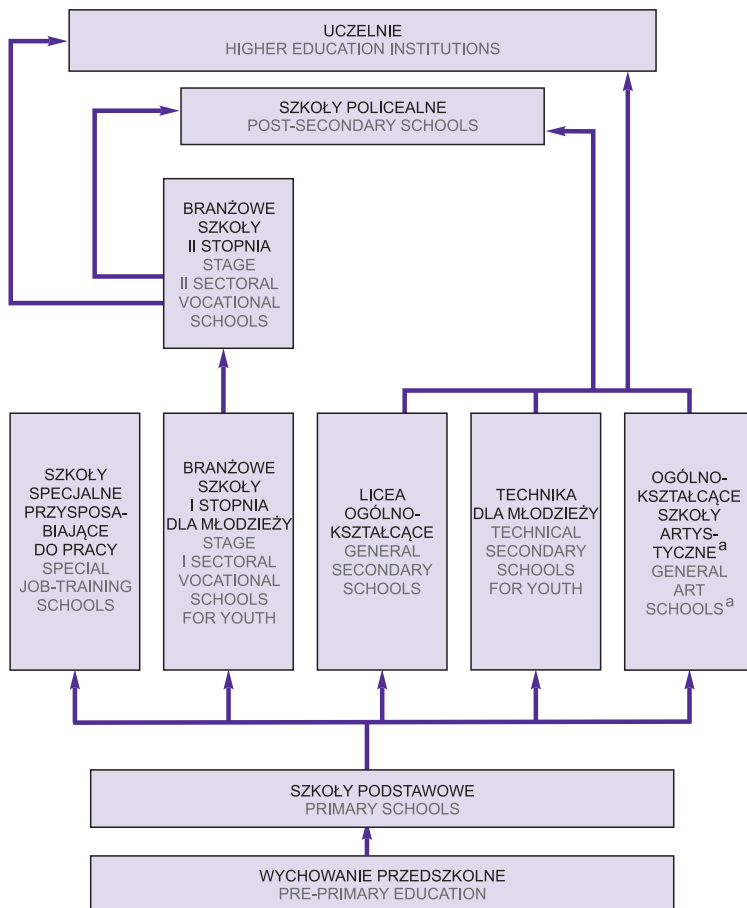
a Obejmuje przedszkola, oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych, zespoły wychowania przedszkolnego i punkty przedszkolne. b-d Łącznie ze szkołami: b - dla dorosłych; c - specjalnymi przysposabiającymi do pracy; d - artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe.

a Includes nursery schools, pre-primary sections in primary schools, pre-primary education units and pre-primary centres. b-d Including schools: b - for adults; c - special job-training schools; d - general art schools leading to professional certification.

TABL. 1 (58). **EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA (dok.)**
EDUCATION BY LEVELS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020/21	2022/23	2023/24	SPECIFICATION
	ABSOLWENCI		GRADUATES	
Szkoły:				Schools:
podstawowe	9786	14625	.	primary
specjalne przysposabiające do pracy	68	102	.	special job-training
branżowe I stopnia	1164	1474	.	stage I sectoral vocational
branżowe II stopnia	–	20	.	stage II sectoral vocational
licea ogólnokształcące	3003	3380	.	general secondary
technika	3026	3224	.	technical secondary
ogólnokształcące artystyczne	58	60	.	general art
policealne	1562	1723	.	post-secondary
dla dorosłych	844	220	.	for adults
Uczelnie	2732	2771	.	Higher education institutions

EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA W ROKU SZKOLNYM 2023/24
EDUCATION BY LEVELS IN THE 2023/24 SCHOOL YEAR

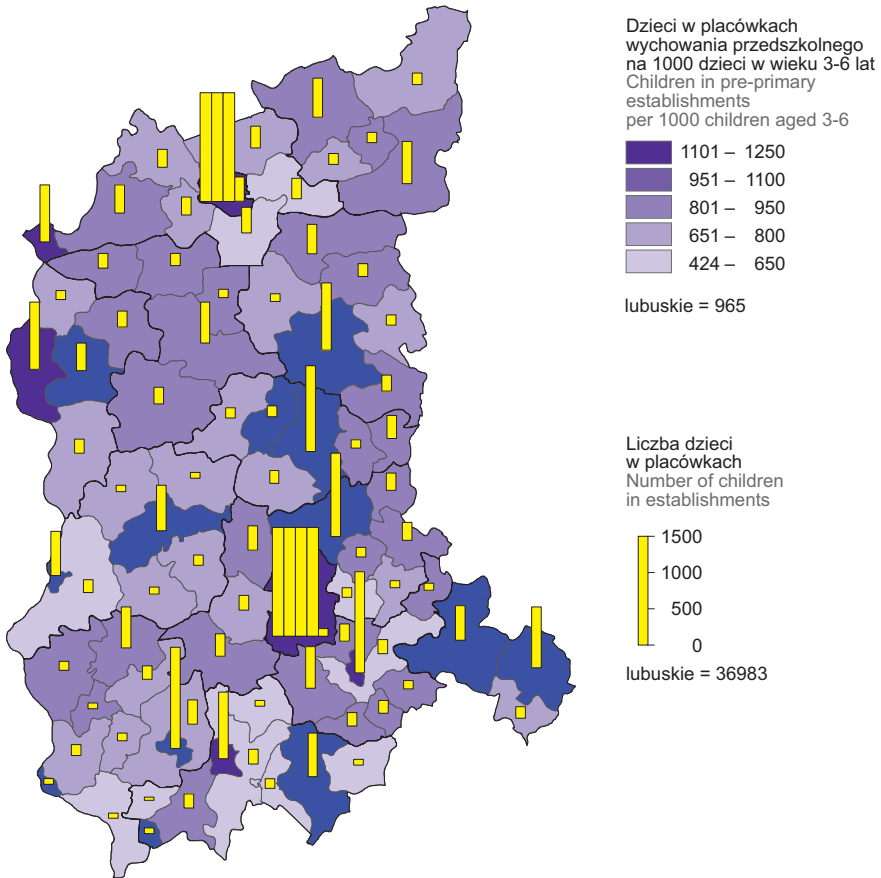

a Dające uprawnienia zawodowe.

a Leading to professional certification.

MAPA 1 (21).
MAP 1 (21).

WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE^a W ROKU SZKOLNYM 2023/24
PRE-PRIMARY EDUCATION^a IN THE 2023/24 SCHOOL YEAR

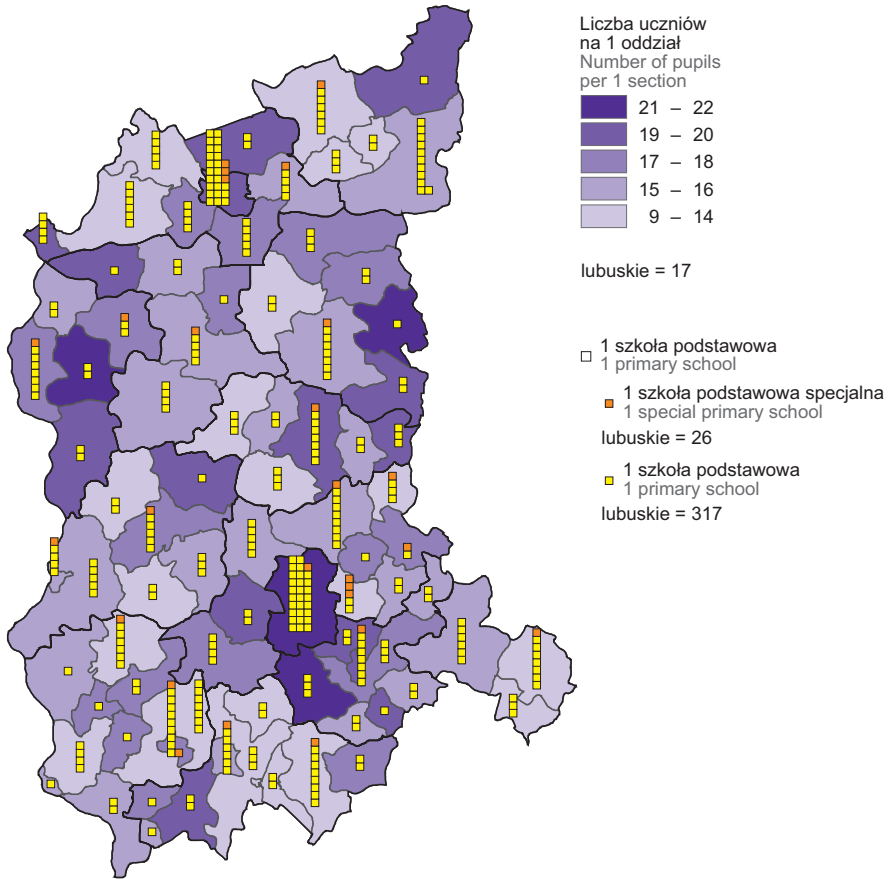
Liczba placówek
Number of establishments

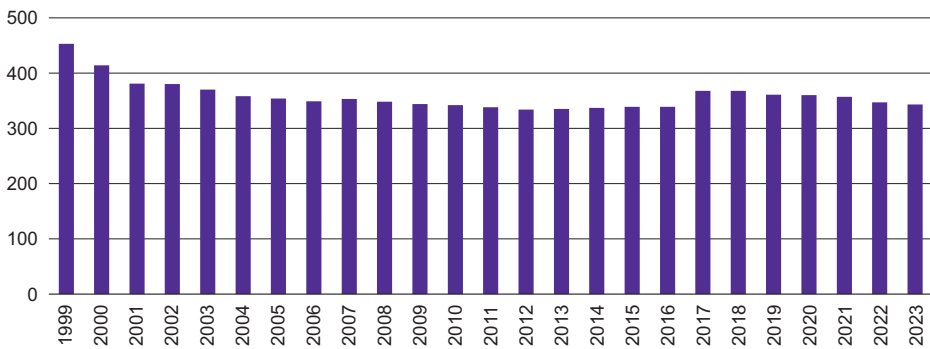
^a Obejmuje przedszkola, oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych, zespoły wychowania przedszkolnego i punkty przedszkolne.
a Includes nursery schools, pre-primary sections in primary schools, pre-primary education units and pre-primary centres.

MAPA 2 (22).
MAP 2 (22).

SZKOŁY PODSTAWOWE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY W ROKU SZKOLNYM 2023/24
PRIMARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH IN THE 2023/24 SCHOOL YEAR

Liczba szkół podstawowych
Number of total primary schools

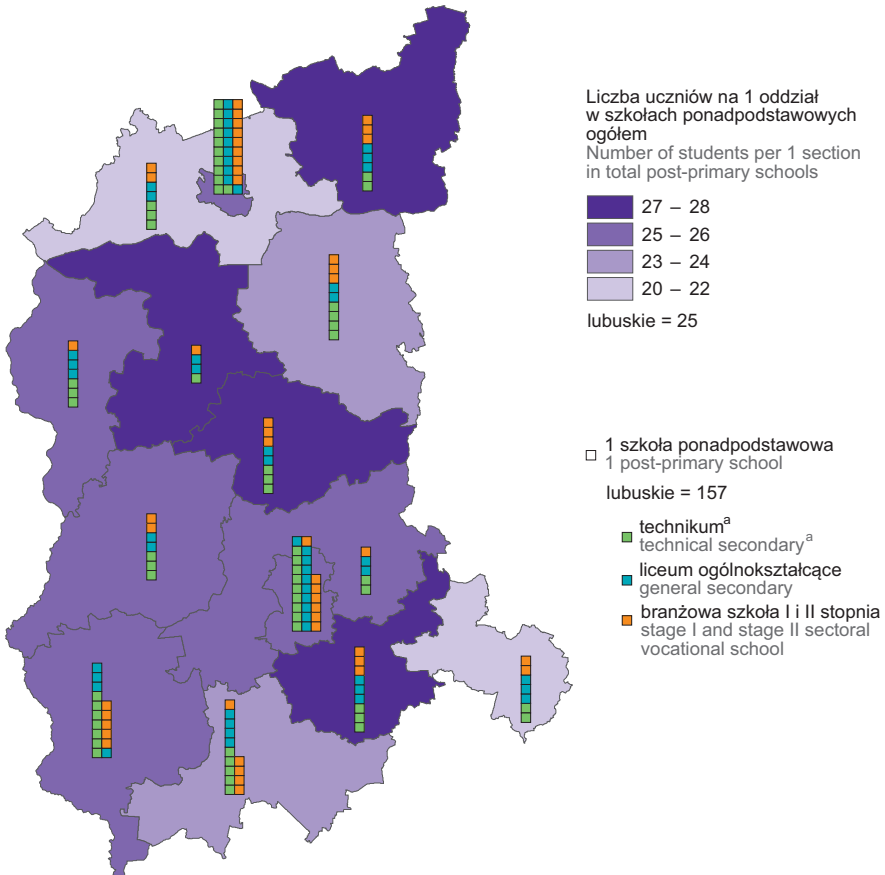

MAPA 3 (23).

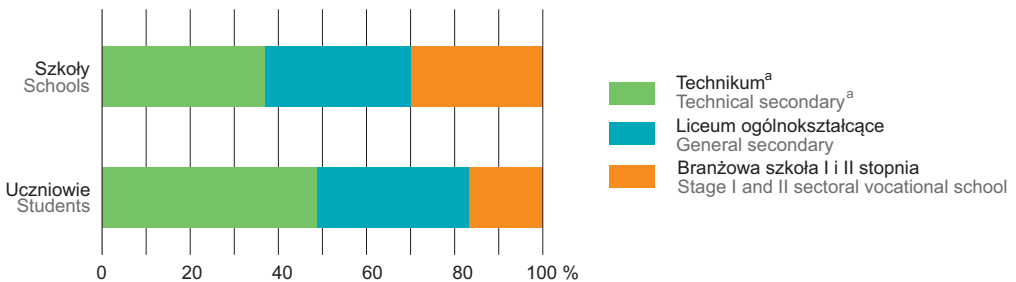
**SZKOŁY PONADPODSTAWOWE DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)
W ROKU SZKOLNYM 2023/24**

MAP 3 (23).

POST-PRIMARY SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools) IN THE
2023/24 SCHOOL YEAR

Liczba szkół ponadpodstawowych
Number of total post-primary schools

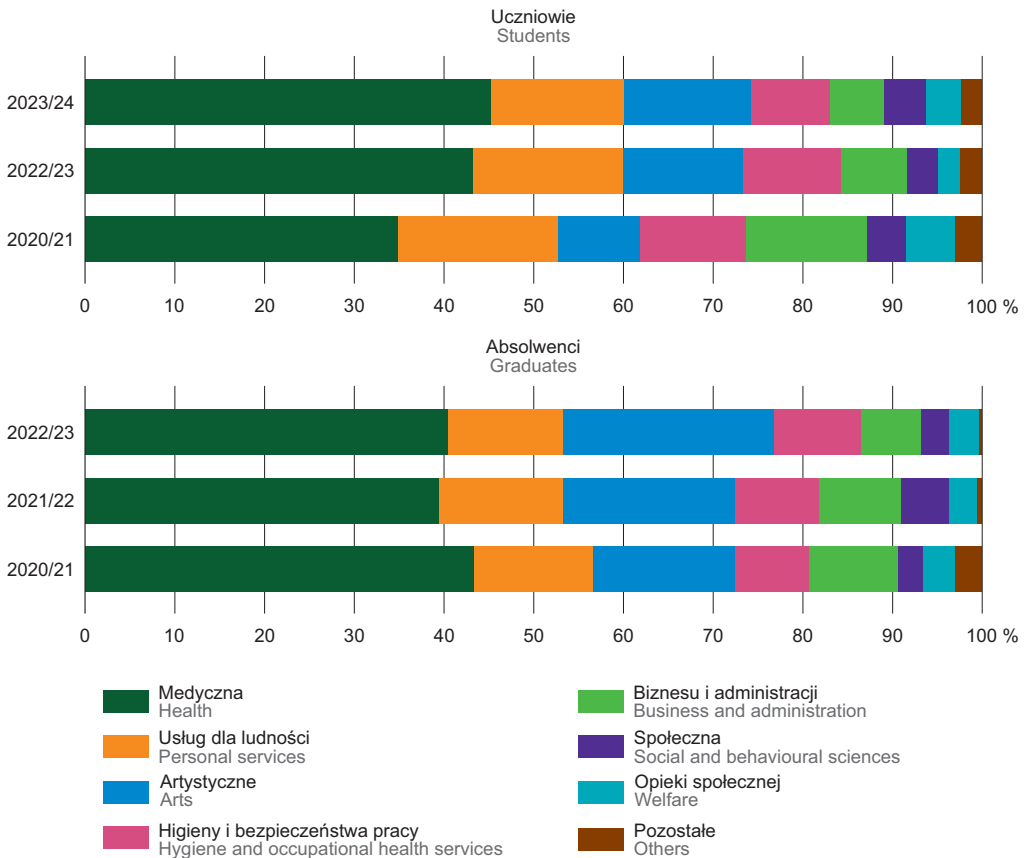

^a Łącznie z ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe.
^a Including general art schools leading to professional certification.

TABL. 2 (59). **SZKOŁY POLICEALNE (bez szkół specjalnych)**
POST-SECONDARY SCHOOLS (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020/21	2022/23	2023/24	SPECIFICATION
Szkoły	30	32	32	Schools
Oddziały	231	262	283	Sections
Uczniowie	5193	5819	6958	Students
w tym kobiety	4017	4353	5236	of which females
Absolwenci	1562	1723	.	Graduates
w tym kobiety	1257	1325	.	of which females

WYKRES 1 (53). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI SZKÓŁ POLICEALNYCH (bez szkół specjalnych)**
WEDŁUG PODGRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA
CHART 1 (53). **STUDENTS AND GRADUATES OF POST-SECONDARY SCHOOLS (excluding special schools) BY NARROW FIELDS OF EDUCATION**

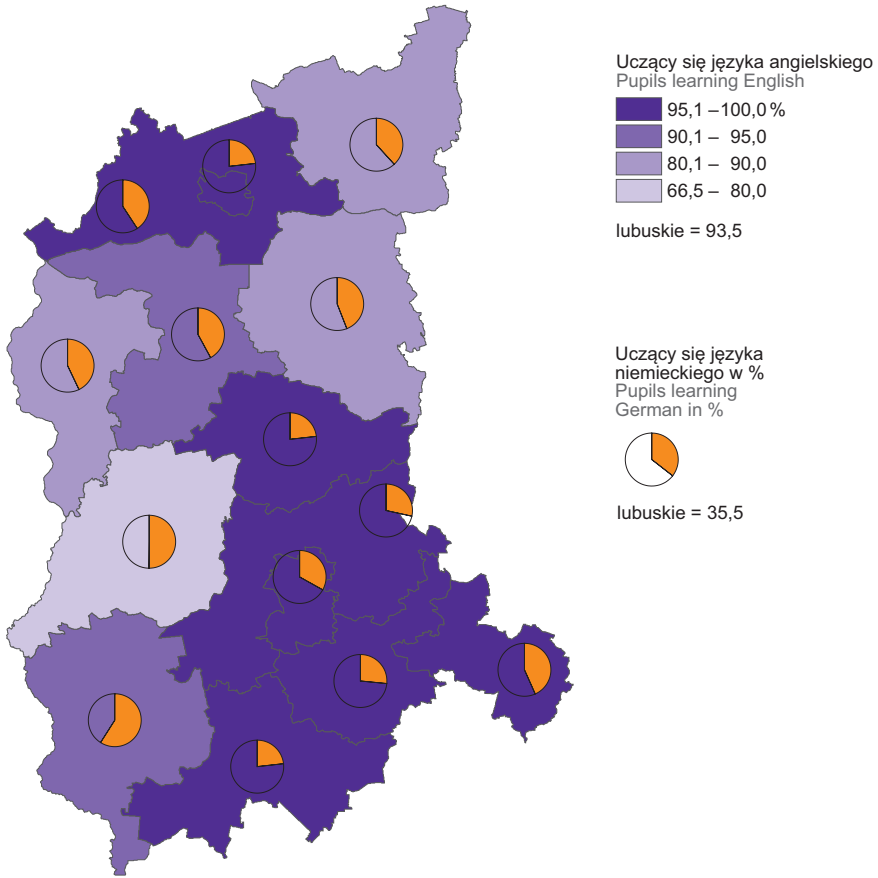

MAPA 4 (24).

UCZĄCY SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH PODSTAWOWYCH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY W ROKU SZKOLNYM 2023/24 (bez szkół specjalnych)

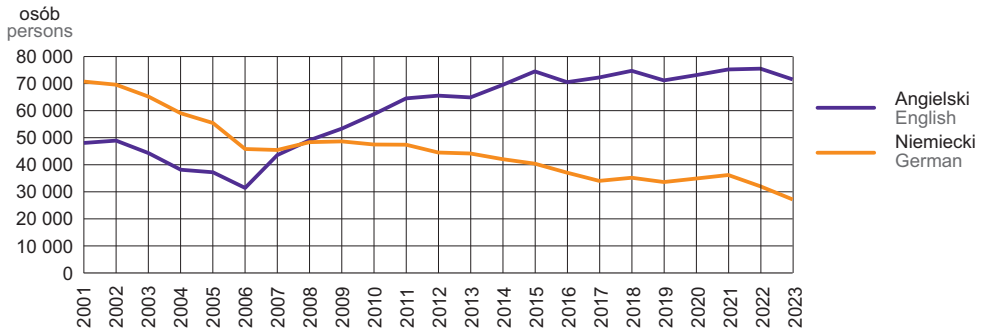
MAP 4 (24).

PUPILS AND STUDENTS LEARNING FOREIGN LANGUAGES IN PRIMARY SCHOOLS IN THE 2023/24 SCHOOL YEAR (excluding special schools)

Liczba uczących się języków obcych w szkołach podstawowych dla dzieci i młodzieży

Number of total pupils and students learning foreign languages in primary schools for children and youth

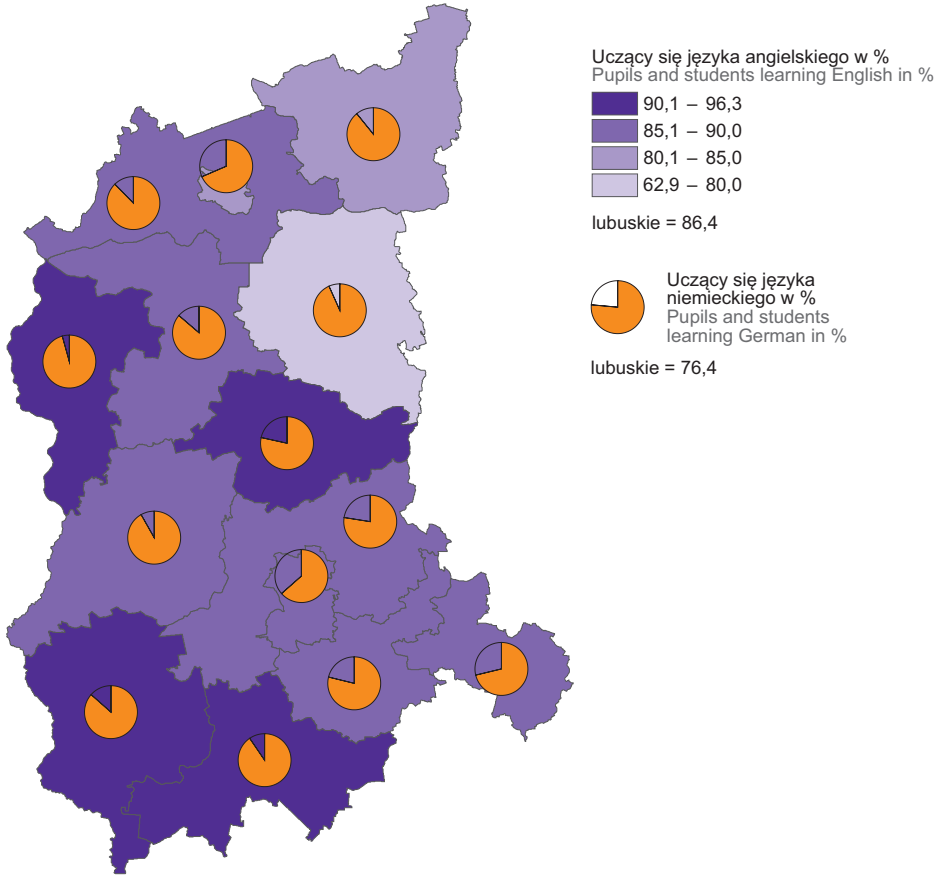

MAPA 5 (25).

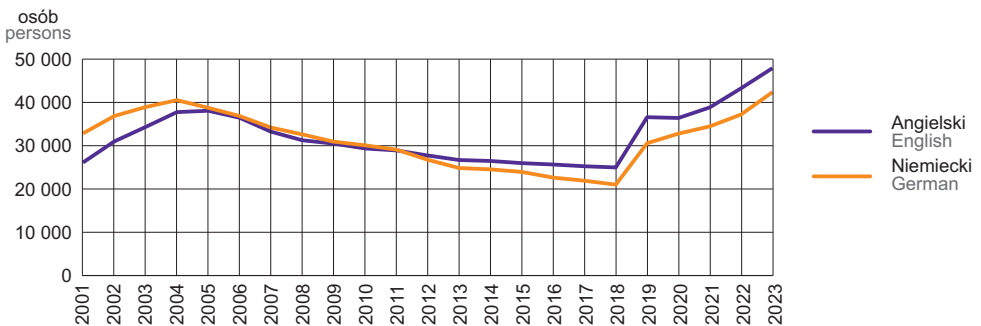
UCZĄCY SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH PONADPODSTAWOWYCH DLA MŁODZIEŻY I SZKOŁACH POLICEALNYCH W ROKU SZKOLNYM 2023/24 (bez specjalnych szkół przysposabiających do pracy)

MAP 5 (25).

PUPILS AND STUDENTS LEARNING FOREIGN LANGUAGES IN POST-PRIMARY SCHOOLS FOR YOUTH AND IN POST-SECONDARY SCHOOLS IN THE 2023/24 SCHOOL YEAR (excluding special job-training schools)

Liczba uczących się języków obcych w szkołach ponadpodstawowych
Number of total pupils and students learning foreign languages in post-primary schools

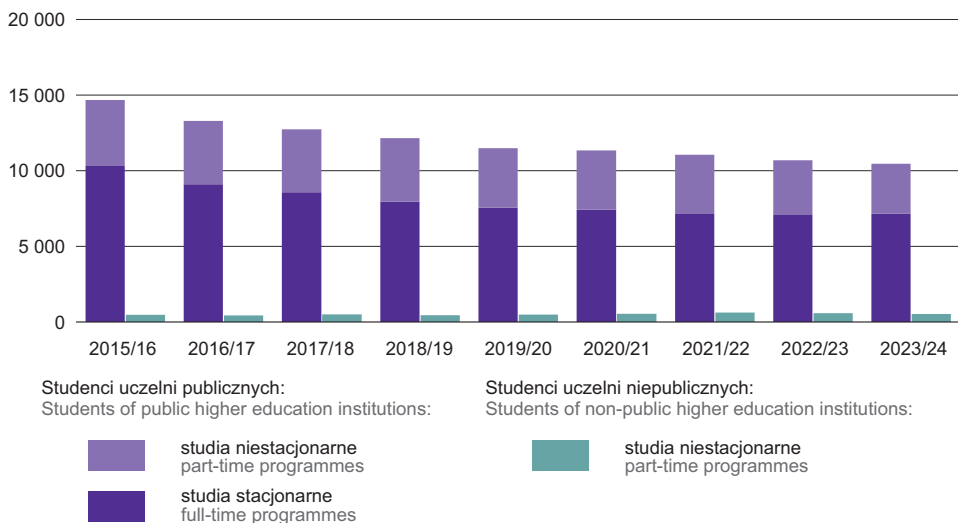
TABL. 3 (60). **UCZELNIE W ROKU AKADEMICKIM 2023/24**
HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS IN THE 2023/24 ACADEMIC YEAR

WYSZCZEGÓLNIENIE	Uczelnie Higher education institutions	Nauczyciele akademicy ^a Academic teachers ^a	Studenci Students			Absolwenci ^b Graduates ^b	SPECIFICATION
			ogółem total	z ogółem of total			
				na studiach stacjonarnych full-time programmes	cudzoziemcy foreigners		
O G Ó Ł E M	5	1261	10989	7151	381	2771	TOTAL
nadzorowane przez ministra właściwego ds.: Nauki i Szkolnictwa Wyższego	5	1261	10989	7151	381	2771	supervised by the minister responsible for: Science and Higher Education

a Pełno- i niepełnozatrudnieni w przeliczeniu na pełne etaty, zatrudnieni w pełnym wymiarze godzin w więcej niż jednej uczelni wykazani zostali w każdym miejscu pracy. b Osoby, które uzyskały dyplom ukończenia studiów w 2023 r.

a Full-time and part-time employed, expressed in full-time equivalents, teachers employed full-time in more than one institution have been shown in all workplaces. b Persons who obtained higher education diplomas in 2023.

WYKRES 2 (54). **STUDENCI UCZELNI**
CHART 2 (54). **STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS**

Studenci uczelni publicznych:
Students of public higher education institutions:

Studenci uczelni niepublicznych:
Students of non-public higher education institutions:

studia niestacjonarne
part-time programmes

studia stacjonarne
full-time programmes

studia niestacjonarne
part-time programmes

TABL. 4 (61). **UCZESTNICY STUDIÓW PODYPLOMOWYCH I DOKTORANCI**
NON-DEGREE POSTGRADUATE PROGRAMME STUDENTS AND DOCTORAL STUDENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE		Uczestnicy studiów podyplomowych Non-degree postgraduate programme students		Doktoranci Doctoral students				SPECIFICATION
				na studiach doktoranckich in doctoral programmes		w szkołach doktorskich in doctoral schools		
		ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	
O G Ó Ł E M	2020/21	628	517	140	85	28	10	TOTAL
	2022/23	394	317	45	25	33	11	
	2023/24	418	331	16	6	46	21	

Dział IX. Ochrona zdrowia i pomoc społeczna Chapter IX. Health care and social assistance

TABL. 1 (62). **OCHRONA ZDROWIA – PODSTAWOWE DANE**
Stan w dniu 31 grudnia
BASIC DATA ON HEALTH CARE
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
PRACOWNICY MEDYCZNI		MEDICAL PERSONNEL			
Lekarze ^a	.	2210	2336	2438	Doctors ^a
Lekarze dentyści ^a	.	710	723	771	Dentists ^a
Pielęgniarki i położne ^a	.	5156	5101	5119	Nurses and midwives ^a
Fizjoterapeuci ^a	.	.	1381	1106	Physiotherapists ^a
Diagności laboratoryjni	218	231	237	242	Laboratory diagnosticians
Farmaceuci	563	576	582	569	Pharmacists
AMBULATORYJNA OPIEKA ZDROWOTNA		OUTPATIENT HEALTH CARE			
Przychodnie	551	564	580	621	Outpatient departments
miasta	440	474	494	531	urban areas
wieś	111	90	86	90	rural areas
Praktyki lekarzy i lekarzy dentyistów ^b	222	158	129	116	Practices of doctors and dentists ^b
miasta	186	131	107	96	urban areas
wieś	36	27	22	20	rural areas
Porady udzielone ^c w ciągu roku w tys. lekarskie ^d	7627,1	6388,7	7378,4	7768,9	Consultations provided ^c during the year in thousands medical ^d
w tym w opiece zdrowotnej:	6910,8	5930,4	6788,3	7148,1	of which in health care:
podstawowej	4278,1	3847,9	4290,6	4453,3	primary
specjalistycznej	2517,0	1921,6	2266,4	2481,3	specialised
stomatologiczne	716,3	458,3	590,1	620,8	dental
SZPITALA		HOSPITALS			
Szpitala ogólne	26	26	23	24	General hospitals
Łóżka	4402	4172	3863	3766	Beds
Leczeni ^e w ciągu roku na:	193311	133517	148056	155221	Inpatients ^e during the year per:
10 tys. ludności	1896,1	1340,0	1506,7	1587,9	10 thousand population
1 łóżko ^f	44,0	33,6	37,6	40,6	bed ^f

a Dane szacunkowe Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie źródeł administracyjnych nieporównywalne z opublikowanymi w poprzednich edycjach Rocznika; patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 189. b Dane obejmują praktyki, które podpisały kontrakt z NFZ lub z przychodniami. c Łącznie z poradami opłaconymi w przychodniach przez pacjentów oraz łącznie z poradami udzielonymi w ramach nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej. d Łącznie z poradami z izb przyjęć udzielanymi pacjentom niehospitalizowanym. e Bez międzyoddziałowego ruchu chorych. f Bez łóżek i inkubatorów dla noworodków na oddziałach neonatologicznych; do obliczenia wskaźnika przyjęto przeciętną miesięczną liczbę łóżek w roku.

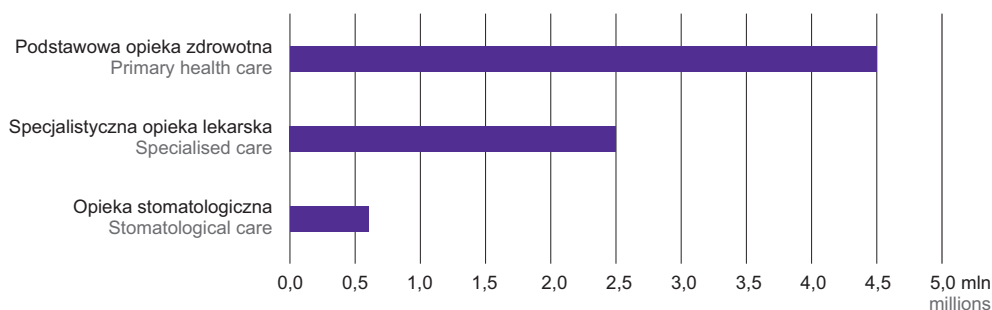
Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Głównego Urzędu Statystycznego.

a Estimated data of Statistics Poland based on administrative sources incomparable with data published in previous editions of the Yearbook; see general remarks, item 2 on page 189. b Data concern practices that have signed contract with the National Health Fund or outpatient departments.

c Including consultations paid by patients in outpatient departments as well as including consultations provided as part of night and holiday health care. d Including consultations provided in admission rooms for non-hospitalized patients. e Excluding inter-ward patient transfer. f Excluding beds and incubators for newborns on neonatology wards; for calculating of indice the average monthly number of beds in year was used.

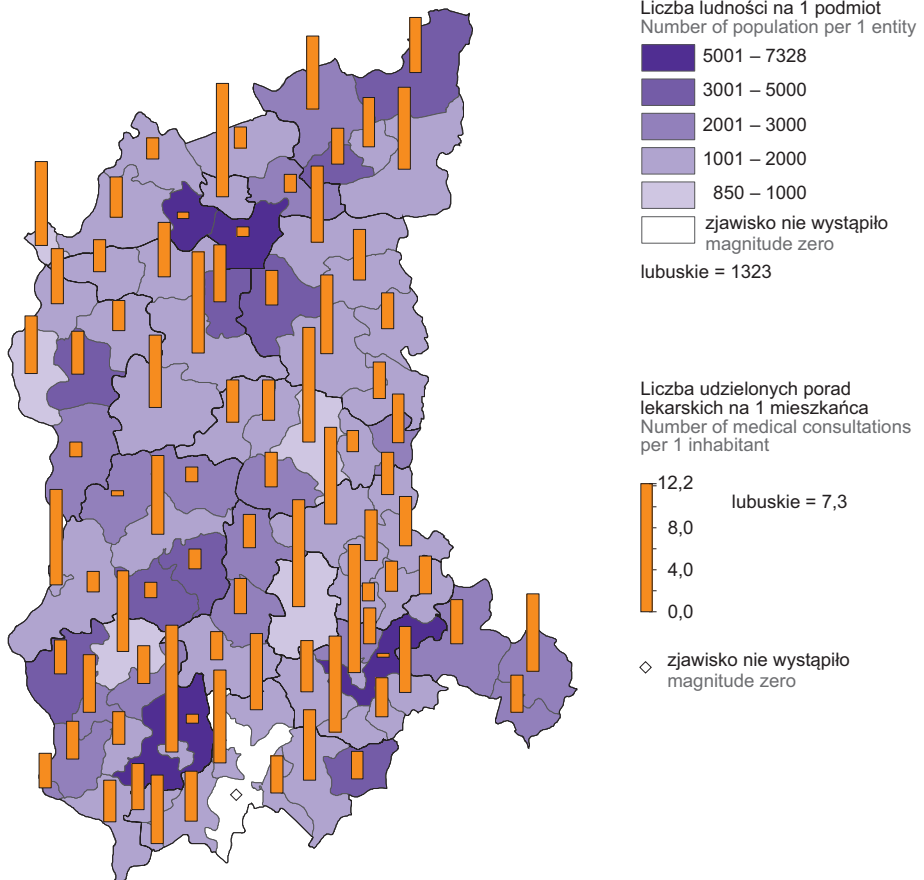
Source: data of the Ministry of Health, the Ministry of the Interior and Administration as well as Statistics Poland.

WYKRES 1 (55). **PORADY AMBULATORYJNE W 2023 R.**
CHART 1 (55). **OUTPATIENT HEALTH CARE CONSULTATIONS IN 2023**

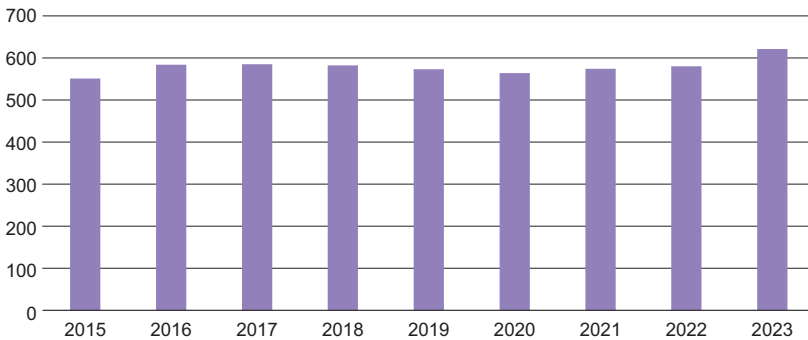

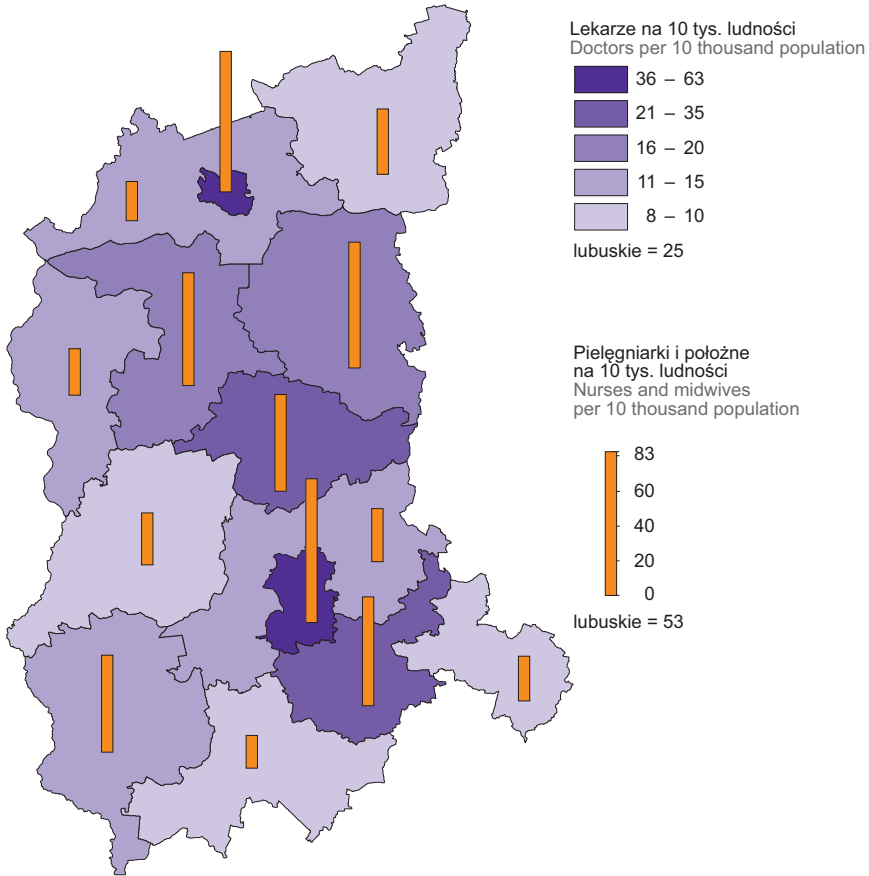
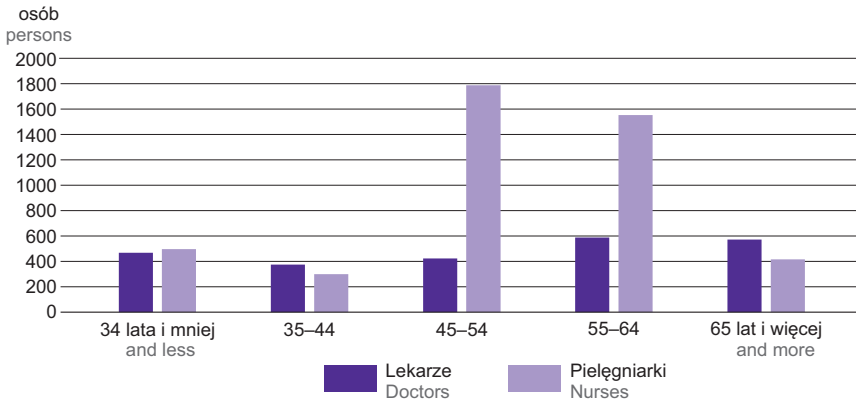
MAPA 1 (26).
MAP 1 (26).

AMBULATORYJNA OPIEKA ZDROWOTNA W 2023 R.
OUTPATIENT HEALTH CARE IN 2023

Przychodnie
Outpatient departments

MAPA 2 (27).
MAP 2 (27).**PRACOWNICY MEDYCZNI W 2023 R.**
MEDICAL PERSONNEL IN 2023Lekarze i pielęgniarki według grup wieku w 2023 r.
Doctors and nurses by age groups in 2023

TABL. 2 (63). LEKARZE SPECJALIŚCI^a
Stan w dniu 31 grudnia
MEDICAL SPECIALISTS^a
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Lekarze specjaliści	1552	1565	1578	Medical specialists
w tym w dziedzinie:				of which in the field of:
Anestezjologii i intensywnej terapii	110	106	112	Anesthesiology and intensive therapy
Chirurgii ^b	241	234	244	Surgery ^b
Chorób płuc	46	47	43	Respiratory diseases
Chorób wewnętrznych	238	241	242	Internal diseases
Dermatologii ^c i wenerologii	21	22	23	Dermatology ^c and venereology
Kardiologii ^c	76	81	82	Cardiology ^c
Medycyny rodzinnej	237	249	248	General practitioners
Neurologii ^{cd}	66	65	61	Neurology ^{cd}
Okulistyki	61	62	62	Ophthalmology
Onkologii ^f	18	22	18	Oncology ^f
Otolaryngologii ^{cd}	31	33	34	Otolaryngology ^{cd}
Diabetologii	23	21	22	Diabetology
Endokrynologii	15	14	13	Endocrinology
Pediatrici	104	111	110	Paediatrics
Położnictwa i ginekologii	135	128	133	Obstetrics and gynaecology
Psychiatrii ^e	68	64	66	Psychiatry ^e
Radiologii i diagnostyki obrazowej ^g	67	70	68	Radiology and diagnostic imaging ^g

a Dane szacunkowe Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie źródeł administracyjnych nieporównywalne z opublikowanymi w poprzednich edycjach Rocznika; patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 189. b Chirurgii ogólnej, dziecięcej, klatki piersiowej, ortopedii i traumatologii narządu ruchu, neurochirurgii, chirurgii onkologicznej, plastycznej, szczękowo-twarzowej, kardiouchirurgii oraz chirurgii naczyniowej i urologii. c Łącznie ze specjalistami dziecięcymi. d-g Także: d – neuropatologii, e – onkologii i hematologii dziecięcej, f – otorynolaryngologii, g – radioterapii onkologicznej i radiologii dziecięcej. Uwaga: suma liczby posiadanych specjalizacji jest większa niż łączna liczba lekarzy specjalistów z uwagi na możliwość posiadania większej liczby specjalizacji przez jedną osobę.

a Estimated data of Statistics Poland based on administrative sources incomparable with data published in previous editions of the Yearbook; see general remarks, item 2 on page 189. b General surgery, paediatric, thoracic surgery, trauma and orthopaedic surgery, neurosurgery, oncological, plastic, maxillo-facial surgery, cardiosurgery as well as vascular surgery and urology. c Including children's specialists. d-g Also: d – neuropathology, e – children's oncology and haematology, f – otorynolaryngology, g – oncological radiotherapy and children's radiology. Note: the sum of the number of specializations is greater than the total number of medical specialist due to the possibility of having more specializations by one person.

TABL. 3 (64). POMOC DORAŻNA I RATOWNICTWO MEDYCZNE
Stan w dniu 31 grudnia
FIRST AID AND EMERGENCY MEDICAL SERVICES
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Jednostki systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne:					Units of the State Emergency Medical Services:
Zespoły ratownictwa medycznego	51	54	54	55	Emergency rescue teams
podstawowe	29	43	43	47	basic
specjalistyczne	22	11	11	8	specialists
Lotniczy zespół ratownictwa medycznego	1	2	2	2	Medical air rescue team
Szpitalne oddziały ratunkowe	8	8	8	8	Hospital emergency wards
Wyjazdy na miejsca zdarzenia (w ciągu roku):					Calls to the place of occurrence (during the year):
w tysiącach	85,2	72,8	85,7	85,4	in thousands
na 1000 ludności	83,6	73,1	87,2	87,4	per 1000 population
Osoby, którym udzielono świadczenia zdrowotnego w miejscu zdarzenia (w ciągu roku):					Persons who received health service at the place of occurrence (during the year):
w tysiącach	85,4	72,9	86,0	85,6	in thousands
na 1000 ludności	83,8	73,2	87,5	87,6	per 1000 population

TABL. 4 (65). **SZPITALA OGÓLNE**
GENERAL HOSPITALS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Leczeni ^a w tys.	208,8	144,9	168,2	174,3	Inpatients ^a in thousands
Przeciętny pobyt chorego w dniach	5,1	5,9	5,5	5,5	Average patient stay in days
Łóżka ^b	4402	4172	3863	3766	Beds ^b
w tym na oddziałach:					of which in specified wards:
Chorób wewnętrznych	556	523	505	498	Internal diseases
Kardiologicznych ^c	157	138	135	135	Cardiological ^c
Chirurgicznych	970	830	840	842	Surgical
Pediatrycznych	245	185	170	164	Paediatric
Ginekologiczno-położniczych	542	375	376	332	Gynaecological-obstetric
Onkologicznych	155	87	99	93	Oncological
Intensywnej terapii	92	125	111	104	Intensive therapy
Zakaźnych	24	298	56	56	Communicable
Gruźlicy i chorób płuc	201	232	170	130	Tubercular and pulmonary
Dermatologicznych	19	19	19	18	Dermatological
Neurologicznych	156	173	170	168	Neurological
Psychiatrycznych	299	240	240	240	Psychiatric

a Leczeni w trybie stacjonarnym łącznie z ruchem międzyoddziałowym. b Stan w dniu 31 grudnia. c łącznie z oddziałami intensywnej nadzoru kardiologicznego.

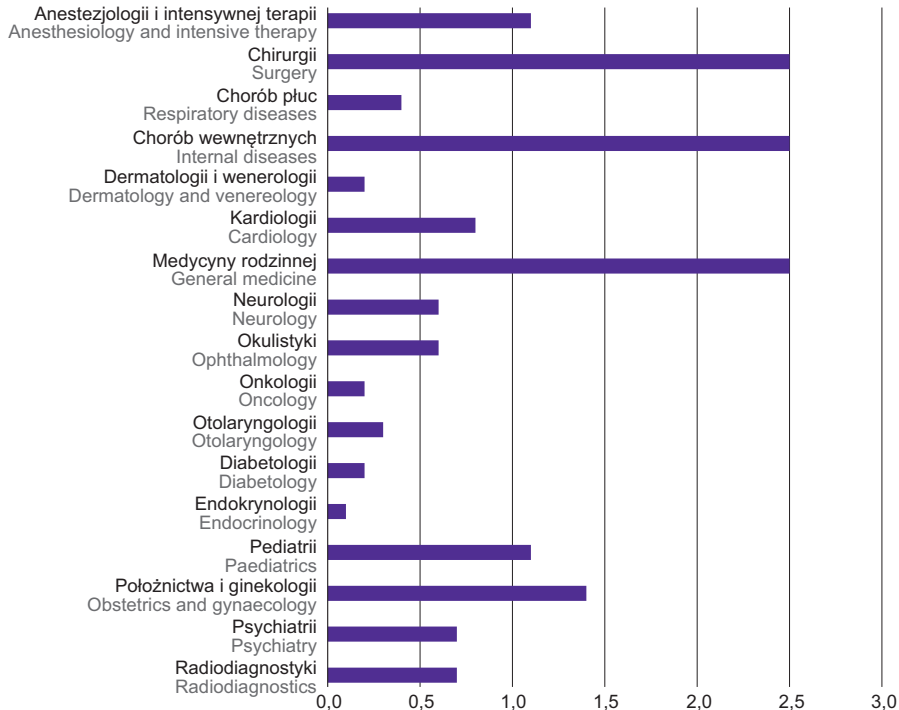
Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

a Inpatients including inter-ward transfer. b As of 31 December. c Including intensive cardiologic care wards.

S o u r c e: data of the Ministry of Health, the Ministry of the Interior and Administration.

WYKRES 2 (56). **LEKARZE SPECJALIŚCI WEDŁUG WYBRANYCH SPECJALNOŚCI NA 10 TYS. LUDNOŚCI W 2023 R.**

CHART 2 (56). **MEDICAL SPECIALISTS BY SELECTED SPECIALISATION PER 10 THOUSAND POPULATION IN 2023**

TABL. 5 (66). **KRWIODAWSTWO^a**
BLOOD DONATION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Regionalne centra ^b	1	1	1	1	Regional centres ^b
Oddziały terenowe ^b	5	5	5	5	Local branches ^b
Krwiodawcy w tys.	15,4	13,7	14,5	14,6	Blood donors in thousands
w tym honorowi	15,4	13,7	14,5	14,6	of which voluntary
Liczba donacji ^c : krwi pełnej w tys.	30,8	29,5	32,1	32,8	Number of collected donations ^c of whole blood in thousands
Wyprodukowana liczba jednostek świeżo mrożonego osocza (FFP) ^d w tys.	30,8	29,8	32,4	33,8	Number of prepared units of fresh frozen plasma (FFP) ^d in thousands

a Bez danych Ministerstwa Obrony Narodowej i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji. b Stan w dniu 31 grudnia. c Donacja jest to pobranie krwi lub jej składnika do celów klinicznych, diagnostycznych lub produkcyjnych. d Jedna jednostka świeżo mrożonego osocza równa się 200 ml, jeden litr osocza równa się 5 jednostkom.

Źródło: dane Narodowego Centrum Krwi.

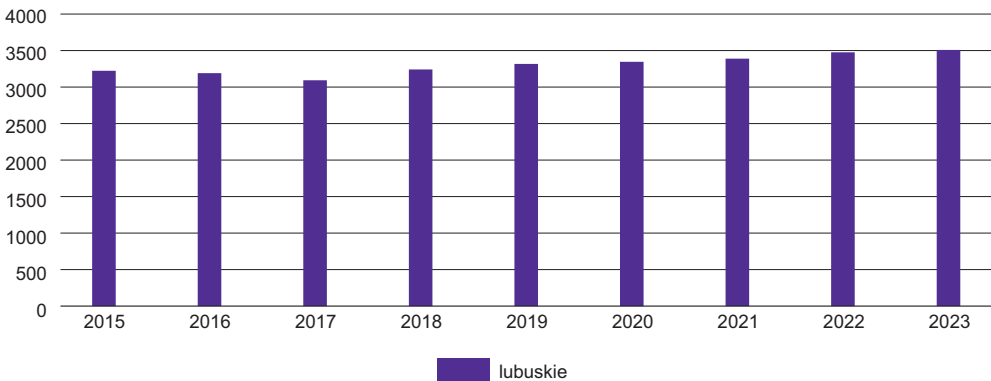
a Excluding data of the Ministry of National Defence and the Ministry of the Interior and Administration. b As of 31 December. c Donation is collection of blood or blood components for clinical, diagnostic or manufacturing purposes. d One unit of fresh frozen plasma equals 200 ml, one litre of plasma equals 5 units.

Source: data of the National Blood Centre.

TABL. 6 (67). **APEKI OGÓLNODOSTĘPNE I PUKTY APTECZNE**
Stan w dniu 31 grudnia
GENERALLY AVAILABLE PHARMACIES AND PHARMACEUTICAL OUTLETS
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Apteki	316	297	282	278	Pharmacies
w tym prywatne	315	296	281	277	of which private
w tym na wsi	16	13	13	13	of which in rural areas
Punkty apteczne	51	43	43	42	Pharmaceutical outlets
w tym na wsi	47	38	38	38	of which in rural areas
Liczba ludności na:					Population per:
1 aptekę i punkt apteczny	2774	2922	3015	3047	pharmacy and pharmaceutical outlet
w tym na wsi	5663	6878	6868	6871	of which in rural areas
1 aptekę	3222	3345	3475	3507	pharmacy
w tym na wsi	22297	26984	26945	26956	of which in rural areas
Farmaceuci pracujący w aptekach i w punktach aptecznych	532	538	541	528	Pharmacists employed in pharmacies and pharmaceutical outlets

WYKRES 3 (57). **LICZBA LUDNOŚCI NA 1 APTEKĘ OGÓLNODOSTĘPNĄ**
CHART 3 (57). NUMBER OF POPULATION PER GENERALLY AVAILABLE PHARMACY

TABL. 7 (68). **ZACHOROWANIA NA NIEKTÓRE CHOROBY ZAKAŹNE I ZATRUCIA NA 100 TYS. LUDNOŚCI**
INCIDENCE OF SELECTED INFECTIOUS DISEASES AND POISONINGS PER 100 THOUSAND POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Gruźlica	11,3	10,2	10,0	7,0	Tuberculosis
Tężec	0,1	-	0,1	-	Tetanus
Krztusiec	6,9	1,1	0,6	1,5	Whooping cough
Odra	-	-	-	0,1	Measles
Wirusowe zapalenie wątroby:					Viral hepatitis:
typ A	-	-	0,1	0,7	type A
typ B	6,7	3,8	4,4	7,7	type B
typ C	18,0	4,8	9,8	10,1	type C
Różyczka	9,7	0,4	0,4	0,2	Rubella
AIDS ^a	0,1	0,1	0,3	0,2	AIDS ^a
Salmonellozy	13,6	7,6	18,9	18,8	Salmonellosis
Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe	10,6	0,2	0,7	1,0	Other bacterial foodborne intoxications
Biegunki u dzieci w wieku do lat 2 ^b	592,8	109,7	474,5	291,5	Acute diarrhoea in children up to the age of 2 ^b
Szkarlatyna (płonica)	63,1	14,1	29,5	124,0	Scarlet fever
Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	1,9	0,6	1,3	2,5	Bacterial meningitis and/or encephalitis
Wirusowe zapalenie opon mózgowych	3,5	0,7	0,4	1,5	Viral meningitis
Wirusowe zapalenie mózgu	0,1	-	0,2	0,6	Viral encephalitis
Świnka (zapalenie przyusznic nagminne)	6,9	1,9	2,4	3,1	Mumps
Włośnica	1,2	-	-	-	Trichinellosis
Grypa ^c	3449,0	3080,9	6300,6	6947,1 ^d	Influenza ^c
Borelioza z Lyme	-	19,2	50,6	77,5	Lyme borreliosis
Szczepieni przeciw wściekliznie	11,6	8,8	11,6	15,9	Rabies vaccinations

a Dane nieostateczne z uwagi na specyfikę choroby. b Wskaźnik obliczono na 10 tys. dzieci w wieku do lat 2. c Łącznie z podejrzeniami zachorowań. d dane dotyczą wyłącznie 1 półrocza 2023 r.

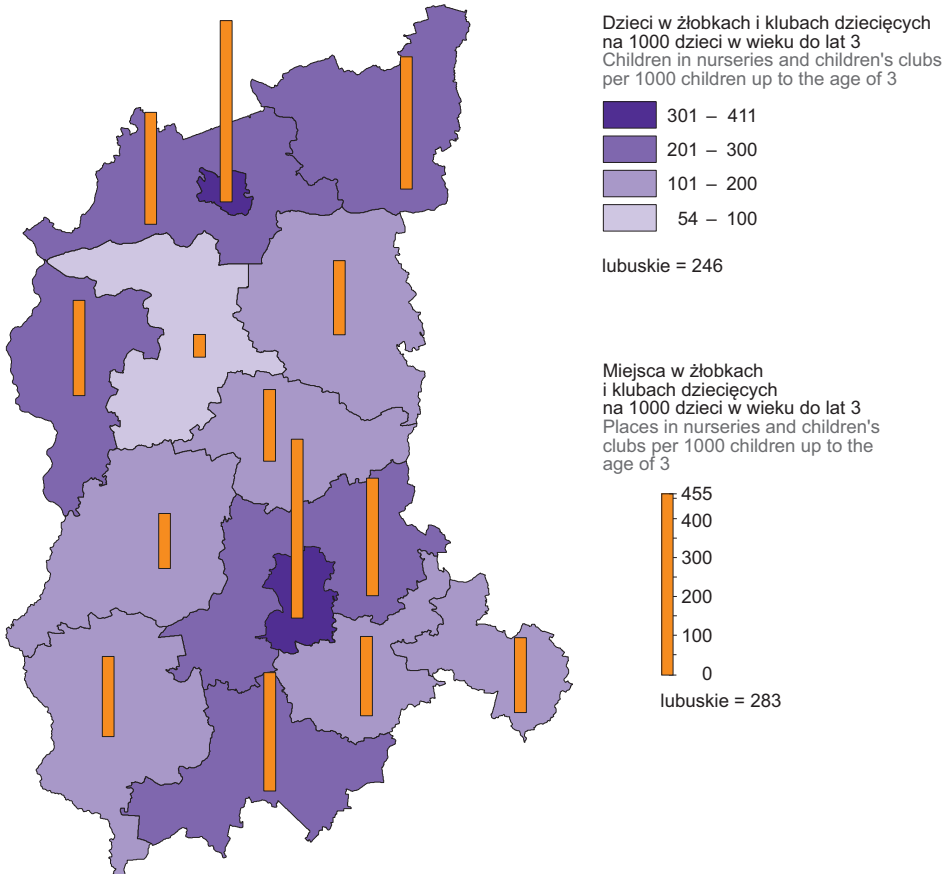
Ź r ó d ł o: dane Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego – PZH (na podstawie rejestru chorób zakaźnych prowadzonego przez stacje sanitarno-epidemiologiczne) oraz Instytutu Gruźlicy i Chorób Płuc.

a Preliminary data because of specific features of the disease. b Ratio calculated per 10 thousand children up to the age of 2. c Including influenzalike illness. d The data only concerns the first half of 2023.

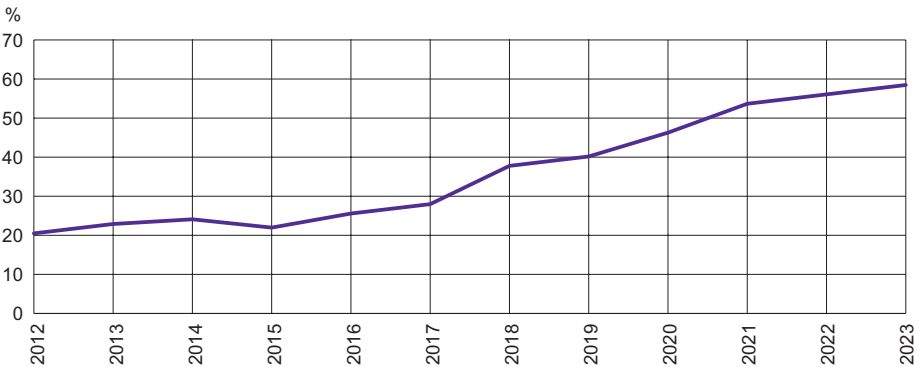
S o u r c e: data of the National Institute of Public Health – National Institute of Hygiene (based on the ground of register of infectious diseases kept by sanitary and epidemiological stations) and the Tuberculosis and Lung Diseases Institute.

MAPA 3 (28).
MAP 3 (28).

ŻŁOBKI I KLUBY DZIECIĘCE W 2023 R.
NURSERIES AND CHILDREN'S CLUBS IN 2023

Odsetek gmin, w których znajduje się przynajmniej jedna placówka opieki nad dziećmi do lat 3
Percentage of gminas with at least one childcare centre for children up to the age of 3

TABL. 8 (69). OPIEKA NAD DZIEĆMI W WIEKU DO LAT 3^{ab}
 Stan w dniu 31 grudnia
CARE SERVICES FOR CHILDREN UNDER AGE OF 3^{ab}
 As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Żłobki	47	88	109	114	Nurseries
w tym publiczne	12	29	35	.	of which public
Kluby dziecięce	8	25	31	36	Children's clubs
w tym publiczne	3	9	15	.	of which public
Miejsca:					Places:
w żłobkach	2244	4160	5058	5217	in nurseries
w klubach dziecięcych	168	541	639	754	in children's clubs
Dzieci:					Children:
w żłobkach	2001	3648	4599	4537	in nurseries
w klubach dziecięcych	153	475	567	660	in children's clubs
Dzieci w żłobkach i klubach dziecięcych:					Children in nurseries and children's clubs:
na 1000 dzieci w wieku do lat 3	74,9	153,2	223,8	246,3	per 1000 children up to the age of 3
na 100 miejsc	89,3	87,7	90,7	87,0	per 100 places

a Do 2021 r. miejsca i dzieci w żłobkach łącznie z oddziałami żłobkowymi. b Ponadto w 2023 r. opiekę nad dziećmi sprawowało 25 dziennych opiekunów opiekujących się 115 dziećmi i 54 nianie zarejestrowane w ZUS.

Źródło: Od 2023 r. dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

a Until 2021 places and children staying in nurseries including nursery sections. b Moreover, in 2023, childcare was provided for 115 children by 25 day cares and 54 nannies registered in the Social Insurance Institution.

Source: Since 2023 r. data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

TABL. 9 (70). RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA
 Stan w dniu 31 grudnia
FAMILY FOSTER CARE
 As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Rodziny zastępcze	1482	1317	1272	1325	Foster families
Spokrewnione	938	855	795	836	Related
dzieci	1204	1084	1011	1069	children
Niezawodowe	454	380	391	395	Non-professional
dzieci	612	500	521	519	children
Zawodowe	90	82	86	94	Professional
dzieci	333	284	339	404	children
Rodzinne domy dziecka	11	12	12	13	Foster homes
dzieci ^a	66	99	97	118	children ^a

a W wieku do 25 lat.

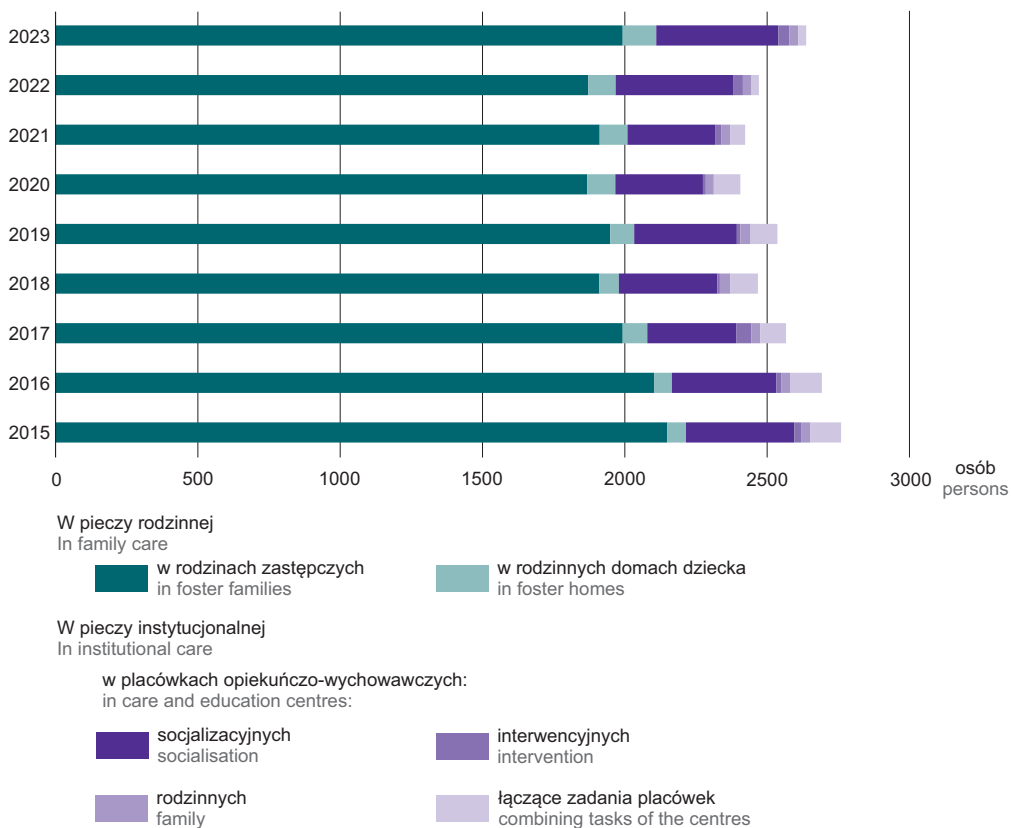
a Up to the age of 25.

TABL. 10 (71). **INSTYTUCJONALNA PIECZA ZASTĘPCZA**
 Stan w dniu 31 grudnia
INSTITUTIONAL FOSTER CARE
 As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	placówki centres				wychowankowie residents				
Placówki opiekuńczo-wychowawcze	33	32	41	41	545	439	503	527	Care and education centres
interwencyjne	1	1	3	3	23	11	33	38	intervention
rodzinne	4	4	4	4	32	28	30	31	family
socjalizacyjne	22	22	32	32	381	307	414	430	socialisation
inne ^a	6	5	2	2	109	93	26	28	others ^a

a Łączące zadania placówek interwencyjnych, socjalizacyjnych i specjalistyczno-terapeutycznych.
 a Combining tasks of the intervention, socialisation and specialist therapy centres.

WYKRES 4 (58). **DZIECI (WYCHOWANKOWIE) W WYBRANYCH FORMACH PIECZY ZASTĘPCZEJ**
 Stan w dniu 31 grudnia
CHART 4 (58). CHILDREN (RESIDENTS) IN SELECTED FORMS OF FOSTER CARE
 As of 31 December

TABL. 11 (72). **POMOC SPOŁECZNA STACJONARNA^a**
 Stan w dniu 31 grudnia
 STATIONARY SOCIAL WELFARE^a
 As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Domy i zakłady (bez filii)	42	47	51	55	Homes and facilities (excluding branches)
Miejsca (łącznie z filiami):					Places (including branches):
ogółem	2916	2989	3110	3165	total
na 10 tys. ludności	28,6	30,1	31,7	32,5	per 10 thousand population
Mieszkańcy (łącznie z filiami):					Residents (including branches):
ogółem	2789	2575	2865	2997	total
na 10 tys. ludności	27,4	25,9	29,2	30,7	per 10 thousand population
Osoby oczekujące na umieszczenie	299	264	131	175	Persons awaiting a place

a łącznie ze środowiskowymi domami samopomocy.
 a Including community self-help homes.

TABL. 12 (73). **ŚWIADCZENIA POMOCY SPOŁECZNEJ**
 SOCIAL ASSISTANCE BENEFITS

WYSZCZEGÓLNIENIE		Korzystający ^a Beneficiaries ^a	Udzielone świadczenia w tys. zł Benefits granted in thousand PLN	SPECIFICATION
OGÓŁEM	2015	57934	127800,0	TOTAL
	2020	36123	114759,1	
	2022	29341	112772,2	
	2023	28009	110814,2	
Pomoc pieniężna		29888	78362,7	Monetary assistance
w tym:				of which:
Zasiłek stały		6346	38024,8	Permanent benefit
Zasiłek okresowy		7903	16129,4	Temporary benefit
Zasiłek celowy		15330	22410,5	Appropriated benefit
Pomoc na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki		15	43,2	Assistance to reach self-dependence and to continue education
Pomoc niepieniężna		11815	32451,5	Non-monetary assistance
w tym:				of which:
Schronienie		1130	3684,8	Shelter
Posiłek		7438	10492,8	Meal
Ubranie		31	13,2	Clothing
Sprawienie pogrzebu ^b		149	473,8	Burial ^b
Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze		3054	17752,6	Attendance services and specialized attendance services
Pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, zatrudnienia i na zagospodarowanie		9	34,3	Assistance in gaining adequate housing conditions, gaining employment and for running one's own household

a Osoby, którym przyznano świadczenie decyzją; w podziale według form świadczeń korzystający mogą być wykazani kilkakrotnie. b Podano liczbę świadczeń, która w tym przypadku oznacza liczbę zmarłych.

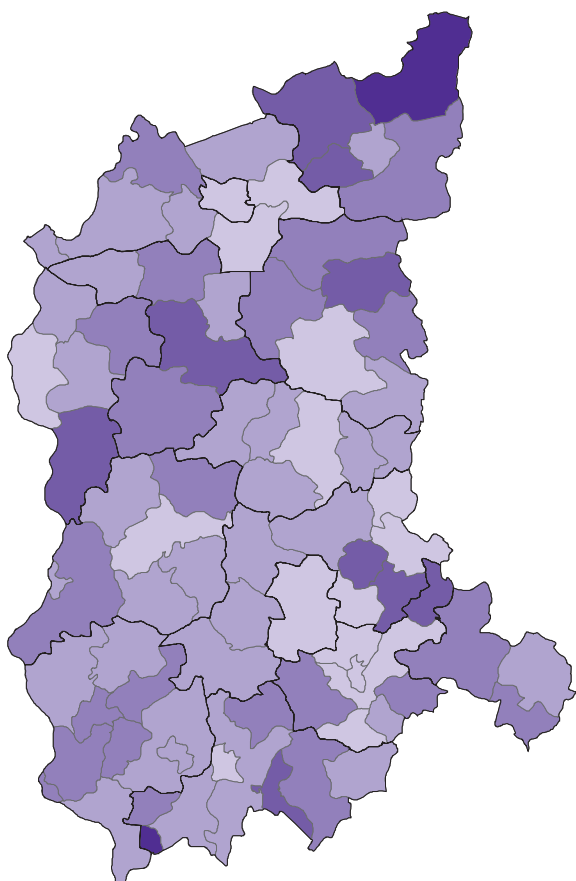
Źródło: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

a Persons awarded the benefit by the decision; under the item benefits, recipients may be shown several times. b The number of benefits is provided, which in this case means the number of deceased.

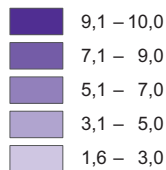
Source: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

MAPA 4 (29).
MAP 4 (29).

BENEFICJENCI ŚRODOWISKOWEJ POMOCY SPOŁECZNEJ W 2023 R.
BENEFICIARIES OF COMMUNITY SOCIAL ASSISTANCE IN 2023

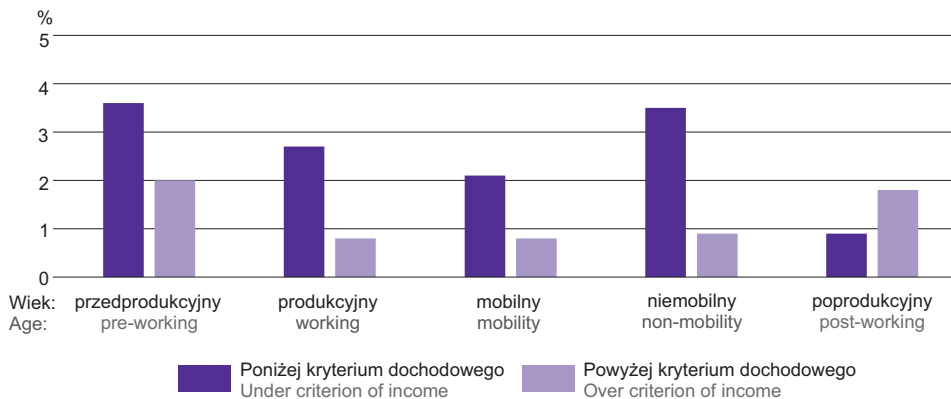

Korzystający ze środowiskowej pomocy społecznej w % ludności ogółem
Beneficiaries of community social assistance in % of total population

lubuskie = 3,7

Odsetek osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej według kryterium dochodowego w 2023 r.
Share of beneficiaries of community social assistance by criterion of income in 2023

Dział X. Kultura. Turystyka. Sport Chapter X. Culture. Tourism. Sport

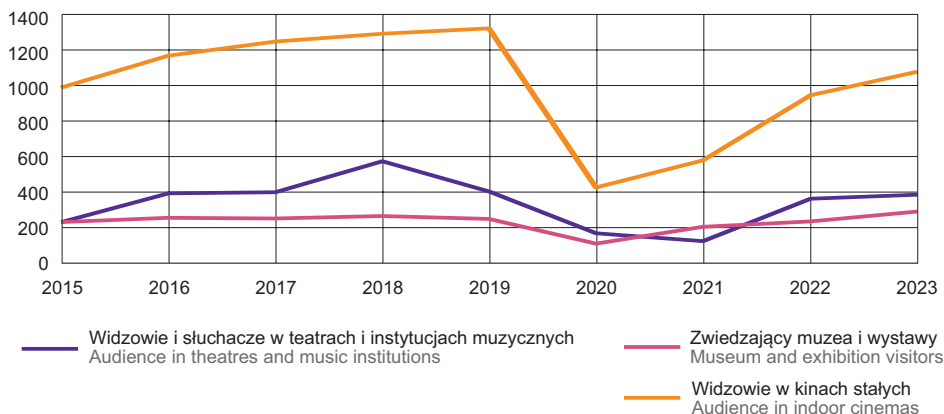
Kultura Culture

TABL. 1 (74). **DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA – TYTUŁY**
PUBLISHING ACTIVITY – TITLES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	liczba tytułów number of titles				
Książki i broszury	246	257	296	245	Books and brochures
Wydawnictwa naukowe	110	80	104	67	Scientific publications
Podręczniki dla szkół wyższych	3	6	1	3	University textbooks
Wydawnictwa zawodowe	11	11	16	9	Professional publications
Podręczniki szkolne	-	-	6	6	School textbooks
Wydawnictwa popularne	78	94	94	77	Popular publications
Literatura piękna	44	66	75	83	Belles-lettres
w tym dla dzieci	4	15	11	18	of which for children
Gazety i czasopisma	120	131	123	108	Newspapers and magazines

Źródło: dane Biblioteki Narodowej.
Source: data of the National Library.

WYKRES 1 (59). **KORZYSTAJĄCY Z INSTYTUCJI KULTURY NA 1000 LUDNOŚCI**
CHART 1 (59). **CULTURAL PARTICIPATION PER 1000 POPULATION**

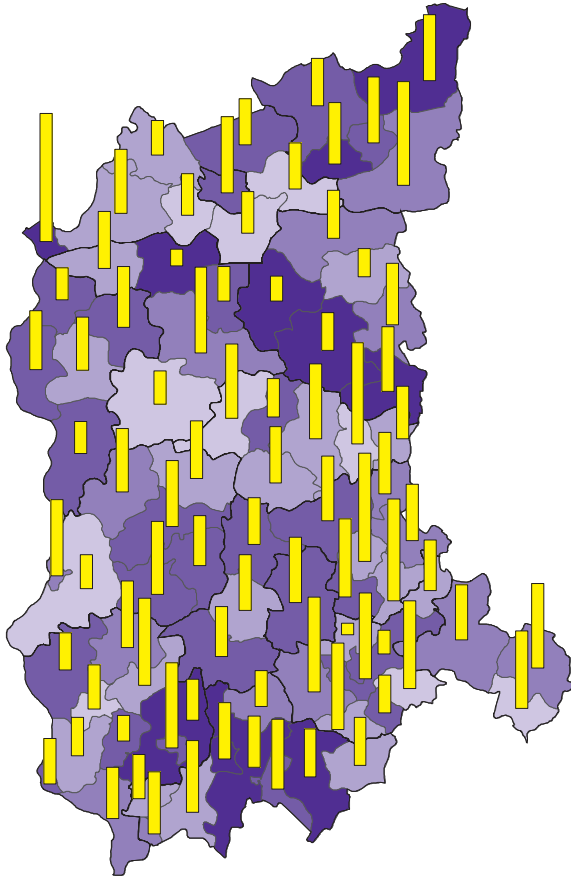
TABL. 2 (75). **BIBLIOTEKI PUBLICZNE (z filiami)**
PUBLIC LIBRARIES (with branches)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Biblioteki (stan w dniu 31 grudnia)	253	244	239	237	Libraries (as of 31 December)
w tym na wsi	165	158	155	154	of which in rural areas
Punkty biblioteczne (stan w dniu 31 grudnia)	88	66	64	65	Library service points (as of 31 December)
w tym na wsi	22	21	16	20	of which in rural areas
Księgozbiór (stan w dniu 31 grudnia) w tys. wol.	3677,7	3900,3	3879,2	3853,5	Library collection (as of 31 December) in thousand volumes
w tym na wsi	1312,9	1150,7	1133,6	1116,9	of which in rural areas
Czytelnicy ^a w tys.	152,4	108,6	109,6	110,3	Library users ^a in thousand
w tym na wsi	34,3	27,0	27,3	25,7	of which in rural areas
Wypożyczenia ^{ab} w tys. wol.	2708,1	1850,5	2081,7	2169,2	Loans ^{ab} : in thousand volumes
w tym na wsi	649,5	397,9	395,0	396,6	of which in rural areas
na 1 czytelnika w wol.	17,8	17,0	19,0	19,7	per library user in volumes
w tym na wsi	18,9	14,8	14,5	15,4	of which in rural areas

a W ciągu roku; łącznie z punktami bibliotecznymi. b Z wypożyczeniami międzybibliotecznymi.
a During the year; including library service points. b With interlibrary lendings.

MAPA 1 (30).
MAP 1 (30).

BIBLIOTEKI PUBLICZNE W 2023 R.
PUBLIC LIBRARIES IN 2023

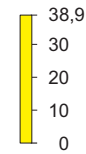

Czytelnicy bibliotek publicznych
na 1000 ludności
Public library users
per 1000 population

- 151 – 250
- 101 – 150
- 76 – 100
- 51 – 75
- 4 – 50

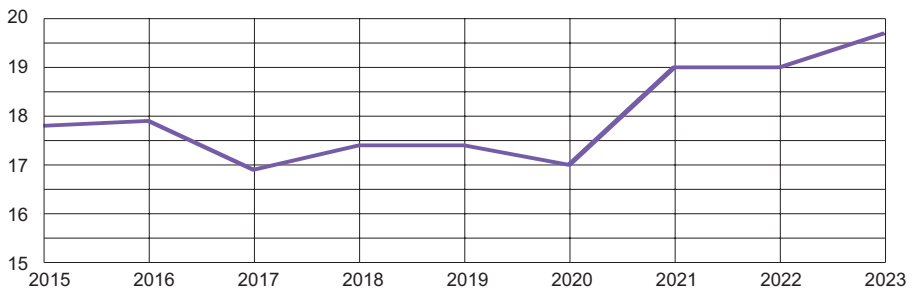
lubuskie = 113

Wypożyczenia księgozbioru
na 1 czytelnika w woluminach
Library loans per user in volumes

lubuskie = 19,7

Wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika w woluminach
Loans per library user in volumes

TABL. 3 (76). **MUZEA**
MUSEUMS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Muzea i oddziały muzealne ^a	17	17	17	17	Museums with branches ^a
Muzealia ^a w tys. szt	.	322,8	328,2	330,3	Museum exhibits ^a in thousand pcs
Wystawy czasowe:					Temporary exhibitions:
własne ^b	66	40	59	66	own ^b
wypożyczone ^{cd}	47	23	23	16	borrowed ^{cd}
współorganizowane	.	11	2	16	co-organised
Zwiedzający muzea i wystawy w tys.	233,9	107,6	228,7	281,6	Museum and exhibition visitors in thousand
w tym młodzież szkolna ^e	50,8	7,9	42,7	36,3	of which primary and secondary school students ^e

a Stan w dniu 31 grudnia. b W kraju. c Krajowe i z zagranicy. d Do 2019 r. wystawy obce. e Zwiedzająca muzea w zorganizowanych grupach.
a As of 31 December. b In Poland. c Domestic and foreign. d Until 2019 external exhibitions. e Visiting museums in organised groups

TABL. 4 (77). **TEATRY, INSTYTUCJE MUZYCZNE, PRZEDSIĘBIORSTWA ESTRADOWE**
THEATRES, MUSIC INSTITUTIONS, ENTERTAINMENT ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE	Institucje ^a Institutions ^a	Miejsca na widowni w stałej sali ^a Seats in fixed halls ^a	Przedstawienia i koncerty ^b Performances and concerts ^b	Widzowie i słuchacze ^b w tys. Audience ^b in thousands	SPECIFICATION
Teatry i instytucje muzyczne^c	2015	4	3019	1205	Theatres and music institutions^c
	2020	4	2601	2048	
	2022	4	2761	5502	
	2023	4	2861	6225	
Teatry	2	1535	585	112,8	Theatres
dramatyczne	2	1535	585	112,8	dramatic
Filharmonie	2	1326	5640	414,6	Philharmonic
Przedsiębiorstwa estradowe	2015	.	.	49	Entertainment enterprises
	2020	.	.	61	
	2022	.	.	97	
	2023	.	.	96	

a Stan w dniu 31 grudnia. b Według siedziby. c Posiadające własny zespół artystyczny.
a As of 31 December. b According to the seat. c With own artistic ensemble.

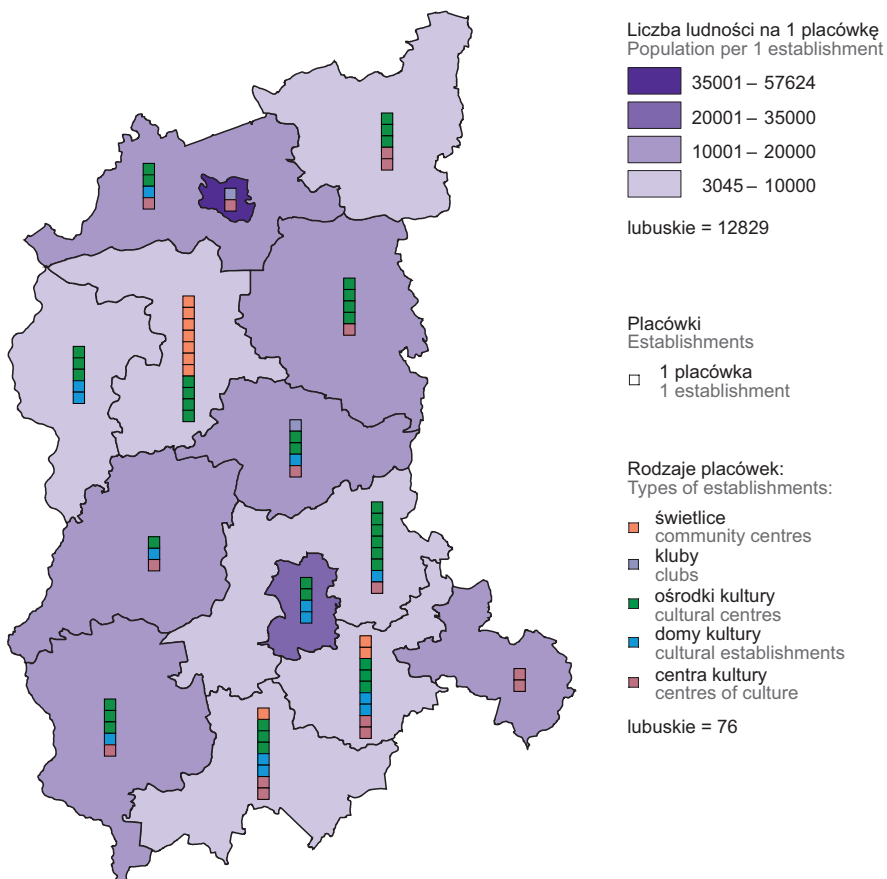
TABL. 5 (78). **KINA STAŁE**
INDOOR CINEMAS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Kina ^a (stan w dniu 31 grudnia)	12	13	16	16	Cinemas ^a (as of 31 December)
w tym multiplexy	1	1	1	1	of which multiplexes
Miejsca na widowni (stan w dniu 31 grudnia)	4896	5143	5474	5474	Seats (as of 31 December)
w tym multiplexy	1305	1305	1305	1305	of which multiplexes
Seanse	32353	20742	38182	38432	Screenings
w tym multiplexy	16841	9654	16512	17063	of which multiplexes
na 1 kino	2696	1596	2386	2402	per cinema
Widzowie	1006472	422000	926347	1051808	Audience
w tym multiplexy	550057	188743	452100	525589	of which multiplexes
na 1 kino	83873	32462	57897	65738	per cinema
na 1 seans	31	20	24	27	per screening

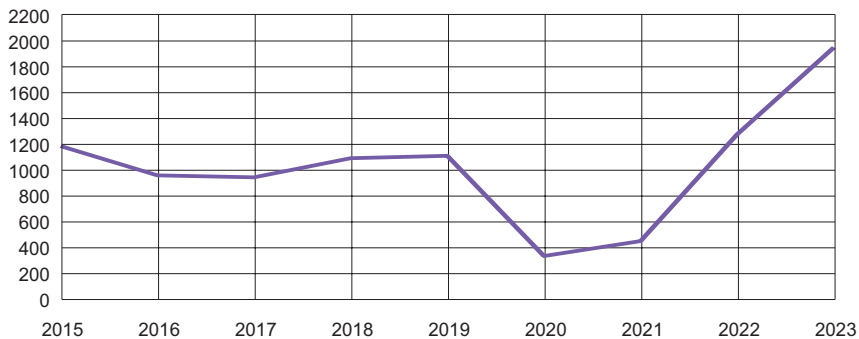
a W tym 2 miniplexy.
a Of which 2 miniplexes.

MAPA 2 (31).
MAP 2 (31).

PLACÓWKI KULTURY W 2023 R.
CULTURE CENTRES IN 2023

Liczba uczestników imprez na 1000 ludności
Number of event participants per 1000 population

Turystyka
 Tourism

 TABL. 6 (79). **BAZA NOCLEGOWA TURYSTYKI^a**
 TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Obiekty (stan w dniu 31 lipca)	288	281	257	253	Establishments (as of 31 July)
w tym całoroczne	201	204	187	193	of which open all year
Obiekty hotelowe	131	128	118	119	Hotels and similar establishments
hotele	63	67	60	62	hotels
motele	14	12	10	11	motels
pensjonaty	14	13	13	13	boarding houses
inne obiekty hotelowe	40	36	35	33	other hotel establishments
Pozostałe obiekty	157	153	139	134	Other establishments
schroniska ^b	10	7	8	6	shelters ^b
kempingi	3	6	7	6	camping sites
pola biwakowe	15	9	9	9	tent camp sites
ośrodki wczasowe	28	25	21	18	holiday centres
ośrodki kolonijne	4	4	-	3	holiday youth centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	24	22	19	18	training and recreation centres
zespoły domków turystycznych	19	19	14	13	complexes of tourist cottages
hostele	-	3	.	3	hostels
pokoje gościnne	10	19	17	21	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	23	22	20	19	agrotourism lodgings
inne obiekty	21	17	18	18	miscellaneous establishments
Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 lipca)	18570	18038	16922	16007	Bed places (as of 31 July)
w tym całoroczne	10840	11002	10368	10866	of which open all year
Obiekty hotelowe	7372	7572	6929	7414	Hotels and similar establishments
hotele	4612	5113	4717	5183	hotels
motele	651	513	373	402	motels
pensjonaty	691	711	642	613	boarding houses
inne obiekty hotelowe	1418	1235	1197	1216	other hotel establishments
Pozostałe obiekty	11198	10466	9993	8593	Other facilities
schroniska ^b	398	416	431	397	shelters ^b
kempingi	509	874	628	962	camping sites
pola biwakowe	1830	1035	1260	1075	tent camp sites
ośrodki wczasowe	2856	2833	2889	2082	holiday centres
ośrodki kolonijne	589	436	.	210	holiday youth centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	2447	2214	1909	1717	training and recreation centres
zespoły domków turystycznych ^c	1148	1136	902	542	complexes of tourist cottages ^c
hostele	-	171	.	166	hostels
pokoje gościnne	164	289	275	370	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	378	421	394	358	agrotourism lodgings
inne obiekty	879	641	884	714	miscellaneous establishments
Korzystający z noclegów	615913	399845	635432	649030	Tourists accommodated
w tym turyści zagraniczni	153841	73169	124797	145149	of which foreign tourists
Obiekty hotelowe	466297	297355	499056	528964	Hotels and similar establishments
hotele	325900	221941	375669	391929	hotels
motele	48997	19732	29000	38554	motels
pensjonaty	28340	24235	39992	36648	boarding houses
inne obiekty hotelowe	63060	31447	54395	61833	other hotel establishments
Pozostałe obiekty	149616	102490	136376	120066	Other establishments
schroniska ^b	2734	1387	2770	1805	shelters ^b
kempingi	5147	8780	10699	9010	camping sites
pola biwakowe	9046	7863	11842	9363	tent camp sites
ośrodki wczasowe	47261	33207	44848	27025	holiday centres
ośrodki kolonijne	3347	1687	1361	929	holiday youth centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	42966	24553	34424	36890	training and recreation centres
zespoły domków turystycznych ^c	12527	8883	6849	5305	complexes of tourist cottages ^c

a Obiekty posiadające 10 lub więcej miejsc noclegowych. Dane za lata 2020-2023 opracowano z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu. b Łącznie ze schroniskami młodzieżowymi i szkolnymi schroniskami młodzieżowymi. c Łącznie z miejscami kempingowymi, jeśli występują na terenie zespołu.

a Establishments with 10 or more bed places. Data for 2020-2023 were compiled taking into account imputations for units which refused to participate in the survey. b Including youth hostels and school youth hostels. c Including camping sites if located within the complex.

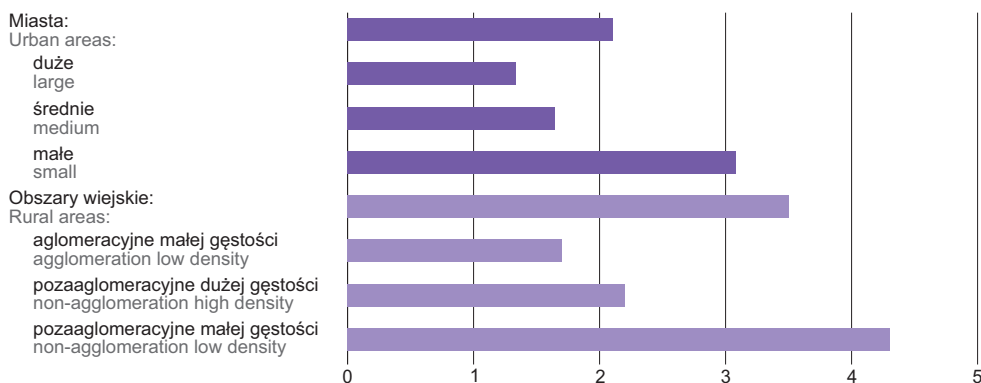
TABL. 6 (79). **BAZA NOCLEGOWA TURYSTYKI^a (dok.)**
TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Korzystający z noclegów (dok.)					Tourists accommodated (cont.)
Pozostałe obiekty (dok.)					Other establishments (cont.)
hostele	–	1178	1232	1530	hostels
pokoje gościnne	3443	4737	8217	15496	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	6496	4219	4020	4446	agrotourism lodgings
inne obiekty	16649	5996	10114	8267	miscellaneous establishments
Udzielone noclegi	1289145	934056	1403812	1363475	Nights spent (overnight stays)
w tym turystom zagranicznym	270801	156980	285778	333930	of which by foreign tourists
Obiekty hotelowe	716840	534610	879943	886137	Hotels and similar establishments
hotele	505228	394657	664331	652257	hotels
motele	58685	28786	44769	52348	motels
pensjonaty	55053	48668	71553	70470	boarding houses
inne obiekty hotelowe	97874	62499	99290	111062	other hotel establishments
Pozostałe obiekty	572305	399446	523869	477338	Other establishments
schroniska ^b	27763	14363	32654	18287	shelters ^b
kempingi	23274	27156	30393	38041	camping sites
pola biwakowe	38159	17448	31274	34603	tent camp sites
ośrodki wczasowe	196409	137706	169650	105013	holiday centres
ośrodki kolonijne	20249	11529	9055	7296	holiday youth centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	157677	78859	116915	121033	training-recreational centres
zespoły domków turystycznych ^c	44402	30834	23582	17924	complexes of tourist cottages ^c
hostele	–	21645	34118	37422	hostels
pokoje gościnne	7785	16922	27068	37447	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	22490	17016	21863	22181	agrotourism lodging
inne obiekty	34097	25968	27297	38091	miscellaneous establishments

a Obiekty posiadające 10 lub więcej miejsc noclegowych. Dane za lata 2020-2023 opracowano z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu. b Łącznie ze schroniskami młodzieżowymi i szkolnymi schroniskami młodzieżowymi. c Łącznie z miejscami kempingowymi, jeśli występują na terenie zespołu.

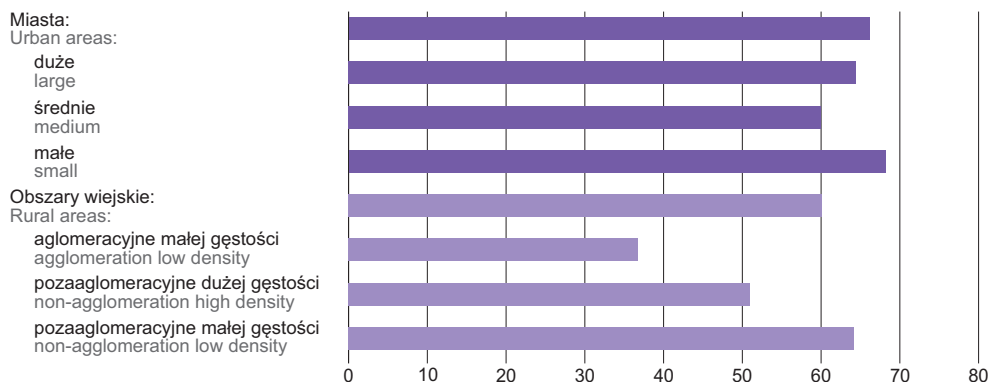
a Establishments with 10 or more bed places. Data for 2020-2023 were compiled taking into account imputations for units which refused to participate in the survey. b Including youth hostels and school youth hostels. c Including camping sites if located within the complex.

WYKRES 2 (60). **TURYSTYCZNE OBIEKTY NOCLEGOWE W MIASTACH ORAZ WEDŁUG DELIMITACJI OBSZARÓW WIEJSKICH W 2023 R. (na 10 tys. mieszkańców)**
CHART 2 (60). TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS IN URBAN AREAS AND BY DELIMITATION OF RURAL AREAS IN 2023 (per 10 thousand population)

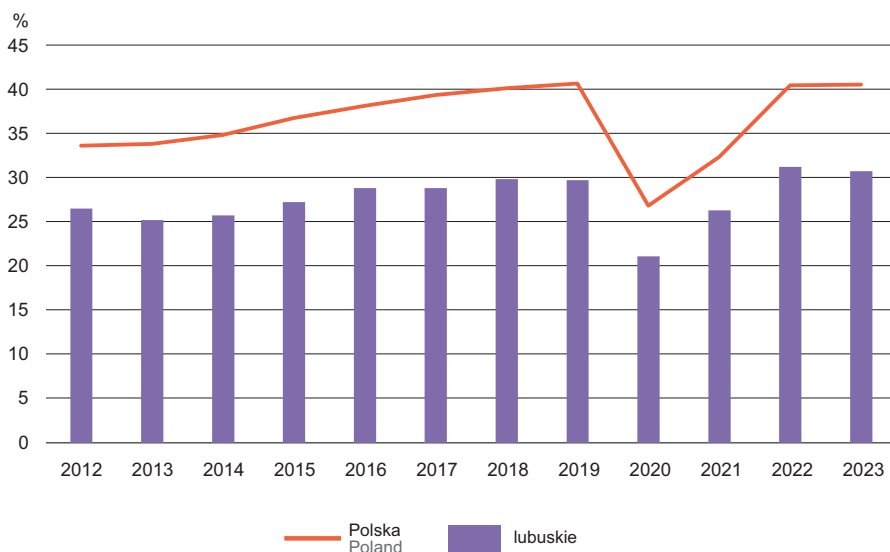
WYKRES 3 (61). **MIEJSCA NOCLEGOWE W TURYSTYCZNYCH OBIEKTACH NOCLEGOWYCH W MIASTACH ORAZ WEDŁUG DELIMITACJI OBSZARÓW WIEJSKICH W 2023 R. (przeciętna liczba miejsc)**

CHART 3 (61). **BED PLACES IN TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS IN URBAN AREAS AND BY DELIMITATION OF RURAL AREAS IN 2023 (average amount of bed places)**

WYKRES 4 (62). **STOPIEŃ WYKORZYSTANIA MIEJSC NOCLEGOWYCH^a**

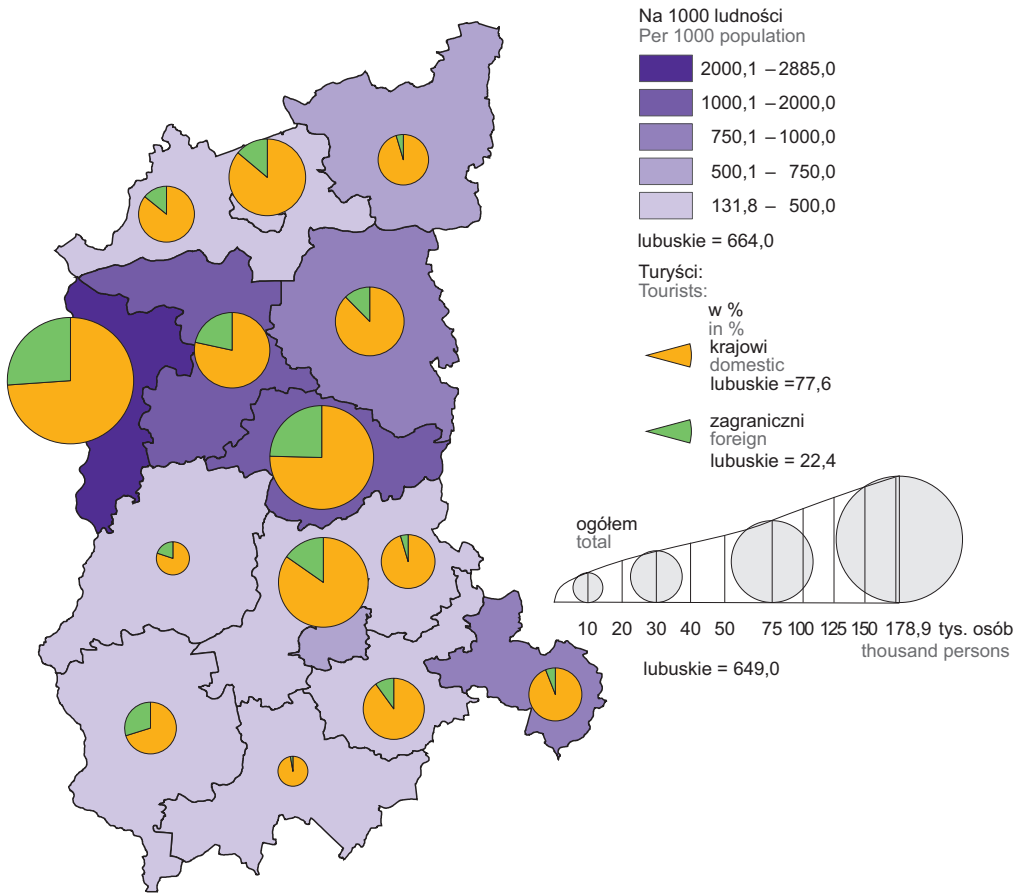
CHART 4 (62). **OCCUPANCY RATE OF BED PLACES^a**

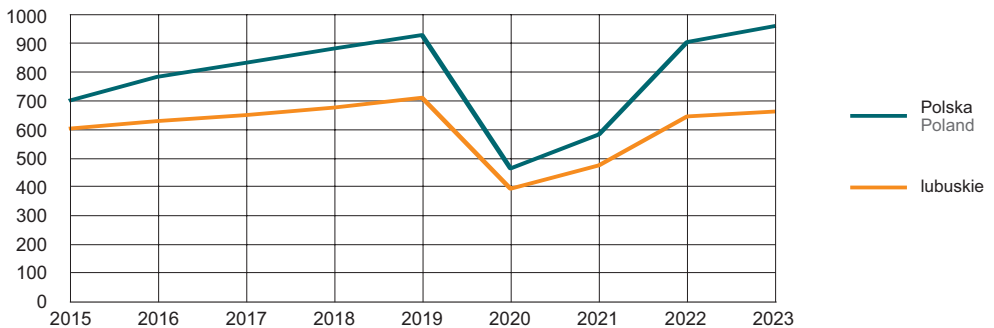
^a Dotyczy obiektów posiadających 10 lub więcej miejsc noclegowych.
^a Concerns establishments with 10 or more bed places.

MAPA 3 (32).
MAP 3 (32).

WYKORZYSTANIE BAZY NOCLEGOWEJ TURYSTYKI W 2023 R.
OCCUPANCY OF TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS IN 2023

Turyści korzystający z noclegów na 1000 ludności
Tourists accommodated per 1000 population

Sport
Sport

TABLE 7 (80). **ORGANIZACJE KULTURY FIZYCZNEJ I KLUBY SPORTOWE**
 Stan w dniu 31 grudnia
 PHYSICAL EDUCATION ORGANIZATIONS AND SPORTS CLUBS
 As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2018	2020	2022	SPECIFICATION
ORGANIZACJE KULTURY FIZYCZNEJ PHYSICAL EDUCATION ORGANISATIONS				
Jednostki organizacyjne	59	55	50	Organizational units
Członkowie	3462	2663	2284	Members
Ćwiczący ^a	3256	2256	1892	Sports participants ^a
KLUBY SPORTOWE SPORTS CLUBS				
Jednostki organizacyjne	605	412	491	Organizational units
Członkowie	33970	24387	33270	Members
Ćwiczący	36589	25883	31971	Sports participants
mężczyźni	27920	18671	23304	males
kobiety	8669	7212	8667	females
w tym w wieku do 18 lat	24491	16871	21183	of which aged up to 18 years
Sekcje sportowe	868	576	687	Sports sections
Trenerzy	1067	850	1042	Coaches
Instruktorzy sportowi	707	411	541	Sports instructors
Inne osoby prowadzące zajęcia sportowe	271	169	207	Other persons giving sports classes

a Dane szacunkowe.

U w a g a. Dane dotyczące klubów sportowych na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co dwa lata. Dane uogólnione, z uwzględnieniem jednostek, które odmówiły udziału w badaniu.

a Estimated data.

N O T E. Data on sports clubs on the basis of periodic surveys conducted every two years. Generalized data, including units that refused to participate in the survey.

TABLE 8 (81). **WYBRANE DZIEDZINY I RODZAJE SPORTÓW W KLUBACH SPORTOWYCH W 2022 R.**
 Stan w dniu 31 grudnia
 SELECTED FIELDS AND KINDS OF SPORTS IN SPORTS CLUBS IN 2022
 As of 31 December

DZIEDZINY I RODZAJE SPORTÓW	Sekcje Sections	Ćwiczący Sports participants			Trenerzy Coaches	Instruktorzy sportowi Sports instructors	FIELDS AND KINDS OF SPORTS
		ogółem total	z liczby ogółem of total				
			kobiety females	juniorzy i juniorki juniors			
Akrobatyka ^a	11	1146	1034	1139	16	25	Acrobatics ^a
Badminton	9	315	120	211	5	6	Badminton
Boks	9	312	73	190	9	4	Boxing
Brydż sportowy	5	97	16	–	–	2	Bridge
Gimnastyka artystyczna	2	75	75	75	2	–	Rhythmic gymnastics
Hokej na lodzie	11	326	113	286	9	6	Ice hockey
Jeździectwo ^a	17	184	163	100	12	15	Equestrian sports ^a

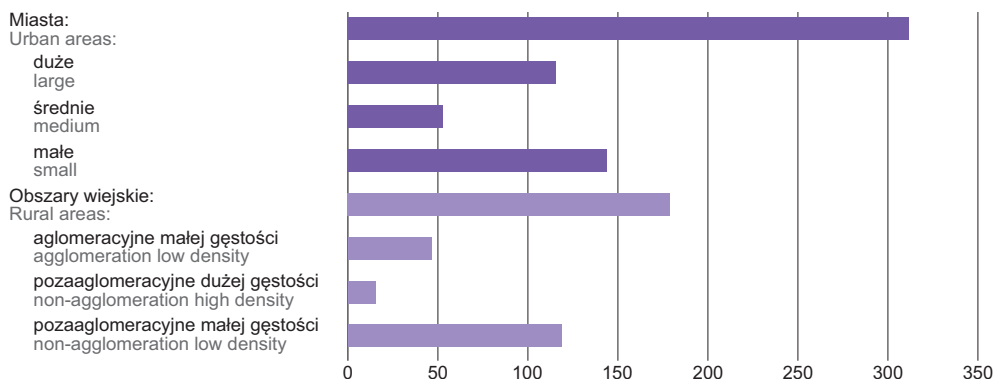
a Dziedzina sportu (obejmuje kilka pokrewnych rodzajów sportu).

a A field of sport (consists of a number of related kinds of sports).

TABL. 8 (81). **WYBRANE DZIEDZINY I RODZAJE SPORTÓW W KLUBACH SPORTOWYCH W 2022 R. (dok.)**
Stan w dniu 31 grudnia
SELECTED FIELDS AND KINDS OF SPORTS IN SPORTS CLUBS IN 2022 (cont.)
As of 31 December

DZIEDZINY I RODZAJE SPORTÓW	Sekcje Sections	Ćwiczący Sports participants			Trenerzy Coaches	Instruktorzy sportowi Sports instructors	FIELDS AND KINDS OF SPORTS
		ogółem total	z liczby ogółem of total				
			kobiety females	juniorzy i juniorki juniors			
Judo	14	962	265	860	15	5	Judo
Ju jitsu	15	489	100	311	20	15	Ju jitsu
Kajakarstwo klasyczne	6	161	55	146	7	8	Classic canoeing
Karate ^a	16	1062	393	790	13	32	Karate ^a
Kick-boxing	16	496	114	310	12	11	Kick-boxing
Kolarstwo przełajowe	3	33	8	9	1	1	Mountain biking
Kolarstwo szosowe	6	83	14	72	2	6	Road cycling
Koszykówka	22	1522	811	1360	61	26	Basketball
Lekkoatletyka	26	1325	633	988	38	37	Athletics
Łucznictwo	2	60	14	47	2	1	Archery
Piłka nożna	218	12501	558	7958	550	37	Football
Piłka nożna halowa (futsal)	2	58	–	38	2	–	Indoor football
Piłka ręczna	25	746	246	643	33	16	Handball
Piłka siatkowa	55	1790	1024	1519	79	31	Volleyball
Pływanie	17	829	359	784	23	40	Swimming
Podnoszenie ciężarów	4	41	7	22	2	1	Weightlifting
Sport lotniczy ^a	7	247	17	–	–	36	Air sport ^a
Sport motorowy ^a	8	189	13	69	6	9	Motorsport ^a
Strzelectwo sportowe ^a	22	2983	336	99	47	63	Sport shooting ^a
Szachy	11	788	167	542	5	22	Chess
Szermierka	2	150	70	120	2	5	Fencing
Tenis	14	433	197	406	16	9	Tennis
Tenis stołowy	29	664	145	361	16	23	Table tennis
Wioślarstwo	1	53	31	45	1	3	Rowing
Zapasy styl klasyczny	5	372	87	344	8	10	Greco-Roman wrestling
Zapasy styl wolny	1	50	12	50	1	4	Freestyle wrestling
Żeglarstwo ^a	5	151	44	101	2	10	Sailing ^a

^a Dziedzina sportu (obejmuje kilka pokrewnych rodzajów sportu).
^a A field of sport (consists of a number of related kinds of sports).

WYKRES 5 (63). KLUBY SPORTOWE W MIASTACH ORAZ WEDŁUG DELIMITACJI OBSZARÓW WIEJSKICH W 2022 R.
CHART 5 (63). SPORTS CLUBS IN URBAN AREAS AND BY DELIMITATION OF RURAL AREAS IN 2022

TABL. 9 (82). WYBRANE OBIEKTY SPORTOWE^a W 2022 R.

Stan w dniu 31 grudnia
SELECTED SPORTS FACILITIES^a IN 2022
As of 31 December

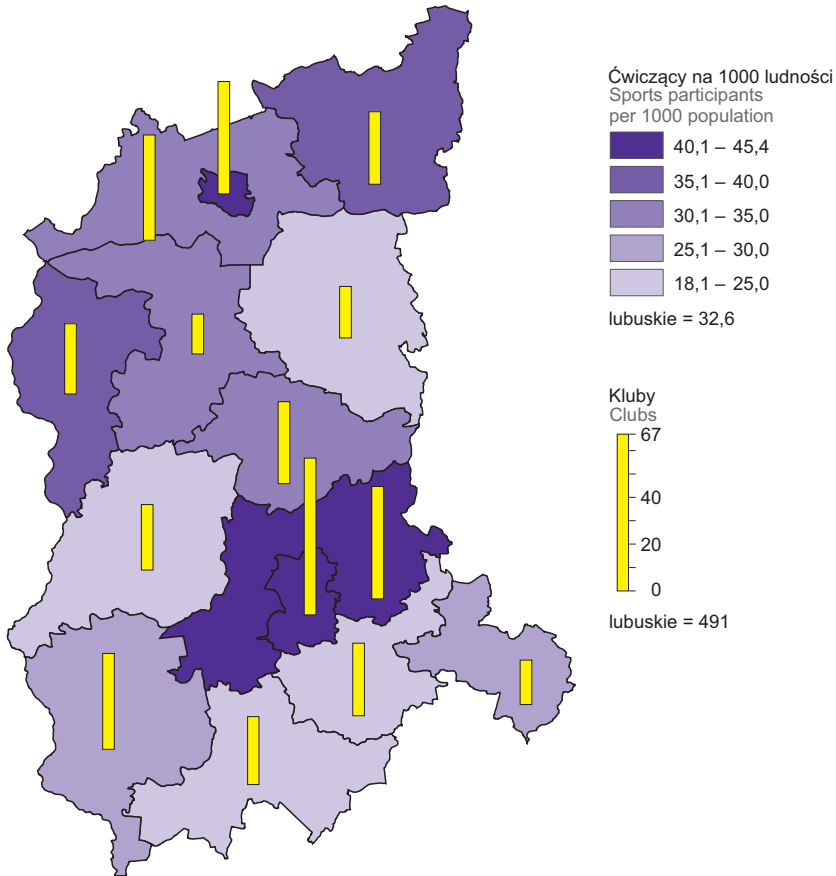
WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	W tym dostosowane do potrzeb niepeł- nosprawnych osób ćwiczących Of which adapted to the needs of sports participants with disabilities	SPECIFICATION
Stadiony ogółem^b	74	37	Stadiums total^b
w tym piłkarskie	34	19	of which football
Boiska do gier wielkich ^c	340	99	Fields for big games ^c
w tym piłkarskie	341	99	of which football
Boiska do gier małych ^c	153	37	Fields for small games ^c
w tym:			of which:
koszykówki	23	12	basketball
piłki ręcznej	8	2	handball
piłki siatkowej	22	4	volleyball
Boiska uniwersalne (wielozadaniowe)	94	61	Universal and multipurpose sports fields
Korty tenisowe	74	36	Tennis courts
Hale sportowe	38	28	Sports halls
Sale gimnastyczne ^d	30	10	Gyms ^d
Pływalnie	18	14	Swimming pools
Tory sportowe	9	2	Sports tracks
Lodowiska sztucznie mrożone	2	1	Ice skating rinks

a Bez obiektów przyszkolnych. b Łącznie z deklarowanymi obiektami niespełniającymi wymogów przewidzianych dla stadionów, np. widowni. c Łącznie z obiektami niepełnowymiarowymi. d Łącznie z salami pomocniczymi.

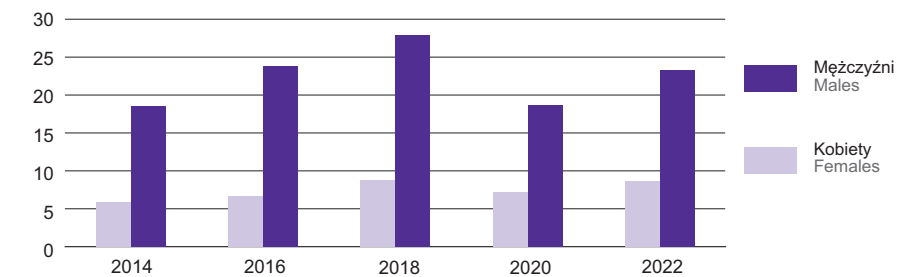
a Excluding schools facilities. b Including declared facilities not satisfying the requirements for stadiums, e.g. the seating. c Including non-full-size facilities. d Including auxiliary gyms.

MAPA 4 (33).
MAP 4 (33).

KLUBY SPORTOWE W 2022 R.
SPORTS CLUBS IN 2022

Ćwiczący w klubach sportowych według płci
Persons practising sports in sports clubs by sex

Dział XI. Nauka i technika. Społeczeństwo informacyjne
Chapter XI. Science and technology. Information society

Nauka i technika
Science and technology

TABL. 1 (83). **PODMIOTY, STOPIEŃ ZUŻYCIA APARATURY NAUKOWO-BADAWCZEJ ORAZ NAKŁADY W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ**
ENTITIES, DEGREE OF CONSUMPTION OF RESEARCH EQUIPMENT AND EXPENDITURES IN RESEARCH AND DEVELOPMENT
A. PODMIOTY^a
ENTITIES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
OGÓŁEM	69	88	101	97	TOTAL
w tym podmioty wyspecjalizowane badawczo	13	11	14	13	of which R&D dedicated entities
uczelnie ^b	.	3	3	3	higher education institutions ^b
pozostałe	.	8	11	10	others
Przemysł	38	52	58	58	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	37	48	53	53	of which manufacturing
Usługi ^c	31	.	.	39	Services ^c

B. STOPIEŃ ZUŻYCIA APARATURY NAUKOWO-BADAWCZEJ W DZIAŁALNOŚCI B+R^a
DEGREE OF CONSUMPTION OF RESEARCH EQUIPMENT IN R&D^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w % in %				
OGÓŁEM	66,2	58,6	46,4	50,6	TOTAL
w tym podmioty wyspecjalizowane badawczo	98,3	91,0	52,5	53,4	of which R&D dedicated entities
uczelnie ^b	100,0	.	.	.	higher education institutions ^b
pozostałe	.	.	14,7	35,1	others
Przemysł	30,6	46,0	56,7	46,7	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	30,6	47,5	56,7	47,4	of which manufacturing
Usługi ^c	93,4	83,1	41,0	53,8	Services ^c

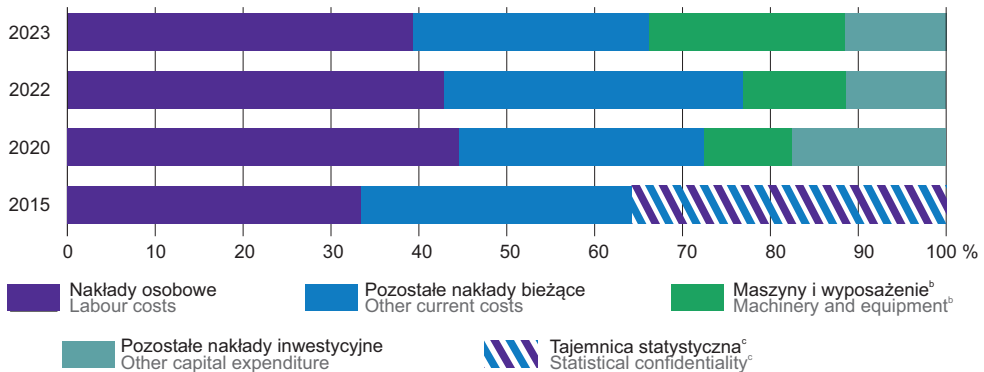
C. NAKŁADY^d NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ
EXPENDITURE^d ON RESEARCH AND DEVELOPMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN				
OGÓŁEM	89,4	212,3	250,6	317,7	TOTAL
w tym podmioty wyspecjalizowane badawczo	37,4	.	97,7	.	of which R&D dedicated entities
uczelnie ^b	32,1	.	.	.	higher education institutions ^b
pozostałe	.	6,1	.	10,3	others
Przemysł	.	.	133,4	188,8	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	48,1	114,6	132,1	187,1	of which manufacturing
Usługi ^c	41,3	80,5	117,2	128,9	Services ^c

a Stan w dniu 31 grudnia. b Patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 192. c Pozostałe rodzaje działalności (sekcje G–U). d Wewnętrzne; bez amortyzacji środków trwałych.

a As of 31 December. b See general notes, item 1 on pages 192. c Other kinds of activity (sections G–U). d Intramural; excluding depreciation of fixed assets.

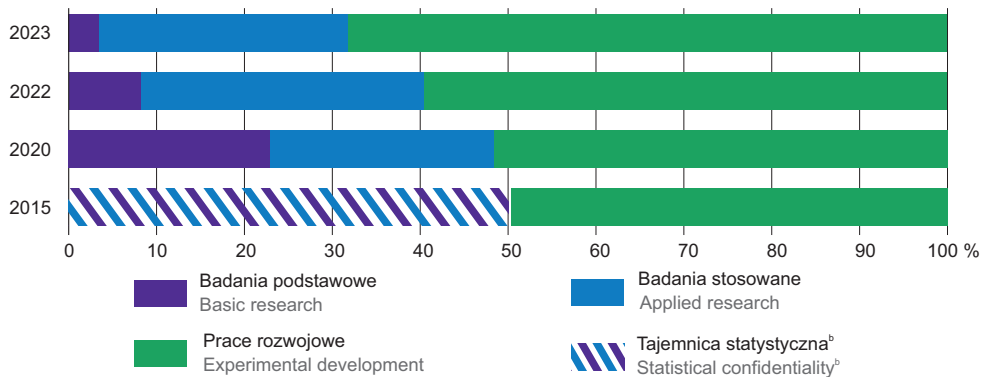
WYKRES 1 (64). **NAKLĄDY^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG RODZAJÓW KOSZTÓW**
 CHART 1 (64). **EXPENDITURE^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT BY TYPE OF COSTS**

a Wewnętrzne; bez amortyzacji środków trwałych. b Dotyczy maszyn i urządzeń technicznych, narzędzi, przyrządów, ruchomości, wyposażenia oraz środków transportu (grupy 3–8 KST). c Z uwagi na tajemnicę statystyczną nakłady inwestycyjne podane są łącznie.

a Intramural; excluding depreciation of fixed assets. b Concerns machinery and technical equipment, tools, instruments, movable properties, equipment not elsewhere classified and means of transport (groups 3–8 according to the Classification of Fixed Assets). c Due to statistical confidentiality values for capital expenditure are presented inclusively.

WYKRES 2 (65). **NAKLĄDY^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI B+R**
 CHART 2 (65). **EXPENDITURE^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT BY TYPE OF R&D**

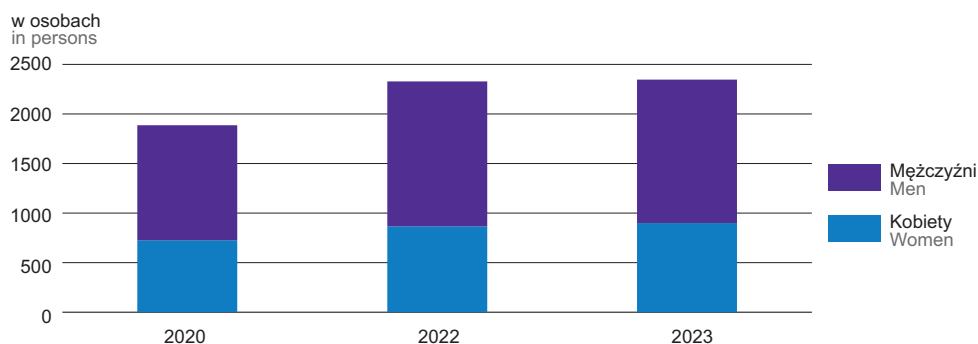

a Wewnętrzne; bez amortyzacji środków trwałych. b Z uwagi na tajemnicę statystyczną badania podstawowe i stosowane podane są łącznie. a Intramural; excluding depreciation of fixed assets. b Due to statistical confidentiality values for basic research and applied research are presented inclusively.

TABL. 2 (84). **NAKLĄDY^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG DZIEDZIN B+R (ceny bieżące)**
 EXPENDITURE^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT BY FIELD OF R&D (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN				
OGÓŁEM	89,4	212,3	250,6	317,7	TOTAL
w dziedzinie:					in the field of:
Nauk przyrodniczych	6,1	28,8	24,7	21,5	Natural sciences
Nauk inżynierskich i technicznych	67,3	160,5	180,3	265,9	Engineering and technology
Nauk medycznych i nauk o zdrowiu	0,9	.	.	.	Medical and health sciences
Nauk rolniczych i weterynaryjnych	2,4	5,4	.	2,3	Agricultural and veterinary sciences
Nauk społecznych	9,5	9,6	10,7	12,8	Social sciences
Nauk humanistycznych i sztuki	3,1	.	.	.	Humanities and the arts

a Wewnętrzne; bez amortyzacji środków trwałych. a Intramural; excluding depreciation of fixed assets.

WYKRES 3 (66). PERSONEL WEWNĘTRZNY^a W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ WEDŁUG PŁCI
CHART 3 (66). INTERNAL PERSONNEL^a IN RESEARCH AND DEVELOPMENT BY SEX

a Uwzględniono wszystkie osoby, które w danym roku przeznaczyły na działalność B+R minimum 10% całkowitego czasu pracy lub ich wkład w działalność B+R był bardzo istotny.

a Including all persons who allocated a minimum 10% of their total working time to R&D in a given year or their contribution to R&D was very significant.

TABL. 3 (85). PERSONEL WEWNĘTRZNY^a W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA
INTERNAL PERSONNEL^a IN RESEARCH AND DEVELOPMENT BY EDUCATIONAL ATTAINMENT LEVEL

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem Total	Z wykształceniem With level of educational attainment level				SPECIFICATION	
			wyższym tertiary			pozostali others		pozostałym other
			z tytułem profesora with title of professor	ze stopniem naukowym with scientific degree of				
				doktora habilitowa- nego habilitated doctor ^b	doktora doctor (PhD)			
	2020	1886	.	.	408	836	271	
OGÓŁEM	2023	2346	.	.	.	1205	.	TOTAL
w tym podmioty wyspecjalizowane badawczo		.	.	.	399	.	.	of which R&D dedicated entities
uczelnie ^c		higher education institutions ^c
pozostałe		38	.	other
Przemysł		776	.	.	.	489	266	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe		767	.	.	.	482	.	of which manufacturing
Usługi ^d		1570	.	.	.	716	.	Services ^d

a W osobach; uwzględniono wszystkie osoby, które w danym roku przeznaczyły na działalność B+R minimum 10% całkowitego czasu pracy lub ich wkład w działalność B+R był bardzo istotny. c Patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 192. d Pozostałe rodzaje działalności (sekcje G–U).

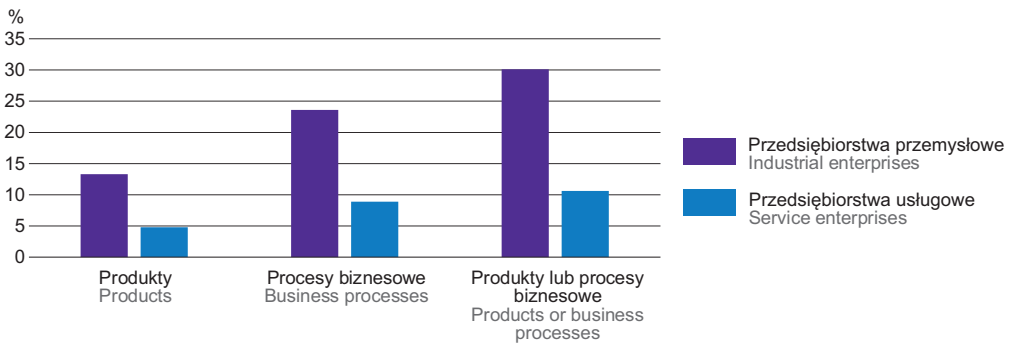
a In persons; including all persons who allocated a minimum 10% of their total working time to R&D in a given year or their contribution to R&D was very significant. b The habilitated doctor's degree, which is higher than a doctorate (second doctorate), is peculiar to Poland. The degree is awarded on the basis of an appropriate dissertation and necessary for obtaining the title of professor and a professorial post in scientific institutions. c See general notes to the chapter, item 1 on page 192. d Other kinds of activity (sections G–U).

TABL. 4 (86). PERSONEL WEWNĘTRZNY^a W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ WEDŁUG FUNKCJI
INTERNAL PERSONNEL^a IN RESEARCH AND DEVELOPMENT BY FUNCTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020	2022	2023			SPECIFICATION	
	ogółem total			badacze researchers	technicy i pracownicy równorzędni technicians and equivalent staff		pozostały personel pomocniczy other supporting staff
OGÓŁEM	976,4	1155,1	1104,6	656,1	301,9	146,6	TOTAL
Przemysł w tym przetwórstwo przemysłowe	422,8 414,1	515,9 513,1	436,7 431,3	. 152,0	Industry of which manufacturing
Usługi ^b	553,6	639,2	667,9	.	.	.	Services ^b

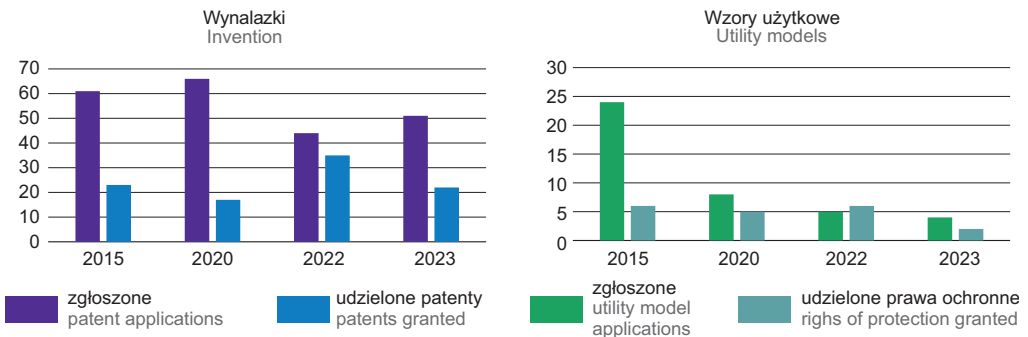
a W ekwiwalentach pełnego czasu pracy (EPC). b Pozostałe rodzaje działalności (sekcje G–U).
 a In full-time equivalents (FTE). b Other kinds of activity (sections G–U).

WYKRES 4 (67). PRZEDSIĘBIORSTWA^a INNOWACYJNE W LATACH 2020–2022 WEDŁUG RODZAJÓW INNOWACJI^b
CHART 4 (67). INNOVATIVE ENTERPRISES^a IN 2020–2022 BY INNOVATION TYPES^b

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9. b W % liczby przedsiębiorstw ogółem.
 a Data concern economic entities with more than 9 employed persons. b As a % of total number of enterprises.

WYKRES 5 (68). WYNAŁAZKI I WZORY UŻYTKOWE KRAJOWE^a
CHART 5 (68). DOMESTIC INVENTIONS AND UTILITY MODELS^a

a Zgłoszone w Urzędzie Patentowym Rzeczypospolitej Polskiej.
 Źródło: dane Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej.
 a Filed at the Patent Office of the Republic of Poland.
 Source: data of the Patent Office of the Republic of Poland.

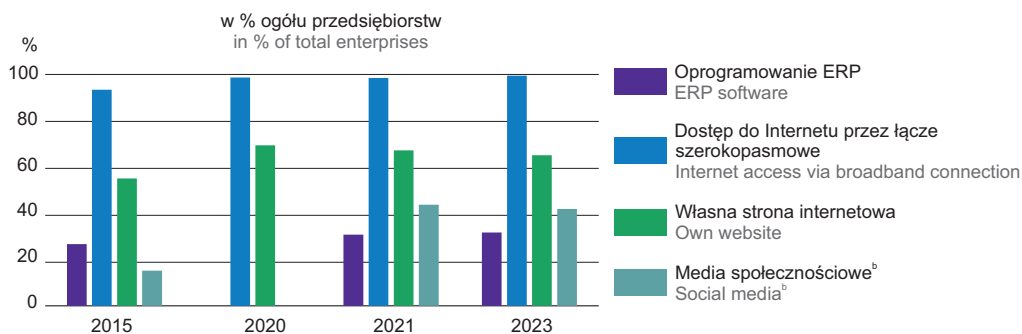
Spółeczeństwo informacyjne Information society

TABL. 5 (87). **CELE WYKORZYSTANIA INTERNETU W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a W % OGÓŁU PRZEDSIĘBIORSTW**
PURPOSES OF USING THE INTERNET BY ENTERPRISES^a IN % OF TOTAL ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Przedsiębiorstwa kupujące usługi w chmurze obliczeniowej	3,6	22,6	.	56,1	Enterprises buying cloud computing services
Przedsiębiorstwa posiadające stałe łącze szerokopasmowe o prędkości przynajmniej 30, ale mniej niż 100 Mbit/s	13,4	25,5	26,3	23,4	Enterprises having fixed broadband Internet connection which speed is more than 30 but less than 100Mbit/s
Przedsiębiorstwa korzystające z otwartych danych publicznych	.	14,5	13,3	20,0	Enterprises using open data

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

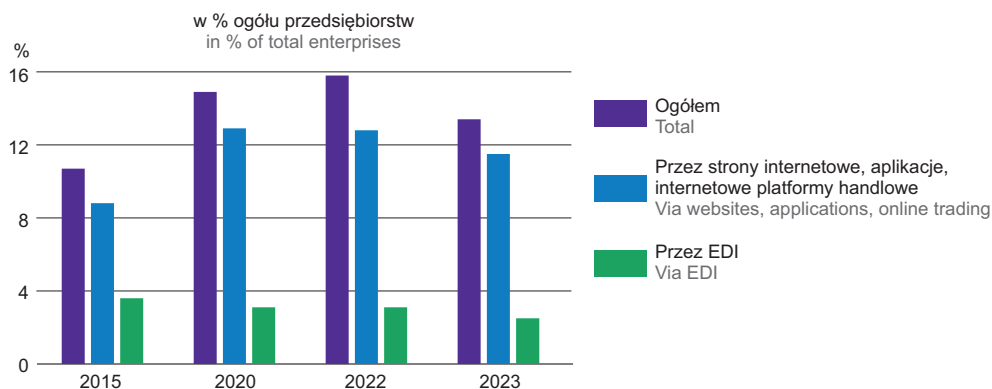
WYKRES 6 (69). **PRZEDSIĘBIORSTWA^a WYKORZYSTUJĄCE WYBRANE TECHNOLOGIE INFORMACYJNO-KOMUNIKACYJNE**
Stan w styczniu
CHART 6 (69). **ENTERPRISES^a USING SELECTED INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES**
As of January

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9. b Serwisy społecznościowe, blogi, strony umożliwiające udostępnianie multimediów i narzędzi wymiany informacji Wiki.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons. b Social networks, blogs, multimedia content sharing websites, Wiki based knowledge sharing tools.

WYKRES 7 (70). **PRZEDSIĘBIORSTWA PROWADZĄCE SPRZEDAŻ ELEKTRONICZNĄ**
CHART 7 (70). **ENTERPRISES CONDUCTING E-SALES**

Dział XII. Rolnictwo
Chapter XII. Agriculture

TABL. 1 (88). POWIERZCHNIA UŻYTKÓW ROLNYCH WEDŁUG RODZAJÓW UŻYTKÓW^a
Stan w czerwcu
AGRICULTURAL LAND AREA BY LAND TYPE^a
As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem Total	W tym gospodarstwa indywidualne Of which private farms	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	2015	391,2	336,0	T O T A L
	2020 ^b	444,1	377,9	
	2023 ^c	431,6	375,5	
W dobrej kulturze rolnej		428,7	373,7	In good agricultural condition
Pod zasiewami		305,6	263,7	Sown area
Grunty ugorowane		6,8	5,5	Fallow land
Uprawy trwałe		3,6	3,1	Permanent crops
Ogrody przydomowe		0,3	0,3	Kitchen gardens
Łąki trwałe		98,4	89,2	Permanent meadows
Pastwiska trwałe		14,0	11,9	Permanent pastures
Pozostałe		2,9	1,8	Others

a Według siedziby użytkownika. b Dane Powszechnego Spisu Rolnego. c Dane wstępne.
U w a g a. W latach międzyspisowych dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co trzy lata.
a By residence of the holder. b Data of the Agricultural Census. c Preliminary data.
N o t e. In the intercensal years data on the basis of periodic survey conducted every three years.

TABL. 2 (89). GOSPODARSTWA ROLNE WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH
Stan w czerwcu
FARMS BY AREA GROUPS
As of June

LATA YEARS	w tys. in thousands	Gospodarstwa Farms									Przeciętna powierzchnia ogólna gospodarstwa w ha Average total farm area in ha	
		o powierzchni użytków rolnych – w odsetkach with agricultural land area of – in percent									ogółem total	w tym użytki rolne of which agricultural land
		do 1,00 ha up to	1,01– –1,99	2,00– –4,99	5,00– –9,99	10,00– –14,99	15,00– –19,99	20,00– –44,99	50,00 ha i więcej and more			
O G Ó Ł E M T O T A L												
2016	20,2	2,5	17,4	28,2	18,2	9,7	5,8	10,0	8,2	20,9	19,8	
2020 ^a	20,0	2,7	16,0	28,1	18,0	9,0	4,9	11,3	10,0	23,5	22,2	
2023 ^b	18,2	3,3	16,4	23,9	18,8	9,4	5,3	11,5	11,4	24,7	23,7	
W tym GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE Of which PRIVATE FARMS												
2016	20,0	2,5	17,7	28,4	18,4	9,7	5,8	10,0	7,5	18,3	17,3	
2020 ^a	19,5	2,7	16,3	28,6	18,3	9,0	4,8	11,2	9,1	20,4	19,3	
2023 ^b	17,9	3,4	16,7	24,3	19,0	9,3	5,4	11,4	10,5	21,9	21,0	

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. b Dane wstępne.
U w a g a. W latach międzyspisowych dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co trzy lata.
a Data of the Agricultural Census. b Preliminary data.
N o t e. In the intercensal years data on the basis of periodic survey conducted every three years.

TABL. 3 (90). EKOLOGICZNE GOSPODARSTWA ROLNE
ORGANIC FARMS

LATA YEARS	Z certyfikatem Certified		W okresie konwersji Under conversion	
	gospodarstwa farms	powierzchnia ekologicznych użytków rolnych w ha organic agricultural land area in ha	gospodarstwa farms	powierzchnia ekologicznych użytków rolnych w ha organic agricultural land in ha
2015	1056	39339	146	7004
2020	685	29960	241	13166
2022	735	30900	404	20779
2023	807	34265	370	22429

Ź r ó d ł o: dane Głównego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych.
S o u r c e: data the Main Inspectorate of Agricultural and Food Quality.

TABLE 4 (91). **POWIERZCHNIA ZASIEWÓW**
 Stan w czerwcu
 SOWN AREA
 As of June

ZIEMIOPŁODY	2015	2020 ^a	2022	2023	CROPS
	w tys. ha		in thousand ha		
OGÓŁEM	277,5	307,5	307,1	319,5	TOTAL
w tym:					of which:
Zboża	178,4	209,0	199,5	199,3	Cereals
w tym:					of which:
zboża podstawowe	143,7	169,0	162,2	166,7	basic cereals
pszenica	50,0	49,7	58,1	55,8	wheat
żyto	21,6	33,1	26,9	32,8	rye
jęczmień	21,4	24,0	24,3	26,1	barley
owies	7,9	11,1	8,3	9,0	oats
pszenżyto	42,8	51,2	44,6	43,0	triticale
mieszanki zbożowe	6,2	5,1	1,6	1,6	cereal mixed
kukurydza na ziarno	19,3	25,6	27,7	25,1	maize for grain
Ziemniaki	5,0	2,8	2,5	2,3	Potatoes
Buraki cukrowe	1,3	2,5	2,6	3,4	Sugar beets
Rzepak i rzepik	36,8	27,2	34,4	37,0	Rape and turnip rape
Warzywa gruntowe	4,0	4,9	3,2	3,7	Field vegetables

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego.

a Data of the Agricultural Census.

TABLE 5 (92). **ZBIORY I PLONY WYBRANYCH ZIEMIOPŁODÓW**
 PRODUCTION AND YIELDS OF SELECTED CROPS

ZIEMIOPŁODY	2015	2020	2022	2023	CROPS
	ZBIORY w t		PRODUCTION in tonnes		
Zboża	649238	882279	826559	872721	Cereals
w tym:					of which:
zboża podstawowe	542645	703031	651676	693838	basic cereals
pszenica	218913	234090	258714	259079	wheat
żyto	64582	116787	88870	112067	rye
jęczmień	73182	103283	95304	110926	barley
owies	20295	25529	24358	25140	oats
pszenżyto	165674	223343	184431	186628	triticale
mieszanki zbożowe	17467	16389	4406	4662	cereal mixed
kukurydza na ziarno	81191	156530	159706	166307	maize for grain
Ziemniaki	95755	81998	51784	52278	Potatoes
Buraki cukrowe	73985	108151	134437	188993	Sugar beets
Rzepak i rzepik	108977	77885	102455	114286	Rape and turnip rape
Siano łąkowe	367242	420034	524136	578038	Meadow hay
	PLONY z 1 ha w dt		YIELDS per 1 ha in dt		
Zboża	42,1	43,7	41,4	43,8	Cereals
w tym:					of which:
zboża podstawowe	43,9	42,3	40,2	41,6	basic cereals
pszenica	55,3	47,3	44,5	46,4	wheat
żyto	30,8	35,7	33,0	34,2	rye
jęczmień	36,8	43,5	39,2	42,4	barley
owies	30,3	28,7	29,3	27,9	oats
pszenżyto	37,3	43,7	41,4	43,4	triticale
mieszanki zbożowe	29,9	32,2	38,6	29,7	cereal mixtures
kukurydza na ziarno	42,0	61,2	57,7	66,2	maize for grain
Ziemniaki	260,0	296,0	210,0	223,0	Potatoes
Buraki cukrowe	568,0	437,0	521,0	561,0	Sugar beets
Rzepak i rzepik	29,1	28,5	29,7	30,9	Rape and turnip rape
Siano łąkowe	42,0	42,4	70,1	59,9	Meadow hay

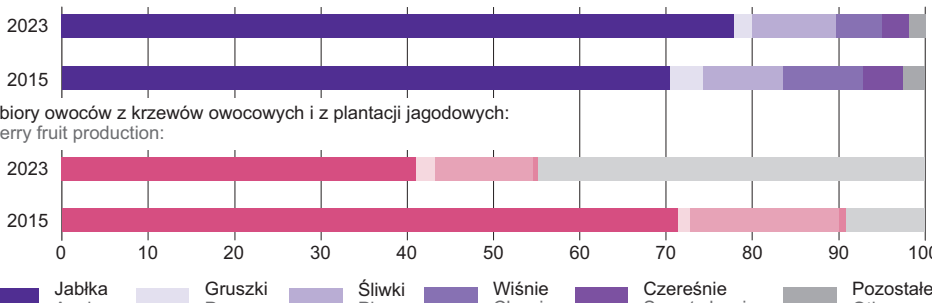
TABL. 6 (93). **POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY WARZYW GRUNTOWYCH**
AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF FIELD VEGETABLES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015 ^a	2020	2022	2023	SPECIFICATION
POWIERZCHNIA w tys. ha – stan w czerwcu AREA in thousand ha – as of June					
OGÓŁEM	4,0	4,9^b	3,2	3,7	TOTAL
Kapusta	0,7	0,2 ^b	0,3	0,2	Cabbages
Kalafior	0,1	0,0 ^b	0,0	0,0	Cauliflowers
Cebula	0,7	0,2 ^b	0,2	0,3	Onions
Marchew jadalna	0,4	0,1 ^b	0,1	0,1	Carrots
Buraki ćwikłowe	0,3	0,0 ^b	0,0	0,0	Beetroots
Ogórki	0,4	0,1 ^b	0,1	0,0	Cucumbers
Pomidory	0,2	0,1 ^b	0,1	0,0	Tomatoes
Pozostałe ^c	1,3	4,2 ^b	2,5	3,1	Others ^c
ZBIORY w t PRODUCTION in tonnes					
OGÓŁEM	83909	22502	43573	43233	TOTAL
Kapusta	25560	6237	8506	4860	Cabbages
Kalafior	2449	305	354	229	Cauliflowers
Cebula	13674	4902	5804	7668	Onions
Marchew jadalna	12853	2118	2287	2143	Carrots
Buraki ćwikłowe	5808	628	1085	589	Beetroots
Ogórki	5081	1010	1036	734	Cucumbers
Pomidory	3335	1021	852	421	Tomatoes
Pozostałe ^c	15150	6282	23650	26590	Others ^c
PLONY z 1 ha w dt YIELDS per 1 ha in dt					
Kapusta	375	407	336	317	Cabbages
Kalafior	208	239	189	230	Cauliflowers
Cebula	205	225	281	254	Onions
Marchew jadalna	287	278	282	307	Carrots
Buraki ćwikłowe	204	256	220	249	Beetroots
Ogórki	144	309	186	166	Cucumbers
Pomidory	188	156	150	145	Tomatoes
Pozostałe ^c	115	96	185	170	Others ^c

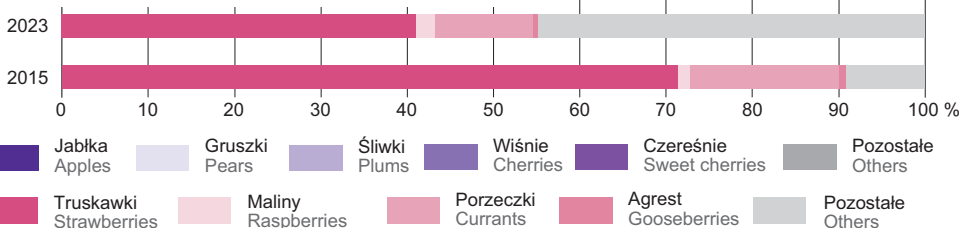
a Łącznie z ogrodami przydomowymi. b Dane Powszechnego Spisu Rolnego. c Pietruszka, pory, selery, rzodkiewka, sałata, rabarbar itp.
a Including kitchen gardens. b Data of the Agricultural Census. c Parsley, leeks, celeries, radish, lettuce, rhubarb etc.

WYKRES 1 (71). **ZBIORY OWOCÓW**
CHART 1 (71). FRUIT PRODUCTION

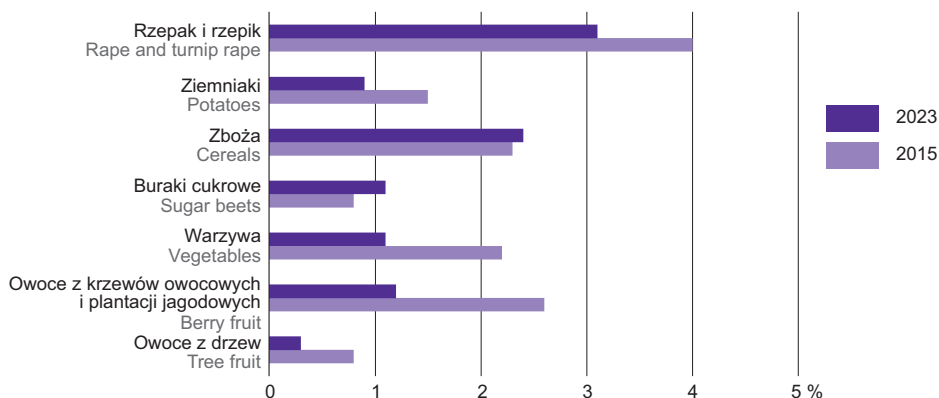
Zbiory owoców z drzew owocowych:
Tree fruit production:

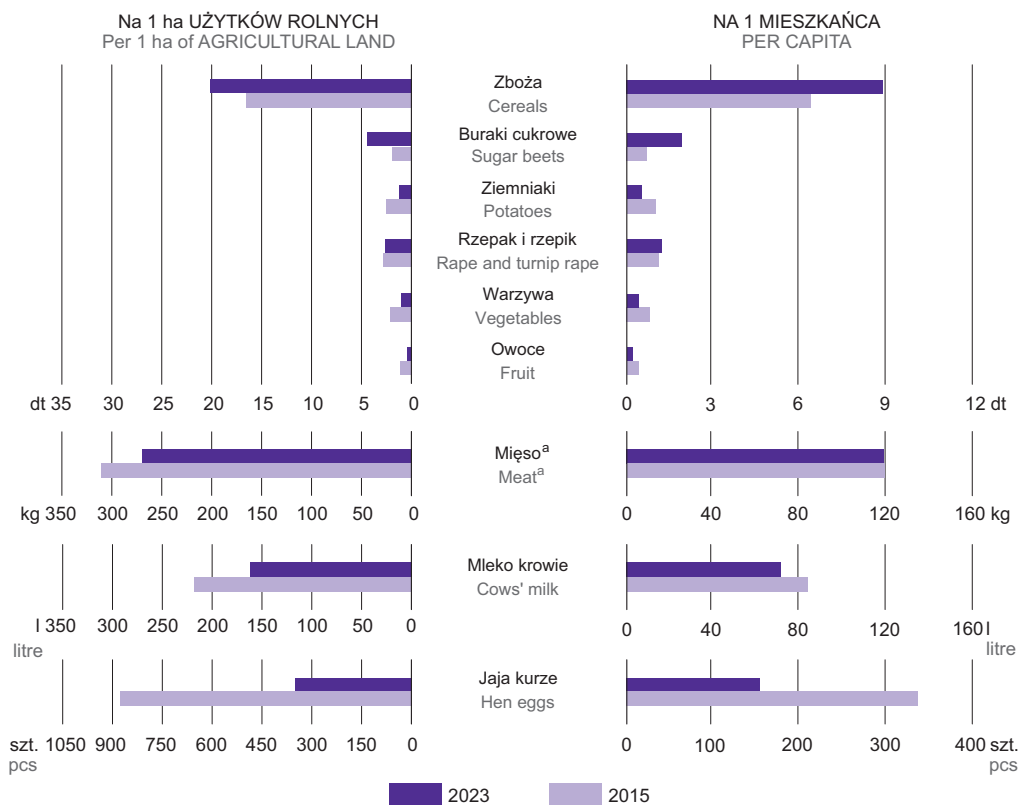
Zbiory owoców z krzewów owocowych i z plantacji jagodowych:
Berry fruit production:

WYKRES 2 (72). **UDZIAŁ WOJEWÓDZTWA W KRAJOWEJ PRODUKCJI WYBRANYCH ZIEMIOPŁODÓW ROLNYCH I OGRODNICZYCH**
 CHART 2 (72). **THE VOIVODSHIP'S SHARE IN DOMESTIC PRODUCTION OF SELECTED AGRICULTURAL AND HORTICULTURAL CROPS**

WYKRES 3 (73). **PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH**
 CHART 3 (73). **PRODUCTION OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS**

a Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie, drobiowe, kozie, królicze i dziczyzna; łącznie z tłuszczami i podrobami; w wadze poubojowej cieplej. Od 2018 r. dane nie są porównywalne z danymi za lata poprzednie z uwagi na zmianę współczynników przeliczeniowych żywca rzeźnego na wagę poubojową ciepłą.

a Beef, veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and game; including fats and pluck; in post-slaughter warm weight. Since 2018, data have been incomparable with those for previous years due to the change of conversion rates in post-slaughter warm weight.

BYDŁO, TRZODA CHLEWNA, OWCE I DRÓB
 Stan w czerwcu
 CATTLE, PIGS, SHEEP AND POULTRY
 As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	ogółem total				
W SZTUKACH IN HEADS					
Bydło	73757	86447	93718	94624	Cattle
w tym krowy	27792	32953	35138	36912	of which cows
Trzoda chlewna	143787	115896	82327	75992	Pigs
w tym lochy	10253	8714	5795	4920	of which sows
Owce	4464	7424	6343	5795	Sheep
w tym maciorki	2657	3641	3217	2822	of which ewes
W przeliczeniowych sztukach dużych ^a (bydło, trzoda chlewna, owce i konie)	87166	91168	91577	91308	In terms of large heads ^a (cattle, pigs, sheep and horses)
Drób	6297449	6016611	5919241 ^b	7312700 ^b	Poultry
w tym kury nioski	1377990	1193036	468984 ^b	567311 ^b	of which laying hens
NA 100 ha UŻYTKÓW ROLNYCH ^c w szt. PER 100 ha OF AGRICULTURAL LAND ^c in heads					
Bydło	18,9	20,6	21,1	21,9	Cattle
w tym krowy	7,1	7,8	7,9	8,6	of which cows
Trzoda chlewna	36,8	27,6	18,5	17,6	Pigs
w tym lochy	2,6	2,1	1,3	1,1	of which sows
Owce	1,1	1,8	1,4	1,3	Sheep
w tym maciorki	0,7	0,9	0,7	0,7	of which ewes
W przeliczeniowych sztukach dużych ^a (bydło, trzoda chlewna, owce i konie)	22,2	21,7	20,6	21,2	In terms of large heads ^a (cattle, pigs, sheep and horses)
Drób	1609,7	1431,1	1333,0	1694,2	Poultry
w tym kury nioski	352,2	283,8	105,6	131,4	of which laying hens

a W 2015 r. do przeliczeń przyjęto stan koni z 2013 r., w 2020 r. – stan z 2016 r., w 2022 i 2023 r. - stan z Powszechnego Spisu Rolnego 2020.
 b Stan w grudniu. c Dla danych za 2022 r. przyjęto do przeliczeń użytki rolne Powszechnego Spisu Rolnego 2020.

a In 2015 for calculations horses stocks of 2013 were adopted, 2020– as of 2016, in 2022 and 2023 - as of Agricultural Census 2020. b As of December. c Data for 2022 were calculated by agricultural land coming from the Agricultural Census 2020.

PRODUKCYJA MIĘSA^a
 PRODUCTION OF MEAT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	W TYSIĄCACH TON IN THOUSAND TONNES				
Produkcja żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami)	121,7	114,2	114,9	116,4	Production of animals for slaughter in terms of meat (including fats and offal)
mięso i tłuszcze	115,4	108,2	108,7	110,0	meat and fats
wołowe	3,1	3,6	3,4	4,4	beef
cielęce	0,1	0,0	0,0	0,0	veal
wieprzowe	25,8	19,9	13,2	13,0	pork
baranie	0,0	0,0	0,0	0,0	mutton
końskie	0,1	0,0	–	0,0	horseflesh
drobiowe	84,4	82,5	91,2	91,8	poultry
kozy i królicze ^b	1,9	2,1	0,9	0,9	goat and rabbit ^b
podroby	6,3	6,1	6,3	6,5	offal
NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w kg PER 1 ha OF AGRICULTURAL LAND in kg					
O G Ó Ł E M	311,1	271,6	258,9	281,1	T O T A L

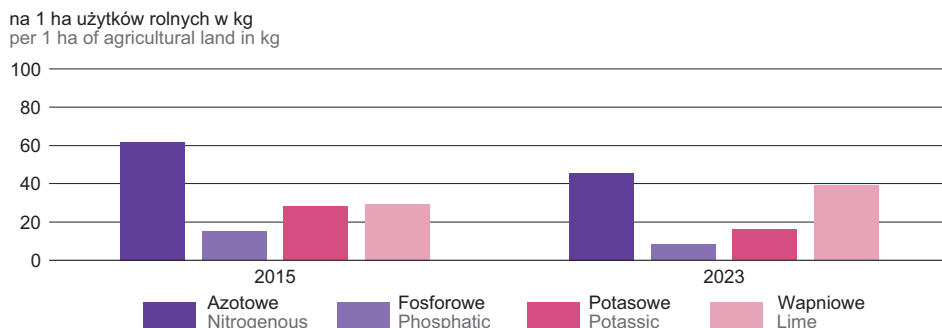
a W wadze poubojowej ciepłej. Od 2018 r. dane nie są porównywalne z danymi za lata poprzednie. b Łącznie z dziczyzną.

a In post-slaughter warm weight. Since 2018, data have not been comparable with data for previous years. b Including game.

PRODUKCYJA MLEKA KROWIEGO I JAJ KURZYCH
 PRODUCTION OF COWS' MILK AND HEN EGGS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	Produkcja mleka:				
w milionach litrów	85,2	101,3	65,1	69,9	in million litres
na 100 ha użytków rolnych w tys. l	21,8	24,1	14,7	16,7	per 100 ha agricultural land in thousand litres
Przeciętny roczny udój mleka od 1 krowy w l	3002	2697	1927	1940	Average annual quantity of milk per cow in litres
Produkcja jaj w mln szt.	343,7	263,3	124,1	150,8	Egg production in million units
Przeciętna roczna liczba jaj od 1 kury nioski w szt.	258	219	193	277	Average annual number of eggs per laying hen in units

WYKRES 4 (74). **ZUŻYCIE NAWOZÓW MINERALNYCH LUB CHEMICZNYCH^a ORAZ WAPNIOWYCH W PRZELICZENIU NA CZYSTY SKŁADNIK**
 CHART 4 (74). **CONSUMPTION OF MINERAL OR CHEMICAL^a AND LIME FERTILISERS IN TERMS OF PURE INGREDIENT**

a Łącznie z nawozami wieloskładnikowymi.
a Including multicomponent fertilisers.

TABL. 10 (97). **SKUP WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH**
PROCUREMENT OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

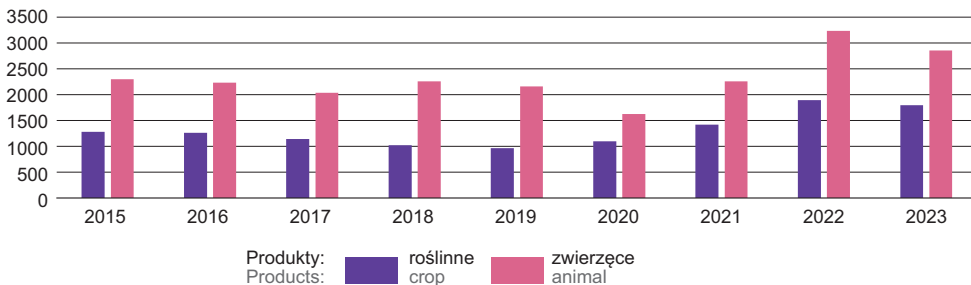
PRODUKTY ROLNE	2015	2020	2022	2023	AGRICULTURAL PRODUCTS
Zboża w t	455314	459955	420060	524328	Cereals in tonnes
w tym zboża podstawowe	380036	381381	339749	438376	of which basic cereals
pszenica	176791	149239	158626	257193	wheat
żyto	61612	87421	31460	31624	rye
jęczmień	37510	46904	36188	48535	barley
owies i mieszanki zbożowe	3649	2218	1601	1793	oats and cereal mixed
pszenżyto	100474	95599	111874	99231	triticale
Ziemiaki w t	13888	29272	26033	27502	Potatoes in tonnes
Buraki cukrowe w t	98879	110062	181529	151089	Sugar beets in tonnes
Rzepak i rzepik w t	73341	39604	31799	42587	Rape and turnip rape in tonnes
Warzywa w t	9054	5249	3073	6038	Vegetables in tonnes
Owoce w t	4637	1393	3600	6910	Fruit in tonnes
Żywiec rzeźny ^a w t	154787	127630	148704	137127	Animals for slaughter ^a in tonnes
bydło (bez cieląt)	5202	4600	6511	4458	cattle (excluding calves)
cielęta	10	10	14	12	calves
trzoda chlewna	29651	14676	20702	15807	pigs
konie	110	6	–	1	horses
drób	119812	108338	121477	116849	poultry
Żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) ^b w t	109753	96111	111810	103474	Animals for slaughter in terms of meat (including fats) ^b in tonnes
Mleko krowie w tys. l	84342	99262	109161	107219	Cows' milk in thousand litres
Jaja kurze konsumpcyjne w tys. szt.	111934	95984	120525	110462	Consumer hen eggs in thousand units

a W wadze żywej. b Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie i drobiowe; w wadze poubojowej ciepłej. Od 2018 r. dane nieporównywalne z danymi za lata poprzednie.

a In live weight. b Beef, veal, pork, mutton, horseflesh and poultry; in post-slaughter warm weight. Since 2018 data have been incomparable with data for previous years.

WYKRES 5 (75). **WARTOŚĆ SKUPU PRODUKTÓW ROLNYCH (ceny bieżące)**
 CHART 5 (75). **VALUE OF AGRICULTURE PRODUCTS PROCUREMENT (current prices)**

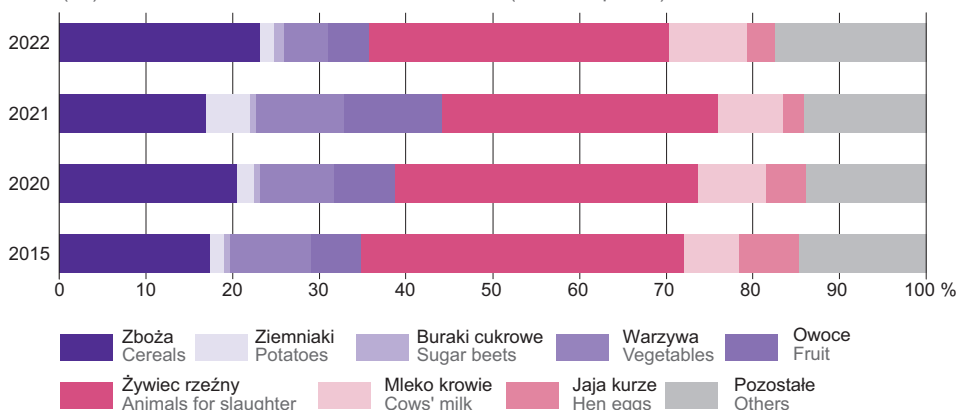
na 1 ha użytków rolnych w zł
 per 1 ha of agricultural land in PLN

TABL. 11 (98). **DYNAMIKA GLOBALNEJ, KOŃCOWEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ (ceny stałe)**
 INDICES OF GROSS, FINAL AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (constant prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	ogółem total				
	rok poprzedni=100 previous year=100				
Produkcja globalna	91,8	105,1	120,2	90,1	Gross output
roślinna	88,1	117,2	128,9	89,3	crop
zwierzęca	97,0	90,1	106,0	91,7	animal
Produkcja końcowa	95,0	98,1	121,9	90,8	Final output
roślinna	92,6	106,0	134,8	90,0	crop
zwierzęca	97,4	90,0	106,3	91,7	animal
Produkcja towarowa	103,1	101,5	121,9	83,7	Market output
roślinna	104,3	111,9	133,0	77,6	crop
zwierzęca	101,9	92,2	109,7	91,5	animal

WYKRES 6 (76). **TOWAROWA PRODUKCJA ROLNICZA (ceny stałe)**
 CHART 6 (76). **MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (constant prices)**

TABL. 12 (99). **GLOBALNA PRODUKCJA ROLNICZA (ceny stałe)**
GROSS AGRICULTURAL OUTPUT (constant prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w odsetkach in percent				
O G Ó Ł E M	100,0	100,0	100,0	100,0	T O T A L
Produkcja roślinna	55,7	61,6	66,5	63,7	Crop output
Zboża	18,1	25,7	24,3	27,6	Cereals
w tym zboża podstawowe	15,3	20,9	18,9	21,6	of which basic cereals
w tym:					of which:
pszenica	6,7	7,6	6,9	9,7	wheat
żyto	1,6	3,5	2,7	2,6	rye
jęczmień	2,0	3,0	3,5	2,8	barley
Ziemniaki	2,2	2,5	5,1	1,6	Potatoes
Przemysłowe	7,2	6,7	7,4	11,5	Industrial
w tym buraki cukrowe	0,5	0,5	0,6	0,6	of which sugar beets
Warzywa	9,2	8,1	9,2	4,6	Vegetables
Owoce	5,7	5,9	9,5	3,9	Fruit
Siano łąkowe	2,2	2,5	2,2	2,3	Meadow hay
Pozostałe	11,1	10,2	8,8	12,2	Others
Produkcja zwierzęca	44,3	38,4	33,5	36,3	Animal output
Żywiec rzeźny ^a	31,1	27,3	24,5	25,6	Animals for slaughter ^a
w tym:					of which:
bydło (bez cieląt)	1,6	2,0	1,4	2,0	cattle (excluding calves)
cielęta	0,1	0,4	0,3	0,0	calves
trzoda chlewna	7,2	6,2	2,9	3,9	pigs
owce	0,0	0,0	0,0	0,0	sheep
drób	22,1	18,6	19,8	19,8	poultry
Przyrost stada (podstawowego i obrotowego)	-0,2	-0,5	-0,4	0,3	Increase in herd (breeding and non-breeding)
Mleko krowie	5,3	6,1	5,7	6,7	Cows' milk
Jaja kurze	7,0	4,3	2,4	2,4	Hen eggs
Obornik	0,6	0,6	0,5	0,5	Manure
Pozostałe	0,6	0,6	0,8	0,8	Others

a Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie, drób, kozy i króliki.

a Cattle, calves, pigs, sheep, horses, poultry, goats and rabbits.

TABL. 13 (100). **NAKLADY PRACY W GOSPODARSTWACH ROLNYCH^a**
LABOUR INPUT ON AGRICULTURAL HOLDINGS^a

LATA YEARS	Ogółem Grand total		W gospodarstwach indywidualnych On private farms in agriculture				W gospodarstwach osób prawnych On farms of legal persons			
	oółem total	w tym kobiety of which women	razem total	w tym of which				razem total	w tym pracownicy najemni ^b of which paid employees ^b	
				rodzinna siła robocza ^c family labour force ^c	pracownicy najemni ^b paid employees ^b		stali permanent		dorywczy temporary	stali permanent
	w rocznych jednostkach pracy (AWU) w tys. in annual work units (AWU) in thousands									
2016	22,3	7,6	21,0	17,2	1,9	1,5	1,3	1,0	0,0	
2020	19,2	6,3	17,5	15,1	1,6	0,3	1,7	1,3	0,2	
2023	17,9	5,8	17,0	15,3	1,3	0,1	1,0	0,9	0,0	

a Patrz uwagi do działu, ust. 13 na str. 194. b Na podstawie umowy o pracę (pisemnej lub ustnej). c Dotyczy właścicieli, współwłaścicieli i dzierżawców, łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin.

a See notes to the chapter, item 13 on page 194. b On the basis of employment agreement (written or verbal). c Concerns owners, co-owners and leaseholders, including contributing family workers.

TABL. 14 (101). **CIĄGNIKI ROLNICZE WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH UŻYTKÓW ROLNYCH**
AGRICULTURAL TRACTORS BY AREA GROUPS

LATA YEARS	Ogółem Total	Liczba ciągników w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych w ha The number of tractors on farms of area of agricultural land in ha							
		do 1,00 ha up to	1,01– –1,99	2,00– –4,99	5,00– –9,99	10,00– –14,99	15,00– –19,99	20,00– –44,99	50,00 ha i więcej and more
2016	20,3	0,1	1,1	2,9	3,2	2,5	1,8	4,3	4,4
2020 ^a	19,0	0,2	1,0	2,6	3,1	2,2	1,5	4,0	4,4
2023^b	19,6	0,2	1,0	2,6	3,3	2,4	1,7	3,9	4,6

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. b Dane wstępne.

a Data of the Agricultural Census. b Preliminary data.

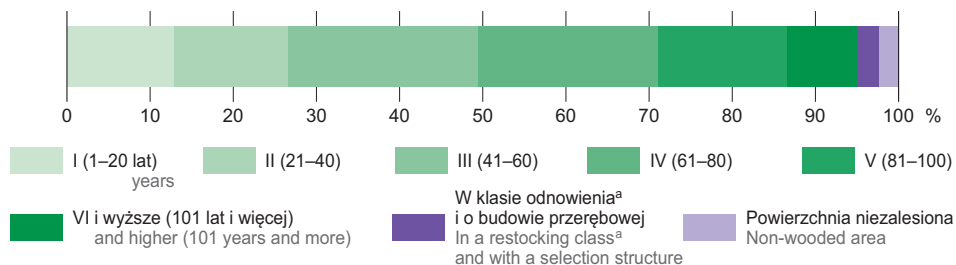
Dział XIII. Leśnictwo i łowiectwo Chapter XIII. Forestry and hunting

TABL. 1 (102). **POWIERZCHNIA GRUNTÓW LEŚNYCH**
Stan w dniu 31 grudnia
FOREST LAND
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M w ha	709362	710344	711245	711827	T O T A L in ha
Lasy	688431	689969	690782	691465	Forests
Publiczne	675934	676842	677478	678143	Public
własność Skarbu Państwa	673957	674827	675440	676126	owned by the State Treasury
w tym:					of which:
w zarządzie Lasów Państwowych	667288	668266	668933	669593	managed by the State Forests
parki narodowe	4607	4607	4607	4607	national parks
własność gmin ^a	1956	2007	2029	2009	owned by gminas ^a
pozostałe	21	9	9	9	other
Prywatne	12497	13126	13304	13322	Private
Grunty związane z gospodarką leśną	20931	20375	20463	20362	Land connected with silviculture
LESISTOŚĆ w %	49,2	49,3	49,4	49,4	FOREST COVER in %
UDZIAŁ POWIERZCHNI GRUNTÓW LEŚNYCH W POWIERZCHNI ŁĄDOWEJ WOJEWÓDZTWA w %	51,6	51,7	51,8	51,8	SHARE OF FOREST LAND IN LAND AREA OF THE VOIVODSHIP in %

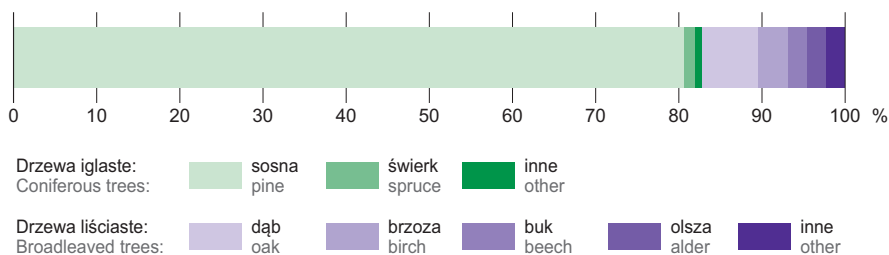
a Dotyczy także gmin mających również status miasta na prawach powiatu.
a Including gminas which are also cities with powiat status.

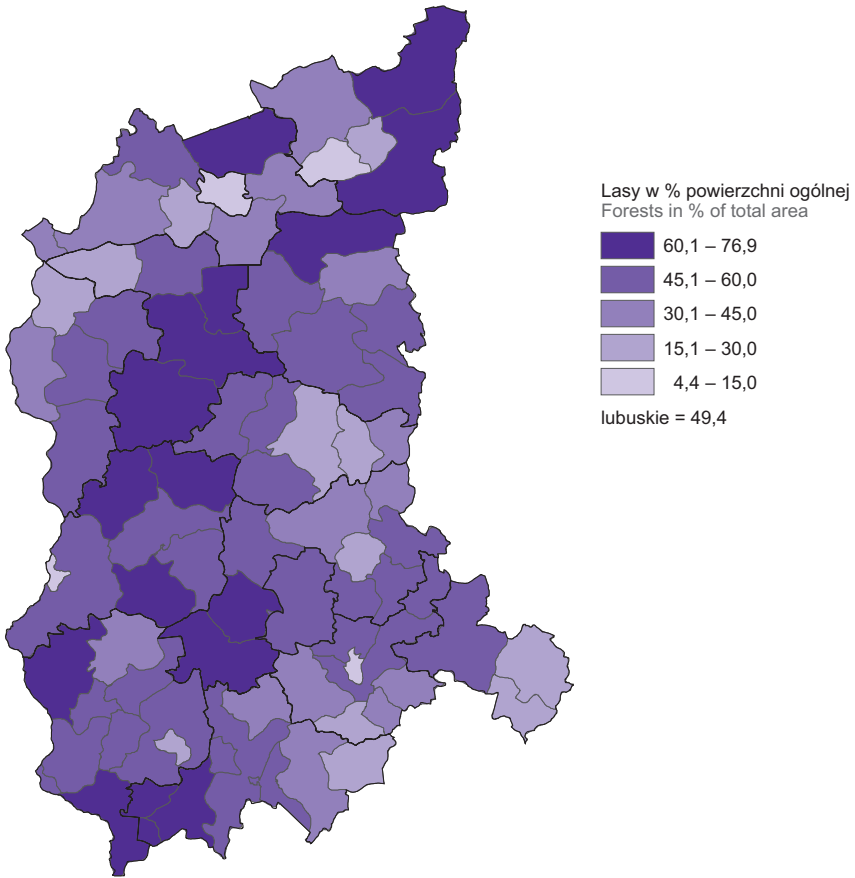
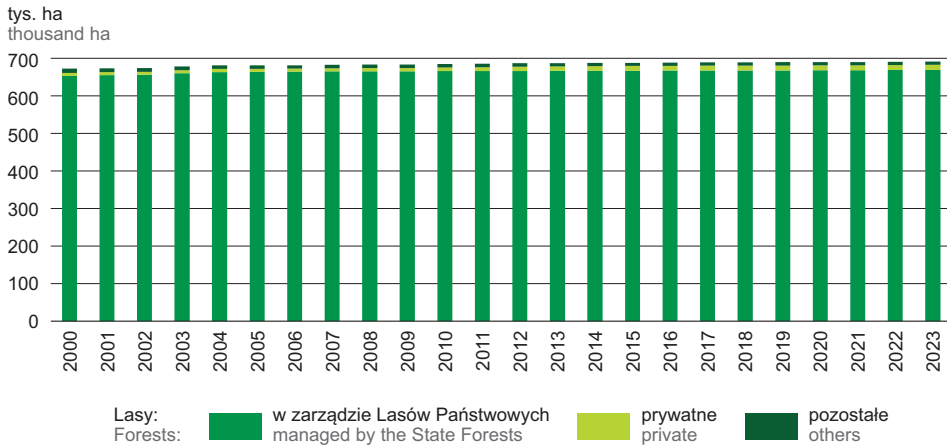
WYKRES 1 (77). **STRUKTURA POWIERZCHNI LASÓW WEDŁUG KLAS WIEKU DRZEWOSTANÓW W 2023 R.**
CHART 1 (77). **STRUCTURE OF FOREST AREA BY AGE CLASSES OF TREE STANDS IN 2023**

a Łącznie z klasą do odnowienia.
a Including a class for restocking.

WYKRES 2 (78). **STRUKTURA POWIERZCHNI LASÓW WEDŁUG GATUNKÓW PANUJĄCYCH (przeważających) W DRZEWOSTANIE W 2023 R.**
CHART 2 (78). **STRUCTURE OF FOREST AREA BY DOMINANT (prevailing) SPECIES IN TREE STANDS IN 2023**

MAPA 1 (34).
MAP 1 (34).**LESISTOŚĆ W 2023 R.**
FOREST COVER IN 2023Powierzchnia lasów
Forest area

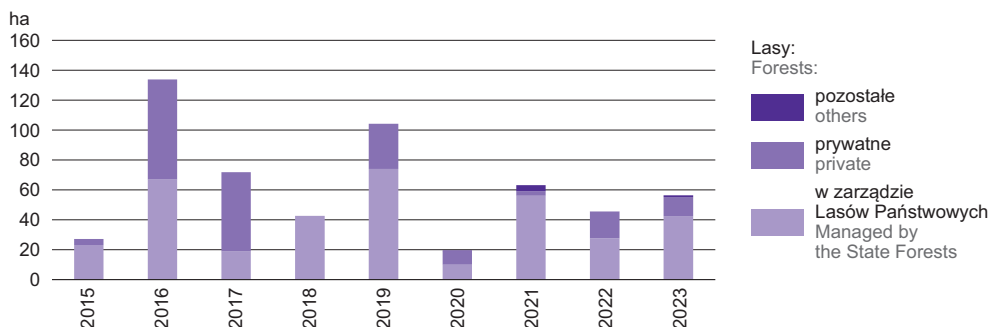
TABL. 2 (103). **ODNOWIENIA, ZALESIENIA I INNE PRACE HODOWLANE**
RENEWALS, AFFORESTATION AND OTHER SILVICULTURE OPERATIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023				SPECIFICATION
				ogółem grand total	lasy publiczne public forests		lasy prywatne private forests	
					razem total	w tym własność Skarbu Państwa of which owned by the State Treasury		
w ha in ha								
Odnowienia	4933	4993	5820	6412	6403	6403	9	Renewals
sztuczne	4508	4620	5118	5689	5680	5680	9	artificial
naturalne	425	374	703	723	723	723	0	natural
Zalesienia ^a	27	19	45	56	44	42	13	Afforestation ^a
Poprawki i uzupełnienia	357	401	406	458	458	458	0	Replantings and refillings
Pielęgnowanie lasu	31617	22574	26338	27598	27526	27526	72	Forest tending
Powierzchnia objęta trzebieżami	47957	34637	44270	46995	46665	46082	330	Area under thinning operations

a Nieużytków, gruntów rolnych nieprzydatnych do produkcji rolnej i gruntów rolnych nieużytkowanych rolniczo oraz innych gruntów nadających się do zalesienia.

a Wasteland, agricultural land not suitable for agricultural production and agricultural land not in agricultural cultivation as well as other land suitable for afforestation.

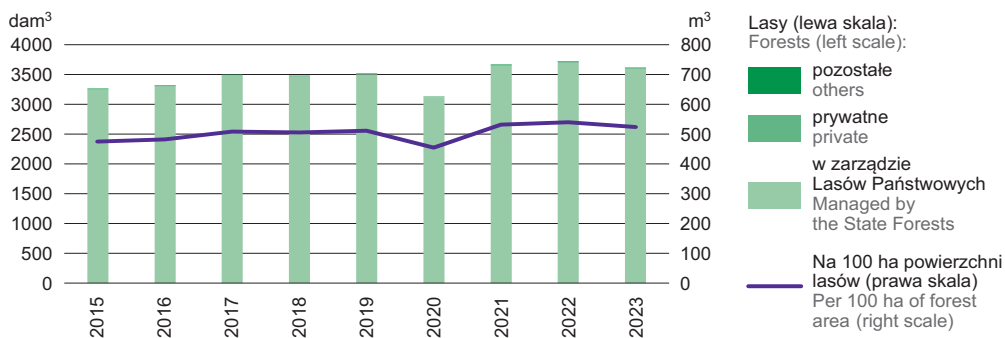
WYKRES 3 (79). **ZALESIENIA^a**
CHART 3 (79). **AFFORESTATION^a**

a Nieużytków, gruntów rolnych nieprzydatnych do produkcji rolnej i gruntów rolnych nieużytkowanych rolniczo oraz innych gruntów nadających się do zalesienia.

a Wasteland, agricultural land not suitable for agricultural production and agricultural land not in agricultural cultivation as well as other land suitable for afforestation.

WYKRES 4 (80). **POZYSKANIE DREWNA (grubizny)^a**
CHART 4 (80). **TIMBER REMOVALS^a**

a Bez pozyskania drewna (grubizny) z zadrzewień; z wyłączeniem karpiny.

a Excluding timber removals from afforested areas; excluding stump wood.

TABL. 3 (104). **POZYSKANIE DREWNA^a**
REMOVALS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023				SPECIFICATION
				ogółem grand total	lasy publiczne public forests		lasy prywatne private forests	
					razem total	w tym własność Skarbu Państwa of which owned by the State Treasury		
O G Ó Ł E M w dam³	3539,2	3267,4	3895,6	3815,2	3799,5	3797,6	15,6	T O T A L in dam³
Grubizna	3240,1	3109,4	3698,5	3589,9	3574,3	3572,3	15,6	Timber
Grubizna iglasta	2842,1	2750,5	3366,9	3265,7	3256,0	3254,6	9,7	Coniferous
w tym drewno wielkowymiarowe	875,7	934,1	1186,5	1238,4	1237,6	1236,7	0,8	of which large-size wood
Grubizna liściasta	398,0	358,9	331,6	324,2	318,3	317,7	5,9	Non-coniferous
w tym drewno wielkowymiarowe	79,2	76,2	58,8	56,0	55,4	55,1	0,6	of which large-size wood
Drewno małowymiarowe^b	299,0	158,0	197,2	225,3	225,3	225,3	-	Slash^b
do przerobu przemysłowego	192,9	63,7	67,9	100,0	100,0	100,0	-	slash for industrial purposes
opałowe	106,2	94,3	129,3	125,3	125,3	125,3	-	firewood
GRUBIZNA NA 100 ha POWIERZCHNI LASÓW w m³	470,7	450,7	535,4	519,2	527,1	528,3	117,4	TIMBER PER 100 ha OF FOREST AREA in m³

a Bez pozyskania drewna (grubizny) z zadrzewień; z wyłączeniem karpiny. b Wyłącznie w lasach publicznych.
a Excluding timber removals from afforested areas; excluding stump wood. b Solely in public forests.

TABL. 4 (105). **SKUP OWOCÓW I GRZYBÓW LEŚNYCH^a ORAZ ZWIERZĄT ŁOWNYCH**
PROCUREMENT OF FOREST FRUIT AND MUSHROOMS^a
AS WELL AS GAME ANIMALS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023		SPECIFICATION
	w t in tonnes				Polska=100 Poland	
Owoce leśne	24	8	61	91	2,3	Forest fruit
Grzyby leśne	137	531	1161	1007	35,6	Forest mushrooms
Zwierzęta łowne	1 214	734	443	547	4,9	Game animals

a Dane dotyczą owoców i grzybów leśnych świeżych.
a Data concern fresh forest fruit and mushrooms.

TABL. 5 (106). **POŻARY W LASACH**
FOREST FIRES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022 ^a	2023	SPECIFICATION
Liczba pożarów	645	568	668	297	Number of fires
w tym:					of which:
podpalenia	233	234	224	64	arsons
nieostrożność dorosłych	152	65	122	46	negligence of adults
Powierzchnia lasów dotkniętych pożarami w ha	96,0	52,8	267,3	51,2	Area of forest burned in ha
w tym:					of which:
podpalenia	49,9	23,5	163,2	9,6	arsons
nieostrożność dorosłych	14,8	6,7	40,6	1,1	negligence of adults
Przeciętna powierzchnia lasu objęta jednym pożarem w ha	0,15	0,09	0,40	0,17	Average forest area burned by fire in ha

a Dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika.
Źródło: dane z Krajowego Systemu Informacji o Pożarach prowadzonego przez Instytut Badawczy Leśnictwa.
a Data have been changed in relation to the data published in the previous edition of the Yearbook.
Source: data from the National Forest Fire Information System maintained by the Forest Research Institute.

TABL. 6 (107). KOŁA, CZŁONKOWIE ORAZ OBWODY ŁOWIECKIE POLSKIEGO ZWIĄZKU ŁOWIECKIEGO
 Stan w dniu 31 marca
CLUBS, MEMBERS AND HUNTING DISTRICTS OF THE POLISH HUNTING ASSOCIATION
 As of 31 March

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Koła łowieckie:					Hunting clubs:
liczba ^a	113	114	126	128	number ^a
członkowie ^b	5157	5412	5392	5420	members ^b
Obwody łowieckie:					Hunting districts:
liczba	204	235	206	206	number
powierzchnia w tys. ha	1062,1	1253,4	1071,9	1389,4	area in thousand ha
w tym na gruntach leśnych	544,2	625,2	552,9	736,5	of which on forest land

a, b Dane grupowane według: a – siedziby koła łowieckiego, b – miejsca zamieszkania członka koła.

Źródło: dane Polskiego Związku Łowieckiego.

a, b Data grouped according to: a – the seat of a hunting club, b – a place of residence of a hunting club member.

Source: data of the Polish Hunting Association.

TABL. 7 (108). WYBRANE ZWIERZĘTA ŁOWNE^a
 Stan w dniu 10 marca
SELECTED GAME ANIMALS^a
 As of 10 March

ZWIERZĘTA ŁOWNE	2015	2020	2022	2023	GAME ANIMALS
W SZTUKACH IN HEADS					
Łosie	5	3	29	29	Elk
Daniele	1408	1191	1794	1888	Fallow deer
W TYSIĄCACH SZTUK IN THOUSAND HEADS					
Jelenie	14,4	15,7	18,1	16,3	Deer
Sarny	52,8	45,6	49,6	46,2	Roe deer
Dziki	19,1	5,6	2,4	2,4	Wild boars
Lisy	9,5	8,2	9,3	9,7	Foxes
Zające	12,5	11,7	14,3	13,9	Hares
Bażanty	10,7	9,4	10,7	10,5	Pheasants
Kuropatwy	5,8	4,9	5,0	5,5	Partridges

a Dane szacunkowe.

Źródło: dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych, Polskiego Związku Łowieckiego oraz innych jednostek prowadzących ośrodki hodowli zwierzyny.

a Estimated data.

Source: data of the General Directorate of the State Forests, THE Polish Hunting Association and other units running game breeding centres.

TABL. 8 (109). ODSTRZAŁ WYBRANYCH ZWIERZĄT ŁOWNYCH^a
SELECTED GAME ANIMALS SHOT^a

ZWIERZĘTA ŁOWNE	2015/16	2020/21	2022/23	2023/24	GAME ANIMALS
	w szt. in heads				
Daniele	235	298	282	309	Fallow deer
Jelenie	6323	5781	5400	5727	Deer
Sarny	13216	9202	9032	8194	Roe deer
Dziki	26988	18905	5374	6991	Wild boars
Lisy	6487	6076	6115	7839	Foxes
Bażanty	2398	293	420	438	Pheasants
Kuropatwy	-	-	178	197	Partridges

a W łowieckim roku gospodarczym liczonym od 1 kwietnia danego roku do 31 marca roku następnego.

Źródło: dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych, Polskiego Związku Łowieckiego oraz innych jednostek prowadzących ośrodki hodowli zwierzyny.

a In a hunting economic year defined from 1 April of a given year to 31 March of the following year.

Source: data of the General Directorate of the State Forests, the Polish Hunting Association and other units running game breeding centres.

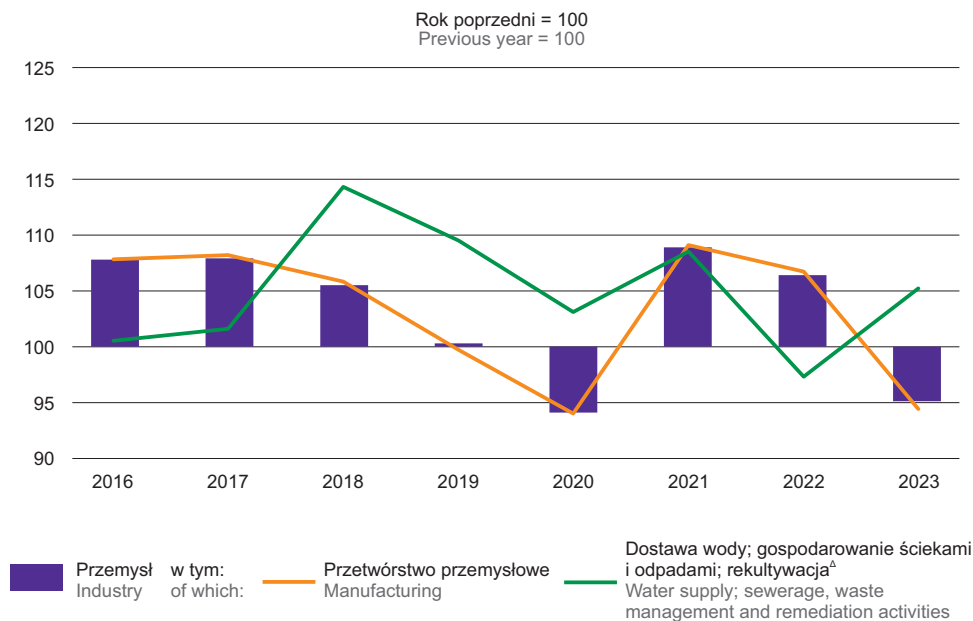
Dział XIV. Przemysł i budownictwo Chapter XIV. Industry and construction

TABL. 1 (110). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU^a**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2015	2020	2022	2023		
	w mln zł in million PLN				w odsetkach in percent	2022 = 100 (ceny stałe) (constant prices)
	ceny bieżące current prices					
OGÓŁEM TOTAL	28613,6	35904,5	55082,0	51722,4	100,0	95,1
w tym: of which:						
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	27594,9	34372,0	52994,9	48731,4	94,2	94,4
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^a Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	591,7	937,1	1111,6	1262,2	2,4	105,2

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
a Data concern economic entities with more than 9 employed persons.

WYKRES 1 (81). **DYNAMIKA PRODUKCJI SPRZEDANEJ PRZEMYSŁU^a WEDŁUG SEKCJI PKD (ceny stałe)^b**
CHART 1 (81). **INDICES OF SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a BY NACE REV. 2 SECTIONS (constant prices)^b**

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 203.
a Data concern economic entities with more than 9 employed person b See general notes to the chapter, item 3 on page 203.

TABL. 2 (111). **PRODUKCJA WYBRANYCH WYROBÓW^a**
PRODUCTION OF SELECTED PRODUCTS^a

WYROBY	2015	2020	2022	2023		PRODUCTS
				ogółem total	udział w pro- dukcji krajowej w % share in domes- tic pro- duction in %	
Mięso wieprzowe, świeże lub chłodzone w tys. t	7,7	7,1	6,3	6,2	0,4	Pork meat, fresh or refrigerated in thousand tonnes
Mięso z indyków, świeże lub chłodzone w tys. t	56,7	83,0	73,6	76,5	20,8	Turkey meat, fresh or refrigerated in thousand tonnes
Kury domowe całe, świeże lub chłodzone w tys. t	27,0	34,2	34,6	34,3	4,6	Whole chicken meat, fresh or refrigerated in thousand tonnes
Tarcica iglasta w dam ³	77,1	91,9	50,3	53,6	1,4	Coniferous sawnwood in dam ³
Tarcica liściasta w dam ³	21,4	26,9	22,6	14,8	4,3	Leafy sawnwood in dam ³
Okna i drzwi, ościeżnice i progi, z drewna w tys. m ²	19,3	60,4	49,5	59,9	0,4	Windows and doors, their frames and thresholds, of wood in thousand m ²
Masa betonowa prefabrykowana (beton gotowy do wylania) w tys. t	1576,0	2037,9	2492,5	1957,2	3,9	Ready-mix concrete (concrete ready for pouring) in thousand tonnes
Meble ^b w mln zł	1159,5	1530,8	1823,2	1583,3	3,1	Furniture ^b in million PLN

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Produkcja sprzedana.
a Data concern economic entities with more than 9 employed persons. b Sold production.

TABL. 3 (112). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE I PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA
BRUTTO W PRZEMYSŁE^a**
**AVERAGE PAID EMPLOYMENT AND AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES
AND SALARIES IN INDUSTRY^a**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Przeciętne zatrudnienie	69697	69010	69718	67742	Average paid employment
Górnictwo i wydobywanie	94	245	261	319	Mining and quarrying
Przetwórstwo przemysłowe	65263	64141	64787	62576	Manufacturing
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^d	367	304	319	316	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^d	3972	4320	4351	4531	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł	3576,67	4916,39	6039,23	6782,31	Average monthly gross wages and sala- ries in PLN
Górnictwo i wydobywanie	2431,65	4258,91	5801,18	6211,52	Mining and quarrying
Przetwórstwo przemysłowe	3570,76	4924,84	6063,43	6810,80	Manufacturing
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^d	5989,65	6652,85	8044,38	8967,67	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^d	3478,71	4706,10	5546,22	6276,64	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.
a Data concern economic entities with more than 9 employed persons; excluding persons employed abroad.

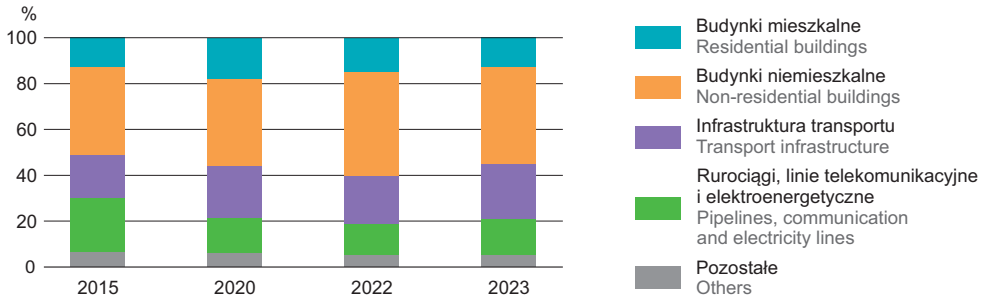
TABL. 4 (113). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a (ceny bieżące)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN				
O G Ó Ł E M	3749,6	3768,2	5328,1	5359,3	T O T A L
W tym podmioty o liczbie pracujących powyżej 9 osób	1228,2	1328,7	1967,7	1986,3	Of which entities with more than 9 employed persons
budowa budynków ^a	465,5	353,6	471,8	378,9	construction of buildings
budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^a	454,2	485,1	651,7	720,5	civil engineering
roboty budowlane specjalistyczne	308,5	490,1	844,2	886,8	specialised construction activities

a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa lubuskiego, siłami własnymi (bez podwykonawców).
 a Realised by enterprises seated in Lubuskie Voivodship, using own resources (without subcontractors).

WYKRES 2 (82). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (ceny bieżące)**

CHART 2 (82). **CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY TYPES OF STRUCTURES (current prices)**

a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa lubuskiego, siłami własnymi (bez podwykonawców). Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
 a Realised by enterprises seated in Lubuskie Voivodship, using own resources (without subcontractors). Data concern economic entities with more than 9 employed persons.

TABL. 5 (114). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (ceny bieżące)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY TYPES OF STRUCTURES (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem Total	Roboty o charakterze inwestycyjnym Investment works	Roboty o charakterze remontowym i pozostałe Restoration (renovation) and other works	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	2015	1228,2	835,3	392,9	T O T A L
	2020	1328,7	805,2	523,5	
	2022	1967,7	1450,6	517,1	
	2023	1986,3	1540,5	445,8	
Budynki		1093,4	906,3	187,0	Buildings
budynki mieszkalne		256,0	215,9	40,1	residential buildings
budynki niemieszkalne		837,4	690,5	146,9	non-residential buildings
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej		892,9	634,1	258,8	Civil engineering works
infrastruktura transportu		482,1	319,6	162,4	transport infrastructure
rurociągi, linie telekomunikacyjne i elektroenergetyczne		309,5	235,6	73,9	pipelines, communication and electricity lines
kompleksowe budowie na terenach przemysłowych		99,3	.	.	complex constructions on industrial sites
obiekty inżynierii lądowej i wodnej pozostałe		2,0	.	.	other civil engineering works

a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa lubuskiego, siłami własnymi (bez podwykonawców). Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
 a Realised by enterprises seated in Lubuskie Voivodship, using own resources (without subcontractors). Data concern economic entities with more than 9 employed persons.

TABL. 6 (115) **BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA**
BUILDINGS COMPLETED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Budynki^a	2506	3022	3474	3393	Buildings^a
miasta	1053	1240	1505	1311	urban areas
wieś	1453	1782	1969	2082	rural areas
Budynki mieszkalne	1780	2536	2946	2817	Residential buildings
w tym: jednorodzinne ^b	1657	2389	2800	2686	of which: single-family ^b
wielorodzinne ^c	47	86	82	63	multi-family ^c
Budynki niemieszkalne	726	486	528	576	Non-residential buildings
hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	51	14	20	36	hotels and similar buildings
budynki biurowe	16	10	11	16	office buildings
budynki handlowo-usługowe	112	67	79	65	wholesale and retail buildings
budynki transportu i łączności	259	155	107	179	traffic and communication buildings
budynki przemysłowe i magazynowe	129	107	138	116	industrial buildings and warehouses
ogólnodostępne obiekty kulturalne, budynki o charakterze edukacyjnym, budynki szpitali i zakładów opieki medycznej oraz budynki kultury fizycznej	18	26	21	20	buildings for public entertainment, education, hospital or institutional care buildings and sports halls
pozostałe budynki niemieszkalne	141	107	152	144	other non-residential buildings
Kubatura w dam³	4496,3	3958,7	10370,1	14693,3	Cubic volume in dam³
miasta	3008,7	2324,6	6087,3	6045,5	urban areas
wieś	1487,6	1634,1	4282,8	8647,7	rural areas
Budynki mieszkalne	1501,1	2373,9	2770,2	2521,3	Residential buildings
w tym: jednorodzinne ^b	1085,1	1641,0	1993,3	1930,7	of which: single-family ^b
wielorodzinne ^c	391,6	710,3	750,3	563,0	multi-family ^c
Budynki niemieszkalne	2995,2	1584,8	7599,9	12172,0	Non-residential buildings
hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	32,2	16,9	19,7	10,9	hotels and similar buildings
budynki biurowe	56,5	24,3	35,8	38,4	office buildings
budynki handlowo-usługowe	425,8	241,4	391,5	296,2	wholesale and retail buildings
budynki transportu i łączności	57,3	45,5	26,7	97,1	traffic and communication buildings
budynki przemysłowe i magazynowe	1895,0	952,1	6740,5	11505,8	industrial buildings and warehouses
ogólnodostępne obiekty kulturalne, budynki o charakterze edukacyjnym, budynki szpitali i zakładów opieki medycznej oraz budynki kultury fizycznej	106,3	171,9	162,1	93,7	buildings for public entertainment, education, hospital or institutional care buildings and sports halls
pozostałe budynki niemieszkalne	421,9	132,8	223,5	130,0	other non-residential buildings

a Nowe. b Budynki mieszkalne o jednym lub dwóch mieszkaniach; bez budynków nieprzystosowanych do stałego zamieszkania. c Budynki mieszkalne o trzech lub więcej mieszkaniach.

a New. b Residential buildings with one or two dwellings; excluding buildings not adapted for permanent residence. c Residential buildings with three or more dwellings.

TABL. 7 (116). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE I PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W BUDOWNICTWIE^a**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT AND AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN CONSTRUCTION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Przeciętne zatrudnienie	6124	6839	7018	6710	Average paid employment
Budowa budynków ^a	2445	2635	2705	2441	Construction of buildings
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^a	1883	1904	1858	1741	Civil engineering
Roboty budowlane specjalistyczne	1797	2300	2456	2528	Specialised construction activities
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł	2866,85	4055,77	5045,22	6026,15	Average monthly gross wages and salaries in PLN
Budowa budynków ^a	2752,79	3954,36	5011,76	5841,57	Construction of buildings
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^a	3116,57	4146,84	5157,56	6140,92	Civil engineering
Roboty budowlane specjalistyczne	2758,79	4096,57	4995,04	6125,35	Specialised construction activities

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.

a Data concern economic entities with more than 9 employed persons; excluding persons employed abroad.

Dział XV. Transport Chapter XV. Transport

TABL. 1 (117). **SIEĆ KOMUNIKACYJNA**
Stan w dniu 31 grudnia
TRANSPORT INFRASTRUCTURE
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w km in km				
Linie kolejowe eksploatowane ^a	909	927	914	917	Railways lines operated ^a
w tym: zelektryfikowane	337	337	334	334	of which: electrified
jednotorowe	508	526	513	512	single track
dwu- i więcej torowe	401	401	401	405	double and more track
Na 100 km ² powierzchni ogólnej	6,5	6,6	6,5	6,6	Per 100 km ² of total area
Drogi publiczne o twardej nawierzchni	8608	9682	8976	9032	Hard surface public roads
miejskie	1810	1914	1958	1963	urban
zamiejskie	6798	7767	7018	7069	non-urban
w tym: ekspresowe	142	169	169	169	of which: expressways
autostrady	89	89	111	139	motorways
Na 100 km ² powierzchni ogólnej	61,5	69,2	64,2	64,6	Per 100 km ² of total area
Drogi dla rowerów	523,9	713,6	759,3	870,2	Bicycle roads
Na 100 km ² powierzchni ogólnej	3,8	5,1	5,4	6,2	Per 100 km ² of total area

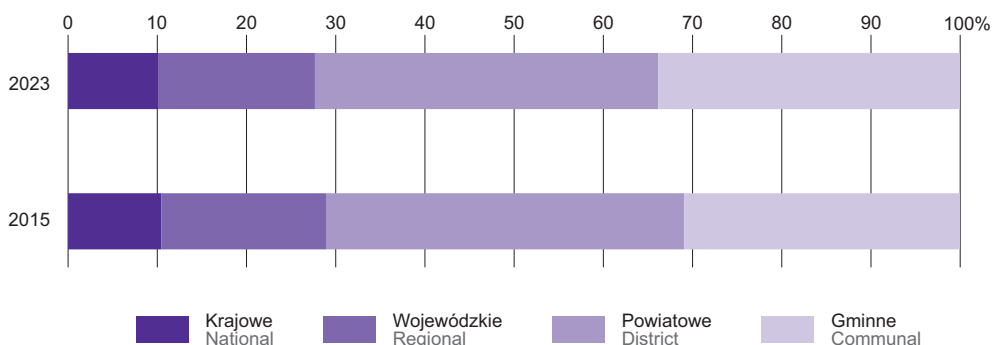
a Dane dotyczą sieci PKP oraz innych podmiotów, będących zarządcami infrastruktury kolejowej.

Źródło: w zakresie dróg publicznych – dane Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad.

a Data concern rail network of Polish State Railways (PKP) as well as other entities which are managers of railway infrastructure.

Source: in regard to public roads – data of the General Directorate for National Roads and Motorways.

WYKRES 1 (83). **DROGI PUBLICZNE O TWARDEJ NAWIERZCHNI**
CHART 1 (83). **HARD SURFACE PUBLIC ROADS**

TABL. 2 (118). **POJAZDY SAMOCHODOWE^a I CIĄGNIKI ZAREJESTROWANE**
Stan w dniu 31 grudnia
REGISTERED MOTOR VEHICLES^a AND TRACTORS
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
OGÓŁEM	743717	910624	965035	995664	TOTAL
w tym:					of which:
Samochody osobowe	577711	709373	748739	771631	Passenger cars
Autobusy	2527	2963	3142	3264	Buses
Samochody ciężarowe ^b	86747	99334	105931	109060	Lorries ^b
Ciągniki samochodowe i rolnicze	37284	43645	46939	48820	Road and agricultural tractors
Motocykle	39282	49708	54022	56259	Motorcycles

a Od 2015 r. łącznie z pojazdami posiadającymi pozwolenia czasowe (na okres 30 dni) wydane w końcu danego roku. b łącznie z samochodami ciężarowo-osobowymi.

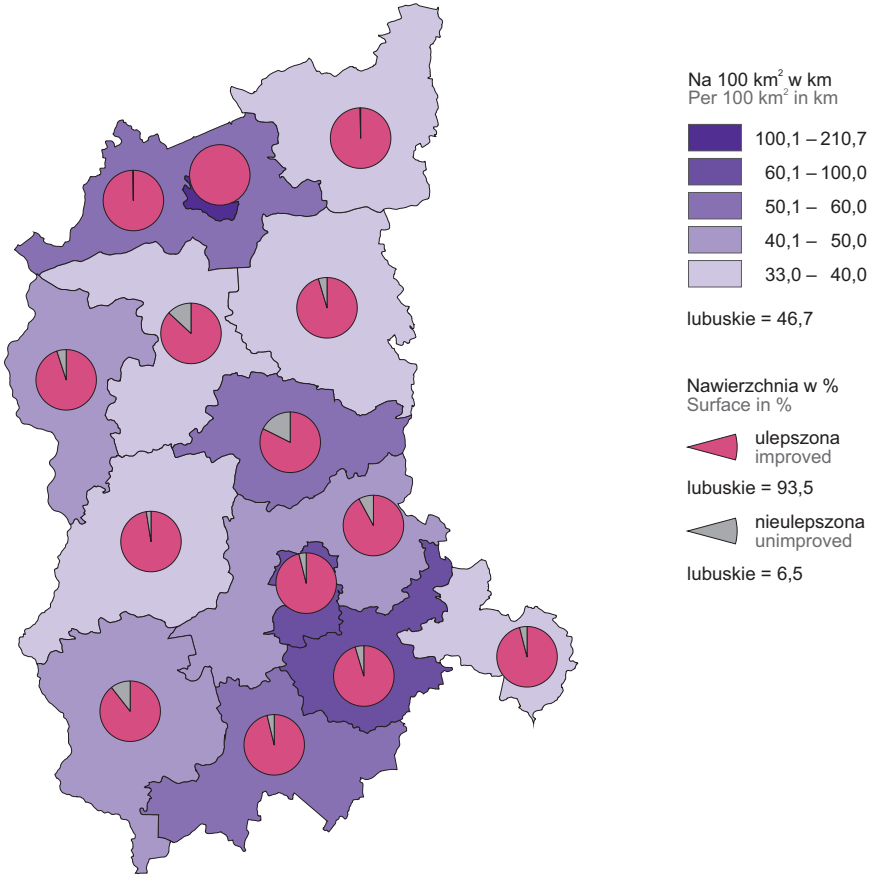
Źródło: dane Kancelarii Prezesa Rady Ministrów

a Since 2015, including vehicles with a temporary permission (for a period of 30 days) issued at the end of the given year. b Including vans.

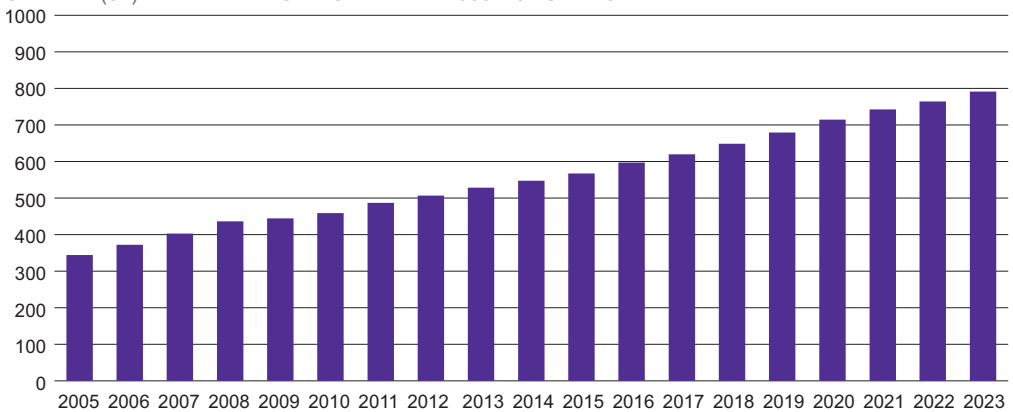
Source: data of the Chancellery of the Prime Minister.

MAPA 1 (35).
MAP 1 (35).

DROGI GMINNE I POWIATOWE O TWARDEJ NAWIERZCHNI W 2023 R.
HARD SURFACE COMMUNAL AND DISTRICT ROADS IN 2023

WYKRES 2 (84). **SAMOCCHODY OSOBOWE NA 1000 LUDNOŚCI**
CHART 2 (84). **PASSENGER CARS PER 1000 POPULATION**

TABL. 3 (119). LINIE REGULARNEJ KOMUNIKACJI AUTOBUSOWEJ^a
Stan w dniu 31 grudnia
REGULAR BUS TRANSPORT LINES^a
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Krajowe: liczba	756	602	522	470	National: number
długość w km	26693	19747	16851	15290	length in km
regionalne: liczba	93	106	100	89	regional: number
długość w km	6238	4777	4195	3501	length in km
podmiejskie: liczba	644	489	422	381	suburban: number
długość w km	15883	13610	12656	11789	length in km
miejskie: liczba	5	3	-	-	urban: number
długość w km	62	30	-	-	length in km

a Przedsiębiorstwa o liczbie pracujących powyżej 9 osób prowadzące regularną komunikację w ruchu krajowym i międzynarodowym; bez przedsiębiorstw komunikacji miejskiej.
a Enterprises with more than 9 employed persons, providing regular national and international transport; excluding urban transport services.

TABL. 4 (120). TRANSPORT SAMOCHODOWY ZAROBKOWY^a
ROAD TRANSPORT FOR HIRE OR REWARD^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Komunikacja krajowa					National transport
Przewozy pasażerów ^b w tys. osób	15961,4	8990,1	10003,7	10943,1	Transport of passengers ^b in thousands
Średnia odległość przewozu 1 pasażera w km	29,2	26,1	36,5	38,0	Average transport distance per passenger in km
Komunikacja międzynarodowa					International transport
Przewozy pasażerów ^b w tys. osób	20,0	2,6	6,1	13,5	Transport of passengers ^b in thousands
Średnia odległość przewozu 1 pasażera w km	741,3	684,0	705,6	831,3	Average transport distance per passenger in km

a Dane dotyczą przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób. b Bez przewozów taborem komunikacji miejskiej (w tym taksówkami).
a Data concern enterprises employing more than 9 persons. b Excluding transports by urban road transport fleet (also by taxis).

TABL. 5 (121). KOMUNIKACJA MIEJSKA^a
Stan w dniu 31 grudnia
URBAN TRANSPORT^a
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Sieć komunikacyjna – linie w km	1119	1822	1685	1788	Transport network – lines in km
autobusowe	1094	1813	1661	1762	bus
tramwajowe	25	9	23	25	tram
Tabor:					Fleet of:
autobusy: w sztukach	170	226	221	232	buses: in units
liczba miejsc w tys.	17,1	20,3	19,5	20,3	number of seats in thousands
tramwaje: w sztukach	35	22	22	22	trams: in units
liczba miejsc w tys.	5,0	3,6	3,6	3,7	number of seats in thousands
Przewozy pasażerów ^b (w ciągu roku) w mln	43,1	32,3	40,4	44,9	Transport of passengers ^b (during the year) in millions

a Dane dotyczą przedsiębiorstw i zakładów komunikacji miejskiej, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Dane szacunkowe.
a Data concern urban transport enterprises and companies with more than 9 employed persons. b Estimated data.

TABL. 6 (122). RUCH PASAŻERÓW W PORTACH LOTNICZYCH
PASSENGER TRAFFIC AT AIRPORTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w tys. in thousands				
Pasażerowie przybyli^a z portów:					Passenger arrivals ^a from airports:
krajowych	5,3	9,4	14,0	17,2	domestic
zagranicznych	4,6	-	6,5	9,3	foreign
Pasażerowie odprawieni^b do portów:					Passenger departures ^b to airports:
krajowych	5,6	9,9	14,4	18,8	domestic
zagranicznych	1,6	-	6,7	8,5	foreign

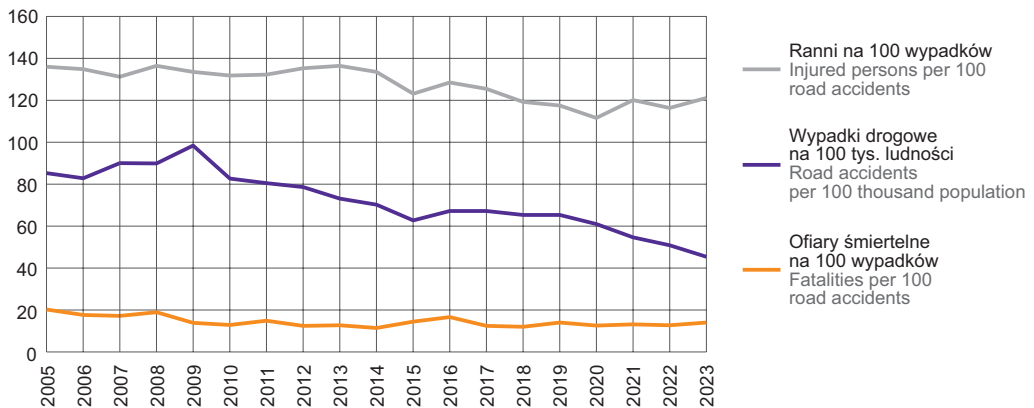
a, b Pasażerowie, dla których port Zielona Góra jest: a – portem zakończenia podróży rozpoczętej w porcie krajowym lub zagranicznym, b – portem rozpoczęcia podróży kończącej się w porcie krajowym lub zagranicznym.
a, b Passengers for whom the airport Zielona Góra is: a – the final destination of a journey begun at a domestic or foreign airport, b – the port of departure for a journey terminating at a domestic or foreign airport.

TABL. 7 (123). WYPADKI DROGOWE^a I ICH OFIARY
ROAD ACCIDENTS^a AND THEIR CASUALTIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020 ^b	2022 ^c	2023 ^d	SPECIFICATION
Wypadki	639	607	499	443	Accidents
Na 10 tys. pojazdów samochodowych i ciągników zarejestrowanych ^e	8,6	6,7	5,2	4,4	Per 10 thousand registered motor vehicles and tractors ^e
Ofiary wypadków	878	753	643	598	Road traffic casualties
Śmiertelne	92	76	63	62	Fatalities
na 100 tys. ludności	9,0	7,6	6,4	6,3	per 100 thousand population
Ranni	786	677	580	536	Injured
na 100 tys. ludności	77,0	67,9	59,0	54,8	per 100 thousand population

a Zarejestrowane przez Policję. b, c, d Dane z Systemu Ewidencji Wypadków i Kolidzji (SEWIK) według stanu na: b – 14 lutego 2021 r., c – 16 lutego 2023 r., d – 7 lutego 2024 r., e Pojazdy według stanu w dniu 31 grudnia; łącznie z pojazdami posiadającymi pozwolenia czasowe (na okres 30 dni) wydane w końcu roku.
Ź r ó ł o: dane Komendy Głównej Policji.
a Registered by the Police. b, c, d Data from Accident and Collision Register System as of: b – 14 February 2021, c – 16 February 2023, d – 7 February 2024. e Vehicles as of 31st December; including road vehicles having temporary permission (for the period of 30 days) issued at the end of the year.
S o u r c e: data of the National Police Headquarters.

WYKRES 3 (85). WYPADKI DROGOWE I ICH OFIARY
CHART 3 (85). ROAD ACCIDENTS AND THEIR CASUALTIES

Dział XVI. Handel. Ceny Chapter XVI. Trade. Prices

Handel Trade

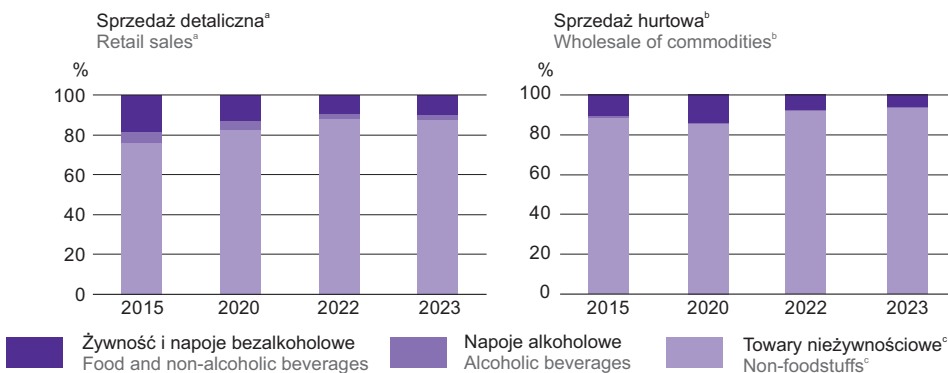
TABL. 1 (124). **SPRZEDAŻ DETALICZNA I HURTOWA TOWARÓW (ceny bieżące)**
RETAIL SALES AND WHOLESALE OF COMMODITIES (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
SPRZEDAŻ DETALICZNA RETAIL SALES					
O G Ó Ł E M w mln zł	12403,9	16412,1	20525,2	17078,1	T O T A L in million PLN
W tym w przedsiębiorstwach handlowych ^a :					Of which in trade enterprises ^a :
w milionach złotych	1920,6	5234,6	8111,5	5926,6	in million PLN
w %	15,5	31,9	39,5	34,7	in %
NA 1 MIESZKAŃCA w zł	12167	16247	20887	17471	PER CAPITA in PLN
SPRZEDAŻ HURTOWA ^b WHOLESALE OF COMMODITIES ^b					
O G Ó Ł E M w mln zł	6426,2	8456,8	14108,5	14946,0	T O T A L in million PLN

a Przedsiębiorstwa handlowe, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. b Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Trade enterprises with more than 49 employed persons. b Data concern enterprises with more than 9 employed persons.

WYKRES 1 (86). **SPRZEDAŻ DETALICZNA I HURTOWA TOWARÓW WEDŁUG GRUP (ceny bieżące)**
CHART 1 (86). RETAIL SALES AND WHOLESALE OF COMMODITIES BY GROUPS (current prices)

a Dane dotyczą przedsiębiorstw prowadzących działalność handlową (bez placówek gastronomicznych), w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Dane dotyczą przedsiębiorstw handlowych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. c Konsumpcyjne i niekonsumpcyjne.

a Data concern enterprises conducting trade activity (excluding catering establishments) with more than 9 employed persons. b Data concern trade enterprises with more than 9 employed persons. c Consumer and non-consumer goods.

TABL. 2 (125). SKLEPY WEDŁUG FORM ORGANIZACYJNYCH I STACJE PALIW^a
Stan w dniu 31 grudnia
SHOPS BY ORGANISATIONAL FORM AND PETROL STATIONS^a
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Sklepy	10312	9092	9015	9497	Shops
Domy handlowe	4	3	2	4	Trade stores
Supermarkety	254	315	370	387	Supermarkets
Hipermarkety	15	13	13	14	Hypermarkets
Sklepy powszechne	151	101	99	112	Universal stores
Sklepy wyspecjalizowane	1035	960	1073	1098	Specialised shops
Pozostałe sklepy ^b	8853	7700	7458	7882	Other shops ^b
Stacje paliw	290	280	272	266	Petrol stations

a Dane opracowano według lokalizacji sklepu/stacji paliw. b Ujęto sklepy podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; łącznie z aptekami ogólnodostępnymi.

a Data are compiled by location of shops/petrol stations. b Data concern shops of economic entities with more than 9 employed persons; including generally available pharmacies.

TABL. 3 (126). GASTRONOMIA^a
CATERING^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Liczba placówek gastronomicznych (stan w dniu 31 grudnia)	298	230	235	254	Number of catering establishments (as of 31 December)
Restauracje	99	113	109	109	Restaurants
Bary	105	65	62	75	Bars
Stołówki	23	14	16	20	Canteens
Punkty gastronomiczne	71	38	48	50	Food stands
Sprzedaż z działalności gastronomicznej (ceny bieżące) w tys. zł	207187,4	287908,1	535553,1	602502,3	Sales from catering activity (current prices) in thousand PLN
w tym produkcja gastronomiczna	176173,1	264935,7	497333,9	557342,3	of which catering production
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	16537,1	14977,1	25451,7	28702,6	alcoholic beverages and tobacco products
inne towary handlowe	14477,2	7995,3	12767,5	16457,4	other trade goods

a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Data concern enterprises with more than 9 employed persons.

TABL. 4 (127). TARGOWISKA
MARKETPLACES

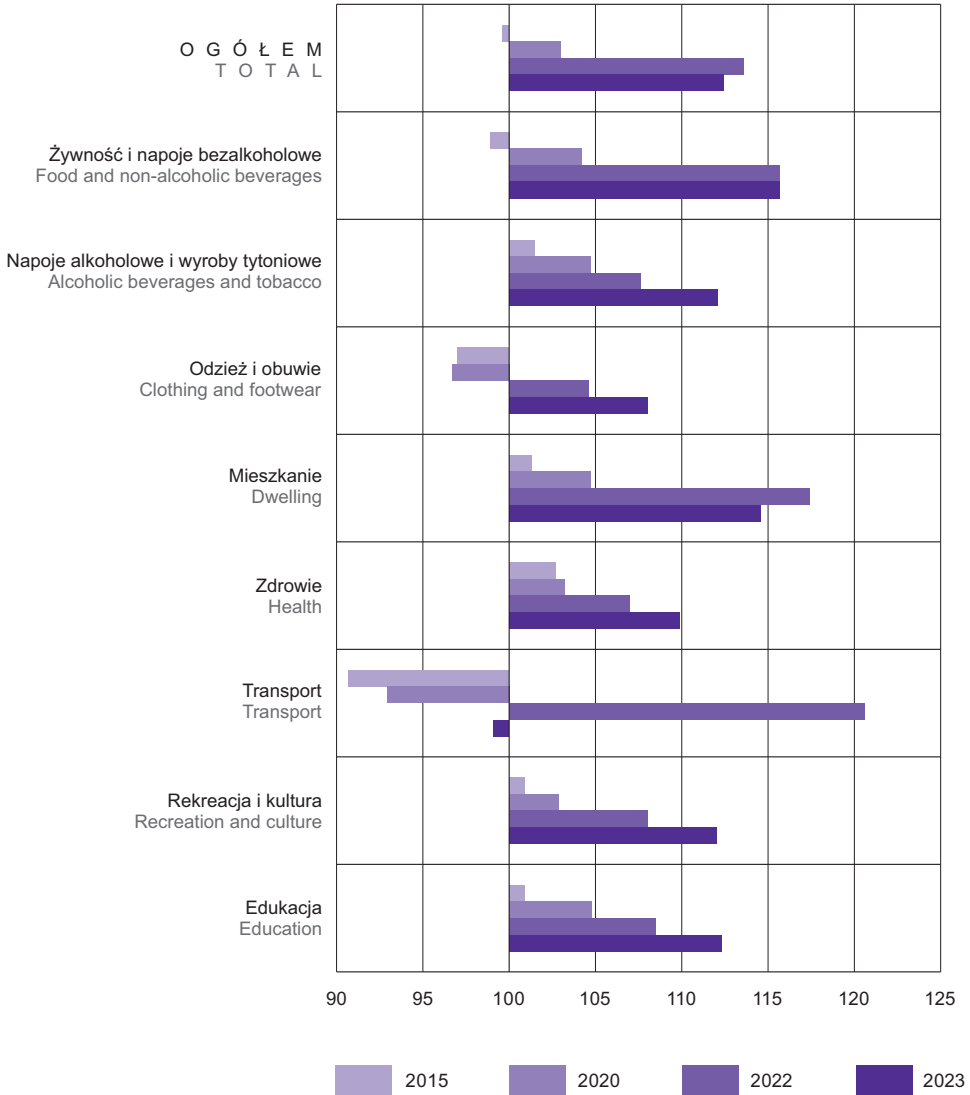
WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Targowiska stałe (stan w dniu 31 grudnia):					Permanent marketplaces (as of 31 December):
liczba	73	73	76	96	number
powierzchnia w tys. m ²	428,7	424,1	408,3	425,2	area in thousand m ²
stałe punkty sprzedaży drobnotalicznej	5652	5290	5146	5120	permanent small-retail sales outlets
Targowiska sezonowe ^a (w ciągu roku)	112	152	216	216	Seasonal marketplaces ^a (during the year)
Roczne wpływy z opłaty targowej w tys. zł	11657,7	8036,8	7968,5	9301,4	Annual receipts from marketplace fees in thousand PLN

a Liczba targowisk lub miejsc wyznaczonych na ulicach i placach uruchamianych okresowo.

a Number of marketplaces or places located on streets and squares opened seasonally.

Ceny
Prices

WYKRES 2 (87). **WSKAŹNIKI CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH**
Rok poprzedni = 100
CHART 2 (87). **PRICE INDICES OF CONSUMER GOODS AND SERVICES**
Previous year = 100

Dział XVII. Finanse przedsiębiorstw Chapter XVII. Finances of enterprises

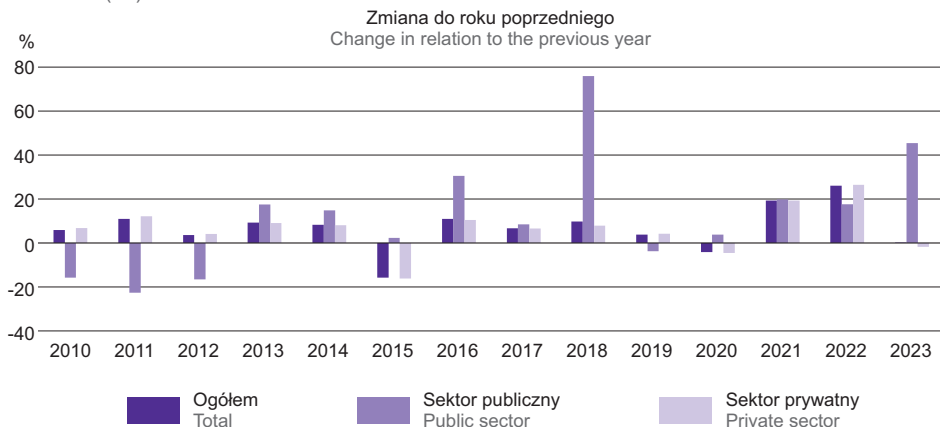
TABL. 1 (128). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW**
REVENUE, COSTS AND FINANCIAL RESULT OF ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN				
Przychody ogółem	46307,8	59947,2	90138,8	90341,6	Total revenue
w tym:					of which:
Przychody netto ze sprzedaży produktów (wytworów i usług)	33107,1	43309,3	65756,2	62842,7	Net revenue from sale of products (goods and services)
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	11938,0	15005,1	22051,0	24414,3	Net revenue from sale of goods and materials
Przychody finansowe	487,0	337,6	572,3	1319,4	Financial revenues
Koszty ogółem	44075,1	56549,6	84521,9	86155,4	Total costs
w tym:					of which:
Koszt własny sprzedanych produktów (wytworów i usług)	32479,2	42881,0	64632,8	63725,6	Cost of products sold (goods and services)
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	10379,8	12270,4	18209,7	20249,3	Value of goods and materials sold
Koszty finansowe	672,6	681,1	949,2	1246,2	Financial costs
Wynik finansowy brutto^a	2234,7	3397,6	5616,9	4186,3	Gross financial result^a
Zysk brutto	2538,6	3836,1	6166,2	5061,6	Gross profit
Strata brutto	303,9	438,5	549,3	875,3	Gross loss
Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto	244,8	479,9	816,8	552,7	Obligatory encumbrances on gross financial result
W tym podatek dochodowy	244,8	479,9	816,8	552,7	Of which income tax
Wynik finansowy netto	1989,9	2917,6	4800,0	3633,6	Net financial result
Zysk netto	2295,6	3366,3	5377,1	4531,4	Net profit
Strata netto	305,7	448,7	577,0	897,8	Net loss

a W 2015 skorygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych (2,0 mln zł); od 2016 r. zdarzenia nadzwyczajne zaliczane są do pozostałych przychodów /kosztów operacyjnych.

a In 2015, corrected by extraordinary gains/losses (PLN 2.0 million); since 2016, extraordinary gains/losses have been classified as other operating revenue/costs.

WYKRES 1 (88). **PRZYCHODY OGÓŁEM PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI**
CHART 1 (88). **TOTAL REVENUE IN ENTERPRISES BY OWNERSHIP SECTORS**

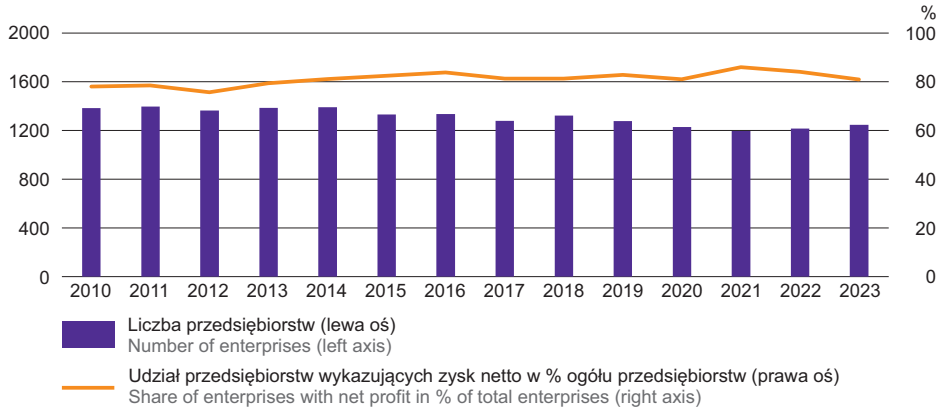
TABL. 2 (129). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG SEKCJI**
REVENUE, COSTS AND FINANCIAL RESULT OF ENTERPRISES BY SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Przychody ogółem Total revenue	Koszty ogółem Total costs	Wynik finansowy brutto ^a Gross finan- cial result ^a	Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto Obligatory encumbran- ces on gross financial result	Wynik finansowy netto Net financial result
OGÓŁEM	2015	46307,8	44075,1	2234,7	244,8	1989,9
TOTAL	2020	59947,2	56549,6	3397,6	479,9	2917,6
	2022	90138,8	84521,9	5616,9	816,8	4800,0
	2023	90341,6	86155,4	4186,3	552,7	3633,6
w tym: of which:						
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing		2082,2	1965,3	116,9	12,8	104,1
Przemysł Industry		52167,1	49411,6	2755,5	322,4	2433,1
w tym: of which:						
przetwórstwo przemysłowe manufacturing		49248,8	46680,3	2568,5	279,8	2288,7
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities		1210,1	1159,7	50,3	13,6	36,8
Budownictwo Construction		2328,6	2013,3	315,3	50,1	265,2
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		19350,7	19008,9	341,7	100,5	241,3
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		5974,9	5803,6	171,3	34,5	136,8
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ		1261,6	1240,3	21,3	2,3	18,9
Informacja i komunikacja Information and communication		456,0	401,3	54,7	-2,3	57,0
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities		2114,8	2113,8	1,0	0,5	0,5
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities		844,0	813,3	30,7	5,4	25,3
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities		799,6	505,5	294,1	1,1	292,9
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities		865,5	816,0	49,5	9,2	40,3
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities		2029,1	1987,7	41,4	15,6	25,8
Pozostała działalność usługowa Other service activities		38,8	35,1	3,7	0,7	3,0

a W 2015 skorygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych (2,0 mln zł); od 2016 r. zdarzenia nadzwyczajne zaliczane są do pozostałych przychodów /kosztów operacyjnych.

a In 2015, corrected by extraordinary gains/losses (PLN 2.0 million); since 2016, extraordinary gains/losses have been classified as other operating revenue/costs.

WYKRES 2 (89). UDZIAŁ LICZBY PRZEDSIĘBIORSTW WYKAZUJĄCYCH ZYSK NETTO W OGÓLNEJ LICZBIE PRZEDSIĘBIORSTW
 CHART 2 (89). PERCENTAGE OF ENTERPRISES SHOWING NET PROFIT IN THE TOTAL NUMBER OF ENTERPRISES

TABL. 3 (130). RELACJE EKONOMICZNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH
 ECONOMIC RELATIONS IN ENTERPRISES

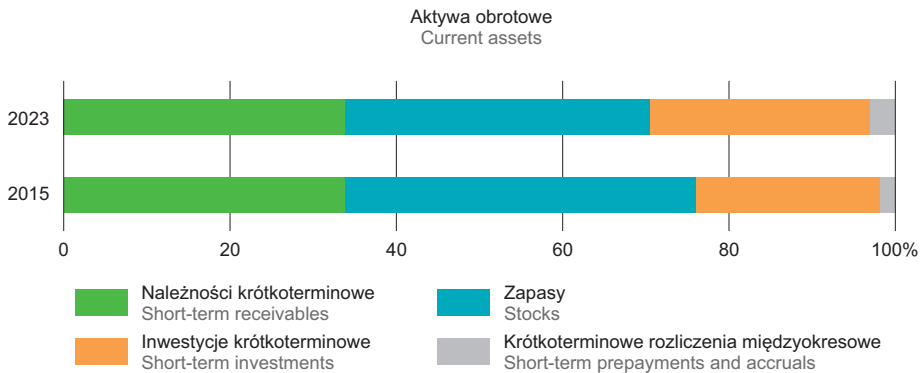
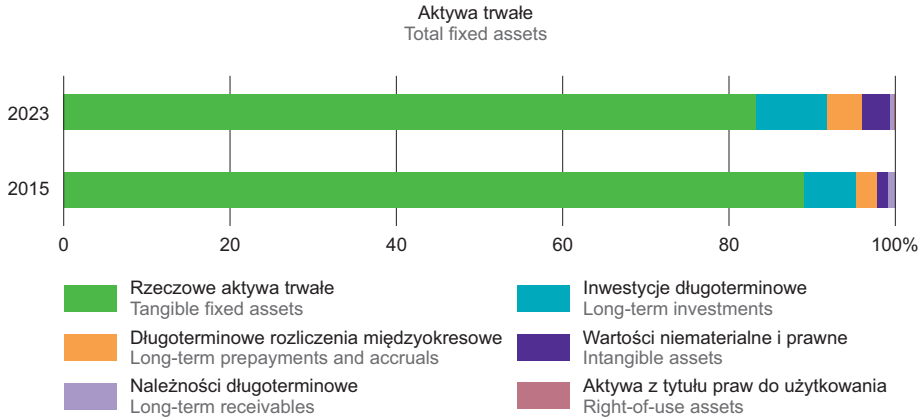
WYSZCZEGÓLNIENIE		Wskaźnik – w % – rentowności obrotu Turnover – in % – profitability rate		SPECIFICATION
		brutto gross	netto net	
OGÓLEM	2015	4,8	4,3	TOTAL
	2020	5,7	4,9	
	2022	6,2	5,3	
	2023	4,6	4,0	
w tym:				of which:
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		5,6	5,0	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł		5,3	4,7	Industry
w tym:				of which:
przetwórstwo przemysłowe		5,2	4,6	manufacturing
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		4,2	3,0	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo		13,5	11,4	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		1,8	1,2	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa		2,9	2,3	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		1,7	1,5	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja		12,0	12,5	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		0,0	0,0	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		3,6	3,0	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		36,8	36,6	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		5,7	4,7	Administrative and support service activities
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		2,0	1,3	Human health and social work activities
Pozostała działalność usługowa		9,5	7,7	Other service activities

TABL. 4 (131). AKTYWA OBROTOWE PRZEDSIĘBIORSTW
 Stan w dniu 31 grudnia
 CURRENT ASSETS OF ENTERPRISES
 As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	Zapasy Stocks	Należności krótkoterminowe Short-term receivables		Inwestycje krótkoterminowe Short-term investments	Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe Short-term prepayments and accruals
				razem total	w tym z tytułu dostaw i usług of which from deliveries and services		
OGÓŁEM	2015	13672,8	4634,7	5772,3	4418,0	3018,4	247,3
TOTAL	2020	21350,5	7158,5	8029,8	6561,5	5659,7	502,5
	2022	30208,2	12430,2	10610,7	8682,1	6314,0	853,3
	2023	31156,2	11406,4	10560,0	8173,5	8245,7	944,0
w tym: of which:							
Rollctwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing		777,4	171,3	236,5	176,7	352,4	17,2
Przemysł Industry		18568,2	6665,5	6741,6	5247,4	4504,1	657,0
w tym: of which:							
przetwórstwo przemysłowe manufacturing		17087,5	6627,5	6354,2	4974,9	3460,9	644,9
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities		376,6	18,0	171,0	129,8	178,2	9,4
Budownictwo Construction		2290,2	1319,0	420,1	352,5	467,8	83,3
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		5531,5	2982,8	1384,7	1106,7	1108,3	55,8
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		1547,8	48,0	1082,2	755,5	357,6	60,0
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ		60,6	7,3	14,3	10,7	37,8	1,2
Informacja i komunikacja Information and communication		168,5	11,6	79,4	66,1	69,1	8,4
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities		135,2	12,9	60,0	39,0	60,9	1,5
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities		381,5	16,1	66,0	50,4	262,6	36,8
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities		1044,0	104,9	144,0	86,5	789,3	5,9
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities		307,7	26,9	140,5	120,2	129,7	10,6
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities		319,3	37,5	182,3	158,1	93,4	6,0
Pozostała działalność usługowa Other service activities		15,0	0,9	3,8	3,3	10,1	0,2

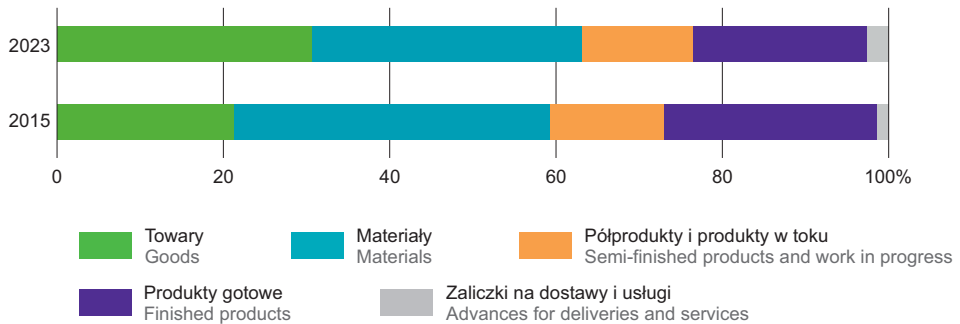
WYKRES 3 (90). **AKTYWA TRWAŁE I OBROTOWE**

Stan w dniu 31 grudnia
TOTAL FIXED AND CURRENT ASSETS
As of 31 December

WYKRES 4 (91). **ZAPASY**

Stan w dniu 31 grudnia
STOCKS
As of 31 December

TABL. 5 (132). **KAPITAŁY (fundusze) WŁASNE PRZEDSIĘBIORSTW^a**
 Stan w dniu 31 grudnia
 SHARE EQUITY (funds) OF ENTERPRISES^a
 As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W tym Of which			
			kapitał (fundusz) podstawowy share capital (fund)	kapitał (fundusz) zapasowy supplemen- tary capital (fund)	niepodzielony (nierozliczo- ny) wynik finansowy z lat ubiegłych undistributed (unsettled) financial result from previous years	wynik finansowy netto roku obrotowego net financial result of the turnover year
			w mln zł	in million PLN		
OGÓŁEM	2015	16343,8	6327,5	5627,2	-269,0	2005,8
TOTAL	2020	23424,5	7412,6	7694,3	7,0	2929,6
	2022	28702,9	7514,5	9942,7	440,0	4794,5
	2023	29833,9	7979,1	11481,4	196,1	3648,8
w tym: of which:						
Rollctwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing		1062,2	740,6	153,5	13,1	104,1
Przemysł Industry		19269,8	4032,6	6975,5	223,9	2447,8
w tym: of which:						
przetwórstwo przemysłowe manufacturing		16916,4	2895,9	6394,1	256,6	2301,9
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities		1612,4	1092,9	470,0	-44,3	38,3
Budownictwo Construction		1316,6	77,1	835,3	66,9	265,6
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		3294,4	1094,1	1558,0	129,2	242,0
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		1623,0	349,4	871,0	93,9	136,8
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ		85,6	120,4	15,6	-69,4	18,9
Informacja i komunikacja Information and communication		118,6	36,3	26,4	-2,6	56,4
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities		76,1	25,1	41,9	-1,1	0,4
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities		1236,0	951,6	189,3	-3,4	25,3
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities		1039,0	150,5	507,2	-153,2	292,9
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities		195,5	48,0	110,6	-5,5	40,3
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities		344,2	179,6	177,7	-64,7	25,8
Pozostała działalność usługowa Other service activities		24,9	16,2	6,0	0,4	3,0

a Patrz uwagi ogólne działu „Finanse przedsiębiorstw”, ust. 9 na str. 198.

a See general notes to the chapter "Finances of enterprises", item 9 on page 198.

TABL. 6 (133). ZOBOWIĄZANIA PRZEDSIĘBIORSTW
 Stan w dniu 31 grudnia
LIABILITIES OF ENTERPRISES
 As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	Długoterminowe Long-term		Krótkoterminowe Short-term		
			razem total	w tym kredyty i pożyczki of which credits and loans	razem total	w tym of which	
						kredyty i pożyczki credits and loans	z tytułu dostaw i usług from deli- veries and services
w mln zł in million PLN							
OGÓŁEM	2015	12142,9	3640,9	2698,2	8502,0	2001,9	4389,9
TOTAL	2020	18775,8	5919,7	4147,7	12856,1	2884,9	6273,6
	2022	24597,7	5395,8	3495,5	19201,9	3910,7	9480,9
	2023	26033,7	5906,3	4071,2	20127,4	3836,1	9111,5
w tym: of which:							
Rollctwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing		441,6	46,1	23,7	395,5	38,6	178,7
Przemysł Industry		14837,9	3709,5	2860,3	11128,3	1877,7	5823,9
w tym: of which:							
przetwórstwo przemysłowe manufacturing		13345,7	3065,1	2608,8	10280,7	1838,3	5440,8
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities		520,1	280,5	249,5	239,6	38,1	87,6
Budownictwo Construction		1178,4	75,2	70,1	1103,2	170,2	266,8
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		4947,2	554,5	384,2	4392,7	904,8	1828,3
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		2100,5	1008,4	370,5	1092,0	161,2	529,2
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ		86,0	30,4	29,3	55,6	13,5	14,2
Informacja i komunikacja Information and communication		114,5	10,2	7,4	104,3	12,6	23,9
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities		118,6	65,4	5,0	53,2	1,6	43,4
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities		524,1	274,8	196,9	249,3	26,0	111,9
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities		1118,2	61,7	61,0	1056,5	589,4	55,2
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities		191,3	17,5	14,1	173,8	8,6	81,8
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities		359,2	47,1	43,1	312,1	29,8	149,2
Pozostała działalność usługowa Other service activities		7,4	2,7	2,7	4,7	0,8	2,4

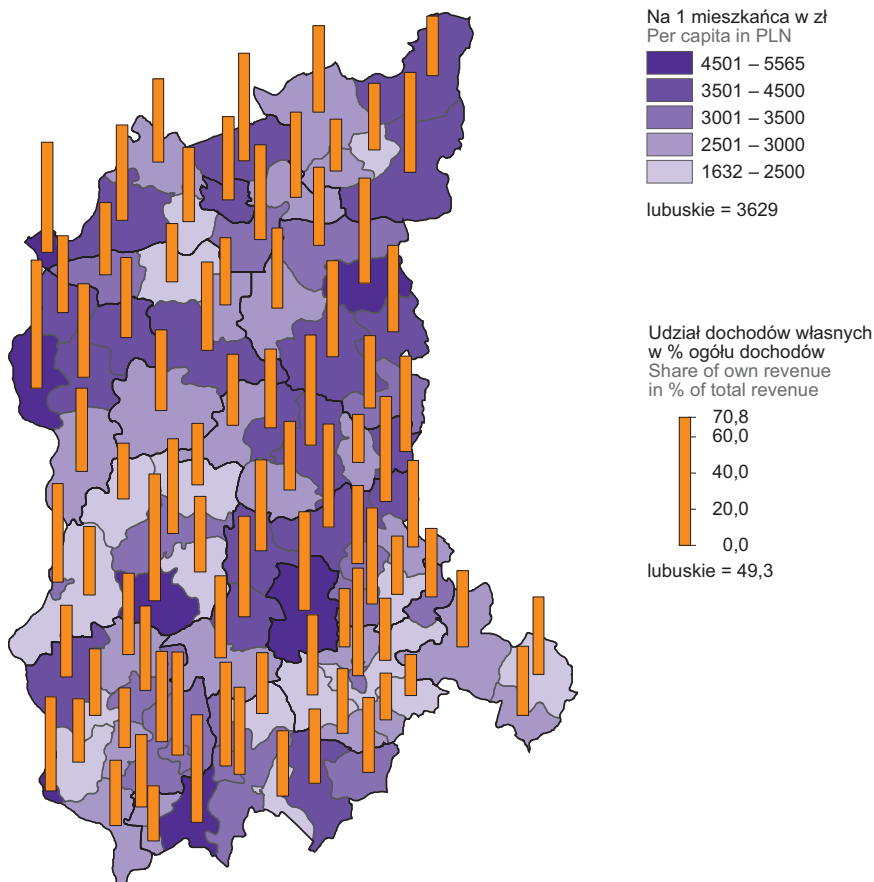
Dział XVIII. Finanse publiczne
Chapter XVIII. Public finance

TABL. 1 (134). DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
REVENUE OF LOCAL GOVERNMENT UNITS BUDGETS

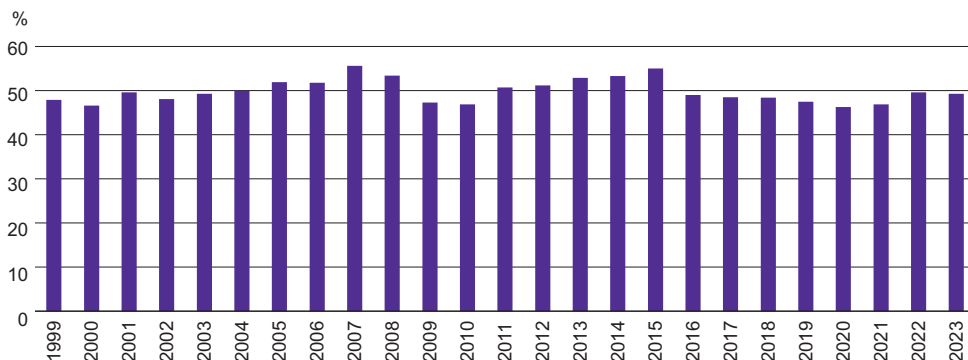
WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem	Gminy ^a	Miasta na	Powiaty	Wojewódz-
		Total	Gminas ^a	prawach powiatu	Powiat	two
				Cities with	Powiat	Voivodship
				powiat status		
		w tys. zł in thousand PLN				
OGÓŁEM	2015	4940566,8	2604201,8	1151714,8	695226,4	489423,8
TOTAL	2020	7739482,6	4217052,6	1934883,0	971430,2	616116,9
	2022	8887793,0	4951349,3	2143506,5	1108361,8	684575,5
	2023	9401062,8	4885489,5	2305550,5	1255657,0	954365,8
Dochody własne		4295360,3	2372338,6	1174559,0	406420,8	342041,9
Own revenue						
w tym:						
of which:						
Udziały w podatku dochodowym						
Share in income tax		1484095,6	617028,2	444052,4	161277,6	261737,4
od osób prawnych						
corporate income tax		349667,1	58746,2	53047,5	12257,0	225616,3
od osób fizycznych						
personal income tax		1134428,6	558281,9	391005,0	149020,6	36121,1
Podatek od nieruchomości						
Tax on real estate		968745,9	723275,8	245470,1	-	-
Podatek rolny						
Agricultural tax		55204,2	54709,5	494,7	-	-
Podatek od środków transportowych						
Tax on means of transport		40025,3	22925,6	17099,7	-	-
Podatek od czynności cywilnoprawnych						
Tax on civil law transactions		68244,3	42853,2	25391,1	-	-
Opiata skarbowa						
Stamp duty		16906,6	6708,4	10198,2	-	-
Dochody z majątku						
Revenue from property		249901,4	168378,3	58171,1	12735,3	10616,7
w tym dochody z najmu i dzierżawy oraz innych umów o podobnym charakterze						
of which income from renting and tenancy as well as agreements of a similar type		97503,0	65132,7	18987,3	6636,9	6746,0
Wpływy z usług						
Services revenue		259712,8	86909,3	62893,3	108599,4	1310,7
Dotacje		2479683,2	1330154,0	455542,5	355479,0	338507,6
Grants						
Dotacje celowe						
Targeted grants		1868661,4	1163725,0	292455,6	344259,3	68221,5
z budżetu państwa						
from the state budget		1069436,8	642573,4	205086,9	165660,4	56116,1
na zadania:						
for tasks:						
z zakresu administracji rządowej						
for government administration tasks		843625,7	499909,1	168242,9	122320,2	53153,4
własne						
for own tasks		217238,8	140544,6	34903,5	40733,8	1057,0
realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej						
realised on the basis of agreements with government administration bodies		8572,3	2119,7	1940,5	2606,4	1905,6
na zadania realizowane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego						
for tasks realised on the basis of agreements between local government units		34953,4	10118,1	6331,4	18492,9	10,9
otrzymane z państwowych funduszy celowych						
received from state appropriated funds		32312,6	26310,1	1536,9	4445,9	19,8
z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań						
for financial assistance between local government units for additional financing of own tasks		58403,6	14734,5	4566,6	33615,2	5487,3
Dotacje z paragrafów 200 i 620 oraz 205 i 625 ^b						
Grants from paragraphs 200 and 620; 205 and 625 ^b		611021,8	166429,0	163086,9	11219,7	270286,1
Subwencja ogólna z budżetu państwa		2626019,3	1182996,9	675448,9	493757,2	273816,2
General subvention from the state budget						
W tym część oświatowa						
Of which educational part		1548661,3	704477,1	491161,6	331837,6	21185,0

a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu. b Klasyfikacji dochodów i wydatków budżetowych.
a Excluding revenue of gminas which are also cities with powiat status. b Of the classification of budget revenue and expenditure.

MAPA 1 (36). DOCHODY WŁASNE BUDŻETÓW GMIN^a W 2023 R.
 MAP 1 (36). OWN REVENUE OF GMINAS' BUDGETS^a IN 2023

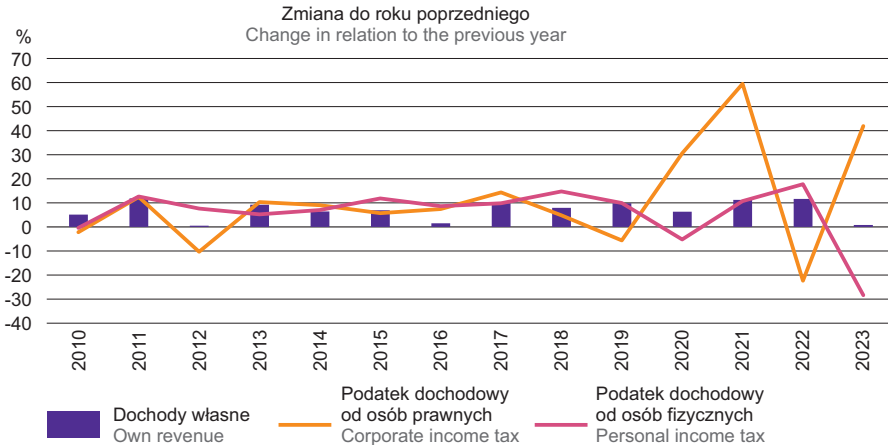

Udział dochodów własnych w dochodach ogółem
 Share of own revenue in total revenue

^a Łącznie z dochodami gmin mających również status miasta na prawach powiatu.
 a Including revenue of gminas which are also cities with powiat status.

WYKRES 1 (92). **WYBRANE RODZAJE DOCHODÓW WŁASNYCH JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO**
 CHART 1 (92). **SELECTED TYPES OF OWN REVENUE OF LOCAL GOVERNMENT UNITS**

TABL. 2 (135). **WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG RODZAJÓW**
 EXPENDITURE OF LOCAL GOVERNMENT UNITS BUDGETS BY TYPE

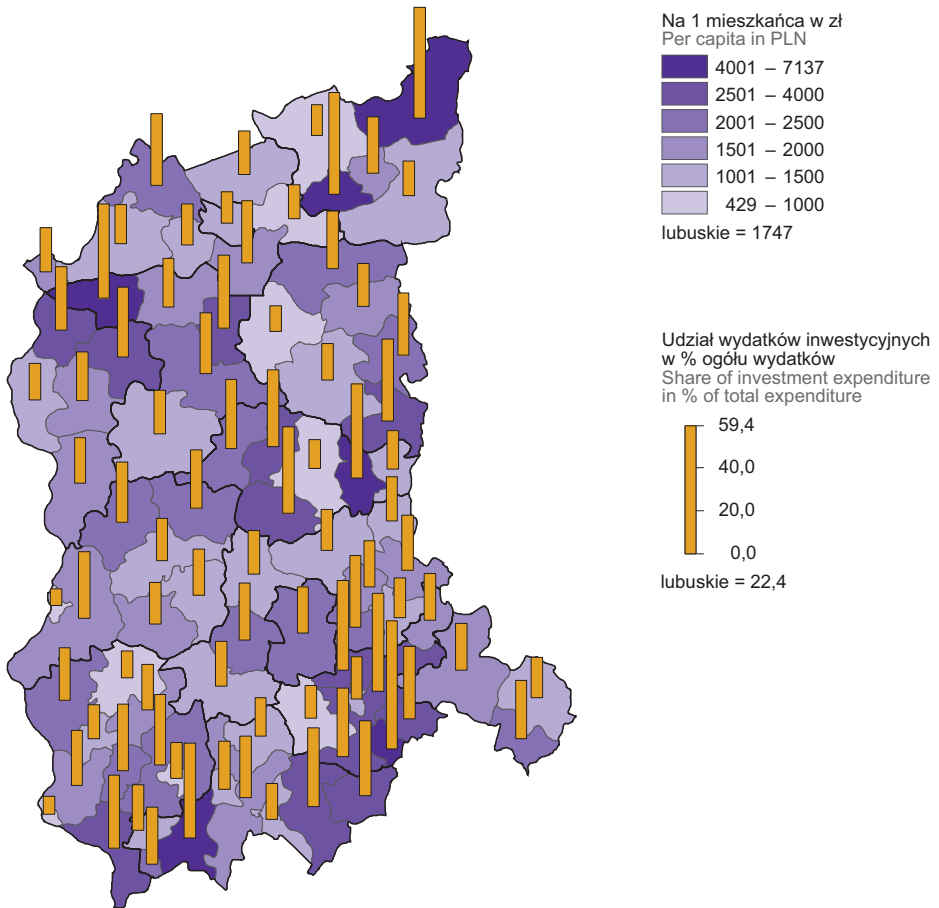
WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem	Gminy ^a	Miasta na prawach powiatu	Powiaty	Województwo
		Total	Gminas ^a	Cities with powiat status	Powiat	Voivodship
		w tys. zł in thousand PLN				
OGÓŁEM	2015	4854800,3	2530491,0	1113952,5	718955,3	491401,4
TOTAL	2020	7519918,9	4060149,6	1939835,5	897222,9	622710,9
	2022	9019682,8	4966720,7	2252785,6	1114022,0	686154,5
	2023	10043806,9	5122421,0	2503060,9	1312167,7	1106157,3
Wydatki bieżące		7413528,5	3816807,0	1971289,7	1037008,9	588422,9
Current expenditure						
w tym:						
of which:						
Dotacje		803880,6	276976,8	244849,0	47998,0	234056,8
Grants						
w tym dla samorządowych zakładów budżetowych		50338,1	15194,3	28123,3	-	7020,5
of which for local government budgetary establishments						
Świadczenia na rzecz osób fizycznych		749004,7	539358,8	162390,7	38899,2	8356,0
Benefits for natural persons						
Wydatki bieżące jednostek budżetowych		5722175,1	2932686,4	1523895,1	932934,8	332658,9
Current expenditure of budgetary units						
w tym:						
of which:						
wynagrodzenia		2959630,7	1413369,3	781691,1	615574,4	148995,9
wages and salaries						
pochodne od wynagrodzeń ^b		560576,5	289180,6	142752,4	100864,2	27779,3
wages and salaries related expenditure ^b						
zakup materiałów i usług		1898546,8	1044185,1	535198,7	183689,4	135473,6
purchase of materials and services						
Obsługa długu publicznego		138468,0	67785,0	40154,9	17176,9	13351,2
Public debt servicing						
Wydatki majątkowe		2630278,4	1305614,0	531771,2	275158,8	517734,4
Property expenditure						
W tym inwestycyjne ^c		2459650,5	1244284,6	463821,2	274758,8	476785,9
Of which investment expenditure ^c						

a Bez wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu. b Obejmują składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy oraz składkę na Fundusz Emerytur Pomostowych. c Łącznie z dotacjami na finansowanie zadań inwestycyjnych samorządowych zakładów budżetowych.

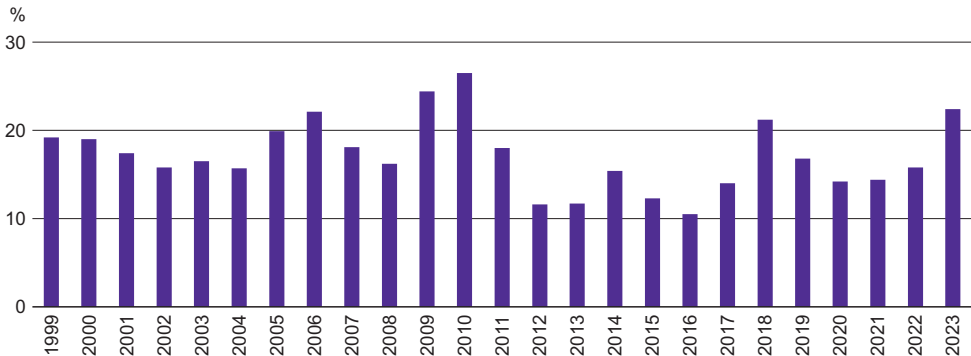
a Excluding expenditure of gminas which are also cities with powiat status. b Include contributions to compulsory social security and the Labour Fund as well as the contribution to the Bridging Pension Fund. c Including grants for financing investment tasks of local government budgetary establishments.

MAPA 2 (37).
MAP 2 (37).

WYDATKI INWESTYCYJNE BUDŻETÓW GMIN^a W 2023 R.
INVESTMENT EXPENDITURE OF GMINAS^a BUDGETS IN 2023

Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem
Share of investment expenditure in total expenditure

^a Łącznie z wydatkami gmin mających również status miasta na prawach powiatu.
^a Including expenditure of gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 3 (136).

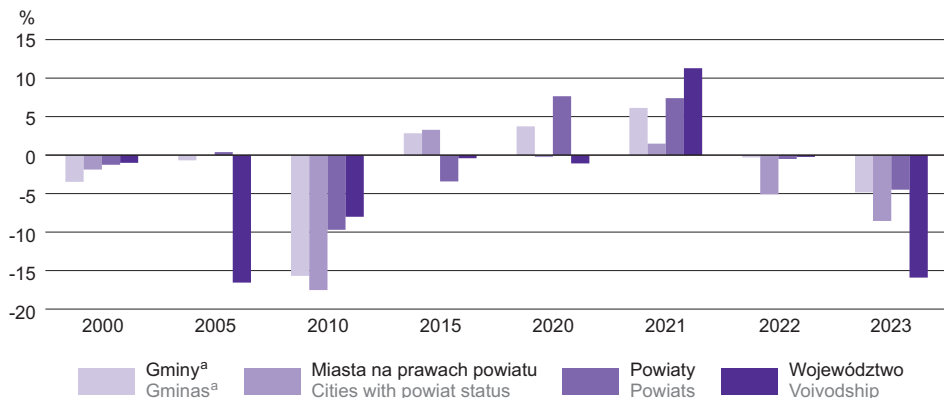
WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG DZIAŁÓW W 2023 R.

EXPENDITURE OF BUDGETS OF LOCAL GOVERNMENT UNITS BY DIVISION IN 2023

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Wojewódz- two Voivodship
	w odsetkach in percent				
OGÓŁEM TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
w tym: of which:					
Rolnictwo i łowiectwo Agriculture and hunting	1,7	2,9	0,0	0,1	1,3
Transport i łączność Transport and communication	15,9	10,4	16,0	16,1	41,2
Gospodarka mieszkaniowa Dwelling economy	2,2	2,9	2,1	1,1	0,3
Administracja publiczna Public administration	10,3	10,2	6,8	10,9	18,0
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa Public safety and fire protection	2,1	1,5	2,0	6,6	0,1
Różne rozliczenia Various settlements	0,1	0,0	0,2	0,0	-
Oświata i wychowanie Education	28,6	31,3	34,9	28,3	2,4
Ochrona zdrowia Health care	2,1	0,6	0,9	3,2	10,5
Pomoc społeczna Social assistance	6,4	6,2	6,4	12,1	0,5
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej Other tasks in the sphere of social policy	1,8	1,0	1,6	5,1	2,3
Edukacyjna opieka wychowawcza Educational care	1,8	0,2	3,3	6,2	1,1
Rodzina Family	7,4	9,5	6,7	6,5	0,2
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska Municipal economy and environmental protection	8,0	12,0	7,4	0,1	0,3
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego Culture and national heritage	3,5	4,3	2,3	0,1	6,5
Kultura fizyczna Physical education	3,9	3,6	7,1	0,2	2,2

a Bez wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.
a Excluding expenditure of gminas which are also cities with powiat status.

WYKRES 2 (93). **RELACJA WYNIKÓW BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO DO DOCHODÓW OGÓŁEM**
CHART 2 (93). **RELATION OF RESULTS OF LOCAL GOVERNMENT UNITS BUDGETS TO TOTAL REVENUE**

a Bez gmin mających również status miasta na prawach powiatu.
a Excluding gminas which are also cities with powiat status.

Dział XIX. Inwestycje. Środki trwałe Chapter XIX. Investments. Fixed assets

Inwestycje Investments

TABL. 1 (137). **NAKLADY INWESTYCYJNE^a (ceny bieżące)**
INVESTMENT OUTLAYS^a (current prices)

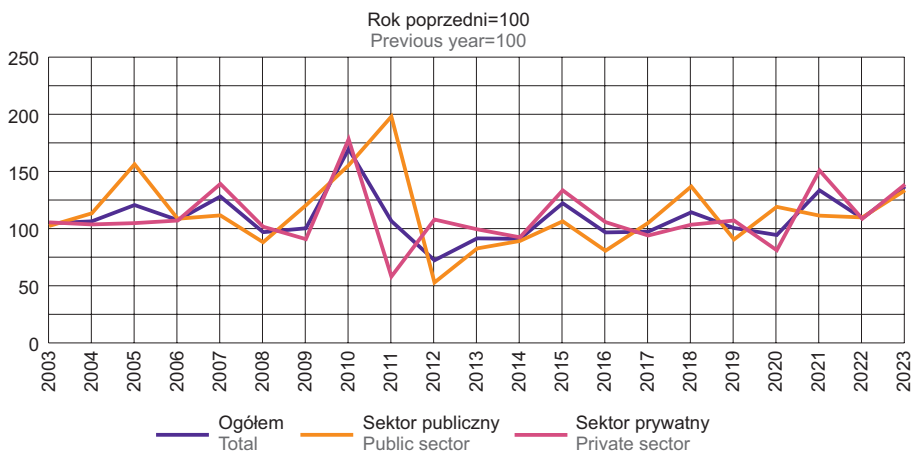
WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w mln zł		in million PLN		
O G Ó Ł E M	5874,3	5970,3	8676,7	11857,1	TOTAL
sektor publiczny	2130,1	2645,7	3229,5	4311,2	public sector
sektor prywatny	3744,2	3324,7	5447,2	7545,9	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	200,4	147,2	219,9	244,1	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	2868,2	2402,7	3142,0	4135,2	Industry
w tym:					of which:
przetwórstwo przemysłowe	1792,7	1435,2	2080,4	2788,2	manufacturing
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	426,6	338,2	346,4	496,7	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	89,3	103,0	204,0	220,4	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	290,1	360,1	502,6	638,8	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa ^b	906,5	1048,8	1928,8	3433,5	Transportation and storage ^b
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	30,0	23,4	90,7	58,3	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	44,0	54,8	93,6	89,3	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	43,8	16,8	22,3	18,9	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	645,0	796,2	1185,4	1298,5	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	63,2	29,6	41,1	63,5	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	41,7	87,6	67,1	21,2	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	175,8	249,8	417,1	531,8	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	133,6	163,2	245,1	233,4	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	179,5	243,4	297,0	447,6	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	122,8	240,0	211,3	395,0	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	40,4	3,8	8,6	27,6	Other service activities

a Według lokalizacji inwestycji. b Łącznie z nakładami inwestycyjnymi na drogi publiczne, ulice i place.

a According to investment location. b Including investment outlays on public roads, streets and squares.

WYKRES 1 (94). **DYNAMIKA NAKŁADÓW INWESTYCYJNYCH^a WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI (ceny bieżące)**

CHART 1 (94). **INDICES OF INVESTMENT OUTLAYS^a BY OWNERSHIP SECTORS (current prices)**

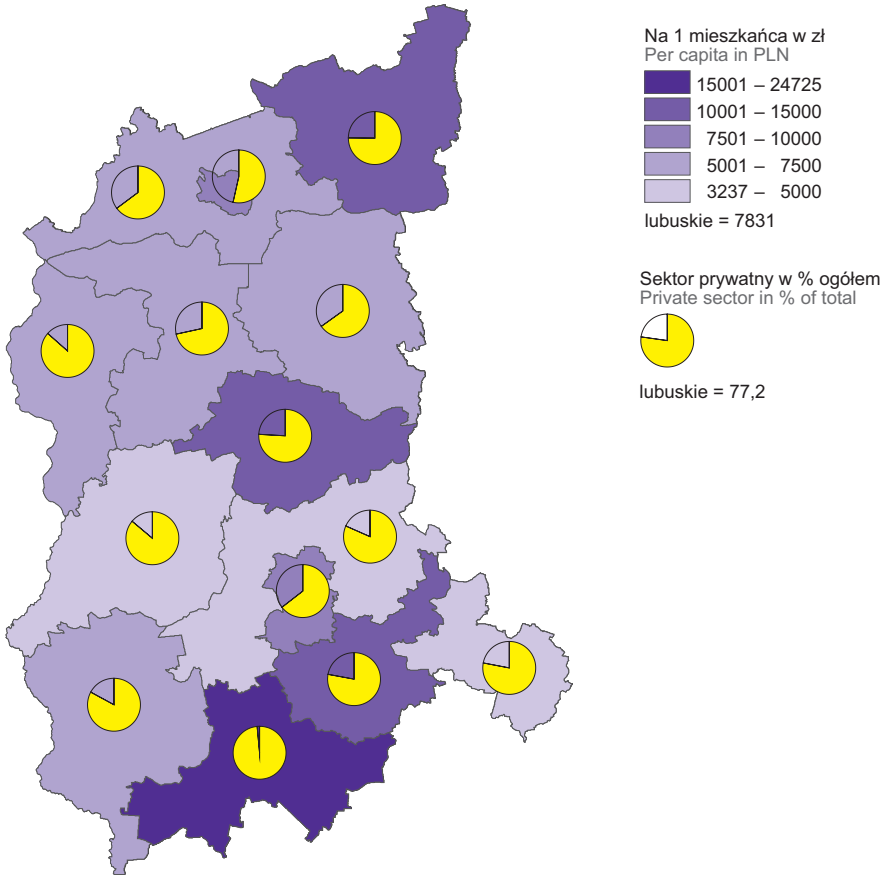

a Według lokalizacji inwestycji.

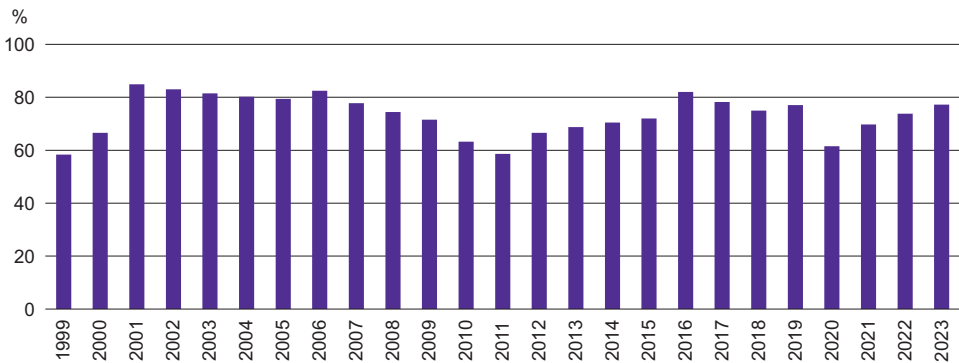
a By investment location.

MAPA 1 (38).
MAP 1 (38).

NAKLĄDY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a W 2023 R. (ceny bieżące)
INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a IN 2023 (current prices)

Udział sektora prywatnego w nakładach inwestycyjnych ogółem
Share of the private sector in total investment outlays

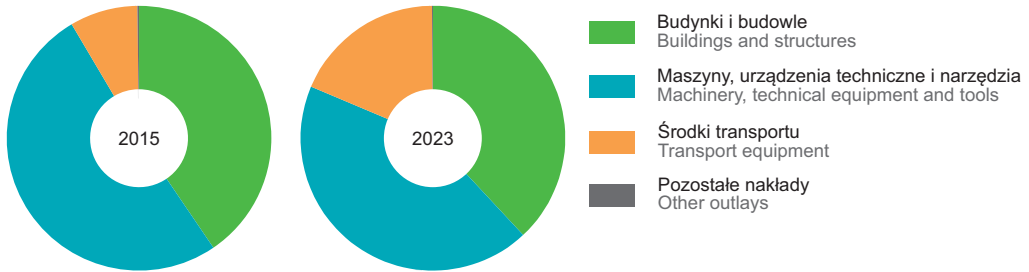
^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według lokalizacji inwestycji.
^a Data concern economic entities with more than 9 employed persons; by investment location.

TABL. 2 (138). **NAKLADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a WEDŁUG GRUP (ceny bieżące)**
INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a BY GROUPS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W tym Of which		
			budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment
OGÓŁEM	2015	2736,3	1108,0	1396,6	227,5
TOTAL	2020	2534,2	937,8	1315,4	275,2
	2021	3320,0	1181,1	1569,3	561,9
	2023	4360,9	1658,6	1888,6	808,3
w tym: of which:					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing		163,9	102,8	37,6	22,3
Przemysł Industry		2409,4	743,4	1500,6	163,5
w tym: of which:					
przetwórstwo przemysłowe manufacturing		2070,6	541,9	1396,4	132,0
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities		296,7	184,2	82,6	28,4
Budownictwo Construction		182,0	162,2	9,7	10,1
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		382,5	191,2	103,1	87,8
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		671,6	124,0	48,7	496,9
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ		8,5	2,0	3,9	2,7
Informacja i komunikacja Information and communication		11,1	0,3	8,9	2,0
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities		9,9	1,3	7,8	0,8
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities		59,8	45,1	9,2	5,4
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities		20,7	3,4	9,2	8,1
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities		9,3	1,2	5,3	2,7
Edukacja Education		1,7	–	0,9	0,8
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities		321,9	196,3	121,5	4,1
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation		107,4	84,9	22,0	0,5
Pozostała działalność usługowa Other service activities		1,3	0,4	0,3	0,6

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według siedziby inwestora.
a Data concern economic entities with more than 9 employed persons; by investor's seat.

WYKRES 2 (95). **NAKLĄDY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a WEDŁUG RODZAJÓW (ceny bieżące)**
 CHART 2 (95). **INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a BY TYPE (current prices)**

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według siedziby inwestora.
^a Data concern economic entities with more than 9 employed persons; by investor's seat.

Środki trwałe Fixed assets

TABL. 3 (139). **WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH^a (bieżące ceny ewidencyjne)**
 Stan w dniu 31 grudnia
GROSS VALUE OF FIXED ASSETS^a (current book-keeping prices)
 As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN				
OGÓŁEM	97568,0	122714,3	126297,3	144116,2	TOTAL
sektor publiczny	53527,7	64571,6	51910,0	59678,3	public sector
sektor prywatny	44040,3	58142,7	74387,2	84437,9	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	3826,5	4153,8	4342,7	4666,8	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	36975,4	50418,4	46557,7	58235,8	Industry
w tym:					of which:
przetwórstwo przemysłowe	16510,9	23735,6	27400,3	29226,5	manufacturing
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	4288,2	5287,1	5805,9	6473,2	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	1187,5	1608,0	1802,1	1852,0	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	3881,6	4980,2	5203,0	5737,5	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa ^b	24795,8	28883,4	31837,1	34151,3	Transportation and storage ^b
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	552,4	697,2	819,6	890,1	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	1219,1	1681,9	1902,0	1603,6	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	475,7	479,6	484,2	496,5	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	13594,3	16464,6	18354,8	19679,6	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	585,2	685,3	776,7	824,4	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	316,3	523,6	618,6	771,7	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	4075,7	4109,3	4388,3	4847,6	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	2294,1	2892,6	3281,1	3523,3	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	1943,6	2514,5	3150,4	3633,2	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	1660,9	2377,1	2520,0	2933,1	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	184,0	244,9	259,1	269,7	Other service activities

^a Podziału środków trwałych według sekcji PKD 2007 dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności. ^b Łącznie z wartościami dróg publicznych, ulic i placów.

^a The division of fixed assets by NACE Rev. 2 sections was made according to the seat of local kind-of-activity unit. ^b Including value of public roads, streets and squares.

Dział XX. Rachunki regionalne Chapter XX. Regional accounts

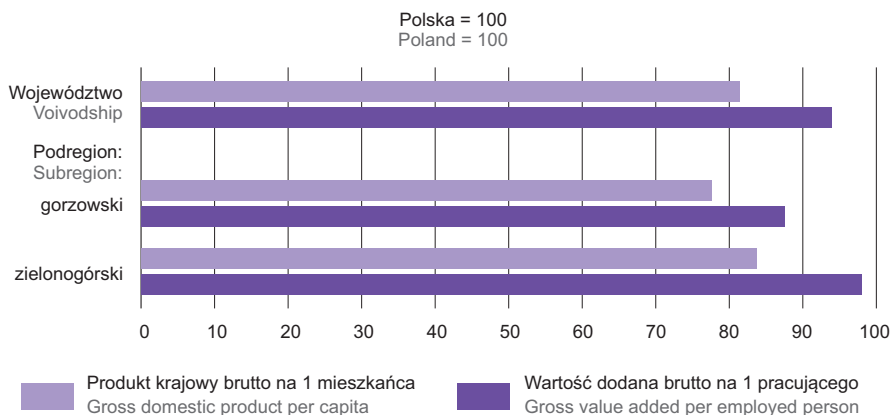
TABL. 1 (140). **PRODUKT KRAJOWY BRUTTO (ceny bieżące)**
GROSS DOMESTIC PRODUCT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2020	2021	2022	2020	2021	2022
	w mln zł	in million PLN		w odsetkach	in percent	
OGÓŁEM TOTAL	50702	56948	66083	.	.	.
W tym wartość dodana brutto Of which gross value added	44735	49650	58952	100,0	100,0	100,0
w tym sektor: of which sector:						
przedsiębiorstw niefinansowych non-financial enterprises	23038	26630	32551	51,5	53,6	55,2
instytucji rządowych i samorządowych general government	7664	8261	9188	17,1	16,6	15,6
gospodarstw domowych households	12859	13569	15437	28,7	27,3	26,2
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	1374	1578	1913	3,1	3,2	3,2
Przemysł Industry	14505	16303	20395	32,4	32,8	34,6
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing	11680	13146	15341	26,1	26,5	26,0
Budownictwo Construction	3235	3141	3464	7,2	6,3	5,9
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^a ; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia ^a ; informacja i komunikacja Trade; repair of motor vehicles ^a ; transportation and storage; accommodation and catering ^a ; information and communication	11161	12755	15157	24,9	25,7	25,7
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości ^a Financial and insurance activities; real estate activities	3787	3995	4913	8,5	8,0	8,3
Pozostałe usługi Other services	10673	11877	13110	23,9	23,9	22,2
NA 1 MIESZKAŃCA^a PER CAPITA^a	52322	59202	66799	.	.	.

a W złotych.
a In PLN.

WYKRES 1 (96). **PRODUKT KRAJOWY BRUTTO NA 1 MIESZKAŃCA I WARTOŚĆ DODANA BRUTTO NA 1 PRACUJĄCEGO W PODREGIONACH WOJEWÓDZTWA W 2022 R. (ceny bieżące)**

CHART 1 (96). **GROSS DOMESTIC PRODUCT PER CAPITA AND GROSS VALUE ADDED PER EMPLOYED PERSON IN SUBREGIONS OF THE VOIVODSHIP IN 2022 (current prices)**

TABL. 2 (141). **WARTOŚĆ DODANA BRUTTO NA 1 PRACUJĄCEGO (ceny bieżące)**
GROSS VALUE ADDED PER EMPLOYED PERSONS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020	2021	2022	SPECIFICATION
	w zł in PLN			
O G Ó Ł E M^a	133721	147181	173366	T O T A L^a
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ^a	58785	67978	83172	Agriculture, forestry and fishing ^a
Przemysł	165437	187792	236018	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	147270	167734	196918	of which manufacturing
Budownictwo	134264	126005	134848	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^a ; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia ^a ; informacja i komunikacja	121371	137329	161892	Trade; repair of motor vehicles ^a ; transportation and storage; accommodation and catering ^a ; information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości ^a	408385	436904	537888	Financial and insurance activities; real estate activities
Pozostałe usługi	108726	118349	128301	Other services

a Patrz uwagi ogólne do działu „Rynek pracy”, ust. 4 na str. 183.

a See general notes to the chapter „Labour market”, item 4 on page 183.

TABL. 3 (142). **PODSTAWOWE ELEMENTY RACHUNKU PRODUKCJI I RACHUNKU TWORZENIA DOCHODÓW (ceny bieżące)**
BASIC ELEMENTS OF PRODUCTION ACCOUNT AND GENERATION OF INCOME ACCOUNT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020	2021	2022	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN			
Produkcja globalna	102334	121261	150712	Gross output
Zużycie pośrednie	57600	71611	91760	Intermediate consumption
Wartość dodana brutto	44735	49650	58952	Gross value added
w tym koszty związane z zatrudnieniem	20282	21963	24982	of which compensation of employees
Nadwyżka operacyjna brutto	25677	27508	33106	Gross operating surplus

TABL. 4 (143). **NOMINALNE DOCHODY W SEKTORZE GOSPODARSTW DOMOWYCH**
NOMINAL INCOME IN THE HOUSEHOLD SECTOR

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020	2021	2022	SPECIFICATION
Dochody pierwotne brutto:				Gross primary income:
w milionach złotych	35746	37669	43064	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	36889	39160	43531	per capita in PLN
Dochody do dyspozycji brutto:				Gross disposable income:
w milionach złotych	34804	35963	41017	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	35917	37386	41462	per capita in PLN

Dział XXI. Podmioty gospodarki narodowej Chapter XXI. Entities of the national economy

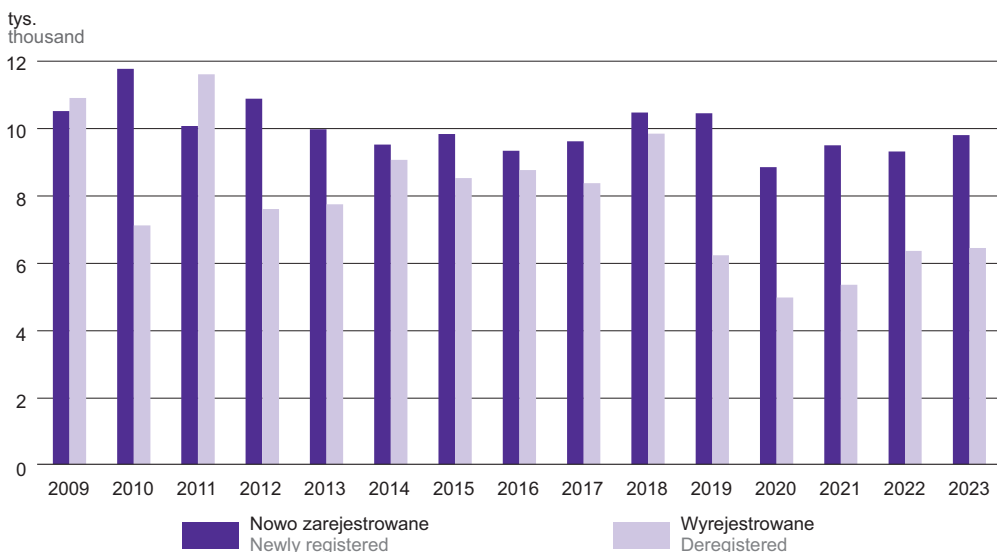
TABL. 1 (144). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON**
Stan w dniu 31 grudnia
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M^b	111272	120839	127458	130717	T O T A L^b
sektor publiczny	4731	4549	4610	4608	public sector
sektor prywatny	105731	114798	120896	124017	private sector
w tym:					of which:
Spółki	16409	16380	17642	18103	Companies and partnerships
w tym:					of which:
handlowe	10290	10221	11496	11969	commercial
cywilne	6080	6113	6100	6088	civil law
Spółdzielnie	486	347	334	314	Cooperatives
Fundacje	378	565	676	730	Foundations
Stowarzyszenia i organizacje społeczne	3302	3522	3649	3943	Associations and social organisations
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	77599	86251	90868	93129	Natural persons conducting economic activity

a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. b W podziale na sektory własności – bez podmiotów, dla których informacja o formie własności nie występuje w rejestrze REGON.

a Excluding persons tending private farms in agriculture. b In division by ownership sectors – excluding entities, for which information on ownership form does not exist in the REGON register.

WYKRES 1 (97). **PODMIOTY NOWO ZAREJESTROWANE I WYREJESTROWANE Z REJESTRU REGON^a**
CHART 1 (97). **NEWLY REGISTERED AND DEREGISTERED ENTITIES FROM THE REGON REGISTER^a**

a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.
a Excluding persons tending private farms in agriculture.

MAPA 1 (39).

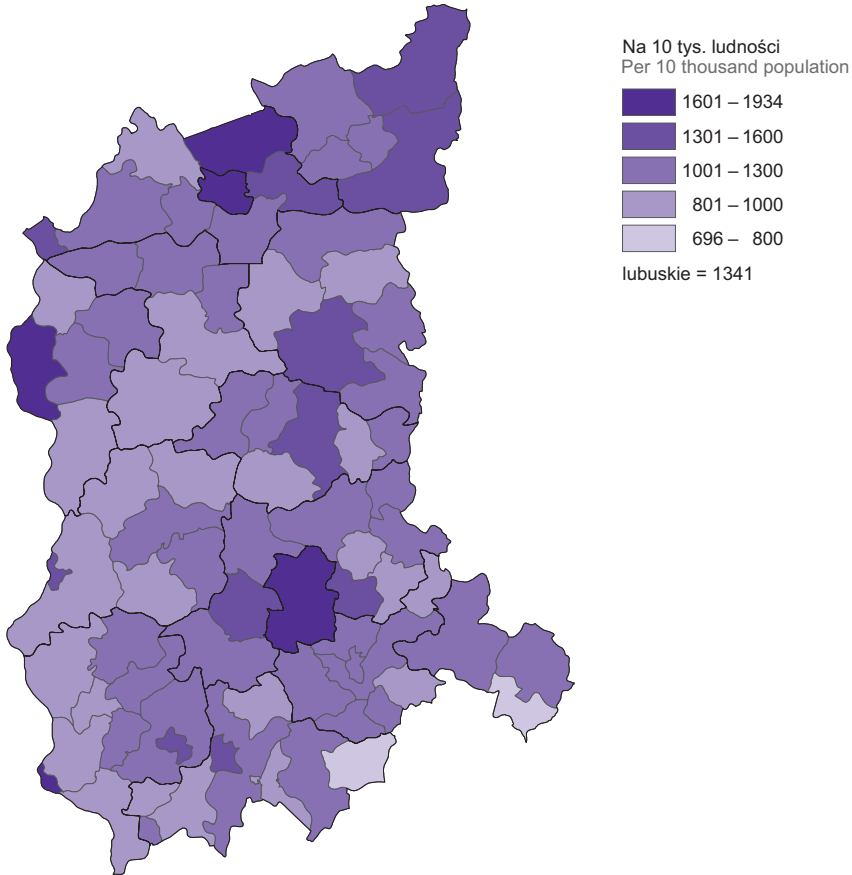
PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON W 2023 R.

Stan w dniu 31 grudnia

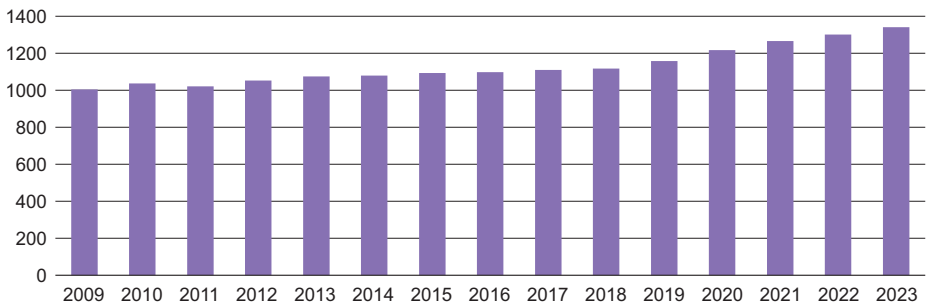
MAP 1 (39).

ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER IN 2023

As of 31 December

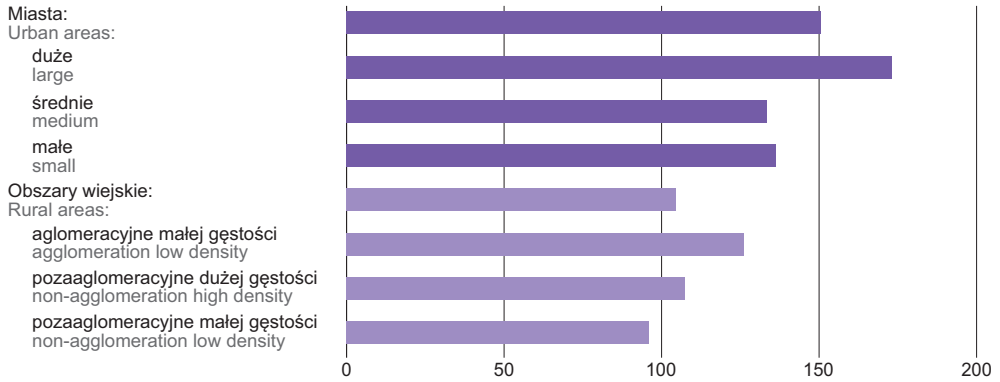
Podmioty gospodarki narodowej^a w rejestrze REGON na 10 tys. ludności
Entities of the national economy^a in the REGON register per 10 thousand population

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.
^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

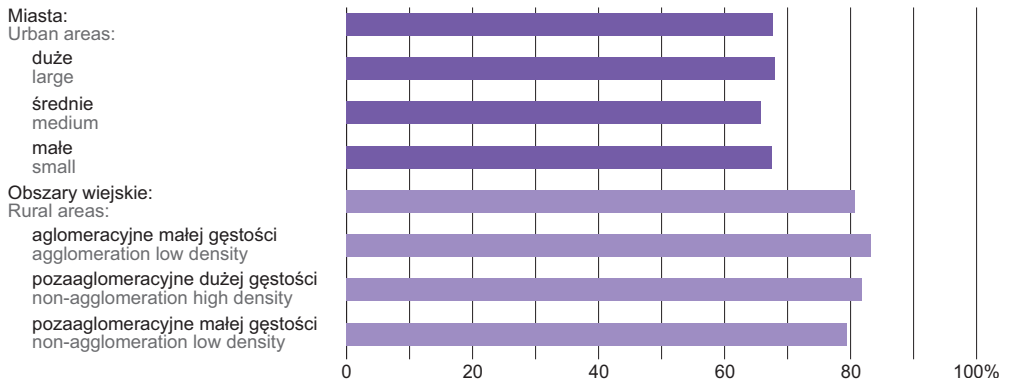
WYKRES 2 (98). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ W REJESTRZE REGON W MIASTACH ORAZ WEDŁUG DELIMITACJI OBSZARÓW WIEJSKICH W 2023 R. (na 1000 ludności)**

CHART 2 (98). ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY IN URBAN AREAS AND BY DELIMITATION OF RURAL AREAS IN 2023 (per 1000 population)

WYKRES 3 (99). **OSOBY FIZYCZNE PROWADZĄCE DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ W MIASTACH ORAZ WEDŁUG DELIMITACJI OBSZARÓW WIEJSKICH W 2023 R. (w % ogółem)**

CHART 3 (99). NATURAL PERSONS CONDUCTING ECONOMIC ACTIVIT IN URBAN AREAS AND BY DELIMITATION OF RURAL AREAS IN 2023 (in % of total)

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2023 R.

I. VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2023

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska	Województwo		SPECIFICATION
	Poland	Voivodship		
	ogółem		Polska=100	
	total		Poland=100	
POWIERZCHNIA. SAMORZĄD TERYTORIALNY – stan w dniu 31 grudnia				
AREA. LOCAL GOVERNMENT – as of 31 December				
Powierzchnia w km ²	313931	13988	4,5	Area in km ²
Powiaty	314	12	3,8	Poviats
Miasta na prawach powiatu	66	2	3,0	Cities with powiat status
Gminy	2477	82	3,3	Gminas
Miasta	979	43	4,4	Towns
Miejscowości wiejskie	52451	1290	2,5	Rural localities
Sołectwa	40812	1029	2,5	Village administrator's offices
OCHRONA ŚRODOWISKA				
ENVIRONMENTAL PROTECTION				
Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w tys. t:				Emission of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality in thousand tonnes:
pyłowych	16	0,4	2,3	particulate
gazowych	172771,3	2026,2	1,2	gaseous
Komunalne oczyszczalnie ścieków ^a (stan w dniu 31 grudnia)	3249	100	3,1	Municipal wastewater treatment plants ^a (as of 31 December)
w tym: biologiczne	2433	75	3,1	of which: biological
z podwyższonym usuwaniem biogenów	810	25	3,1	with increased biogene removal (disposal)
Odpady wytworzone (w ciągu roku; z wyłączeniem odpadów komunalnych) w tys. t	109309,2	679,6	0,6	Waste generated (during the year; excluding municipal waste) in thousand tonnes
Odpady komunalne zebrane ^b (w ciągu roku) w tys. t	13447,9	399,5	3,0	Municipal waste collected ^b (during the year) in thousand tonnes
Nakłady na środki trwałe (ceny bieżące):				Outlays on fixed assets (current prices):
służące ochronie środowiska:				in environmental protection:
w milionach złotych	18213,7	457,1	2,5	in million PLN
w % nakładów inwestycyjnych ogółem	3,9	3,9	.	in % of total investment outlays
służące gospodarce wodnej:				in water management:
w milionach złotych	4311,5	231,3	5,4	in million PLN
w % nakładów inwestycyjnych ogółem	0,9	2,0	.	in % of total investment outlays
WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI				
JUSTICE				
Przestępstwa stwierdzone przez Policję w zakończonych postępowaniach przygotowawczych ^c :				Ascertained crimes by the Police in completed preparatory proceedings ^c :
w liczbach bezwzględnych	792014	24683	3,1	in absolute numbers
na 10 tys. ludności	210	253	.	per 10 thousand population
Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych przez Policję ^c w %	71,5	71,0	.	Rate of detectability of delinquents in crimes ascertained by the Police ^c in %
LUDNOŚĆ				
POPULATION				
Ludność (stan w dniu 31 grudnia) w tys.	37636,5	975,0	2,6	Population (as of 31 December) in thousands
miasta	22376,5	624,6	2,8	urban areas
wieś	15260,0	350,4	2,3	rural areas
w tym kobiety	19454,1	501,9	2,6	of which females
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 grudnia)	119,9	69,7	.	Population per 1 km ² of total area (as of 31 December)
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym (stan w dniu 31 grudnia)	71,2	71,7	.	Non-working age population per 100 persons of working age (as of 31 December)

a Pracujące na sieci kanalizacyjnej. b Pozycja obejmuje odpady odebrane od wszystkich właścicieli nieruchomości i uznawana jest za odpady wytworzone. c Bez czynów karalnych popełnionych przez nieletnich.

a Working on sewage network. b Estimate includes waste collected from all property owners and considered to be waste generated. c Excluding punishable acts committed by juveniles.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2023 R. (cd.)

I. VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2023 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska	Województwo		SPECIFICATION
	Poland	Voivodship		
	ogółem		Polska=100	
	total		Poland=100	
LUDNOŚĆ (dok.) POPULATION (cont.)				
Ubytek naturalny na 1000 ludności	-3,62	-4,34	.	Natural decrease per 1000 population
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	0,18	-0,64	.	Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population
RYNEK PRACY. WYNAGRODZENIA LABOUR MARKET. WAGES AND SALARIES				
Pracujący ^{ab} (stan w dniu 31 grudnia) w tys.	15142,5	366,3	2,4	Employed persons ^{ab} (as of 31 December) in thousands
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w zł	7199,22	6510,28	90,4	Average monthly gross wages and salaries in PLN
Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 grudnia) w tys.	788,2	15,4	2,0	Registered unemployed persons (as of 31 December) in thousands
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^b (stan w dniu 31 grudnia) w %	5,1	4,3	.	Registered unemployment rate ^b (as of 31 December) in %
MIESZKANIA. INFRASTRUKTURA DWELLINGS. INFRASTRUCTURE				
Zasoby mieszkaniowe ^c (stan w dniu 31 grudnia):				Dwelling stocks ^c (as of 31 December):
mieszkania: w tysiącach	15779,2	405,2	2,6	dwellings: in thousands
na 1000 ludności	419,3	415,6	.	per 1000 population
Mieszkania oddane do użytkowania:				Dwellings completed:
w tysiącach	221,3	5,0	2,2	in thousands
na 1000 ludności	5,9	5,1	.	per 1000 population
Długość sieci (stan w dniu 31 grudnia) w km:				Network (as of 31 December) in km:
wodociągowej rozdzielczej	341149,1	8403,1	2,5	water supply distribution
kanalizacyjnej rozdzielczej	181521,6	4857,2	2,7	sewage distribution
gazowej	174257,4	4557,2	2,6	gas supply
EDUKACJA I WYCHOWANIE^d – stan na początku roku szkolnego EDUCATION^d – as of beginning of the school year				
Uczniowie w szkołach ^e w tys.:				Pupils and students in schools ^e in thousands:
podstawowych	3007,4	78,3	2,6	primary
branżowych I stopnia ^f	230,0	8,3	3,6	stage I sectoral vocational ^f
branżowych II stopnia	13,0	0,3	2,3	stage II sectoral vocational
liceach ogólnokształcących	806,1	16,6	2,1	general secondary
technikach	755,2	23,2	3,1	technical secondary
ogólnokształcących artystycznych ^g	14,7	0,4	2,7	general art ^g
policealnych	243,1	7,0	2,9	post-secondary
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego ^h :				Children attending pre-primary education establishments ^h :
w tysiącach	1512,0	37,0	2,4	in thousands
na 1000 dzieci w wieku 3–6 lat	961	964,6	.	per 1000 children aged 3–6

a Według miejsca zamieszkania, bez zagranicy. b Do wyliczenia przyjęto liczbę pracujących uwzględniającą pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyszacowanych na podstawie administracyjnych źródeł danych. c Na podstawie bilansów. d Patrz uwagi ogólne do działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2 na str. 188. e Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych. f Łącznie z uczniami szkół specjalnych przysposabiających do pracy. g Dających uprawnienia zawodowe. h Łącznie z dziećmi przebywającymi przez cały rok szkolny w placówkach wykonujących działalność leczniczą.

a By place of residence, without abroad. b Calculation was based on the number of employees, including those working on individual farms in agriculture, estimated on the basis of administrative sources. c Based on balances. d See general notes to the chapter “Education”, item 1 and 2 on page 188. e Excluding schools for adult, except post-secondary schools. f Including students of special job-training schools. g Leading to professional certification. h Including the children attending for all school year in the units performing health care activities.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2023 R. (cd.)
I. VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2023 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total	Polska=100 Poland=100		
OCHRONA ZDROWIA^a – stan w dniu 31 grudnia HEALTH CARE^a – as of 31 December				
Pracownicy medyczni ^b :				Medical personnel ^b :
lekarze	141452	2438	1,7	doctors
lekarze dentyści	36877	771	2,1	dentists
pielęgniarki ^c	216086	4583	2,1	nurses ^c
Szpitala ogólne	894	24	2,7	General hospitals
Łóżka w szpitalach ogólnych w tys.	161,2	3,8	2,4	Beds in general hospitals in thousands
Apteki ogólnodostępne ^d	11473	278	2,4	Generally available pharmacies ^d
KULTURA. TURYSTYKA CULTURE. TOURISM				
Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31 grudnia)	7570	237	3,1	Public libraries (including branches; as of 31 December)
Wypożyczenia na 1 czytelnika w wol.	18,4	19,7	107,1	Loans per borrower in vol.
Muzea i oddziały muzealne (stan w dniu 31 grudnia)	974	17	1,7	Museums with branches (as of 31 December)
Zwiedzający muzea i wystawy w tys.	42321,9	281,6	0,7	Museum and exhibition visitors in thousands
Kina stałe (stan w dniu 31 grudnia)	535	16	3,0	Fixed cinemas (as of 31 December)
Widzowie w kinach stałych w tys.	49741,3	1051,8	2,1	Audience in fixed cinemas in thousands
Baza noclegowa turystyki ^e :				Tourist accommodation establishments ^e :
miejsca noclegowe (stan w dniu 31 lipca) w tys.	793,1	16,0	2,0	number of beds (as of 31 July) in thousands
korzystający z noclegów w tys.	36239,2	649,0	1,8	tourists accommodated in thousands
ROLNICTWO AGRICULTURE				
Użytki rolne w dobrej kulturze rolnej ^f (stan w czerwcu) w tys. ha	14754,9	439,5	3,0	Agricultural land in good agricultural condition ^f (as of June) in thousand ha
powierzchnia zasiewów	10977,1	307,1	2,8	sown area
Zbiory w tys. t:				Production in thousand tonnes:
zboża	26924,8	826,6	2,4	cereals
ziemniaki	6030,9	51,8	0,9	potatoes
warzywa gruntowe ^g	3985,3	43,6	1,1	field vegetables ^g
Płony z 1 ha w dt:				Yields per 1 ha in dt:
zboża	49,5	41,4	83,6	cereals
ziemniaki	307,5	209,7	68,2	potatoes

a Łącznie z danymi o placówkach podległych resortom obrony narodowej oraz spraw wewnętrznych i administracji. b Dane dotyczą pracujących bezpośrednio z pacjentem, tj. bez osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, jednostka administracji państwowej lub samorządu terytorialnego albo NFZ. Dane są nieporównywalne z danymi opublikowanymi w poprzednich edycjach Rocznika; patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 189. c Łącznie z magistrami pielęgniarstwa. d Patrz uwagi ogólne do działu „Ochrona zdrowia i pomoc społeczna”, ust. 6 na str. 190. e Dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. Dane opracowano z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu. f Dane wstępne. g Łącznie z ogrodami przydomowymi; dane według szacunków.

a Data include health care units subordinated to the Ministry of National Defence as well as the Ministry of the Interior and Administration. b Data concern those working directly with a patient, i.e. excluding persons whose primary workplace is a university, a unit of state or local government administration or the National Health Fund. Data incomparable with published in previous editions of the Yearbook; see general remarks, item 2 on page 189. c Including masters of nursery. d See general notes to the chapter “Health care and social assistance”, item 6 on page 190. e Data concern establishments with 10 and more bed places. Data were compiled taking into account imputation for units which refused to participate in the survey. f Preliminary data. g Including kitchen gardens; data based on estimation.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2023 R. (cd.)
I. VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2023 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total	Polska=100 Poland=100		
LEŚNICTWO FORESTRY				
Powierzchnia lasów (stan w dniu 31 grudnia) w tys. ha	9283,8	691,5	7,4	Forest area (as of 31 December) in thousand ha
Lesistość w %	29,6	49,4	.	Forest cover in %
PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO INDUSTRY AND CONSTRUCTION				
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące):				Sold production of industry (current prices):
w milionach złotych	2557278,3	56043,4	2,2	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	67835	57334	84,5	per capita in PLN
Sprzedaż produkcji budowlano-montażowej ^a (ceny bieżące):				Sales of construction and assembly production ^a (current prices):
w milionach złotych	348844,9	6367,6	1,8	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	9254	6514	70,4	per capita in PLN
TRANSPORT – stan w dniu 31 grudnia TRANSPORT – as of 31 December				
Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamiejskie) w km	319937	9032	2,8	Hard surface public roads (urban and non-urban) in km
Samochody osobowe zarejestrowane ^b w tys. szt.	27227,7	771,6	2,8	Registered passenger cars ^b in thousand units
Placówki pocztowe ^c	7620	241	3,2	Postal offices ^c
HANDEL – stan w dniu 31 grudnia TRADE – as of 31 December				
Sklepy	326662	9497	2,9	Shops
Targowiska stałe	2560	96	3,8	Permanent marketplaces
FINANSE PUBLICZNE PUBLIC FINANCE				
Budżety gmin^d				Budgets of gminas^d
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	170256,7	4885,5	2,9	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	6714	6762	100,7	per capita in PLN
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	180989,0	5122,4	2,8	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	7137	7090	99,3	per capita in PLN
Budżety miast na prawach powiatu				Budgets of cities with powiat status
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	114342	2305,6	2,0	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	9266	9042	97,6	per capita in PLN
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	125395,6	2503,1	2,0	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	10162	9817	96,6	per capita in PLN

a Zrealizowanej przez podmioty budowlane – według miejsca wykonania robót. b Łącznie z posiadającymi pozwolenia czasowe (na okres 30 dni) wydane w końcu roku. c Dane dotyczą placówek operatora wyznaczonego. d Bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

a Realised by construction entities – by place of performing works. b Including vehicles with a temporary permission (for a period of 30 days) issued at the end of the year. c Data concern offices of the appointed operators. d Excluding revenue and expenditure of gminas which are also cities with powiat status.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2023 R. (dok.)

I. VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2023 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska	Województwo		SPECIFICATION
	Poland	Voivodship		
	ogółem		Polska=100	
	total		Poland=100	

FINANSE PUBLICZNE (dok.)
PUBLIC FINANCE (cont.)

Budżety powiatów				Budgets of powiats
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	45275,5	1255,7	2,8	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	1785	1738	97,3	per capita in PLN
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	46836,2	1312,2	2,8	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	1847	1816	98,3	per capita in PLN
Budżety województw				Budgets of voivodships
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	32141,1	954,4	3,0	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	853	976	114,5	per capita in PLN
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	31734,4	1106,2	3,5	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	842	1132	134,4	per capita in PLN

INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE
INVESTMENTS. FIXED ASSETS

Nakłady inwestycyjne ^a (ceny bieżące):				Investment outlays ^a (current prices):
w milionach złotych	461944,7	11857,1	2,6	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	12254	12130	99,0	per capita in PLN
Wartość brutto środków trwałych ^b (stan w dniu 31 grudnia; bieżące ceny ewidencyjne):				Gross value of fixed assets ^b (as of 31 December; current book- -keeping prices):
w milionach złotych	5401289,4	144116,2	2,7	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	143512	147808	103,0	per capita in PLN

RACHUNKI REGIONALNE W 2022 R.
REGIONAL ACCOUNTS IN 2022

Produkt krajowy brutto (ceny bieżące):				Gross domestic product (current prices):
w milionach złotych	3100850	66083	2,1	in million PLN
na 1 mieszkańca ^c w zł	82079	66799	81,4	per capita ^c in PLN
Wartość dodana brutto (ceny bieżące):				Gross value added (current prices):
w milionach złotych	2766246	58952	2,1	in million PLN
na 1 pracującego ^d w zł	184700	173366	93,9	per employed person ^d in PLN
Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych:				Gross nominal disposable income in the households sector:
w milionach złotych	1796740	41017	2,3	in million PLN
na 1 mieszkańca ^e w zł	47559	41462	87,2	per capita ^e in PLN

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY

Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON ^a (stan w dniu 31 grudnia)	5150034	130717	2,5	Entities of the national economy in the REGON register ^a (as of 31 December)
sektor publiczny	111929	4608	4,1	public sector
sektor prywatny	4913263	124017	2,5	private sector

a Według lokalizacji inwestycji. b Według siedziby jednostki lokalnej rodzaju działalności. c Dane na 1 mieszkańca przeliczone według liczby ludności spełniającej kryterium rezydencji zgodnie z Rozporządzeniem ESA 2010; patrz uwagi do działów, ust. 16, str. 202. d Do przeciętną przyjęto przeciętną w roku liczbę pracujących. e Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; w podziale według sektorów – bez podmiotów, dla których informacja o formie własności nie występuje w rejestrze REGON.

a By investment location. b By seat of a local kind-of-activity unit. c Data calculated for the population meeting the residence criterion according to the ESA 2010 Regulation; see notes to chapters, item 16 on page 202. d For calculations the average number of employed persons was used in calculations. e Excluding persons tending private farms in agriculture; broken down by ownership sectors – excluding entities whose form of ownership is not provided in the REGON register.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2023	SPECIFICATION
POWIERZCHNIA AREA					
Powierzchnia w km ² (stan w dniu 31 grudnia)	13984	13988	13988	13988	Area in km ² (as of 31 December)
OCHRONA ŚRODOWISKA ENVIRONMENTAL PROTECTION					
Pobór wody – w % poboru ogółem – na cele:					Water withdrawal – in % of total withdrawal – for purposes of:
produkcyjne ^a (poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem)	16,6	11,5	12,3	15,9	production ^a (excluding agriculture, forestry, hunting and fishing)
eksploatacji sieci wodociągowej ^b	58,4	50,2	52,5	54,6	exploitation of water supply network ^b
Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności na 1 km ² w dam ³	5,8	6,4	6,0	5,5	Consumption of water for needs of the national economy and population per 1 km ² in dam ³
w tym do produkcji przemysłowej	1,0	0,8	0,8	0,9	of which for industrial production
Ścieki przemysłowe i komunalne ^c odprowadzone do wód lub do ziemi:					Industrial and municipal ^c wastewater discharged into waters or into the ground:
oczyszczane w % wymagających oczyszczania	88,6	98,6	99,2	99,9	treated in % of requiring treatment
nieoczyszczane na 1 km ² w dam ³	0,3	0,0	0,0	0,0	untreated per 1 km ² in dam ³
Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ogółu ludności ^d	59,0	67,5	74,1	79,4	Population connected to wastewater treatment plants in % of total population ^d
Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w tys. t:					Emission of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality in thousand tonnes:
pyłowych	4,8	1,4	0,9	0,4	particulate
gazowych (bez dwutlenku węgla)	23,0	28,1	18,8	5,1	gaseous (excluding carbon dioxide)
Redukcja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w % zanieczyszczeń wytworzonych:					Reduction of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality in % of pollutants produced:
pyłowych	95,9	98,8	99,1	99,4	particulate
gazowych (bez dwutlenku węgla)	6,4	0,8	32,3	70,2	gaseous (excluding carbon dioxide)
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona (stan w dniu 31 grudnia):					Area of special nature value under legal protection (as of 31 December):
w % powierzchni ogólnej	36,1	38,9	38,8	37,5	in % of total area
na 1 mieszkańca w m ²	4926	5315	5332	5376	per capita in m ²
Odpady wytworzone (w ciągu roku; z wyłączeniem odpadów komunalnych) na 1 km ² w t	61,8	65,4	45,2	48,6	Waste generated (during the year; excluding municipal waste) per 1 km ² in tonnes
Odpady komunalne zebrane ^e (w ciągu roku) na 1 mieszkańca w kg	401	290	328	409	Municipal waste collected ^e (during the year) per capita in kg
Nakłady na środki trwałe (ceny bieżące) w % nakładów inwestycyjnych ogółem:					Outlays on fixed assets (current prices) in % of total investment outlays:
służące ochronie środowiska	5,5	3,1	7,3	3,9	in environmental protection
służące gospodarce wodnej	2,0	1,8	1,7	2,0	in water management
WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI JUSTICE					
Przestępstwa stwierdzone przez Policję ^f w zakończonych postępowaniach przygotowawczych:					Ascertained crimes by the Police ^f in completed preparatory proceedings:
w liczbach bezwzględnych	41833	39230	26949	24683	in absolute numbers
na 10 tys. ludności	415	384	264	253	per 10 thousand population
Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych przez Policję ^f w %	57,2	76,1	71,2	71,0	Rate of detectability of delinquents in ascertained crimes by the Police ^f in %

a Z ujęć własnych. b Pobór wody na ujęciach przed wtłoczeniem do sieci. c Od 2010 r. dane nieporównywalne z danymi za lata poprzednie ze względu na zmianę metodologii badania ścieków komunalnych. d Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków – dane szacunkowe, ludność ogółem – na podstawie bilansów. e Dane szacunkowe; w 2000 r. określane jako odpady stałe wywiezione; od 2015 r. pozycja obejmuje odpady odebrane od wszystkich właścicieli nieruchomości i uznawana jest za odpady wytworzone, ze względu na objęcie od 1 lipca 2013 r. przez gminy systemem gospodarowania odpadami komunalnymi wszystkich właścicieli nieruchomości. f Do 2012 r. – łącznie z prokuraturą; od 2014 r. bez czynów karalnych popełnionych przez nieletnich.

a From own intakes. b Water withdrawal at intakes before entering the water network. c Since 2010, data are not comparable with data for previous years due to change in the methodology of municipal wastewater. d Population connected to waste water treatment plants – estimated data, total population – based on balances. e Estimated data; in 2000 defined as solid waste removed; since 2015 estimate includes waste collected from all inhabitants and is considered to be waste generated because of covering by gminas since 1 July 2013 all real-estate owners with municipal waste management system. f Until 2012 – including prosecutor's office; since 2014 excluding punishable acts committed by juveniles.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2023	SPECIFICATION
LUDNOŚĆ POPULATION					
Ludność (stan w dniu 31 grudnia)	1008472	1023215	1018075	975023	Population (as of 31 December)
miasta	652041	649781	661321	624598	urban areas
wieś	356431	373434	356754	350425	rural areas
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 grudnia)	72	73	73	70	Population per 1 km ² of total area (as of 31 December)
Ludność w wieku (stan w dniu 31 grudnia):					Population of age (as of 31 December):
przedprodukcyjnym	256819	195704	184524	175344	pre-working
produkcyjnym	619906	672779	642638	567836	working
poprodukcyjnym	131747	154732	190913	231843	post-working
Małżeństwa na 1000 ludności	5,3	5,8	4,9	3,7	Marriages per 1000 population
Rozwody na 1000 ludności	1,5	1,9	2,1	1,4	Divorces per 1000 population
Urodzenia żywe na 1000 ludności	9,9	10,7	9,2	6,6	Live births per 1000 population
Zgony na 1000 ludności	8,8	9,3	10,0	11,0	Deaths per 1000 population
Przyrost/ubytek naturalny na 1000 ludności	1,1	1,4	-0,7	-4,3	Natural increase/decrease per 1000 population
Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych	8,6	5,4	4,1	2,0	Infant deaths per 1000 live births
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	-0,6	-0,5	-1,5 ^a	-0,6	Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population
Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia w momencie urodzenia:					Life expectancy at the moment of birth:
mężczyźni	69,2	71,5	72,8	74,1	males
kobiety	77,4	80,1	80,9	81,5	females
RYNEK PRACY LABOUR MARKET					
Pracujący ^{bc} (stan w dniu 31 grudnia):					Employed persons ^{bc} (as of 31 December):
w tysiącach	330,1	323,1	334,6	366,3	in thousands
w tym kobiety	159,0	151,4	159,7	172,4	of which women
na 1000 ludności	327,3	315,7	328,7	375,7	per 1000 population
Przeciętne zatrudnienie:					Average paid employment:
w przemyśle:					in industry:
w tysiącach	.	71,7	74,0	72,4	in thousands
na 1000 ludności	.	70,1	72,6	74,1	per 1000 population
w budownictwie:					in construction:
w tysiącach	.	13,0	11,2	13,6	in thousands
na 1000 ludności	.	12,7	11,0	13,9	per 1000 population

a Do obliczenia salda wykorzystano dane o migracjach wewnętrznych za 2015 r. i migracjach zagranicznych za 2014 r. b Do 2021 r. według faktycznego miejsca pracy; od 2022 r. dane prezentowane są na podstawie administracyjnych źródeł danych według miejsca zamieszkania. c Dane dotyczące pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie według stanu na 31 grudnia do 2021 r. wyszacowano na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2020 (dane dla lat poprzednich wyszacowane są z wykorzystaniem ostatecznych wyników Powszechnego Spisu Rolnego 2010). Od 2022 r. dane są prezentowane na podstawie administracyjnych źródeł danych.

a Net migration was calculated using data on internal migration for 2015 and data on international migration for 2014 were used. b Until 2021 by actual workplace; from 2022 data are presented on the basis of administrative data sources by place of residence and the predominant kind of activity. c Data concerning employed persons on private farms in agriculture as of 31 December up to 2021 were estimated on the basis of the Agricultural Census 2020 (data for previous years were estimated on the basis of the final results of the Agricultural Census 2010). Since 2022 are presented on the basis of administrative data sources.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2023	SPECIFICATION
RYNEK PRACY (dok.) LABOUR MARKET (cont.)					
Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 grudnia) w tys.	89,1	59,2	39,3	15,4	Registered unemployed persons (as of 31 December) in thousands
2000=100	100,0	66,4	44,1	17,3	2000=100
W % bezrobotnych zarejestrowanych (stan w dniu 31 grudnia):					In % of registered unemployed persons (as of 31 December):
kobiety	54,4	53,4	54,0	54,4	women
w wieku 24 lata i mniej	28,4	20,1	13,6	11,6	aged 24 years and less
pozostający bez pracy dłużej niż 1 rok	41,7	23,9	31,1	27,3	out of work for longer than 1 year
Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 grudnia) na 1 ofertę pracy	1748	70	15	10	Registered unemployed persons (as of 31 December) per a job offer
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a (stan w dniu 31 grudnia) w %	21,3	15,5	10,5	4,3	Registered unemployment rate ^a (as of 31 December) in %
WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA SPOŁECZNE WAGES AND SALARIES. SOCIAL BENEFITS					
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł	1670,36	2755,38	3375,72	6510,28	Average monthly gross wages and salaries in PLN
2000=100	100,0	165,0	202,1	389,8	2000=100
w tym: w przemyśle	.	2798,41	3509,62	6641,40	of which: in industry
w budownictwie	.	2144,77	2541,67	5125,61	in construction
Przeciętna liczba emerytów i rencistów w tys.	239,4	229,1	214,8	227,3	Average number of retirees and pensioners in thousands
pobierających emerytury i renty wypłacane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	202,8	205,9	196,4	214,5	receiving retirement and other pension paid by the Social Insurance Institution
rolników indywidualnych	36,6	23,2	18,4	12,8	farmers
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto w zł:					Average monthly gross retirement and other pension in PLN:
wypłacana przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	754,92	1447,41	1810,13	3086,17	paid by the Social Insurance Institution
rolników indywidualnych	676,41	1084,18	1319,74	1963,88	farmers
MIESZKANIA. INFRASTRUKTURA DWELLINGS. INFRASTRUCTURE					
Zasoby mieszkaniowe ^b (w 2000 r. – zamieszkane; stan w dniu 31 grudnia):					Dwelling stocks ^b (in 2000 – inhabited; as of 31 December):
mieszkania:					dwellings:
w tysiącach	305,7	350,5	365,7	405,2	in thousands
na 1000 ludności	298,6	346,7	359,2	415,6	per 1000 population
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	62,9	70	73,3	73,6	average useful floor area of dwelling in m ²
Mieszkania oddane do użytkowania:					Dwellings completed:
mieszkania:					dwellings:
w tysiącach	2,1	3,3	3,2	5,0	in thousands
na 1000 ludności	2,1	3,2	3,2	5,1	per 1000 population
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	85	100,3	95,4	93,4	average useful floor area of dwelling in m ²
Długość sieci rozdzielczej (stan w dniu 31 grudnia) w km:					Distribution network (as of 31 December) in km:
wodociągowej	4650,9	6459,8	6962,5	8403,1	water supply
kanalizacyjnej	1317,1	2709,0	4181,4	4857,2	sewage

a Do wyliczenia przyjęto liczbę pracujących uwzględniającą pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyszacowanych przy uwzględnieniu wyników: w 2000 r. – Powszechnego Spisu Rolnego 1996, w latach 2010 i 2015 – Powszechnego Spisu Rolnego 2010, w 2022 r. na podstawie administracyjnych źródeł danych. b Na podstawie bilansów.

a The number of employed persons, including estimated data on persons employed on private farms in agriculture was used in calculations, estimated using the results: in 2000 – of the Agricultural Census 1996, in 2010, 2015 of the Agricultural Census 2010; for 2022 the administrative sources. b Based on balances.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.) MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2023	SPECIFICATION
MIESZKANIA. INFRASTRUKTURA (dok.) DWELLINGS. INFRASTRUCTURE (cont.)					
Zużycie w gospodarstwach domowych:					Consumption in households:
wody z wodociągów:					water from water supply systems:
w hektometrach sześciennych	34,2	30,7	30,1	31,6	in cubic hectometres
na 1 mieszkańca w m ³	33,9	30,0	29,5	32,3	per capita in m ³
energii elektrycznej w miastach ^a :					electricity in urban areas ^a :
w GWh	410,5	468,0	430,0	473,2	in gigawatt-hours
na 1 mieszkańca w kWh	629,2	719,6	649,1	754,6	per capita in kWh
EDUKACJA I WYCHOWANIE EDUCATION					
Uczniowie w szkołach ^b (stan na początku roku szkolnego) w tys.:					Pupils and students in schools ^b (as of the beginning of the school year) in thousands:
podstawowych ^c	87,9	57,6	67,3	78,3	primary ^c
branżowych I stopnia ^{def}	17,1	7,0	5,8	8,6	stage I sectoral vocational ^{def}
liceach ogólnokształcących ^g	22,7	14,1	11,2	16,6	general secondary ^g
technikach ^h	29,3	16,7	13,7	23,2	technical secondary ^h
ogólnokształcących artystycznych ⁱ	0,3	0,3	0,3	0,4	general art ⁱ
policealnych	4,9	7,4	5,2	7,0	post-secondary
Absolwenci branżowych szkół I stopnia ^d , liceów ogólnokształcących, techników oraz artystycznych ogólnokształcących dających uprawnienia zawodowe ^{gghkl} (bez szkół dla dorosłych) na 1000 ludności	15,6	11,4	8,7	8,4	Graduates of stage I sectoral ^d vocational, general and technical secondary as well as general art leading to professional certification schools ^{gghkl} (excluding schools for adults) per 1000 population
Studenci uczelni ^m (stan w dniu 31 grudnia; w latach 2000–2017 – stan w dniu 30 listopada) w tys.	33,9	26,2	16,3	8,2	Students of higher education institutions ^m (as of 31 December; in years 2000–2017 – as of 30 November) in thousands
Absolwenci uczelni ^{mmn} w tys.	5,5	6,9	4,2	2,9	Graduates of higher education institutions ^{mmn} in thousands
Uczniowie szkół dla dorosłych (stan na początku roku szkolnego) w tys.	7,7	7,9	5,2	2,6	Students of schools for adults (as of the beginning of the school year) in thousands
Absolwenci szkół dla dorosłych ^k w tys.	2,6	1,6	1,6	0,2	Graduates of schools for adults ^k in thousands

a W 2000 r. bez gospodarstw domowych, których głównym źródłem utrzymania był dochód z użytkowanego gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie. b Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych. c Bez dzieci w wieku 6 lat objętych edukacją w placówkach wychowania przedszkolnego. d Do roku szkolnego 2016/17 zasadnicze szkoły zawodowe. e–h Łącznie ze szkołami: e – od roku szkolnego 2004/05 specjalnymi przysposabiającymi do pracy, f – branżowymi II stopnia, w 2020 r. – 47 uczniów, g – z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi (w latach szkolnych 2004/05–2012/13 – uczniowie, 2005/06–2012/13 – absolwenci), h – z uzupełniającymi technikumami (w latach szkolnych 2004/05–2013/14 – uczniowie, 2006/07–2013/14 – absolwenci), i Dające uprawnienia zawodowe. k Z poprzedniego roku szkolnego. l Łącznie z liceami profilowanymi w latach szkolnych 2004/05–2013/14. m Łącznie z filiami uczelni mających siedzibę jednostki macierzystej poza województwem lubuskim; bez szkół resortu obrony narodowej oraz resortu spraw wewnętrznych i administracji; bez cudzoziemców. n W latach 2005–2018 – z poprzedniego roku akademickiego, a w 2000 r. i od 2019 r. – z roku kalendarzowego.

a In 2000, excluding households, primarily maintained by income from a private farm in agriculture. b Excluding schools for adults, except post-secondary schools. c Excluding children aged 6 attending pre-primary education establishments. d Until the 2016/17 school year, basic vocational schools. e–h Including schools: e – since the 2004/05 school year, special job-training schools, f – stage II sectoral vocational, in 2020 – 47 students, g – supplementary general secondary schools (in the 2004/05–2012/13 school years – students, 2005/06–2012/13 – graduates), h – supplementary technical secondary schools (in the 2004/05–2013/14 school years – students, 2006/07–2013/14 – graduates). i Leading to professional certification. k From the previous school year. l Including specialised secondary schools in the 2004/05–2013/14 school years. m Including branches of higher education institutions seated outside Lubuskie Voivodship; excluding higher education institutions of the Ministry of National Defence and the Ministry of the Interior and Administration; excluding foreigners. n In 2005–2018 – from the previous academic year, and in 2000 and since 2019 – from the calendar year.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2023	SPECIFICATION
EDUKACJA I WYCHOWANIE (dok.) EDUCATION (cont.)					
Wychowanie przedszkolne (stan na początku roku szkolnego):					Pre-primary education (as of the beginning of the school year):
miejsca w przedszkolach w tys.	22,4	23,8	27,4	.	places in nursery schools in thousands
dzieci ^a w tys.	25,7	29,5	29,2	37,0	children ^a in thousands
w przedszkolach	21,4	24,0	24,9	32,3	in nursery schools
w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych	4,3	4,9	3,7	4,4	in pre-primary sections in primary schools
Dzieci w przedszkolach (stan na początku roku szkolnego) na 1000 dzieci w wieku 3–6 lat ^b	440	561	715	842	Children in nursery schools (as of the beginning of the school year) per 1000 children aged 3–6 ^b
OCHRONA ZDROWIA^c I POMOC SPOŁECZNA HEALTH CARE^c AND SOCIAL ASSISTANCE					
Pracownicy medyczni ^d (stan w dniu 31 grudnia):					Medical personnel ^d (as of 31 December):
lekarze	.	.	.	2438	doctors
lekarze dentyści	.	.	.	771	dentists
pielęgniarki ^e	.	.	.	4583	nurses ^e
Łóżka w szpitalach ogólnych ^f (stan w dniu 31 grudnia) na 10 tys. ludności	46,1	41,0	43,2	38,6	Beds in general hospitals ^f (as of 31 December) per 10 thousand population
Leczeni w szpitalach ogólnych (bez międzyoddziałowego ruchu chorych) na 10 tys. ludności	1654,4	1610,7	1896,1	1587,9	In-patients in general hospitals (excluding inter-ward patient transfer) per 10 thousand population
Przychodnie (stan w dniu 31 grudnia)	189	461	551	621	Out-patient departments (as of 31 December)
Apteki ogólnodostępne (stan w dniu 31 grudnia)	210	296	316	278	Generally available pharmacies (as of 31 December)
Liczba ludności (stan w dniu 31 grudnia) na 1 aptekę ogólnodostępną	4802	3457	3222	3507	Population (as of 31 December) per generally available pharmacy
Porady udzielone w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej na 1 mieszkańca:					Consultations provided within the scope of out-patient health care per capita:
lekarskie	5,0	5,7	6,8	7,3	medical
stomatologiczne	0,4	0,6	0,7	0,6	dental
Dzieci w żłobkach ^g i klubach dziecięcych (stan w dniu 31 grudnia) na 1000 dzieci w wieku ^h do lat 3	28,3	36,6	78,6	246,3	Children in nurseries ^g and children's clubs (as of 31 December) per 1000 children up to age 3 ^h
KULTURA. TURYSTYKA CULTURE. TOURISM					
Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31 grudnia)	274	258	253	237	Public libraries (including branches; as of 31 December)
Wypożyczenia księgozbioru z bibliotek publicznych ⁱ w wol.:					Public library loans ⁱ in volumes:
na 1000 ludności	4149	3275	2656	2225	per 1000 population
na 1 czytelnika	20,0	19,0	18,0	19,7	per borrower
Miejsca w teatrach i instytucjach muzycznych (stan w dniu 31 grudnia) na 1000 ludności	1,2	1,3	3,0	2,9	Seats in theatres and music institutions (as of 31 December) per 1000 population
Widzowie i słuchacze w teatrach i instytucjach muzycznych ^k na 1000 ludności	149,8	425,5	226,5	382,7	Audience in theatres and music institutions ^k per 1000 population
Muzea i oddziały muzealne (stan w dniu 31 grudnia)	14	15	17	17	Museums with branches (as of 31 December)
Zwiedzający muzea i wystawy na 1000 ludności	149,9	158,0	229,5	288,1	Museum and exhibition visitors per 1000 population

a Od 2008 r. łącznie z – nieuwzględnionymi w podziale według rodzaju placówek – zespołami wychowania przedszkolnego i punktami przedszkolnymi. łącznie z dziećmi przebywającymi przez cały rok szkolny w placówkach wykonujących działalność leczniczą (do 2011 r. określanych jako zakłady opieki zdrowotnej). b W 2015 r. do przecięcia wskaźnika użyto liczbę dzieci w grupie wieku 3–5 lat. c Od 2012 r. łącznie z danymi o placówkach podległych resortom obrony narodowej, spraw wewnętrznych i administracji oraz do 2011 r. Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego. d Dane od 2022 r. są nieporównywalne z danymi opublikowanymi w poprzednich edycjach Rocznika; patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 189. Dane szacunkowe na podstawie źródeł administracyjnych. e łącznie z magistrami pielęgniarstwa. f Bez miejsc dziennych na oddziałach szpitalnych; od 2008 r. łącznie z łóżkami i inkubatorami dla noworodków. g Do 2021 r. łącznie z oddziałami żłobkowymi. h Do 2010 r. bez klubów dziecięcych. i Od 2015 r. łącznie z wypożyczeniami międzybibliotecznymi. k Dane dotyczą działalności prowadzonej na terenie województwa, łącznie z imprezami organizowanymi w plenerze.

a Since 2008, including pre-primary education units and pre-primary centres not listed in division by type of establishments. Including children staying throughout the school year in units performing health care activity (until 2011, referred to health care institution). b In 2015, the rate was calculated using the number of children aged 3–5. c Since 2012, data have included health care units subordinated to: the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration as well as until 2011 the Internal Security Agency. d Data from 2022 are incomparable with published in previous editions of the Yearbook; see general remarks, item 2 on page 189. e Including masters of nursery. f Excluding day places in hospital wards; since 2008, including beds and incubators for newborns. g Including nursery wards. h Until 2021 including nursery sections. i Since 2015, including interlibrary lending. k Data concern activity performed in the Voivodship, including outdoor events.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2023	SPECIFICATION
KULTURA. TURYSTYKA (dok.) CULTURE. TOURISM (cont.)					
Kina stałe (stan w dniu 31 grudnia)	22	11	12	16	Fixed cinemas (as of 31 December)
Miejsca na widowni w kinach stałych (stan w dniu 31 grudnia) na 1000 ludności	6,2	4,2	4,8	5,6	Seats in fixed cinemas (as of 31 December) per 1000 population
Widzowie w kinach stałych na 1000 ludności	288,8	862,6	987,2	1076,0	Audience in fixed cinemas per 1000 population
Abonenci (stan w dniu 31 grudnia) na 1000 ludności:					Subscribers (as of 31 December) per 1000 population:
radiowi	258,4	204,6	206,2	149,8	radio
telewizyjni	253,9	198,5	199,2	143,6	television
Obiekty noclegowe turystyki ^a (stan w dniu 31 lipca)	296	298	288	253	Tourist accommodation establishments ^a (as of 31 July)
w tym hotele	38	66	63	62	of which hotels
Miejsca noclegowe ^a (stan w dniu 31 lipca) na 10 tys. ludności	193,9	198,3	182,4	164,2	Number of beds ^a (as of 31 July) per 10 thousand population
Korzystający z noclegów ^a na 1000 ludności	474	612	604,1	664,0	Tourists accommodated ^a per 1000 population
ROLNICTWO AGRICULTURE					
Użytki rolne (stan w czerwcu) w tys. ha	546,7	437,7 ^b	391,2	431,6 ^c	Agricultural land (as of June) in thousand ha
w tym w dobrej kulturze rolnej w %	.	92,5 ^b	98,7	99,3 ^c	of which in good agricultural condition in %
Powierzchnia zasiewów (stan w czerwcu) w tys. ha	291,8	281,6 ^b	277,5	319,5	Sown area (as of June) in thousand ha
w tym w %:					of which in %:
zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	74,2	66,3 ^b	54,0	52,7	basic cereals (including cereal mixed)
ziemniaki	5,5	1,8 ^b	1,8	0,7	potatoes
buraki cukrowe	1,2	0,3 ^b	0,5	1,1	sugar beets
Zbiory w tys. t:					Crop production in thousand tonnes:
zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	480,6	671,6	560,1	698,5	basic cereals (including cereal mixed)
ziemniaki	319,8	109,7	95,8	52,3	potatoes
buraki cukrowe	107,2	50,6	74,0	189,0	sugar beets
Plony z 1 ha w dt:					Yields per 1 ha in dt:
zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	22,2	36,0	37,4	41,5	basic cereals (including cereal mixed)
ziemniaki	201	213	191	223	potatoes
buraki cukrowe	317	536	582	561	sugar beets
Zwierzęta gospodarskie (stan w czerwcu na 100 ha użytków rolnych):					Livestock (as of June per 100 ha of agricultural lands):
bydło	15,4	16,0 ^b	18,9	21,9 ^c	cattle
trzoda chlewna (w 2000 r. – stan w końcu lipca):	55,6	37,5 ^b	36,8	17,6 ^c	pigs (in 2000 – as of the end of July):
Produkcja na 1 ha użytków rolnych:					Production per 1 ha of agricultural land:
żywcza rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami) ^d w kg	146,6	240,6	311,1	281,1	of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck) ^d in kg
mleka krowiego w l	250,0	248,0	218,0	169,0	of cows' milk in l

a Od 2011 r. dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. Od 2016 r. dane opracowano z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu. b Dane Powszechnego Spisu Rolnego. c Dane wstępne. d Dotyczy mięsa: wołowego, cielęcego, wieprzowego, baraniego, końskiego, drobiowego, koziego, króliczego i dziczyzny; w wadze poubojowej cieplej. Od 2018 r. dane nie są porównywalne z danymi za lata poprzednie z uwagi na zmianę współczynników przeliczeniowych żywcza rzeźnego na wagę poubojową cieplej.

a Since 2011, concern establishments 10 and more bed places. Since 2016, data were compiled with consideration imputation for units, which refused to participate in the survey. b Data of the Agricultural Census. c Preliminary data. d Concerns meat: beef, veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and game; in post-slaughter warm weight. Since 2018, data have been incomparable with those for previous years due to the change of conversion rates in post-slaughter warm weight.

U w a g a. W latach międzyspisywanych dane dla użytków rolnych na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co trzy lata.
N o t e. In the intercensal years data for agricultural land on the basis of periodic survey conducted every three years.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2023	SPECIFICATION
ROLNICTWO (dok.) AGRICULTURE (cont.)					
Ciągniki rolnicze w tys. szt. (stan w czerwcu)	19,8	20,2 ^a	19,4	19,6 ^b	Agricultural tractors in thousand units (as of June)
Zużycie nawozów w przeliczeniu na czysty składnik na 1 ha użytków rolnych w kg:					Consumption of fertilizers in terms of pure ingredient per 1 ha of agricultural land in kg:
mineralnych lub chemicznych (łącznie z wieloskładnikowymi)	87,4	98,7 ^a	104,9	69,8 ^b	mineral or chemical (including mixed fertilizers)
wapniowych	26,5	38,9 ^a	29,2	39,2 ^b	lime
LEŚNICTWO FORESTRY					
Powierzchnia gruntów leśnych (stan w dniu 31 grudnia) w tys. ha	692,2	706,2	709,4	711,8	Forest land (as of 31 December) in thousand ha
Powierzchnia lasów (stan w dniu 31 grudnia):					Forest areas (as of 31 December):
w tysiącach hektarów	672,7	685,1	688,4	691,5	in thousand hectares
na 1 mieszkańca w ha	0,7	0,7	0,7	0,7	per capita in ha
Lesistość (stan w dniu 31 grudnia) w %	48,1	49,0	49,2	49,4	Forest cover (as of 31 December) in %
Pozyskanie drewna (grubizny) na 100 ha powierzchni lasów w m ³	321,6	376,1	470,7	519,2	Removals (timber) per 100 ha of forest area in m ³
PRZEMYSŁ INDUSTRY					
Produkcja sprzedana przemysłu:					Sold production of industry:
w milionach złotych (ceny bieżące)	.	24597,2	30422,3	56043,4	in million PLN (current prices)
rok poprzedni=100 (ceny stałe)	.	117,2	101,0	97,4	previous year=100 (constant prices)
2005=100 (ceny stałe)	.	162,0	179,0	232,0	2005=100 (constant prices)
na 1 zatrudnionego w zł (ceny bieżące)	.	343053	421999	773986	per employee in PLN (current prices)
na 1 mieszkańca w zł (ceny bieżące)	.	24337	29840	57334	per capita in PLN (current prices)
BUDOWNICTWO CONSTRUCTION					
Sprzedaż produkcji budowlano-montażowej ^c (ceny bieżące):					Sales of construction and assembly production ^c (current prices):
w milionach złotych	.	3146,8	4264,3	6367,6	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	.	3076	4183	6514,2	per capita in PLN
TRANSPORT – stan w dniu 31 grudnia TRANSPORT – as of 31 December					
Linie kolejowe eksploatowane normalnotorowe ^d :					Railway lines operated – standard gauge ^d :
w kilometrach	1210	967	909	917	in kilometres
na 100 km ² powierzchni ogólnej w km	8,7	6,9	6,5	6,6	per 100 km ² of total area in km
Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamiejskie):					Hard surface public roads (urban and non-urban):
w kilometrach	8164	8166	8608	9032	in kilometres
na 100 km ² powierzchni ogólnej w km	58,4	58,4	61,5	64,6	per 100 km ² of total area in km

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. b Dane wstępne. c Zrealizowanej przez podmioty budowlane – według miejsca wykonywania robót. d Dane dotyczą sieci kolejowej Polskich Kolei Państwowych (PKP) oraz od 2005 r. również innych podmiotów będących zarządcami infrastruktury kolejowej.

a Data of the Agricultural Census. b Preliminary data. c Realised by construction entities – by place of performing works. d Data concern rail network of Polish State Railways (PKP) as well as since 2005 other entities which are administrators of railway infrastructure.

U w a g a. W latach międzypisowych dane dla użytków rolnych na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co trzy lata.

N o t e. In the intercensal years data for agricultural land on the basis of periodic survey conducted every three years.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2023	SPECIFICATION
TRANSPORT – stan w dniu 31 grudnia (dok.)			TRANSPORT – as of 31 December (cont.)		
Samochody osobowe zarejestrowane ^a :					Registered passenger cars ^a :
w tysiącach sztuk	270,3	469,7	577,7	771,6	in thousand units
na 1000 ludności	264	459	567	791	per 1000 population
Placówki pocztowe ^b :	267	282	237	241	Postal service offices ^b :
na 100 tys. ludności	26,5	27,6	23,3	24,7	per 100 thousand population
HANDEL TRADE					
Sprzedaż detaliczna towarów (ceny bieżące):					Retail sales (current prices):
w milionach złotych	10022,6	11135,2	12403,9	17078,1	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	9789	10886	12167	17471	per capita in PLN
Sklepy (stan w dniu 31 grudnia)	11650 ^c	10454	10312	9497	Shops (as of 31 December)
Liczba ludności (stan w dniu 31 grudnia) na 1 sklep	87 ^c	98	99	103	Population (as of 31 December) per shop
FINANSE PUBLICZNE PUBLIC FINANCE					
Budżety gmin^d					Budgets of gminas^d
Dochody:					Revenue:
w milionach złotych	960,8	2185,9	2604,2	4885,5	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	1257	2804	3442	6762	per capita in PLN
Wydatki:					Expenditure:
w milionach złotych	994,2	2529,1	2530,5	5122,4	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	1301	3244	3344	7090	per capita in PLN
Budżety miast na prawach powiatu					Budgets of cities with powiat status
Dochody:					Revenue:
w milionach złotych	512,8	885,3	1151,7	2305,6	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	2103	3638	4381	9042	per capita in PLN
Wydatki:					Expenditure:
w milionach złotych	522,5	1040,7	1114,0	2503,1	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	2142	4276	4238	9817	per capita in PLN
Budżety powiatów					Budgets of powiats
Dochody:					Revenue:
w milionach złotych	397,2	684,1	695,2	1255,7	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	520	878	919	1738	per capita in PLN
Wydatki:					Expenditure:
w milionach złotych	402,2	750,6	719,0	1312,2	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	526	963	950	1816	per capita in PLN
Budżet województwa					Budget of voivodship
Dochody:					Revenue:
w milionach złotych	147,0	475,3	489,4	954,4	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	146	465	480	976	per capita in PLN
Wydatki:					Expenditure:
w milionach złotych	148,5	513,4	491,4	1106,2	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	147	502	482	1132	per capita in PLN

a Od 2011 r. łącznie z posiadającymi pozwolenia czasowe (na okres 30 dni) wydane w końcu roku. b Dane dotyczą operatora wyznaczonego (do 2012 r. operatora publicznego); w 2000 r. placówki pocztowe i placówki usług telekomunikacyjnych. c Dane nieporównywalne w związku ze zmianą w 2004 r. metody badania sklepów. d Bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

a Since 2011, including having temporary permission (for the period of 30 days) issued at the end of the year. b Data concern the appointed operator (until 2012 the public operator); in 2000 post offices and telecommunication service offices. c Data are not comparable due to change in 2004 the method of shop survey. d Excluding revenue and expenditure of gminas which are also cities with powiat status.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (dok.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2023	SPECIFICATION
INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE^a INVESTMENTS. FIXED ASSETS^a					
Nakłady inwestycyjne ^b (ceny bieżące):					Investment outlays ^b (current prices):
w milionach złotych	2627,9	7497,2	5874,3	11857,1	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	2606	7329	5762	12130	per capita in PLN
Wartość brutto środków trwałych ^c (stan w dniu 31 grudnia; bieżące ceny ewidencyjne):					Gross value of fixed assets ^c (as of 31 December; current book-keeping prices):
w milionach złotych	32805,9	61292,7	97568,0	144116,2	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	32530	59902	95836	147808	per capita in PLN
RACHUNKI REGIONALNE^{de} REGIONAL ACCOUNTS^{de}					
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące):					Gross domestic product (current prices):
w milionach złotych	17641	32625	39939	66083	in million PLN
na 1 mieszkańca ^f w zł	17495	31895	39174	66799	per capita ^f in PLN
Produkt krajowy brutto (ceny stałe) – rok poprzedni=100		103,3	103,0	105,0	Gross domestic product (constant prices) – previous year=100
Wartość dodana brutto (ceny bieżące):					Gross value added (current prices):
w milionach złotych	15657	28705	35435	58952	in million PLN
na 1 mieszkańca ^f w zł	15528	28063	34757	59591	per capita ^f in PLN
Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych:					Gross nominal disposable income in the households sector:
w milionach złotych	13464	22577	25574	41017	in million PLN
na 1 mieszkańca ^f w zł	13353	22072	25084	41462	per capita ^f in PLN
Realne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych – rok poprzedni=100		103,2	102,9	100,4	Gross real disposable income in the households sector – previous year=100
PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ W REJESTRZE REGON^g – stan w dniu 31 grudnia ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY IN THE REGON REGISTER^g – as of 31 December					
Ogółem: w tysiącach	87,9	106,1	111,3	130,7	Total: in thousands
na 10 tys. ludności	871,5	1037,0	1093,0	1340,7	per 10 thousand population
Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej:					Legal persons and organisational entities without legal personality:
w tysiącach	19,1	27,8	33,7	37,6	in thousands
2000=100	100,0	145,3	176,1	196,6	2000=100
w tym:					of which:
spółdzielnie	0,5	0,5	0,5	0,3	cooperatives
spółki handlowe	4,5	7,4	10,3	12,0	commercial companies
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	1,9	2,7	2,8		of which with foreign capital participation
spółki cywilne	7,3	6,0	6,1	6,1	civil law partnerships
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą:					Natural persons conducting economic activity:
w tysiącach	68,8	78,3	77,6	93,1	in thousands
2000=100	100,0	113,9	112,9	135,4	2000=100
na 10 tys. ludności	681,8	765,5	762,2	955,2	per 10 thousand population

a Dane za 2000 r. nieporównywalne w związku z nowelizacją w 2002 r. ustawy o rachunkowości. b Według lokalizacji inwestycji. c Według siedziby jednostki lokalnej rodzaju działalności. d W rubryce dla 2023 r. dane dotyczą 2022 r. e Patrz uwagi ogólne do działu „Rachunki regionalne”, ust. 15 na str.202. f Dane na 1 mieszkańca przeliczono według liczby ludności spełniającej kryterium rezydencji zgodnie z Rozporządzeniem ESA2010; patrz uwagi do działów, ust. 16, str. 202 g Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

a Data for 2000 are not comparable due to amendments in 2002 of The Accounting Act. b According to investment location. c According to the abode of local kind-of-activity unit. d In the column for 2023, data concern 2022. e See general notes to the chapter „Regional accounts”, item 15 on page 202. f Data calculated for the population meeting the residence criterion according to the ESA 2010 Regulation; see notes to chapters, item 16 on page 202. g xcluding persons tending private farms in agriculture.

UWAGI OGÓLNE

1. Dane zamieszczone w Roczniku – jeśli nie zaznaczono inaczej – podano w **każdorzazowym podziale administracyjnym kraju**.

W tablicach zawierających informacje w podziale na **miasta i wieś**, przez „**miasta**” rozumie się gminy miejskie oraz miasta w gminach miejsko-wiejskich, przez „**wieś**” – gminy wiejskie oraz obszary wiejskie w gminach miejsko-wiejskich.

2. Dane w tabl. I, II prezentowane są w układzie **Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NUTS)** obowiązującej w krajach Unii Europejskiej, wprowadzonej rozporządzeniem Nr 1059/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 maja 2003 r. z późniejszymi zmianami. Klasyfikacja została ustanowiona w celu zbierania, opracowania i rozpowszechniania na obszarze Unii Europejskiej porównywalnych danych dla statystyk regionalnych. Od 1 stycznia 2021 r. obowiązują zmiany wprowadzone Rozporządzeniem Komisji (UE) 2019/1755 z dnia 8 sierpnia 2019 r.

Polska podzielona jest na 3 poziomy NUTS:

- NUTS 1 – **makroregiony** (grupujące województwa) – 7 jednostek,
- NUTS 2 – **regiony** (województwa lub ich części) – 17 jednostek,
- NUTS 3 – **podregiony** (grupujące powiaty) – 73 jednostki.

3. Prezentowane dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – dotyczą **całej gospodarki narodowej**.

4. Prezentowane informacje zostały przedstawione stosownie do zakresu prowadzonych badań, uwzględniających podmioty klasyfikowane według kryterium **liczby pracujących** i – jeśli nie zaznaczono inaczej – obejmują podmioty o liczbie pracujących:

- do 9 osób,
- od 10 do 49 osób,
- 50 osób i więcej.

5. Dane prezentuje się:

1) w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007**, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r.

W ramach PKD 2007 dokonano dodatkowego grupowania, umając pod pojęciem „**Przemysł**” sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

Pod pojęciem „**Pozostałe usługi**” ujęte są sekcje: „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna”, „Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca”, „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenie społeczne”, „Edukacja”, „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna”, „Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją”, „Pozostała działalność usługowa” oraz „Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby”;

2) według **sektorów instytucjonalnych** – wyłącznie w zakresie rachunków regionalnych;

6. Dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – opracowano zgodnie z **każdorzazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej**.

7. Dane w podziale według sekcji PKD 2007 oraz w podziale terytorialnym opracowano – jeśli nie zaznaczono inaczej – tzw. metodą przedsiębiorstw.

Metoda przedsiębiorstw (podmiotowa) oznacza przyjmowanie całych podmiotów gospodarki narodowej za podstawę grupowania wszystkich danych charakteryzujących ich działalność według poszczególnych poziomów klasyfikacyjnych i podziałów terytorialnych.

8. Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj. osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się pod-

GENERAL NOTES

1. Data in the Yearbook, unless otherwise indicated, are presented according to **administrative division of the country in a given period**.

In the tables containing information divided into **urban areas** and **rural areas**, the term “**urban areas**” is understood as urban gminas and towns in urban-rural gminas, while the term “**rural areas**” is understood as rural gminas and rural area in urban-rural gminas.

2. Data in tables I, II are presented in accordance with the **Classification of Territorial Units for Statistics (NUTS)**, obligatory in the countries of the European Union, introduced according to the Regulation No. 1059/2003 of the European Parliament and of the Council of 26 May 2003 with later amendments. Classification was established to enable the collection, compilation and dissemination of harmonised regional statistical data in the European Union. From 1 January 2021 there are changes applied by Commission Regulation (EU) 2019/1755 of 8 August 2019.

Poland is divided into 3 levels NUTS:

- NUTS 1 – **macroregions** (grouping voivodships) – 7 units,
- NUTS 2 – **regions** (voivodships or their parts) – 17 units,
- NUTS 3 – **subregions** (grouping powiats) – 73 units.

3. Presented data, unless otherwise indicated, concern the **entire national economy**.

4. Information is presented in compliance with the scope of conducted surveys, considering entities classified according to the criterion of the **number of persons employed** and, unless otherwise indicated, include entities employing:

- up to 9 persons,
- from 10 to 49 persons,
- 50 persons and more.

5. Data are presented:

1) according to the **Polish Classification of Activities – PKD 2007**, compiled on the basis of the Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 was introduced on 1st January 2008 by the decree of the Council of Ministers of 24 December 2007.

The item “**Industry**” was introduced, including NACE Rev. 2 sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” as well as “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”, as an additional grouping.

The item “**Other services**” was introduced including sections: “Professional, scientific and technical activities”, “Administrative and support service activities”, “Public administration and defence; compulsory social security”, “Education”, “Human health and social work activities”, “Arts, entertainment and recreation”, “Other service activities” as well as “Activities of households as employers; undifferentiated goods- and services-producing activities of households for own use”;

2) according to **institutional sectors** – exclusively within the scope of regional accounts;

6. Data, unless otherwise indicated, are compiled in accordance with the **respective organisational status of units of the national economy**.

7. Data according to NACE Rev. 2 sections as well as according to territorial division are compiled, unless otherwise indicated, using the enterprise method.

In the **enterprise (entity) method**, the entire organisational unit of entities in the national economy is the basis for grouping all data describing their activity according to individual classification levels and territorial divisions.

8. The term **entities of the national economy** is understood as legal entities, i.e. legal persons, organisational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity.

The term **economic entities** is understood as entities conducting economic activity (production and service) on their own-account in order to earn a profit.

9. Other than NACE Rev. 2, among the more important classifications, according to which data are presented in the Yearbook, the following should be mentioned:

1) the **Occupations and Specialisations Classification**

mioty prowadzące działalność gospodarczą (produkcyjną i usługową) na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

9. Z ważniejszych klasyfikacji, według których prezentuje się dane w Roczniku – obok PKD 2007 – należy wymienić:

- 1) **Klasyfikację Zawodów i Specjalności (KZiS)**, na podstawie której dokonuje się grupowania radnych organów jednostek samorządu terytorialnego; klasyfikacja opracowana na podstawie Międzynarodowej Standardowej Klasyfikacji Zawodów (ISCO-08) wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2015 r. rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r.;
- 2) **Polską Klasyfikację Wyrobów i Usług – PKWiU 2015**, na podstawie której dokonuje się grupowania wyrobów i towarów; PKWiU 2015, opracowana na podstawie międzynarodowych klasyfikacji i nomenklatur, wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2016 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 4 września 2015 r.;
- 3) **Klasyfikację Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP)**, na podstawie której dokonuje się grupowania spożycia produktów (wyrobów i usług) w sektorze gospodarstw domowych oraz wydatków na towary i usługi konsumpcyjne w gospodarstwach domowych (przyjętych również do opracowania wskaźników cen);
- 4) **Polską Klasyfikację Obiektów Budowlanych (PKOB)**, na podstawie której dokonuje się grupowania obiektów budowlanych; PKOB, opracowana na podstawie Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (CC), wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2000 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 1999 r.;
- 5) **Klasyfikację Środków Trwałych (KŚT)**, na podstawie której dokonuje się grupowania środków trwałych według rodzajów; KŚT 2016 wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2017 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 3 października 2016 r.

10. Dane w **cenach bieżących** odpowiadają uzyskanym dochodom, poniesionym wydatkom lub wartości wyrobów, usług itp. W tablicach i na mapach, w których nie określono cen, dane liczbowe wyrażono w cenach bieżących.

Cena bazowa definiowana jest jako kwota pieniędzy otrzymywana przez producenta (w tym także przez jednostkę handlową) od nabywcy za jednostkę produktu (wyrobu lub usługi), pomniejszona o podatki od produktu oraz o ewentualne rabaty i opusty, powiększona o dotacje otrzymywane do produktu.

Podatki od produktów obejmują: podatek od towarów i usług – VAT (od produktów krajowych i z importu), podatki i cła od importu (łącznie z podatkiem akcyzowym) oraz inne podatki od produktów i podatki od niektórych rodzajów usług (np. od gier losowych i zakładów wzajemnych, zryczałtowany podatek od towarów i usług od okazjonalnych przewozów osób autobusami zarejestrowanymi za granicą).

11. Jako **cenę stałą** przyjęto w przypadku:

- 1) produkcji rolniczej – średnie krajowe ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany, z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i roku badanego;
- 2) produkcji sprzedanej przemysłu:
 - ceny stałe 2005 r. (średnie ceny bieżące 2005 r.) dla lat 2006–2010,
 - ceny stałe 2010 r. (średnie ceny bieżące 2010 r.) dla lat 2011–2015,
 - ceny stałe 2015 r. (średnie ceny bieżące 2015 r.) od 2016 r.,
 - ceny stałe 2021 r. (średnie ceny bieżące 2021 r.) od 2022 r.

12. **Liczby względne (wskaźniki, odsetki)** obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

13. Do przeliczeń danych według liczby ludności – jeśli nie zaznaczono inaczej – przyjęto liczbę ludności według krajowej definicji zamieszkania, opracowaną metodą bilansową.

Przy **przeliczaniu na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.)** danych według stanu w końcu roku (np. łóżka w szpitalach, środki trwałe) przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 grudnia, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku (np. ruch naturalny ludności, produkcja) – według stanu w dniu 30 czerwca.

Przyjętą do przeliczeń liczbę ludności opracowano:

- dla lat 2010–2019 (w przypadku wskaźników dynamiki – lata 2011–2020) na bazie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011, przy czym dla 2010 r. – według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 grudnia 2011 r.;
- od 2020 r. (w przypadku wskaźników dynamiki – od 2021 r.)

(KZiS), on the basis of which counsellors of organs of local government units are grouped; the classification, compiled on the basis of the International Standard Classification of Occupations (ISCO-08), was introduced on 1 January 2015 by the Regulation of the Minister of Labour and Social Policy of 7 August 2014;

- 2) the **Polish Classification of Products and Services – PKWiU 2015**, on the basis of which products and goods are grouped; compiled on the basis of international classifications and nomenclatures, was introduced on 1 January 2016 by the decree of the Council of Ministers, dated 4 September 2015;
- 3) the **Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP)**, on the basis of which final consumption expenditure of products (goods and services) in the households sector as well as expenditures on consumer goods and services of households (also adopted for compiling price indices) are grouped;
- 4) the **Polish Classification of Types of Construction (PKOB)**, on the basis of which type of constructions are grouped; PKOB, compiled on the basis of the Classification of Types of Constructions (CC), was introduced on 1 January 2000 by the decree of the Council of Ministers, dated 30 December 1999;
- 5) the **Classification of Fixed Assets (KŚT)**, on the basis of which fixed assets are grouped according to type; KŚT 2016 was introduced on 1 January 2017 by the decree of the Council of Ministers, dated 3 October 2016.

10. Data in **current prices** correspond to obtained revenue, incurred expenditures or the value of products, services, etc. In tables and maps in which prices are not defined, data are expressed in current prices.

Basic price is defined as the amount of money received by a producer (trade entities included) from a buyer for a unit of product (good or service), decreased by the tax on the product as well as by applicable rebates and deductions, and increased by subsidies received for the product.

Taxes on products include: value added tax on goods and services – VAT (on domestic and imported products), taxes and customs duties on imports (including excise tax), as well as other taxes on products and taxes on selected types of services (e.g. on games of chance and mutual betting, lump sum tax on goods and services from occasional transports of passengers in buses with foreign registration).

11. **Constant prices were adopted as follows:**

- 1) agricultural output – average national current prices from the year preceding the reference year, with the exception of potatoes, vegetables and fruit, in case of which average prices from two consecutive years are adopted, i.e., from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year;
- 2) sold production of industry:
 - 2005 constant prices (2005 average current prices) for 2006–2010,
 - 2010 constant prices (2010 average current prices) for 2011–2015,
 - 2015 constant prices (2015 average current prices) since 2016
 - 2021 constant prices (2021 average current prices) since 2022.

12. **Relative numbers (indices, percentages)** are, as a rule, calculated on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in the tables.

13. For the purpose of calculating data by population number, unless otherwise indicated, the population number according to the national definition of residence, compiled using the balance method, was adopted.

When **computing per capita data (per 1000 population, etc.)** as of the end of a year (e.g. beds in hospitals, fixed assets), the population as of 31 December was adopted, whereas data describing the magnitude of a phenomenon within a year (e.g., vital statistics, production) – as of 30 June.

The population number adopted for calculations was compiled:

- for the years 2010–2019 (in the case of indices – for the years 2011–2020) on the basis of the results of the Population and Housing Census 2011, and for 2010 by the administrative division in force as of 31 December 2011;
- since 2020 (in the case of indices – since 2021) on the basis of the results of the Population and Housing Census 2021.

14. Data, unless otherwise indicated, do not include budgetary

na bazie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021.

14. Dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

15. Niektóre informacje zostały podane na podstawie danych nieostatecznych i mogą ulec zmianie w następnych publikacjach Głównego Urzędu Statystycznego.

16. Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się nieznacznie różnić od podanych wielkości „ogółem”.

17. Informacje statystyczne pochodzące ze źródeł spoza Głównego Urzędu Statystycznego opatrzone odpowiednimi notami.

18. W Roczniku zastosowano skróty nazw niektórych poziomów klasyfikacyjnych; zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

15. Selected information presented on the basis of preliminary data may change in subsequent publications of the Statistics Poland.

16. Due to data rounding, in some cases sums of components may slightly differ from the amount given in the item "total".

17. Statistical information derived from sources other than the Statistics Poland is indicated in the appropriate notes.

18. The names of some classification levels used in the Yearbook have been abbreviated; the list of abbreviations used and their full names are given below:

skrót abbreviation	pełna nazwa full name
-----------------------	--------------------------

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI — PKD 2007
STATISTICAL CLASSIFICATION OF ECONOMIC ACTIVITIES
IN THE EUROPEAN COMMUNITY — NACE Rev. 2

sekcje
sections

Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
Trade; repair of motor vehicles	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles
Zakwaterowanie i gastronomia	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
Accommodation and catering	Accommodation and food service activities
Obsługa rynku nieruchomości	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
Administrowanie i działalność wspierająca	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca

działy
divisions

Budowa budynków	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej

*
* *

Wyjaśnienia metodyczne dotyczące podstawowych pojęć i metod opracowania danych liczbowych znajdują się w uwagach ogólnych do poszczególnych działów, a bardziej szczegółowe informacje dotyczące poszczególnych dziedzin statystyki w publikacjach tematycznych oraz w serii „Metodologia badań statystycznych”.

Methodological explanations concerning basic definitions and methods of compiling statistical data are contained in the general notes to individual chapters, while more detailed information on particular fields of statistics can be found in thematic publication as well as in the series "Statistical Research Methodology".

Delimitacja obszarów wiejskich (DOW)

1. Delimitacja Obszarów Wiejskich (DOW) do celów statystycznych, została opracowana przez Główny Urząd Statystyczny.

2. Celem DOW jest zapewnienie jednolitej prezentacji wyników badań statystycznych statystyki publicznej, dotyczących obszarów wiejskich. Zastosowanie Delimitacji umożliwi szczegółowe prezentowanie danych na temat obszarów wiejskich, z podkreśleniem ich różnorodności.

3. DOW opracowana jest z wykorzystaniem typologii Funkcjonalnych Obszarów Miejskich (FUA; ang. Functional Urban Areas¹). FUA obejmują miasta i ich strefy dojazdów do pracy. Podziału obszarów wiejskich (gmin wiejskich oraz obszarów wiejskich w gminach miejsko-wiejskich – symbol rodzaju jednostki TERYT, odpowiednio 2 i 5) dokonano z uwzględnieniem oddziaływania na nie dużych miast.

4. Delimitacja obejmuje: poziom 1., który odnosi się do lokalizacji obszaru względem FUA miast liczących co najmniej 150 tys. lub FUA miast wojewódzkich; poziom 2. odnosi się do wartości gęstości zaludnienia obszarów wiejskich.

Poziom 1.	Poziom 2.
aglomeracyjne	małej gęstości
	dużej gęstości
pozaaglomeracyjne	małej gęstości
	dużej gęstości

5. W nowej delimitacji wyróżniono następujące grupy obszarów:

1) **aglomeracyjne** – obszary wiejskie znajdujące się w granicach FUA miast wojewódzkich lub w granicach FUA pozostałych miast, liczących co najmniej 150 tysięcy mieszkańców:

— **aglomeracyjne dużej gęstości** – spełniają jednocześnie warunki dla obszarów aglomeracyjnych oraz warunek gęstości zaludnienia większej od średniej gęstości zaludnienia dla Polski,

— **aglomeracyjne małej gęstości** – spełniają jednocześnie warunki dla obszarów aglomeracyjnych oraz warunek gęstości zaludnienia równej lub mniejszej od średniej gęstości zaludnienia dla Polski;

2) **pozaaglomeracyjne** – obszary wiejskie znajdujące się poza granicami FUA miast wojewódzkich lub poza granicami FUA pozostałych miast liczących co najmniej 150 tysięcy mieszkańców:

— **pozaaglomeracyjne dużej gęstości** – spełniają jednocześnie warunki dla obszarów pozaaglomeracyjnych i warunek gęstości zaludnienia większej od 1/3 gęstości zaludnienia dla Polski,

— **pozaaglomeracyjne małej gęstości** – spełniają jednocześnie warunki dla obszarów pozaaglomeracyjnych i warunek gęstości zaludnienia równej lub mniejszej od 1/3 gęstości zaludnienia dla Polski.

6. Do grupy miast wojewódzkich i pozostałych powyżej 150 tys. mieszkańców zakwalifikowano 25 ośrodków (do 2021 r. - 26 ośrodków). Średnia gęstość zaludnienia w 2022 r. wyniosła 120,8 osób/km², a próg 1/3 średniej gęstości zaludnienia przyjęto na poziomie 40,3 osób/km² (w 2021 r. było to odpowiednio 121 osób/km² i 40 osób/km²).

7. W bieżącej edycji Rocznika przedstawiono jedynie wybrane zagadnienia według Delimitacji Obszarów Wiejskich. W pracach rozwojowych przewidziana jest prezentacja zjawisk w ww. kładzie w systemach, bazach oraz opracowaniach i analizach statystycznych.

Delimitation of rural area (DOW)

1. The Delimitation of Rural Areas (DOW) for statistical purposes was developed by the Statistics Poland.

2. The purpose of the DOW is to ensure a consistent presentation of the results of statistical surveys on rural areas. The use of the DOW will enable detailed presentation of data on rural areas, emphasising their diversity.

3. The DOW is developed using the typology of Functional Urban Areas (FUA¹). The FUA include cities and their commuting zones. The delimitation of rural gminas (rural gminas and rural areas in urban-rural gminas – symbol of the type unit TERYT, 2 and 5 respectively) have been taking into account the impact of large cities.

4. The delimitation includes: level 1. which refers to the location of the area in relation to the FUA of cities of at least 150,000 or the FUA of seats of voivodships; level 2. which refers to the value of the population density of rural areas.

Level 1.	Level 2.
agglomeration areas	low density
	high density
non-agglomeration areas	low density
	high density

5. The new delimitation distinguishes the following groups of areas:

1) **agglomeration** – rural areas located within the FUA of seats of voivodships or within the FUA of other cities with at least 150,000 persons:

— **agglomeration high density** – meet both criteria: they are in agglomeration areas and has population density higher than the average population density for Poland,

— **agglomeration low density** – they are in agglomeration areas and has population density equal to or lower than the average population density for Poland;

2) **non-agglomeration** – rural areas located outside the FUA of voivodship cities or outside the FUA of other cities with at least 150,000 persons:

— **non-agglomeration high density** – they are located outside of the FUA, and have population density higher than 1/3 of the population density for Poland,

— **non-agglomeration low density** – they are located outside of the FUA, and have population density equal to or lower than 1/3 of the population density for Poland.

6. The group of cities with more than 150,000 persons includes 25 cities (until 2021 – 26 cities) Average population density in 2022 was 120.8 persons/km², and the threshold of 1/3 of the average population density was set at 40.3 persons/km² (in 2021 it was 121 persons/km² and 40 people/km², respectively).

7. The current edition of the Yearbook presents only selected issues according to the Delimitation of Rural Areas (DOW). In the development work it is planned to present the phenomena in the above mentioned arrangement in systems, databases and statistical studies and analyses.

¹ Typologia Funkcjonalnych Obszarów Miejskich (FUA) wprowadzona Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2391 z dnia 12 grudnia 2017 r. zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 1059/2003 w odniesieniu do typologii terytorialnych (Tercet) (Dz. Urz. UE L 350 z 29.12.2017).

¹ Typology of Functional Urban Areas (FUA) introduced by Regulation (EU) 2017/2391 of the European Parliament and of the Council of 12 December 2017 amending Regulation (EC) No 1059/2003 as regards territorial typologies (Tercet) (Official Journal of the EU L 350, 29.12.2017).

Uwagi do działów

Warunki naturalne i ochrona środowiska

1. Informacje o stanie geodezyjnym i kierunkach wykorzystania powierzchni kraju ujmowane są według form władania i grup rejestrowych w oparciu o ewidencję gruntów wprowadzoną rozporządzeniem Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 27 lipca 2021 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków.

2. Zużycie wody obejmuje ilość wody zużytej na potrzeby gospodarki narodowej i ludności, pochodzącej z ujęć własnych bądź z sieci wodociągowej lub zakupionej od innych jednostek. Stanowi sumę zużycia wody na cele przemysłowe, do napełniania i uzupełniania stawów rybnych oraz eksploatacji sieci wodociągowej.

3. Jako ścieki wymagające oczyszczania przyjęto ścieki odprowadzane siecią kanałów lub rowów otwartych bezpośrednio do wód lub do ziemi albo do sieci kanalizacyjnej z jednostek produkcyjnych (łącznie z zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych i chłodniczymi), z innych jednostek oraz z gospodarstw domowych.

4. Informacje o emisji i redukcji zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza oraz o stanie wyposażenia i efektach eksploatacji urządzeń do redukcji tych zanieczyszczeń dotyczą jednostek ustalonych przez Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych na podstawie określonej wysokości opłat wniesionych w 1986 r. za roczną emisję substancji zanieczyszczających powietrze według stawek określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 stycznia 1986 r. w sprawie opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian. Dane o emisji pyłów i gazów obejmują emisję zorganizowaną (z urządzeń technologicznych i ogrzewczych) oraz niezorganizowaną (z hald, składowisk, w toku przeładunku, z hal produkcyjnych itp.).

5. Ochrona przyrody polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody.

Podstawą prawną regulującą ustanowienie form ochrony przyrody jest ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

6. Odpady oznaczają każdą substancję lub przedmiot, których posiadacz pozbywa się, zamierza pozbyć się lub do których pozbycia się jest obowiązany.

Informacje o odpadach opracowano w oparciu o ustawę z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach.

7. Dane o odpadach komunalnych dotyczą odpadów powstających w gospodarstwach domowych (z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji), a także odpadów niezawierających odpadów niebezpiecznych pochodzących od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

8. Dane o nakładach na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej oraz ich efektach rzeczowych prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Statystyczną dotyczącą Działalności i Urządzeń Związanych z Ochroną Środowiska, wprowadzoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2 marca 1999 r. Klasyfikacja ta opracowana została na podstawie Międzynarodowej Standardowej Statystycznej Klasyfikacji EKG/ONZ dotyczącej Działalności i Urządzeń Związanych z Ochroną Środowiska oraz Europejskiego Systemu Zbierania Informacji Ekonomicznych dotyczących Środowiska (SERIEE) wdrożonego przez Unię Europejską.

Samorząd terytorialny

1. Z dniem 1 stycznia 1999 r. na mocy ustawy z dnia 24 lipca 1998 r. o wprowadzeniu zasadniczego trójstopniowego podziału terytorialnego państwa, wprowadzono nowy zasadniczy trójstopniowy podział terytorialny państwa, którego jednostkami są: gminy, powiaty i województwa. Gmina jest podstawową jednostką terytorialnego podziału kraju. Jednostkami pomocniczymi w gminach są m.in. sołectwa, których organizację i zakres działania określa właściwa rada gminy odrębnym statutem.

2. Kadencja prezydentów, burmistrzów, wójtów oraz rad gmin, rad miejskich na prawach powiatu i rad powiatów trwa 5 lat, licząc od dnia wyborów.

3. Prezentowane informacje o administracji publicznej dotyczą zatrudnienia i wynagrodzeń w administracji państwo-

Notes to chapters

Environment and environmental protection

1. Information regarding geodesic status and directions of land use is classified according to ownership and register groups of land included in the land register introduced by the Regulation of the Minister of Development, Labour and Technology of 27 July 2021 on the register of land and buildings.

2. Water consumption consists of the amount of water used for the needs of national economy and population, coming from either own intakes or a water supply network or purchased from other entities. It is the sum of water used for the purposes of industry, filling and refilling fish ponds and exploitation of a water supply network.

3. Wastewater requiring treatment is understood as wastewater discharged by means of channel or open ditch systems directly into waters, into the ground or to sewage network from production entities (including contaminated drainage water from mines and cooling water), other entities as well as households.

4. Information regarding emission and reduction of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality as well as the systems reducing such pollutants and the effects of their utilization concerns units established by the Minister of Environmental Protection and Natural Resources on the basis of the defined amount of fees borne in 1986 for the annual emission of substances polluting the air, according to rates defined in the Regulation of the Council of Ministers of 13 January 1986 on payments for economic use of the environment and modifications to it.

Data regarding emission of particulate and gaseous pollutants include organized emission (from technological and heating facilities) and unorganized emission (from waste dumps and landfills, in the course of reloading, from production halls etc.).

5. Nature protection consists in maintenance, sustainable use and renewal of natural resources, objects and elements of nature.

The legal basis regulating establishing forms of nature protection is the Act of 16 April 2004 on Nature Protection.

6. Waste means any substance or object, which the holder discards, intends to discard or is required to discard.

Data on waste have been compiled on the basis of the Act of 14 December 2012 on Waste.

7. Data on municipal waste concern waste generated by households (excluding discarded vehicles) as well as waste not containing hazardous waste originating from other producers of waste, which, because of its character or composition, is similar to waste from households.

8. Data regarding outlays on fixed assets and tangible effects of investments in environmental protection and water management are presented in accordance with the Polish Statistical Classification of Environmental Protection and Facilities, introduced on the basis of the Regulation of the Council of Ministers of 2 March 1999. This classification was compiled on the basis of the ECE/UN Single European Standard Statistical Classification of Environmental Protection Activities and Facilities as well as the European System for the Collection of Economic Information on the Environment (SERIEE) implemented by the European Union.

Local government

1. On 1 January 1999 a new fundamental three-tier territorial division of the country was introduced, the entities of which are: gminas, powiats and voivodships. A gmina is a basic unit of the country's territorial structure. Auxiliary entities in gminas are, among others, village administrator's offices. Their organization and scope of activity is outlined by individual gmina councils in a separate statute.

2. Term of presidents, mayors, village mayors as well as gmina councils, city councils in cities with powiat status and powiat councils lasts 5 years, starting from the day of election.

3. Information presented concerning public administration involves employment and wages and salaries in the state administration, local government administration and local government appeal councils and covers entities included,

wej i samorządu terytorialnego oraz samorządowych kolegiach odwoławczych i obejmują jednostki zaliczane według PKD 2007 do grupy „Administracja publiczna oraz polityka gospodarcza i społeczna” w sekcji „Administracja publiczna i obrona narodu; obowiązkowe zabezpieczenie społeczne”.

Do **administracji państwowej** zalicza się:

- 1) naczelne i centralne organy administracji łącznie z pracownikami zatrudnionymi w ich placówkach zagranicznych:
 - instytucje naczelne i centralne (np. kancelarie: Sejm, Senatu i Prezydenta, ministerstwa, urzędy centralne),
 - terenowe organy administracji rządowej niezespólonej (np. izby i urzędy skarbowe i celne, okręgowe inspektoraty pracy, urzędy statystyczne, regionalne izby obrachunkowe oraz do 2010 r. gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych);
- 2) terenowe organy administracji rządowej zespolonej: urzędy wojewódzkie, jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. inspektoraty: inspekcji handlowej, nadzoru budowlanego, weterynarii, farmaceutyczne, ochrony środowiska, ochrony roślin i nasiennictwa oraz urzędy ochrony zabytków i kuratoria oświaty);
- 3) niektóre agencje państwowe (np. Agencję Rezerw Materialowych, Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości oraz od 2009 r. Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa) oraz jednostki pomocnicze administracji państwowej wraz z oddziałami regionalnymi.

Do **administracji samorządu terytorialnego** zalicza się:

- 1) gminy i miasta na prawach powiatu:
 - urzędy gmin i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. jednostki usług komunalnych oraz od 2009 r. zarządy dróg),
 - urzędy miast na prawach powiatu i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. ośrodki dokumentacji geodezyjno-kartograficznej oraz od 2009 r. zarządy dróg);
 - 2) powiaty, tj. starostwa powiatowe i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. urzędy pracy, zarządy dróg);
 - 3) województwa, tj. urzędy marszałkowskie i wojewódzkie samorządowe jednostki organizacyjne (np. urzędy pracy, zarządy melioracji i urzędzeń wodnych oraz od 2009 r. zarządy dróg).
4. Dane o przeciętnych wynagrodzeniach w administracji państwowej nie uwzględniają wynagrodzeń osób zatrudnionych w placówkach zagranicznych.

Wymiar sprawiedliwości

1. W Roczniku prezentowane są dane statystyczne:
 - o przestępstwach stwierdzonych w zakończonych postępowaniach przygotowawczych – na podstawie systemu statystyki Komendy Głównej Policji,
 - o orzeczeniach sądów powszechnych – na podstawie statystyki Ministerstwa Sprawiedliwości.
2. Przepiętstwo stwierdzone jest to zdarzenie, co do którego w zakończonym postępowaniu przygotowawczym potwierdzono, że jest przestępstwem. Przepiętstwo – zgodnie z Kodeksem karnym z 1997 r. obowiązującym od 1 września 1998 r. (ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r.) – jest to zbrodnia lub występek ścigany z oskarżenia publicznego lub z oskarżenia prywatnego, zgodnie z Kodeksem karnym skarbowym obowiązującym od 17 października 1999 r. – jest to przepiętstwo skarbowe.

Dane o przestępstwach stwierdzonych od 2014 r. nie obejmują czynów karalnych popełnionych przez nieletnich. Zgodnie z obowiązującą metodologią stwierdzenie popełnienia czynów karalnych przez nieletnich dokonywane jest w postępowaniu sądowym po uprzednim przekazaniu przez Policję akt w sprawach nieletnich do sądu rodzinnego.

Informacje o przestępstwach stwierdzonych i wskaźnikach wykrywalności sprawców przestępstw opracowano na podstawie policyjnych systemów informacyjnych.
3. Przepiętstwo stwierdzone w zakończonym postępowaniu przygotowawczym, w którym ustalono przynajmniej jednego podejrzanego jest to przestępstwo wykryte. Dane o przestępstwach stwierdzonych przez prokuraturę dotyczą śledztw i dochodzeń własnych prokuratora oraz powierzonych przez prokuratora innym niż Policja uprawnionym organom. Informacje o przestępstwach stwierdzonych pobrano z Krajowego Systemu Informacyjnego Policji oraz z systemów informacyjnych prokuratury.
4. Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw jest to stosunek liczby przestępstw wykrytych w danym roku (łącznie z wykrytymi po podjęciu z umorzenia) do liczby przestępstw stwierdzonych w danym roku, powiększonej o liczbę przestępstw stwierdzonych w podjętych postępowaniach, a umorzonych w latach poprzednich z powodu niewykrycia sprawców.

in accordance with NACE Rev. 2, in the group "Public administration and economic and social policy" in the section "Public administration and defence; compulsory social security".

State **administration** comprises:

- 1) principle and central organs of administration including the personnel employed in their foreign entities:
 - principle and central institutions (e.g., chancelleries of: the Sejm, the Senate and the President, ministries, central offices),
 - territorial organs of non-combined government administration (e.g., fiscal and customs chambers and offices, district work inspectorates, statistical offices, regional chambers of audit and until 2010 auxiliary units of budgetary units);
- 2) territorial organs of combined government administration: voivodship offices, auxiliary service entities (e.g., inspectorates of: trade, construction supervision, veterinary, pharmaceutical, environmental protection, plant protection and seed production as well as monument preservation offices and school superintendent's offices);
- 3) some state agencies (e.g., Material Reserves Agency, Polish Agency for Enterprise Development and since 2009 Agency for Restructuring and Modernisation of Agriculture) and auxiliary entities of state administration with regional units.

Local government administration comprises:

- 1) gminas and cities with powiat status:
 - gmina offices and auxiliary service units (e.g., municipal service entities and since 2009 public road boards),
 - offices of cities with powiat status and auxiliary service units (e.g., geodetic and cartographic documentation centres and since 2009 public road boards);
 - 2) powiats, i.e., powiat starost offices and auxiliary service units (e.g., labour offices, public road boards);
 - 3) voivodships, i.e., marshals' offices and voivodship government organizational entities (e.g., labour offices, drainage and water facility boards and since 2009 public road boards).
4. Data concerning average wages and salaries in the state administration do not include wages and salaries of persons employed in foreign entities.

Justice

1. In the Yearbook, statistical data are presented:
 - concerning ascertained crimes in completed preparatory proceedings – on the basis of the statistics system of the National Police Headquarters,
 - concerning adjudications of common courts – on the basis of statistics of the Ministry of Justice.
2. An ascertained crime is an event, which after the completion of preparatory proceedings was confirmed as a crime. In connection with the Criminal Code of 1997, valid since 1 September 1998 (the Act of 6 June 1997) crime is a felony or misdemeanour prosecuted upon by public accusation or private accusation, in connection with the Penal Fiscal Code valid since 17 October 1999 the Act of 10 September – is a fiscal offence.

Data about ascertained crimes since 2014 do not include punishable acts committed by juveniles. In accordance with the existing methodology, the specification of the number of juveniles committing punishable acts takes place during court proceedings after the Police provides records in juvenile cases to the family court.

Information regarding ascertained crimes and rates of detectability of delinquents in ascertained crimes has been prepared on the basis of police information systems.
3. A crime ascertained in completed preparatory proceeding, in which at least one suspect was found is a detected crime. Data on crimes ascertained by the prosecutor's office concern investigations and proceedings of the prosecutor and entrusted by the prosecutor to other authorised organs than the Police. Information on crimes ascertained comes from the National Police Information System and prosecutor's office information systems.
4. The rate of detectability of delinquents is the relation of the number of detected crimes in a given year (including those detected after resumption following discontinuance) to the total number of crimes ascertained in a given year, plus the number of crimes recorded in commenced proceedings and discontinued in previous years due to undetected delinquents.

5. Wpływ spraw do sądów oznacza liczbę spraw, które zostały wniesione do sądów powszechnych w celu rozpatrzenia w postępowaniu sądowym.

6. Organizacja sądów powszechnych określona jest w ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych.

7. Do dnia 31 sierpnia 2022 r. tryb postępowania wobec nieletnich przed sądem wynikał z ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu wobec nieletnich. Po zmianach w 2014 r., sąd prowadził postępowanie i orzekał w sprawach, w których zachodziło podejrzenie demoralizacji lub popełnienia czynu karalnego przez nieletniego. Z demoralizacji 1 września 2022 r. weszła w życie ustawa z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich. Zgodnie z ustawą wobec nieletniego mogą być stosowane środki wychowawcze, środki lecznicze, środki poprawczy. Środki wychowawcze to: upomnienie, zobowiązanie do określonego zachowania, nadzór odpowiedzialny rodziców, organizacji społecznej, kuratora sądowego, skierowanie do ośrodka kuratorskiego, zakaz prowadzenia pojazdów, przepadek przedmiotów, umieszczenie w rodzinie zastępczej zawodowej specjalistycznej, młodzieżowym lub ogólnym ośrodku wychowawczym. Środkiem leczniczym jest umieszczenie w zakładzie leczniczym, natomiast środkiem poprawczy to umieszczenie w zakładzie poprawczym. Sprawy rodzinne rozpoznawane są przez sądy rodzinne, które działają jako wydziały rodzinne i nieletnich w sądach rejonowych, z wyjątkiem niektórych spraw, np. o rozwód lub separację, rozpoznawanych przez wydziały cywilne sądów okręgowych na podstawie ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych.

5. Incoming cases are the number of cases that were filed in common courts for consideration in a court proceedings.

6. The organisation of common courts is defined in the Act of 27 July 2001, the Law on the System of Common Courts.

7. Until 31 August 2022, court proceedings against juveniles resulted from the Act of 26 October 1982 on Proceedings Involving Juveniles. After changes in 2014, the court conducted the proceedings and adjudged cases in which there was a suspicion of demoralisation or committing of punishable act by a juvenile. On 1 September 2022, the Act of 9 June 2022 on the support and social rehabilitation of juveniles entered into force. Pursuant to the Act, educational measures, therapeutic measure and correctional measure may be applied to a juvenile. Educational measures are: warning, obligation to perform specific behaviour, responsible supervision of parents, social organisation or probation officer, directing to probation officer's centre, revoking the right to operate vehicles, forfeiture of items, placing in a professional foster family, youth or district educational centre. Therapeutic measure is placing in a treatment facility, while correctional measure is placing in a correctional centre. Family cases are heard by family courts which act as family and juvenile departments in district courts, with the exception of some cases, e.g. for divorce or separation which have been transferred to civilian regional courts on the basis of the Act of 27 July 2001, the Law on the System of Common Courts.

Ludność

1. Tablice działu opracowano na podstawie:

- bilansów stanu i struktury ludności na terenie gminy. Bilanse ludności sporządzane są dla okresów międzyspisywanych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego, przy uwzględnieniu zmian w danym okresie spowodowanych ruchem naturalnym (urodzenia, zgony) i migracjami ludności (zameldowania i wymeldowania z innych gmin i z zagranicy na pobyt stały oraz czasowy), a także przesunięciami adresowymi ludności z tytułu formalnych zmian w podziale administracyjnym kraju, mających swoje odzwierciedlenie w rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie ustalenia granic niektórych gmin i miast oraz nadania niektórym miejscowościom statusu miasta;
- rejestrów Ministerstwa Cyfryzacji – o migracjach wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały i czasowy;
- sprawozdawczości gmin – o migracjach wewnętrznych i zagranicznych na pobyt czasowy;
- sprawozdawczości sądów – o prawomocnie orzeczonych rozwodach i separacjach.

2. Dane o ludności (według stanu w dniu 30 czerwca i 31 grudnia) oraz współczynniki demograficzne, a także przeliczenia na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) opracowano, jeśli nie zaznaczono inaczej, przyjmując jako bazę wyjściową:

- dla lat 2010–2019 – wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011, z tym że dla 2010 r. według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 grudnia 2011 r.;
- od 2020 r. – wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021.

3. Przez **ludność w wieku produkcyjnym** rozumie się ludność w wieku zdolności do pracy. Dla mędrzyczyn przyjęto wiek 18–64 lata, dla kobiet 18–59 lat. Wśród ludności w wieku produkcyjnym wyróżnia się ludność w wieku **mobilnym**, tj. w wieku 18–44 lata i **niemobilnym**, tj. mężczyźni – 45–64 lata, kobiety – 45–59 lat. Przez ludność w wieku **nieprodukcyjnym** rozumie się ludność w wieku **przedprodukcyjnym**, tj. do 17 lat oraz ludność w wieku **poprodukcyjnym**, tj. mężczyźni – 65 lat i więcej, kobiety – 60 lat i więcej.

4. **Mediana wieku** (wiek środkowy) ludności jest parametrem wyznaczającym granicę wieku, którą połowa ludności już przekroczyła, a druga połowa jeszcze nie osiągnęła.

5. Dane o ruchu naturalnym ludności w podziale terytorialnym opracowano:

- małżeństwa – według miejsca zameldowania na pobyt stały męża przed ślubem (gdy mąż przed ślubem mieszkał za granicą, przyjmuje się miejsce zameldowania żony przed ślubem);
- rozwody – według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo (gdy osoba wnosząca powództwo mieszka za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania współmałżonka);
- urodzenia – według miejsca zamieszkania matki noworodka;
- zgony – według miejsca zamieszkania osoby zmarłej.

Population

1. Chapter tables were compiled on the basis of:

- the balances of the size and structure of the population in a gmina. Population balances are compiled for periods between censuses on the basis of the last census, taking into account changes in a given period connected with vital statistics (births, deaths) and migration of the population (registering and cancelling registration for permanent as well as temporary residence from other gminas and from abroad) as well as address changes of the population due to the formal changes in the administrative division of the country, which are reflected in regulation of the Council of Ministers on establishing the boundaries of certain gminas and cities and granting city status to certain localities;
- the registers of the Ministry of Digital Affairs — on internal and international migration of population for permanent and temporary residence;
- documentation of gminas regarding internal and international migration of population for temporary stay;
- documentation of courts – regarding legally valid decisions in actions for separations and divorces.

2. Data on population (as of 30 June and 31 December) as well as demographic rates and indicators per capita (per 1000 population, etc.) were compiled, unless otherwise stated, on the basis:

- for 2010–2019 — of the results of the National Population and Housing Census 2011, for 2010 by the administrative division valid as of 31 December 2011;
- since 2020 — of the results of the National Population and Housing Census 2021.

3. The **working age population** refers to males, aged 18–64, and females, aged 18–59. In this category the age groups of **mobility** (i.e. 18–44) and **non-mobility** (i.e. 45–64 for males and 45–59 for females) are distinguished. The **non-working age population** is defined as the **pre-working age population**, i.e., up to the age of 17 and the **post-working age population**, i.e., 65 and more for males and 60 and more for females.

4. **Median age** of population is a parameter determining border of age, which half of population has already exceeded and second half has not reached yet.

5. Data regarding the vital statistics according to territorial division were compiled as follows:

- marriages — according to the husband's place of permanent residence before the marriage (in cases when the husband lived abroad before the marriage, the wife's place of residence before the marriage is used);
- divorces — according to the plaintiff's place of residence (in case when person filling petition residing abroad, place of residence of a spouse has been taken);
- births — according to the mother's place of permanent residence;
- deaths — according to the place of permanent residence of the deceased.

6. Współczynniki reprodukcji ludności:

- **współczynnik dzietności** oznacza liczbę dzieci, które urodziła przeciętnie kobieta w ciągu całego okresu rozrodzonego (15–49 lat) przy założeniu, że w poszczególnych fazach tego okresu rodziłyby z intensywnością obserwowaną w badanym roku, tzn. przy przyjęciu cząstkowych współczynników płodności z tego okresu za niezmiennie,
- **współczynnik reprodukcji brutto** przedstawia liczbę córek urodzonych przeciętnie przez kobietę przy założeniu, że kobieta w wieku rozrodczym będzie rodzić z częstotnością, jaką charakteryzują się wszystkie kobiety rodzące w roku, dla którego oblicza się współczynnik reprodukcji (niezmiennie współczynniki płodności),
- **współczynnik dynamiki demograficznej** jest to stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów w danym okresie.

7. Przyrost naturalny ludności stanowi różnicę między liczbą urodzeń żywych i zgonów w danym okresie.

Przez **niemowlęta** rozumie się dzieci w wieku poniżej 1 roku.

8. Przeciętne dalsze trwanie życia wyraża średnią liczbę lat, jaką ma jeszcze do przeżycia osoba w wieku x lat, przy założeniu stałego poziomu umieralności z okresu, dla którego opracowano tablice trwania życia.

9. Prognoza ludności do 2060 r. opracowana została w 2023 r. na podstawie stanu wyjściowego ludności z dnia 31 grudnia 2022 r. (w podziale administracyjnym w dniu 1 stycznia 2023 r.) oraz założeń dotyczących tendencji w dzietności, umieralności i migracjach zagranicznych.

10. Dane o migracjach wewnętrznych ludności opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniach osób na pobyt stały. Informacje te nie uwzględniają zmian adresu w obrębie tej samej gminy (miasta), z wyjątkiem gmin miejsko-wiejskich, dla których został zachowany podział na tereny miejskie i wiejskie.

11. Dane o migracjach zagranicznych opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniu osób przyjeżdżających do Polski na pobyt stały (imigracja) oraz o wymeldowaniu osób wyjeżdżających z Polski za granicę na stałe (emigracja).

12. Współczynniki dotyczące ruchu naturalnego i migracji ludności w podziale terytorialnym obliczono jako ilorzec liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności według stanu w dniu 30 czerwca.

6. Reproduction rates:

- **total fertility rate** refers to the number of children which would be born to the average woman during the course of her entire reproductive period (15–49 years of age) assuming that in particular phases of this period she would give births with an intensity observed during a given year, i.e., in assuming age-specific fertility rates for this period to be constant,
- **gross reproduction rate** refers to the number of daughters which would be born to the average woman assuming that a woman during her reproductive age will give births with an intensity which is characteristic for all women giving births in the year for which the reproduction rate is calculated (constant fertility rates),
- **demographic dynamics rate** is the ratio of the number of live births to the number of deaths in a given period.

7. Natural increase of the population accounts for the difference between the number of live births and deaths in a given period.

Infant is a child under the age of 1.

8. Life expectancy is expressed by the average number of years that a person at the exact age of x still has to live, assuming a fixed mortality level from the period for which life expectancy tables were compiled.

9. Population projection until 2060 calculated in 2023 on the basis of population number and structure as of 31 December 2023 (in administrative division valid of 1 January 2023) as well as assumption concerning fertility, mortality and international migration.

10. Data regarding internal migration of the population were compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration for permanent residence. This information does not include changes of address within the same gmina (town), with the exception of urban-rural gminas for which the division into urban and rural areas has been kept.

11. Data regarding international migration were compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration of people arriving to Poland for permanent residence (immigration) as well as regarding the removal from registration of people leaving Poland for permanent residence abroad (emigration).

12. Rates concerning vital statistics and migration of the population according to territorial division were calculated as the ratio of the number of defined events to the number of population as of 30 June.

Rynek pracy

1. Dane o aktywności ekonomicznej ludności opracowano na podstawie reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL), prowadzonego w cyklu kwartalnym, metodą obserwacji ciągłej (ruchu tygodni badania) — tabl. 1. Badaniem objęte są osoby będące członkami wylosowanych gospodarstw domowych, z wyjątkiem osób przebywających poza gospodarstwem domowym, tj. za granicą lub w gospodarstwach zbiorowego zakwaterowania, przez okres 12 miesięcy i więcej. Od 2023 r. do uogólniania wyników BAEL na populację generalną zastosowano dane o ludności rezydującej w Polsce pochodzące z bilansów opracowanych na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021, w związku z tym nie są w pełni porównywalne z opublikowanymi we wcześniejszych edycjach Rocznika Statystycznego Województwa.

Do **aktywnych zawodowo** zaliczono osoby pracujące i bezrobotne:

- 1) do pracujących zaliczono wszystkie osoby w wieku 15-89 lat, które w okresie badanego tygodnia:
 - wykonywały przez co najmniej 1 godzinę pracę przynoszącą zarobek lub dochód tzn. były zatrudnione w firmie/institucji publicznej lub w prywatnego pracodawcy, pracowały we własnym (lub dzierżawionym) gospodarstwie rolnym lub prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem, pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,
 - miały pracę, ale jej nie wykonywały: z powodu choroby lub urlopu wypoczynkowego, urlopu związanego z rodzicielstwem (macierzyńskiego, rodzicielskiego, ojcowskiego lub wychowawczego), organizacji czasu pracy (systemu pracy lub odbioru nadgodzin), szkolenia związanego z wykonywaną pracą, z powodu sezonowego charakteru pracy, jeśli w okresie poza sezonem nadal regularnie wypełniały zadania i obowiązki związane z pracą lub prowadzeniem działalności (z wyłączeniem

Labour market

1. Data on economic activity of population are compiled on the basis of Labour Force Survey (LFS), which is conducted quarterly using continuous observation method (a sliding survey week) — table 1. The survey includes the members of randomly selected households excluding persons staying outside the households, i.e. abroad or living in institutional households, for 12 months or longer.

From 2023 generalisation of the LFS results over the overall population has been carried out with the use of the data on resident population of Poland coming from the balances compiled on the basis of the Population and Housing Census 2021, therefore they are not fully comparable to those published in previous editions of the Statistical Yearbook of the Regions.

Economically active persons include employed and unemployed persons:

- 1) among the **employed** are included all persons aged 15-89 years who during the reference week:
 - performed, for at least 1 hour, any work providing earnings or income, i.e. were employed in a public company/institution or by a private employer, worked on their own (or leased) agricultural farm, or conducted their own economic activity outside agriculture, assisted (without pay) in work on a family agricultural farm or in conducting family economic activity outside agriculture,
 - had work but did not perform it: due to sickness, vacation, parenthood related leave (maternity leave, childcare leave, paternity leave or parental leave), working time arrangement (work system or compensation for overtime hours), training related to the performed work, due to a seasonal nature of work if they continue to regularly perform tasks and duties for the job or business off-season (excluding fulfilment of legal or administrative obligations), for other reasons if the break in employment does not exceed 3 months.

obowiązków prawnych lub administracyjnych), z innych powodów, jeśli przewidywany okres nieobecności w pracy nie przekracza 3 miesięcy.

- 2) za **bezrobotne** uznano osoby w wieku 15–74 lata, które spełniały jednocześnie trzy warunki:
- w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi (według powyższej definicji),
 - aktywnie poszukiwały pracy, tzn. podjęły konkretne działania w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badania), aby znaleźć pracę,
 - były gotowe podjąć pracę w ciągu 2 tygodni następujących po tygodniu badanym.

Do bezrobotnych zaliczono także osoby, które znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie 3 miesięcy oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Łudność **bierna zawodowo**, tzn. pozostająca poza siłą roboczą, są to wszystkie osoby w wieku 15–89 lat, które nie zostały zaklasyfikowane jakopracujące lub bezrobotne.

2. Współczynnik aktywności zawodowej obliczono jako procentowy udział aktywnych zawodowo danej kategorii.

Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących danej kategorii w ogólnej liczbie ludności danej kategorii.

Stopec bezrobocia obliczono jako udział bezrobotnych danej kategorii w liczbie ludności aktywnej zawodowo danej kategorii.

3. Dane o pracujących w gospodarce narodowej dotyczą osób wykonujących pracę przynoszącą im zarobek lub dochód; do pracujących zalicza się:

- 1) pracowników najemnych (od 2022 r. zmiana nazwy), czyli osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie, wybór) lub stosunku służbowego na czas określony i nieokreślony, w pełnym i niepełnym wymiarze czasu pracy;
- 2) pracujących na własny rachunek, łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin;
- 3) osoby wykonujące pracę nakładczą;
- 4) członków spółdzielni produkcji rolnej;
- 5) duchownych pełniących obowiązki duszpasterskie.

Dane dotyczące pracujących według stanu w dniu 31 grudnia podano bez przeliczenia niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych, przy przyjęciu zasady jednorazowego ujmowania tych osób w pracy głównej.

4. Dane dotyczące pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie według stanu w dniu 31 grudnia 2020 r. wyznaczano na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego 2020 (dane dla lat poprzednich wyznaczane są z wykorzystaniem ostatecznych wyników Powszechnego Spisu Rolnego 2010). Od 2022 r. dane są prezentowane na podstawie administracyjnych źródeł danych.

5. Podziału pracujących według województw według stanu w dniu 31 grudnia dokonano na podstawie ich miejsca zamieszkania.

6. Dane dotyczące przeciętnego zatrudnienia ujmują wyłącznie zatrudnionych na podstawie stosunku pracy. Informacje dotyczą pracowników pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych

7. Informacje o ruchu zatrudnionych obejmują pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo). Dane te dotyczą **liczby przyjęć do pracy i zwolnień z pracy**, a nie liczby osób. Liczba przyjęć do pracy oraz zwolnień z pracy może być wyższa od liczby osób, ponieważ jedna osoba może kilkakrotnie zmienić pracę w ciągu roku.

Współczynnik przyjęć (zwolnień) obliczono jako stosunek liczby przyjęć pomniejszonej o liczbę osób powracających do pracy z urlopów wychowawczych (lub liczby zwolnień pomniejszonej o liczbę osób, które otrzymały urlopy wychowawcze) w roku badanym do liczby pełnozatrudnionych według stanu w dniu 31 grudnia z roku poprzedzającego rok badania.

Dane o **absolwentach podejmujących pierwszą pracę** dotyczą pełnozatrudnionych.

8. Wolne miejsca pracy to miejsca pracy powstałe w wyniku ruchu zatrudnionych bądź nowo utworzone, w stosunku do których spełnione zostały jednocześnie trzy warunki:

- 1) miejsca pracy w dniu sprawozdawczym były faktycznie nieobsadzone;
- 2) pracodawca czynił starania, aby znaleźć osoby chętne do podjęcia pracy;
- 3) w przypadku znalezienia właściwych kandydatów, pracodawca byłby gotów do natychmiastowego przyjęcia tych osób.

9. Wskaźnik wolnych miejsc pracy jest to udział wolnych miejsc pracy w sumie obsadzonych i wolnych miejsc pracy.

Nowo utworzone miejsca pracy to miejsca pracy powstałe w wyniku zmian organizacyjnych, rozszerzenia lub zmiany profilu działalności oraz wszystkie miejsca pracy w jednostkach nowo powstałych.

2) **unemployed persons** are persons aged 15–74 who simultaneously fulfilled three conditions:

- were not employed during the reference week (according to the above-mentioned definition),
- were actively looking for work, i.e. took specific actions aimed at finding a job in the four-week period ending with the reference week,
- were ready (able) to take up work within 2 weeks following the reference week.

The unemployed also include persons who had found a job and were waiting to begin work within a three-month period and were ready to take up this work.

The **economically inactive population**, i.e. the population staying outside the labour force, are all persons aged 15–89 who were not classified as employed or unemployed persons.

2. Activity rate is calculated as the share of the economically active population of a given category in the total population of a given category.

Employment rate is calculated as the share of the employed persons of a given category in the total population of a given category.

Unemployment rate is calculated as the share of the unemployed of a given category in the economically active population of a given category.

3. Data regarding employed persons in the national economy concern persons performing work providing earnings or income and include:

- 1) employees (since 2022, renamed) that is, employees hired on the basis of an employment relationship (employment contract, appointment, nomination, election) or a service relationship on a fixed-term and indefinite term, employed on a full-time and part-time basis;
- 2) self-employed persons, including contributing family workers;
- 3) outworkers;
- 4) members of agricultural production cooperatives;
- 5) clergy fulfilling pastoral duties.

Data concerning employment as of 31 December are presented without converting part-time paid employees into full-time paid employees, each person being listed once according to the main job.

Data concerning employed persons on private farms in agriculture as of 31 December 2020 were estimated on the basis of the Agricultural Census 2020 (data for previous years were estimated on the basis of the final results of the Agricultural Census 2010).

Since 2022 data are presented on the basis of administrative data sources.

Employment by voivodships as of 31 December is presented on the basis of the place of residence of employed persons.

Data concerning **average paid employment** include exclusively employees hired on the basis of an employment contract. Information concerns full- and part-time paid employees in terms of full-time paid employees.

Information regarding labour turnover concerns full-time paid employees (including seasonal and temporary employees). These data concern the **number of hires and the number of terminations** and not the number of persons. The number of hires and terminations may be greater than the number of persons as one person may change work several times within a year.

Hire (termination) rate is calculated as the ratio of the number of hires less the number of persons returning to work from childcare leaves (or the number of terminations less the number of persons granted child-care leaves) during a surveyed year to the number of full-time paid employees as of 31 December from the year preceding the surveyed year.

Data regarding **school leavers starting work** for the first time concern full-time paid employees.

8. Job vacancies are jobs unoccupied due to labour turnover or newly created ones that simultaneously meet the following three conditions:

- 1) jobs were actually unoccupied on the survey day;
- 2) the employer made efforts to find persons willing to take up the job;
- 3) if adequate candidates were found to occupy the vacancies, the employer would be ready to hire them immediately.

9. The job vacancy rate is the share of job vacancies in the sum of occupied jobs and job vacancies.

Newly created jobs are the jobs created in the course of organisational changes, expanding or changing business profile, and all jobs in the newly established units.

10. Dane o liczbie **bezrobotnych zarejestrowanych** obejmują osoby, które zgodnie z ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, obowiązującą od 1 czerwca 2004 r. określone są jako bezrobotne. Pod pojęciem **bezrobotnego** należy rozumieć osobę, która ukończyła 18 lat i nie osiągnęła wieku emerytalnego, jest osobą niezatrudnioną i niewykonyującą innej pracy zarobkowej, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy (bądź jeśli jest to osoba niepełnosprawna – zdolna i gotowa do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy), nieuczająca się w szkole, z wyjątkiem szkół dla dorosłych (lub przystępująca do egzaminu eksternistycznego z zakresu tej szkoły) lub szkół wyższych w systemie studiów niestacjonarnych, zarejestrowaną we właściwym dla miejsca zameldowania (stałego lub czasowego) powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, z dodatkowymi wyłączeniami dotyczącymi źródeł dochodów, zapisanymi w ustawie.

11. **Stopec bezrobocia rejestrowanego** obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

12. Informacje o **wypadkach przy pracy** obejmują wypadki przy pracy, jak również wypadki traktowane na równi z wypadkami przy pracy niezależnie od tego, czy wykazana została niezdolność do pracy. Informacje o wypadkach przy pracy w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego dotyczą tylko pracowników cywilnych.

Dane o wypadkach przy pracy, poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie, uzyskiwane są ze „Statystycznej karty wypadku przy pracy”.

Wypadki przy pracy w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie opracowano na podstawie sprawozdawczości Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS) i dotyczą tylko tych wypadków, z tytułu których przynano w danym roku jednorazowe odszkodowania.

Za jeden wypadek przy pracy liczy się wypadek każdej pracującej osoby poszkodowanej w wypadku indywidualnym, jak również w wypadku zbiorowym.

13. Dane według sekcji i działów PKD 2007 opracowano **metodą jednostek lokalnych rodzaju działalności.**

14. **Za wypadek przy pracy** uważa się nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą:

- podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych oraz czynności na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia;
- w czasie pozostawania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

Na równi z wypadkiem przy pracy, w zakresie uprawnienia do świadczeń określonych w ustawie o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, traktuje się wypadek, któremu pracownik uległ:

- w czasie podróży służbowej;
- podczas szkolenia w zakresie powszechnej samoobrony;
- przy wykonywaniu zadań zleconych przez działającą u pracodawcy organizację związkową.

15. **Za ciężki wypadek przy pracy** uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, takie jak: utrata wzroku, słuchu, mowy, zdolności rozrodczej lub inne uszkodzenie ciała albo rozstrój zdrowia, naruszające podstawowe funkcje organizmu, a także choroba nieuleczalna lub zagrażająca życiu, trwała choroba psychiczna całkowita lub częściowa niezdolność do pracy w zawodzie albo trwałe, istotne zeszpecenie lub zniekształcenie ciała.

16. **Za śmiertelny wypadek przy pracy** uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiła śmierć w okresie nieprzekraczającym 6 miesięcy od dnia wypadku.

17. Informacje o **zatrudnionych w warunkach zagrożenia** opracowano na podstawie rocznego sprawozdania o warunkach pracy realizowanego metodą reprezentacyjną na dobranej celowo próbie, przy czym:

- 1) dane obejmują zatrudnionych w jednostkach lokalnych o liczbie pracujących wynoszącej 10 osób i więcej;
- 2) dane dotyczą zatrudnionych w warunkach zagrożenia: związanego ze środowiskiem pracy (substancje chemiczne, pyły, hałas, drgania mechaniczne (wibracje), gorąco lub zimny mikroklimat itp.), związanego z uciążliwością pracy (wymuszona pozycja ciała, nadmierne obciążenie fizyczne itp.) oraz czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi;
- 3) do obliczenia wskaźnika na 1000 zatrudnionych w zakładach objętych badaniem przyjęto liczbę zatrudnionych na podstawie stosunku pracy według stanu w dniu 31 grudnia z roku badanego.

10. Data regarding **registered unemployed persons** include persons who, in accordance with the Law dated 20 April 2004 on Promoting Employment and Labour Market Institutions, in force since 1 June 2004, are classified as unemployed. **Unemployed person** is a person aged 18 and more and has not reached the retirement age, is not employed and not performing any other kind of paid work, capable of work and ready to take full-time employment (or in case he/she is a disabled person – capable and ready to take work comprising no less than a half of working time), not attending school with the exception of schools for adults (or taking extra curriculum exam covering this school curriculum) or tertiary schools in part-time programme, registered in the local labour office competent for his/her place of residence (permanent or temporary), and seeking employment or any other income-generating work, with additional provisions concerning the sources of income, included in the law.

11. The **registered unemployment rate** is calculated as the ratio of the number of registered unemployed persons to the economically active civilian population, i.e., excluding employees of budgetary units conducting activity within scope of national defence and public safety.

12. Information on **accidents at work** includes accidents at work, as well as accidents treated equally to accidents at work, regardless of whether incapacity for work was indicated. Information on accidents at work in budgetary units conducting activity within the scope of national defence and public safety concerns only civilian employees.

Data on accidents at work, excluding private farms in agriculture, are obtained from the “Statistical report of an accident at work”.

Accidents at work on private farms in agriculture were compiled on the basis of reports of the Agricultural Social Insurance Fund (ASIF) and are related only to the accidents in respect of which one-off compensations were granted in a given year.

Each accident, regardless whether the victim was injured during a single or multiple casualty incident, is counted as one accident at work.

13. Data according to sections and divisions of the PKD 2007 were compiled using the **local kind-of-activity unit method.**

14. **Accident at work** is understood as a sudden incident, caused by external reason, leading to injury or death, which occurred in connection with work:

- during or in connection with performance of ordinary activities or instructions by the employee and activities for the employers, even without instructions;
- when the employee remains at the disposal of the employer on the way between the seat of the employer and the place of performing the obligation arising from the employment relationship.

Every accident is treated equally to accident at work, as regards entitlement to benefits defined in the law on social insurance against accidents at work and occupational diseases, if the employee had such an accident:

- during a business trip;
- during a training within the scope of the national self-defence;
- while performing tasks ordered by trade union organisations operating at the employer’s.

15. **Serious accident at work** is an accident which results in serious bodily harm, i.e. loss of sight, hearing, speech, ability to procreate, other bodily harm or health-related problems, which disrupts primary bodily functions or results in an incurable or life-threatening disease, permanent mental illness, a permanent, total or partial incapacity for work in the occupation, or a permanent significant disfigurement or distortion of the body.

16. **Fatal accident at work** is an accident which leads to the death of a victim at the site of the accident within 6 months of the accident.

17. Information **regarding persons exposed to risk factors at work** is compiled on the basis of an annual report on working conditions conducted using the purposive sampling method, wherein:

- 1) data concern persons employed in local units employing 10 persons and more;
- 2) data concern employed persons exposed to factors arising from the work environment (chemicals, dusts, noise, vibrations, microclimates, etc.), strenuous work (awkward postures, excessive physical exertion, etc.) as well as mechanical factors associated with particularly dangerous machinery;
- 3) the number of persons employed hired on the basis of an employment contract as of 31 December of the surveyed year was used to calculate the ratio per 1,000 employees in units covered by the survey.

Wynagrodzenia. Świadczenia społeczne

Wynagrodzenia

- Przeciętne miesięczne wynagrodzenie (nominalne)** przypadające na 1 zatrudnionego obliczono przyjmując:
 - wynagrodzenia osobowe, bez wynagrodzeń osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, a także osób zatrudnionych za granicą, wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach,
 - dotatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej, honoraria wypłacone niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, np. dziennikarzom, realizatorom filmów, programów radiowych i telewizyjnych.

Dane o przeciętnych wynagrodzeniach dotyczą osób pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

- Dane o wynagrodzeniach podaje się w **ujęciu brutto**, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych oraz od 1999 r. ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe) płatnymi przez ubezpieczonego pracownika.

Świadczenia społeczne

- Informacje o **świadczeniach emerytalnych i rentowych** (poza rolnikami indywidualnymi) dotyczą świadczeń wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. także z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa) oraz w okresie od 1 stycznia 2009 r. do 30 czerwca 2014 r. ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych (OFE).

Informacje o **świadczeniach emerytalnych i rentowych rolników indywidualnych** dotyczą świadczeń wypłacanych przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego ze środków Funduszu Emerytalno-Rentowego i budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. także z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa), a także ze środków wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, w przypadku gdy rolnicy posiadają uprawnienia do łącznego pobierania świadczeń z tych środków.

- Do świadczeń emerytalnych i rentowych uprawnieni są (łącznie z członkami ich rodzin) m.in.:

- pracownicy;
- osoby wykonujące pracę nakładczą;
- członkowie rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni powstałych na ich bazie oraz spółdzielni kółek rolniczych;
- osoby wykonujące pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy na warunkach zlecenia;
- osoby prowadzące pozarolniczą działalność (w tym osoby prowadzące działalność gospodarczą na własny rachunek, twórcy, artyści);
- duchowni;
- rolnicy indywidualni;
- inwalidzi wojenni i wojskowi, kombataneci oraz od 1991 r. osoby represjonowane;
- żołnierze zawodowi;
- funkcjonariusze bezpieczeństwa publicznego, tj.: Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu (do 28 czerwca 2002 r. Urzędu Ochrony Państwa), Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa (do 31 stycznia 2018 r. Biura Ochrony Rządu), Państwowej Straży Pożarnej;
- funkcjonariusze służby więziennej.

- Świadczenia emerytalne i rentowe** (wypłacane także z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych) obejmują:

- emerytura;
- renty z tytułu niezdolności do pracy;
- renty rodzinne.

Świadczenia emerytalne i rentowe nie obejmują wypłat emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych.

Świadczenia emerytalne i rentowe obejmują kwotę świadczeń należnych (bieżących i wyrównawczych) uwzględniającą od 2007 r. zmniejszenia m.in. z tytułu osiągnięcia przychodów z pracy. Dane dotyczące **przeciętnej miesięcznej emerytury i renty** obliczono dzieląc ogólną kwotę świadczeń przez odpowiadającą im liczbę świadczeniobiorców.

Wages and salaries. Social benefits

Wages and salaries

- The **average monthly (nominal) wages and salaries** per paid employee were calculated assuming:
 - personal wages and salaries, excluding wages and salaries of persons engaged in outwork as well as apprentices and persons employed abroad, payments from profit and balance surplus in co-operatives,
 - annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities, fees paid to selected groups of employees for performing work in accordance with a labour contract, e.g., to journalists, film producers, radio and television programme producers.

Data regarding average wages and salaries concern full-time paid employees as well as part-time paid employees, the wages and salaries of whom have been converted into those of full-time paid employees.

- Data regarding wages and salaries are given in **gross terms**, i.e. including deductions for personal income taxes and since 1999 also employee's contributions to compulsory social security (retirement, pension and illness) paid by the insured employee.

Social benefits

- Information regarding **retirement and other pension benefits** (excluding farmers) concerns benefits which are paid in regard to non-agricultural social security system by the Social Insurance Institution from the source of the Social Insurance Fund, the state budget (within the scope of targeted grant as well as since 2007 also from the separate division of the state budget expenditures) as well as in the period 1 January 2009 to 30 June 2014 from the sources gathered in the open pension funds (OFE).

Information regarding **retirement and other pension benefits for farmers** concerns benefits which are paid by the Agricultural Social Insurance Fund from the sources of the Pension Fund and by the state budget (within the scope of the targeted grant as well as since 2007 also from the separate division of the state budget expenditures) and also from the sources which are paid in regard to non-agricultural social security system, in case of farmers who are authorized to receive benefits from those sources simultaneously.

- Among others the following persons (including members of their families) are authorized to receive retirement and other pensions:

- employed persons;
- outworkers;
- members of agricultural producers' cooperatives and cooperatives established on their basis as well as agricultural farmers' cooperatives;
- persons employed on the basis of agency agreements or on the basis of order agreements;
- persons engaged in non-agricultural economic activity (of which self-employed persons, creators, artists);
- clergy;
- farmers;
- war and military invalids, combatants as well as since 1991 repressed persons;
- professional soldiers;
- public security officers, i.e.: the Police, the Internal Security Agency and the Foreign Intelligence Agency (until 28 June 2002, the State Protection Office), the Central Anticorruption Bureau, the Border Guard, the State Protection Service (until 31 January 2018, the Government Protection Bureau), The State Fire Service;
- officers of the prison service.

- Retirement and other pension benefits** (also paid due to accidents at work and occupational diseases) include: retirement pensions;

- disability pensions;
- survivors pensions.

Retirement and other pension benefits do not provide for the payments of retirement and other pension arising out of international agreements.

Retirement and other pension benefits include the amount of benefits due (current and compensatory) taking into account since 2007 the deductions, among others, in respect of achieving revenue from work. Data regarding the **average monthly retirement and other pension** are calculated by dividing the total amount of benefits by the corresponding number of persons receiving these benefits.

6. Dane o przeciętnych świadczeniach emerytalno-rentowych prezentowane są w **ujęciu brutto**, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych.

7. **Świadczenie wychowawcze „Rodzina 500+”** od 1 kwietnia 2016 r. przysługuje osobom uprawnionym na mocy ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci. Od 1 lipca 2019 r. świadczenie wychowawcze przysługuje na każde dziecko do ukończenia 18. roku życia, bez względu na dochód osiągany przez rodzinę. Od 1 czerwca 2022 r. świadczenie wypłacane jest także na dzieci umieszczone w pieczy zastępczej. Świadczenie finansowane jest z budżetu państwa.

6. Data concerning average retirement and other pension benefits are presented in **gross terms**, i.e., including deductions for personal income taxes.

7. Since 1 April 2016 the **child-raising benefit "Family 500+"** has been granted to persons authorised on the basis of the Act on State Aid in Raising Children of 11 February 2016. Since 1 July 2019 the child-raising benefit has been granted to every child until 18 years of age regardless of family income. From 1 June, 2022, child-raising benefit is also paid to children placed in foster care. The benefit is financed from the state budget.

Gospodarstwa domowe. Mieszkania

Budżety gospodarstw domowych

1. Podstawowym źródłem informacji o warunkach bytu ludności, tj. poziomie i strukturze dochodu rozporządzalnego, wydatków, spożycia, wyposażeniu gospodarstw domowych w przedmioty trwałego użytkowania oraz zagrożeniu ubóstwem jest reprezentacyjne **badanie budżetów gospodarstw domowych**. Badaniem objęte są wszystkie gospodarstwa domowe, z wyjątkiem zamieszkujących obiekty zbiorowego zakwaterowania oraz gospodarstw członków korpusu dyplomatycznego państw obcych. Od 2004 r. gospodarstwa domowe obywateli obcego państwa zamieszkujących w Polsce stale lub przez dłuższy czas i posługujących się językiem polskim biorą udział w badaniu.

Jednostką badania jest **gospodarstwo domowe** jedno- lub wieloosobowe. Gospodarstwo domowe **jednoosobowe** to osoba utrzymująca się samodzielnie, tzn. niełącząca swoich dochodów z dochodami innych osób bez względu na to, czy mieszka sama czy z innymi osobami. Przez gospodarstwo domowe **wieloosobowe** rozumie się zespół osób zamieszkujących razem i wspólnie utrzymujących się.

Wyniki badania oparte są na oświadczeniach osób biorących udział w badaniu budżetów gospodarstw domowych. W celu zachowania relacji między strukturą badanej zbiorowości a strukturą społeczno-demograficzną zbiorowości generalnej, wyniki badania budżetów gospodarstw domowych za 2023 r. zostały przeważone danymi o strukturze gospodarstw domowych według liczby osób i miejsca zamieszkania pochodzącymi z Narodowego Spisu Ludności i Mieszkań 2021, z uwzględnieniem, jak we wcześniejszych latach, struktury gospodarstw domowych według ich wielkości z podziałem na miasto i wieś. Jednak w odróżnieniu od wcześniejszej praktyki, dodatkowo wzięto pod uwagę strukturę ludności według wieku i płci (z wykorzystaniem corocznych wyników bieżących badań demograficznych).

2. Badaniem objęto wszystkie gospodarstwa domowe zamieszkałe w wylosowanych mieszkaniach, reprezentujące poszczególne społeczno-ekonomiczne grupy ludności, tj. gospodarstwa domowe: pracowników, rolników, pracujących na własny rachunek, emerytów i rencistów oraz utrzymujących się z niezarobkowych źródeł (innych niż emerytura lub renta).

3. Kategorie osób występujących w gospodarstwach domowych ustalone zostały na podstawie ich głównego źródła utrzymania, czyli źródła przynoszącego największy dochód:

- 1) **osoby pracujące**, do których zalicza się:
 - pracujących najemnie, dla których głównym źródłem utrzymania jest dochód z pracy najemnej, niezależnie od rodzaju umowy zawartej z pracodawcą (umowa o pracę na czas nieokreślony lub określony, mianowanie, powołanie, praca sezonowa, praca dorywcza, umowa o wykonanie pracy nakładczej, umowa z agentem, umowa-zlecenie, umowa ustna itd.),
 - pracujących w gospodarstwie indywidualnym w rolnictwie (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), dla których głównym źródłem utrzymania jest dochód z pracy w użytkowanym przez siebie gospodarstwie indywidualnym w rolnictwie,
 - pracujących na własny rachunek (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), dla których głównym źródłem utrzymania jest prowadzenie działalności gospodarczej (poza użytkowaniem gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie) oraz wykonywanie wolnego zawodu, a od 2005 r. także członków spółdzielni produkcji rolniczej;
- 2) **osoby utrzymujące się ze świadczeń społecznych**, których głównym źródłem utrzymania jest m.in.: emerytura, renta, zasiłek dla bezrobotnych i inne świadczenia z Funduszu Pracy, świadczenia rodzinne, renta socjalna, świadczenia pieniężne i niepieniężne udzielane na podstawie ustawy o pomocy społecznej, stypendia;
- 3) **osoby pozostające na utrzymaniu** (bez własnego źródła utrzymania) utrzymywane przez inne osoby będące członkami tego samego gospodarstwa domowego.

Households. Dwellings

Households budgets

1. The basic source of information regarding the living conditions of the population, i.e., the level and structure of available income, expenditures, consumption, the equipment of households with durable goods as well as risk of poverty, is a representative **household budget survey**. The survey covers all the households, with the exception of those living in institutional households as well as households of members of the diplomatic corps of foreign countries. Since 2004 the households of foreign citizens with permanent or long-lasting residence in Poland and using Polish language participate in the survey.

The survey unit is a one- or a multi-person **household**. **One-person** household is understood as a self-sufficient person, i.e. not sharing his/her income with any other person, whether living alone or not. **Multi-person** household is defined as a group of persons living together and maintaining themselves jointly.

Survey results are based on declarations made by persons participating in the household budgets survey. In order to maintain the relation between the structure of the surveyed population and the socio-demographic structure of the total population, results obtained from the household budget survey for 2023 were weighted with the structure of households by number of persons and class of locality coming from the Population and Housing Census 2021, taking into account, as in previous years, the structure of households according to their size, divided into urban and rural areas. However, unlike previous practice, the population structure by age and gender was additionally taken into account (using annual results of current demographic surveys).

2. The survey covered all households within randomly selected dwellings representing individual socio-economic groups of the population, i.e., households of: employees, farmers, self-employed, retirees and pensioners as well as households maintained from non-earned sources (other than retirement or other pension).

3. The categories of persons who are members of households were established on the basis of their main source of maintenance, i.e. source deriving the greatest income:

- 1) **employed** persons include:
 - hired employees whose main source of maintenance is income from hired work, regardless of the type of contract concluded with the employer (a labour contract for a specified or unspecified period, postings, appointments, seasonal work, odd jobs, outwork, contract with agent, order agreements, verbal contracts, etc.),
 - employees on a private farm in agriculture (including contributing family workers) whose main source of maintenance is income from work in private farm in agriculture,
 - self-employed persons (including contributing family workers) whose main source of maintenance is economic activity (excluding the use of a private farm in agriculture) and practising a learned profession as well as since 2005 members of agricultural production cooperatives;
- 2) **persons maintained from social benefits** whose main source of maintenance is i.a.: retirement pension, other pension, unemployment benefit and other benefits from the Labour Fund, family allowances, social pension, monetary and non-monetary assistance provided on the basis of the Law on Social Assistance, scholarships;
- 3) **dependents** (without their own source of maintenance) are maintained by other persons being members of the same household.
4. **Available income** includes current monetary and non-monetary income (including the value of own consumption, i.e., consumer goods and services acquired for household needs from self-employed agricultural or non-agricultural economic activity as well as the value of goods and services received free of charge) excluding prepayments on personal income tax

4. Dochód rozporządzalny obejmuje bieżące dochody pieniężne i niepieniężne (w tym wartość spożycia naturalnego, tj. wartość towarów i usług konsumpcyjnych pobranych na potrzeby gospodarstwa domowego z działalności gospodarczej na własny rachunek – rolniczej i pozarolniczej oraz wartość towarów i usług otrzymanych bezpłatnie) bez zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych płaconych z tytułu dochodów (z pracy najemnej, ze świadczeń społecznych – z ubezpieczeń społecznych i pozostałych świadczeń społecznych), bez składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe) płacone przez ubezpieczonego pracownika oraz bez podatków płaconych przez osoby pracujące na własny rachunek.

Dochód do dyspozycji jest to dochód rozporządzalny pomniejszony o pozostałe wydatki. Dochód do dyspozycji przeznaczony jest na wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz przyrost oszczędności.

5. Wydatki obejmują wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz pozostałe wydatki.

Pozostałe wydatki obejmują m.in. kwoty przekazane innym gospodarstwom domowym i instytucjom niekomercyjnym, w tym dary; koszty zakwaterowania młodzieży i studentów uczących się poza domem; alimenty od osób prywatnych; niektóre podatki, np.: od nieruchomości, od spadków i darowizn, od dochodów z własności, z wynajmu i sprzedaży nieruchomości; straty pieniężne.

Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne zagregowano zgodnie z nomenklaturą Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP), przyjętą w badaniu budżetów gospodarstw domowych od 2013 r. włączając wydatki na ubezpieczenia na życie w pozycji „pozostałe wydatki na towary i usługi” oraz wydatki na usługi internetowe w pozycji „łączość”.

Mieszkania

1. Informacje o zasobach mieszkaniowych i mieszkaniach oddanych do użytkowania dotyczą mieszkań, a także izb i powierzchni użytkowej w tych mieszkaniach, znajdujących się w budynkach mieszkalnych i niemieszkalnych. Dane nie obejmują lokali zbiorowego zamieszkania (hotele pracowniczych, domów studenckich i internatów, domów opieki społecznej i in.) i pomieszczeń nieprzeznaczonych na cele mieszkalne, a z różnych względów zamieszkałych (pomieszczeń inwentarskich, barakowozów, statków, wagonów i in.).

2. Dane o zasobach mieszkaniowych opracowano na podstawie bilansów zasobów mieszkaniowych według stanu w dniu 31 grudnia.

3. Mieszkanie jest to lokal składający się z jednej lub kilku izb łącznie z pomieszczeniami pomocniczymi, wybudowany lub przebudowany dla celów mieszkalnych, konstrukcyjnie wydzielony (trwałymi ścianami) w obrębie budynku, do którego to lokalu prowadzi niezależne wejście z klatki schodowej, ogólnego korytarza, wspólnej sieni bądź bezpośrednio z ulicy, podwórza lub ogrodu.

4. Izba jest to pomieszczenie w mieszkaniu oddzielone od innych pomieszczeń stałymi ścianami, o powierzchni co najmniej 4 m², z bezpośrednim oświetleniem dziennym, tj. oknem lub oszklonymi drzwiami w ścianie zewnętrznej budynku. Za izbę uważa się zarówno pokój, jak i kuchnię — jeżeli odpowiada warunkom określonym w definicji.

Dane o **liczbie izb w mieszkaniach** uwzględniają także izby użytkowane wyłącznie do prowadzenia działalności gospodarczej, jeżeli izby te znajdowały się w obrębie mieszkania konstrukcyjnego i nie miały dodatkowego, oddzielnego wejścia z ulicy, podwórza lub z ogólnie dostępnej części budynku.

Powierzchnia użytkowa mieszkania jest to łączna powierzchnia pokoi, kuchni, przedpokoi, łazienek i wszystkich innych pomieszczeń wchodzących w skład mieszkania.

5. Informacje o mieszkaniach oddanych do użytkowania, mieszkaniach, których budowę rozpoczęto oraz mieszkaniach, na których budowę wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym dotyczą mieszkań w budynkach nowo wybudowanych i rozbudowanych (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych.

6. Wyposażenie mieszkań w instalacje sanitarno-techniczne – obejmuje mieszkania, w których występuje co najmniej jedno z niżej wymienionych urządzeń sanitarno-technicznych: wodociąg, ustęp spłukiwany, łazienka, centralne ogrzewanie lub gaz z sieci. Za mieszkanie wyposażone w:

- w **wodociąg** dotyczą mieszkań, w obrębie których znajduje się kran z wodą bieżącą,
- w **centralne ogrzewanie** dotyczą mieszkań wyposażonych w centralne ogrzewanie z sieci, ogrzewanie zbiorowe ze źródła ciepła zasilającego jeden budynek wielomieszkaniowy, centralne ogrzewanie indywidualne i ogrzewanie nieokreślonego typu.

paid (with income from hired labour, from social benefits – from social security benefits and other social benefits), excluding contributions to obligatory social security (retirement, other pensions and sickness) paid by the insured employee as well as excluding taxes paid by self-employed persons.

Disposable income is understood as available income less other expenditures. Disposable in-come is allocated to purchasing consumer goods and services and savings increase.

5. Expenditures include expenditures on consumer goods and services as well as other expenditures.

Other expenditures include, i.e.: amounts transferred to other households and non-commercial institutions, including gifts; boarding costs of youth and students studying away from home; private alimony; some taxes, e.g.: on real estate, inheritance and donations, income from property as well as renting and selling real estate; monetary losses.

Expenditures on consumer goods and services were aggregated in accordance with the nomenclature adopted in household budget survey since 2013 on the basis of the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP), including expenditures on life insurance in item "miscellaneous goods and services" and expenditures on Internet services under item "communication".

Dwellings

1. Information on dwelling stocks and dwellings completed concerns dwellings, rooms and useful floor area in these dwellings, located in residential and non-residential buildings. Data do not include collective accommodation facilities (employee hostels, student dormitories and boarding schools, social welfare homes and others) and spaces not designed for residential purposes, but which for various reasons are inhabited (animal accommodations, caravans, ships, wagons and others).

2. Data regarding dwelling stocks have been compiled on the basis of the balance of dwelling stocks, as of 31 December.

3. Dwelling is a premise comprising one or several rooms including auxiliary spaces, built or remodelled for residential purposes, structurally separated (by permanent walls) within a building, into which a separate access leads from a staircase, passage, common hall or directly from the street, courtyard or garden.

4. Room is a space in a dwelling separated from other spaces by permanent walls, with an area of at least 4 m², with direct day lighting, i.e. with a window or door containing a glass element in an external wall of the building. A kitchen area is treated as a room if it meets the conditions described in the definition.

Data regarding the **number of rooms in dwellings** also include rooms used exclusively for conducting economic activity, if they are located within a construction of dwelling and do not have an additional, separate access from the street, courtyard or from a common space in the building.

Useful floor area of a dwelling is the total useful floor area of the rooms, kitchens, foyers, bathrooms, and all other spaces comprising the dwelling.

5. Information on completed dwellings, dwellings which construction has started, as well as dwellings for which permits have been granted or which have been registered with a construction project concerns dwellings in newly built and expanded buildings (the enlarged portion) as well as dwellings obtained as a result of adapting non-residential spaces.

6. Sanitary and technical installations in dwellings – this category refers to dwellings with at least one of the following sanitary and technical appliances: a water supply system, a flushable toilet, a bathroom, central heating or gas from gas supply system. Dwellings are considered to be equipped with:

- **water supply system** applies to dwellings with a running water tap,
- **central heating** applies to dwellings equipped with central heating from heat supply system, collective heating from a heat source supplying one multi-dwelling building, individual and undefined central heating type.

7. Information on municipal installations and services was compiled using the **kind-of-activity method**, i.e., according to the criterion of installation designation, regardless of the predominant kind of activity of the economic entity.

Data on municipal installations concern operative installations.

7. Informacje o urządzeniach i usługach komunalnych opracowano **metodą rodzaju działalności**, tj. według kryterium przeznaczenia urządzeń, niezależnie od przeważającego rodzaju działalności podmiotu gospodarczego.

Dane o urządzeniach komunalnych dotyczą urządzeń czynnych.

8. Informacje o sieci gazowej i ciepłej obejmują sieć obsługującą gospodarstwa domowe i innych użytkowników.

9. Informacje o długości sieci gazowej dotyczą sieci dystrybucyjnej (bez przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i innych obiektów) oraz sieci przesyłowej, tj. przewodów doprowadzających gaz do sieci dystrybucyjnej.

10. Przez przyłącza gazowe prowadzące do budynków mieszkalnych (łącznie z budynkami zbiorowego zamieszkania, jak np.: hotele pracownicze, domy studenckie internaty, domy opieki społecznej) rozumie się przewody łączące poszczególne budynki z siecią dystrybucyjną.

11. Dane o liczbie odbiorców i zużyciu energii elektrycznej dotyczą gospodarstw domowych w miastach, od 2005 r. obejmują również gospodarstwa domowe, których głównym źródłem utrzymania jest dochód z użytkowanego gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie.

12. Dane o liczbie odbiorców gazu podano łącznie z odbiorcami korzystającymi z gazomierzy.

13. Dane o zużyciu gazu i wody odnoszą się do gospodarstw domowych.

14. Zużycie energii elektrycznej i gazu z sieci w gospodarstwach domowych ustala się na podstawie zaliczkowego systemu opłat.

15. Informacje o sprzedaży energii ciepłej dotyczą budynków mieszkalnych oraz budynków urzędów i instytucji.

Edukacja i wychowanie

1. System edukacji w Polsce funkcjonuje zgodnie z ustawą z dnia 14 grudnia 2016 r. prawo oświatowe, ustawą o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r. oraz ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. — Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

1 września 2017 r. rozpoczęto reformę systemu edukacji, która wprowadziła: 8-letnią szkołę podstawową, 4-letnie liceum ogólnokształcące, 5-letnie technikum, 3-letnią branżową szkołę I stopnia, 2-letnią branżową szkołę II stopnia oraz zlikwidowała gimnazja.

2. Dane prezentowane w dziale dotyczą:

- 1) placówek wychowania przedszkolnego;
- 2) szkół dla dzieci i młodzieży oraz dla dorosłych:
 - podstawowych;
 - ponadpodstawowych;
- 3) szkół policealnych;
- 4) uczelni;
- 5) specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych, młodzieżowych ośrodków socjoterapii, ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych.

3. Dane obejmują szkoły, uczelnie i placówki prowadzone przez jednostki administracji centralnej (rządowej), jednostki samorządu terytorialnego (gminy, powiaty i województwa) oraz inne osoby prawne i fizyczne.

4. Szkoły (i placówki mogą być publiczne lub niepubliczne. Jednostki administracji centralnej (rządowej) i jednostki samorządu terytorialnego mogą prowadzić tylko szkoły publiczne. Uczelnie mogą być publiczne i niepubliczne; uczelnie niepubliczne tworzone są na podstawie zezwolenia ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki.

5. Placówki wychowania przedszkolnego obejmują: przed-szkola (łącznie ze specjalnymi), oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych, zespoły wychowania przedszkolnego i punkty przedszkolne; od roku szkolnego 2004/05 dzieci 6-letnie są objęte obowiązkiem odbycia rocznego przygotowania przedszkolnego w przedszkolach i innych formach wychowania przedszkolnego, z wyjątkiem lat szkolnych 2011/12—2015/16, w których dotyczyło to dzieci 5-letnich.

6. Szkoły dla dzieci i młodzieży (łącznie ze specjalnymi) obejmują:

- 1) szkoły podstawowe, w tym szkoły filialne oraz szkoły artystyczne niebędące urzawnien zawodowych, realizujące jednocześnie program szkoły podstawowej;
- 2) szkoły ponadpodstawowe:
 - 3-letnie szkoły specjalne przysposabiające do pracy;
 - 3-letnie branżowe szkoły I stopnia (do roku szkolnego 2016/17 2—3-letnie zasadnicze szkoły zawodowe);
 - 2-letnie branżowe szkoły II stopnia (od roku szkolnego 2020/21);
 - 4-letnie licea ogólnokształcące, w tym szkoły sportowe i mistrzostwa sportowego (do roku szkolnego 2018/19

8. Information regarding the length of the gas supply, and heating systems includes systems serving households and other users.

9. Information regarding the length of the gas supply network concerns distribution network (excluding connections leading to residential buildings and other constructions) as well as the transmission network, i.e. conduits supplying gas to the distribution network.

10. Gas supply connections leading to residential buildings (including buildings with multiple residents, e.g.: employee boarding houses, student dormitories and boarding schools, social welfare homes) are understood as conduits linking individual buildings with the distribution network.

11. Data regarding the number of consumers and the consumption of electricity concern households in urban areas, from 2005 include households in which the main source of maintenance is income from a private farm in agriculture.

12. Data regarding the number of consumers using gas include consumers using collective gas-meters.

13. Data regarding the consumption of gas and water concern households.

14. Consumption of electricity and gas from the gas supply system in households is established on the basis of an advance payment system.

15. Information on sale of heating energy concerns residential buildings and buildings of public authorities and institutions.

Education

1. The education system in Poland functions according to the Act of 14 December 2016, Law on School Education, the Act of 7 September 1991 on the Education System and the Act of 20 July 2018, Law on Higher Education and Sciences.

The reform of the education system began on 1 September 2017 and implemented: 8-year primary school, 4-year general secondary school, 5-year technical secondary school, 3-year stage I sectoral vocational school and 2-year stage II sectoral vocational school. Lower secondary schools have been abolished.

2. Data presented in the chapter concern:

- 1) pre-primary education establishments;
- 2) schools for children and youth as well as adults:
 - primary;
 - post-primary;
- 3) post-secondary schools;
- 4) higher education institutions (HEIs);
- 5) special education and care centres, youth educational centres, youth sociotherapy centres and rehabilitation and education centres.

3. Data comprise schools, higher education institutions and establishments managed by central (government) administration units and local government units (gminas, powiaty and voivodships), as well as by other legal and natural persons.

4. Schools and establishments can be public or non-public. Central (government) administration units and local government units can administer public schools only. Higher education institutions can be public and non-public; non-public higher education institutions are established on the basis of a permit of the minister responsible for higher education and science.

5. Pre-primary education establishments comprise: nursery schools (including special nursery schools), pre-primary sections of primary schools, pre-primary education units and pre-primary centres; in the 2004/05 school year, an obligatory one year pre-primary education of children aged 6 was introduced in pre-primary education establishments, with the exception of the 2011/12—2015/16 school years when children aged 5 were covered by compulsory education.

6. Schools for children and youth (including special schools) comprise:

- 1) primary schools, including branch schools and art schools not leading to professional certification, simultaneously conducting a primary school curriculum;
- 2) post-primary schools:
 - 3-year special job-training schools;
 - 3-year stage I sectoral vocational schools (until the 2016/17 school year 2—3-year basic vocational schools);
 - 2-year stage II sectoral vocational school (since the 2020/21 school year);
 - 3-year general secondary schools, including sports schools and athletic schools (until the 2018/19 school year 3-year);

- szkoły 3-letnie);
 - 5-letnie technika (do roku szkolnego 2018/19 szkoły 4-letnie);
 - ogólnokształcące szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe, które prezentuje się z wyłączeniem szkół realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne.
7. Szkoły policealne — kształcące w formie dziennej, wieczorowej, zaocznej i stacjonarnej — obejmują:
- 1) szkoły policealne (1-, 1,5- i 2-letnie), łącznie ze szkołami specjalnymi;
 - 2) kolegia pracowników służb społecznych (3-letnie).
8. Uczelnie realizują kształcenie w formie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Informacje z zakresu uczelni:
- 1) obejmują cudzoziemców studiujących w Polsce;
 - 2) nie obejmują Polaków studiujących za granicą.
9. Szkoły dla dorosłych — kształcące w formie stacjonarnej, zaocznej i na odległość — obejmują:
- 1) szkoły podstawowe dla dorosłych;
 - 2) 3- lub 4-letnie licea ogólnokształcące dla dorosłych.
10. Szkoły specjalne organizowane są dla dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym dla młodzieży z niepełnosprawnościami. Kształcenie może być realizowane w systemie szkolnym lub w formie indywidualnej. Kształcenie specjalne odbywa się w szkołach ogólnodostępnych (w których tworzone są oddziały specjalne lub klasy integracyjne i ogólnodostępne), w funkcjonujących samodzielnie szkołach specjalnych oraz w specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych, innych placówkach oświatowo-wychowawczych lub w placówkach wykonujących działalność leczniczą (łącznie z zakładami lecznictwa uzdrowiskowego).
11. Dane o nauczycielach, poza nauczycielami akademickimi, dotyczą nauczycieli (łącznie z nauczycielami religii) zatrudnionych przy realizacji obowiązkowych zajęć edukacyjnych, tj. bez wychowawców świetlic, bibliotekarzy, prowadzących wyłącznie zajęcia pozalekcyjne itp.
- Dane o nauczycielach akademickich dotyczą zatrudnionych na stanowiskach: profesora, profesora uczelni, docenta, adiunkta, asystenta i innych.
- Dane o nauczycielach dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.
12. Dane dotyczące:
- 1) wychowania przedszkolnego i szkół (poza uczelniami) podano według stanu na początku roku szkolnego; dane o absolwentach — na koniec roku szkolnego;
 - 2) uczelnie prezentuje się według stanu w dniu 31 grudnia, według rzeczywistego położenia filii (bez filii działających za granicą); studenci są wykazywani tyle razy, na ile kierunkach studiuje; dane o absolwentach dotyczą osób, które uzyskały dyplomy stwierdzające ukończenie studiów w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r.
13. Absolwenci eksternistyczni występują wyłącznie w szkołach dla dorosłych.
14. Współczynnik skolaryzacji netto jest to relacja liczby osób uczących się (stan na początku roku szkolnego) na danym poziomie kształcenia (w danej grupie wieku) do liczby ludności (stan w dniu 31 grudnia) w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania.
15. Prezentowane informacje, z wyjątkiem danych o uczelniach, opracowano na podstawie systemu informacji oświatowej administrowanego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.
- Od roku akademickiego 2017/18 dane o uczelniach, z wyjątkiem danych o części uczelni prowadzonych przez kościoły i inne związki wyznaniowe, opracowano na podstawie Zintegrowanego Systemu Informacji o Nauce i Szkolnictwie Wyższym POL-on administrowanego przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki.
- 5-year technical secondary schools (until the 2018/19 school year 4-year);
 - general art schools leading to professional certification, with the exception of schools providing art education only.
7. Post-secondary schools — educating in day, evening, extramural and full-time mode — comprise:
- 1) post-secondary schools (1-, 1.5- or 2-year), including special schools;
 - 2) colleges of social work (3-year).
8. Higher education institutions provide full-time and part-time programmes of education. Data regarding higher education institutions:
- 1) comprise foreigners studying in Poland;
 - 2) do not include Poles studying abroad.
9. Schools for adults — educating in full-time, extramural and in distance form — comprise:
- 1) primary schools for adults;
 - 2) 3- or 4-year general secondary schools for adults.
10. Special schools are organised for children and youth with special educational needs, including youth with disabilities. Education may be conducted within the school system or individually. Education is provided in mainstream schools (in which special or integrated and mainstream sections are established), in special schools operating independently, as well as in special education and care centres, other educational institutions or in the units performing health care activities (including health resorts treatment).
11. Data regarding teachers, excluding academic teachers, concern teachers (including teachers of religion) employed to implement compulsory educational programmes, i.e. excluding day-room teachers and librarians conducting only extracurricular activities, etc.
- Data regarding academic teachers concern the positions of: professor, associate professor, assistant professor and assistant lecturer and others.
- Data on teachers concern full-time and part-time paid employees converted into full-time equivalents.
12. Data regarding:
- 1) pre-primary education and schools (excluding higher education institutions) are given as of the beginning of the school year; data concerning graduates — as of the end of the school year;
 - 2) higher education institutions are presented as of 31 December, by actual location of the branch campuses (excluding branch campuses operating abroad); students are listed as many times as many courses they are enrolled in; data regarding graduates concern persons who obtained higher education diplomas between 1 January and 31 December 2023.
13. Extramural graduates occur only in schools for adults.
14. Net enrollment rate is the ratio of the number of pupils and students in a given age group (as of the beginning of the school year) at a given level of education to the population (as of 31 December) in the age group defined as corresponding to this level of education.
15. The presented information, excluding the data on higher education institutions, has been compiled on the basis of the Educational Information System administered by the minister responsible for school education.
- Since the 2017/18 academic year, data on higher education institutions, excluding the data on some HEIs run by churches and other religious associations, have been compiled on the basis of POL-on, the Integrated System of Information on Science and Higher Education administered by the minister responsible for higher education and science.

Ochrona zdrowia i pomoc społeczna

1. Dane w ochronie zdrowia — jeśli nie zaznaczono inaczej — podaje się łącznie z danymi o placówkach podległych resortom zdrowia, obrony narodowej, spraw wewnętrznych i administracji oraz do 2011 r. — Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego.
2. Informacje o **pracownikach medycznych** dotyczą pracujących w: placówkach wykonujących działalność leczniczą, praktykach zawodowych — od 2006 r., aptekach oraz od 2005 r. — domach i zakładach pomocy społecznej, żłobkach i klubach dziecięcych. Od 2019 r. dane dotyczące lekarzy, lekarzy dentyistów, pielęgniarek i położnych oraz od 2022 r. dane dotyczące fizjoterapeutów, opracowywane są w oparciu o źródła administracyjne, w tym rejestry:
 - posiadających prawo wykonywania zawodu (lekarzy i lekarzy dentyistów, pielęgniarek i położnych),

Health care and social assistance

1. Data concerning health care — unless otherwise stated — are given including health care units subordinated to the Ministry of Health, the Ministry of National Defence, the Ministry of Interior and Administration and until 2011 — the Internal Security Agency.
2. Information on **medical personnel** concerns persons employed in: units engaged in health care activities, professional practices since 2006, pharmacies and since 2005 — social welfare homes and facilities, nurseries and children's clubs. Since 2019, data on doctors, dentists, nurses and midwives as well as data on physiotherapists (since 2022) have been compiled based on administrative sources, including registers:
 - of licensed to practice (doctors and dentists, nurses and midwives),

- płatników składek ZUS,
- podmiotów wykonujących działalność leczniczą,
- praktyk lekarskich,
- praktyk pielęgniarek i położnych,
- praktyk fizjoterapeutów.

Dane dotyczą pracujących bezpośrednio z pacjentem, bez względu na główne miejsce pracy. Dane dotyczące lekarzy, lekarzy dentyistów, pielęgniarek i położnych oraz fizjoterapeutów opracowane w oparciu o źródła administracyjne nie są porównywalne z publikowanymi w wcześniejszych edycjach Rocznika, które oparte były na metodzie sprawozdawczości.

Dane dotyczą pracujących bezpośrednio z pacjentem, bez względu na główne miejsce pracy. W związku z przejściem na nowe źródło dane nie są porównywalne z danymi opublikowanymi w poprzednich edycjach Rocznika, opartymi o metodę sprawozdawczości.

Dane dotyczące farmaceutów i diagnostów laboratoryjnych opracowywane są na podstawie sprawozdawczości. Dane prezentowane są według głównego miejsca pracy. Dane dotyczą pracujących bezpośrednio z pacjentem, tj. bez osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, jednostka administracji państwowej lub samorządu terytorialnego albo NFZ.

Dane obejmują osoby pracujące w wymiarze pełnego etatu, w wymiarze przekraczającym pełny etat oraz niepełnozatrudnione w stosunku do czasu pracy określonego obowiązującymi przepisami dla danego rodzaju pracy, w przypadku jeśli ta praca ma dla nich charakter podstawowy, łącznie z osobami odbywającymi staż.

Dane o osobach posiadających prawo wykonywania zawodu medycznego podaje się na podstawie centralnych rejestrów osób posiadających prawo wykonywania zawodu medycznego prowadzonych przez naczelne rady samorządów zawodowych lekarzy i lekarzy dentyistów, pielęgniarek i położnych oraz farmaceutów.

3. Porady udzielone przez lekarzy i lekarzy dentyistów w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej podano łącznie z badaniami profilaktycznymi oraz z poradami lekarskimi udzielonymi w izbach przyjęć szpitali ogólnych.

4. Dane o stacjonarnej opiece zdrowotnej nie obejmują opieki dziennej. Dane o szpitalach obejmują placówki medyczne, które do 2011 r. były traktowane jako filie.

Dane o **szpitalach psychiatrycznych** nie obejmują oddziałów psychiatrycznych w szpitalach ogólnych.

5. Dane o zachorowaniach podaje się w oparciu o Międzynarodową Statystyczną Klasyfikację Chorób i Problemów Zdrowotnych.

Dane o zachorowaniach na choroby zakaźne prezentowane są w oparciu o ustawę z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi. Dane dotyczące zachorowań na nowotwory złośliwe dotyczą przypadków zarejestrowanych po raz pierwszy i nie obejmują grupy nowotworów in situ (D00—D09) klasyfikacji ICD-10.

6. Dane o aptekach ogólnodostępnych nie obejmują aptek działających w strukturze i na potrzeby szpitali.

Punkty apteczne są to placówki, które prowadzą obrót detaliczny produktami leczniczymi, głównie na wsi.

7. Dane o opiece nad dziećmi do lat 3 prezentowane są zgodnie z ustawą z dnia 4 lutego 2011 r., na podstawie której opieka może być organizowana w formie żłobka, klubu dziecięcego albo sprawowana przez dziennego opiekuna lub nianię.

8. Dane dotyczące wspierania rodziny oraz pieczy zastępczej, prezentowane są zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny oraz systemie pieczy zastępczej.

Wspieranie rodziny może być prowadzone w formie usług asystenta rodziny, udzielającego pomocy rodzinom m.in. w poprawie ich sytuacji życiowej, w rozwiązywaniu problemów społecznych, psychologicznych, wychowawczych z dziećmi i w poszukiwaniu pracy zarobkowej, przez rodzinę wspierającą, placówkę wsparcia dziennego lub w formie poradnictwa specjalistycznego.

9. Dane o placówkach i świadczeniach pomocy społecznej prezentuje się zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej i dotyczą placówek, dla których organami prowadzącymi są: jednostki samorządu terytorialnego, stowarzyszenia, organizacje społeczne, kościoły i związki wyznaniowe, fundacje, osoby fizyczne i prawne.

- of ZUS contribution payers,
- of entities performing medical activity,
- of doctors' practices,
- of nurses and midwives practices,
- of physiotherapists' practices.

Data concern persons working directly with a patient, irrespective of the primary workplace. Data on doctors, dentists, nurses, midwives and physiotherapists compiled based on administrative sources are incomparable with the data published in the previous editions of the Yearbook, which were based on reporting method.

Data concern persons working directly with a patient, irrespective of the primary workplace. Due to the transition to a new source, the data are incomparable with the data published in the previous editions of the Yearbook, based on reporting method.

Data on pharmacists and laboratory diagnosticians have been compiled based on reports. Data are presented according to the primary workplace. Data concern persons working directly with a patient, i.e. excluding persons for whom the primary workplace is university, central or local government administration unit and the National Health Fund.

Data include full-time employed persons, over-time as well as part-time in relation to work time defined in the obligatory regulations for a given type of work, when this work has a basic character, including trainees.

Data about **persons entitled to practise medical profession** are quoted on the basis of central registries of persons entitled to practise medical profession conducted by supreme councils of the following professional governments: doctors and dentists, nurses and midwives and pharmacists.

3. Consultations provided by doctors and dentists are presented together with preventive examinations, also together with consultations provided by doctors in admission rooms in general hospitals.

4. Data on inpatient health care do not include day-care. Data on hospitals comprise health care units which until 2011 were treated as hospital branches.

Data regarding **psychiatric hospitals** do not include psychiatric wards in general hospitals.

5. Data regarding disease incidence are presented based on the International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems.

Data on incidence are presented based on the Act of 5 December 2008 on preventing and combating infections and infectious diseases in humans. The data regarding incidence of malignant neoplasms concern cases registered for the first time; do not include the group of neoplasms in situ (D00—D09) of the ICD-10 classification.

6. Generally available pharmacies do not include pharmacies, which operate in the structure and for needs of hospitals.

Pharmaceutical outlets are created for selling prepared medicines and they can be located only in rural areas without generally available pharmacy

7. Data on childcare for children up to the age of 3 are presented according to the law dated 4 February 2011. Childcare can be organised in the form of nurseries, children's clubs or provided by day carer or nanny.

8. Data concerning family support and foster care, are presented according to the Law of Family Support and Foster Care System, dated 9 June 2011.

Family support shall also be provided in the form of family assistant's services, who assists in: improvement of family life situation, resolution of psychological and social issues and problems with upbringing children and searching for a job, as a supporting family day – support centre or a specialists guidance.

9. Data concerning social welfare facilities and assistance benefits are presented according to the Act of 12 March 2004 on Social Assistance and concern the institutions for which the founding bodies are: local government units, associations, social organisations, churches and religious associations, foundations, natural and legal persons.

Culture. Tourism. Sport

Culture

1. Information concerning libraries is based on annual reporting data. The category libraries of scientific institutions includes the activity of the libraries and its branches.

1. Books and pamphlets as well as newspapers and magazines constitute the **collection** of public libraries.

Kultura. Turystyka. Sport

Kultura

1. Dane dotyczące bibliotek oparte są na sprawozdawczości rocznej. Kategoria biblioteki obejmuje działalność bibliotek publicznych oraz ich filii.

2. Do księgozbioru bibliotek publicznych zaliczono książki i broszury oraz gazety i czasopisma.

Czytelnicy (użytkownicy aktywnie wypożyczający) to użytkownicy zarejestrowani, którzy wypożyczyli na zewnątrz co najmniej jedną pozycję w ciągu roku.

3. Informacje o **teatrach i instytucjach muzycznych** oraz **przedsiębiorstwach estradowych** dotyczą profesjonalnych jednostek artystycznych i rozrywkowych prowadzących regularną działalność sceniczną.

W liczbie teatrów uwzględniono jednostki wyodrębnione pod względem prawnym, organizacyjnym i ekonomiczno-finansowym, prowadzące jednorodną działalność sceniczną, niezależnie od liczby posiadanych scen.

4. Informacje o **kinach** dotyczą działalności kin ogólnie dostępnych, tj. powołanych do publicznego udostępniania filmów w formie projekcji na seansach filmowych, bez względu na rodzaj stosowanego nośnika filmu (taśma światłoczuła, taśma magnetyczna, nośnik cyfrowy). Wśród kin stałych wyróżnia się: miniplexy – posiadające od 3 do 7 sal i multiplexy – posiadające 8 sal i więcej.

Turystyka

1. Zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 692/2011 obowiązującym od 2012 r. termin „**turystyka**” oznacza czynności odwiedzających, którzy podejmują podróż do głównego miejsca docelowego położonego poza ich zwykłym otoczeniem, na okres krótszy niż rok, w dowolnym głównym celu, w tym w celu służbowym, wypoczynkowym lub innym celu osobistym, innym niż zatrudnienie przez podmiot miejscowy dla odwiedzanego miejsca. Wszystkie kategorie podróży, które mieszczą się w zakresie pojęcia „turystyka” są określane mianem odwiedzających. W grupie tej wyróżnia się:

- turystów, tj. osoby, które spędziły co najmniej jedną noc poza miejscem stałego zamieszkania,
- odwiedzających jednodniowych, tj. osoby, które nie nocują w miejscu odwiedzanym

2. **Baza noclegowa turystyki** dotyczy turystycznych obiektów noclegowych, tj. obejmuje obiekty hotelowe i pozostałe obiekty (posiadające 10 i więcej miejsc noclegowych).

Do obiektów hotelowych zaliczamy hotele, motele, pensjonaty i inne obiekty hotelowe (np. zajazdy, gościńce). Pozostałe obiekty obejmują: domy wycieczkowe, schroniska, schroniska młodzieżowe, szkolne schroniska młodzieżowe, ośrodki czasowe, ośrodki kolonijne, ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe, domy pracy twórczej, zespoły domków turystycznych, kempingi, pola biwakowe, hostele, zakłady uzdrowiskowe, pokoje gościnne, kwatery agroturystyczne i pozostałe niesklasyfikowane (np. domy studenckie, internaty, ośrodki rekreacyjno-sportowe itp.)

3. W informacjach o **obiektach i miejscach noclegowych turystyki** nie uwzględnia się obiektów i miejsc w obiektach przejściowo niezczynnych z powodu przebudowy, remontu itp.

4. **Stożenie wykorzystania miejsc noclegowych lub pokoi** jest to stosunek liczby udzielonych noclegów lub wynajętych pokoi w danym roku do nominalnej liczby miejsc noclegowych lub pokoi w danym roku. Przez nominalną liczbę miejsc noclegowych lub pokoi rozumie się sumę miejsc noclegowych lub pokoi przygotowanych dla turystów w każdym dniu działalności obiektu.

5. **Turyści zagraniczni** korzystający z turystycznych obiektów noclegowych rejestrowani są według kraju stałego zamieszkania. Turysta zagraniczny może być wykazywany wielokrotnie, jeśli w czasie jednorazowego pobytu w Polsce korzysta z kilku obiektów noclegowych.

Sport

1. Począwszy od 2002 r. informacje o uczniowskich klubach sportowych UKS i wznianowych klubach sportowych oraz klubach sportowych opracowywane są na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co dwa lata. Dane zostały uogólnione z uwzględnieniem jednostek, które odmówiły udziału w badaniu.

2. W liczbie ćwiczących, trenerów i instruktorów sportowych w klubach sportowych osoba uprawiająca bądź prowadząca zajęcia w kilku rodzajach sportu jest wykazywana raz.

Nauka i technika

Działalność badawcza i rozwojowa (B+R) to ogół działań polegających na prowadzeniu i wspieraniu badań naukowych i prac rozwojowych. Jest to praca twórcza, prowadzona w sposób metodyczny, podejmowana w celu zwiększenia zasobów wiedzy, w tym wiedzy o człowieku, kulturze i społeczeństwie oraz w celu tworzenia nowych zastosowań dla wiedzy istniejącej.

Działalność badawcza i rozwojowa (B+R) obejmuje:

- **badania podstawowe**, tj. oryginalne prace badawcze, eksperymentalne lub teoretyczne podejmowane przede wszystkim w celu zdobywania nowej wiedzy o podstawach zjawisk i obserwowalnych faktów bez nastawienia na bezpośrednie zastosowanie komercyjne;

Library users (users actively borrowing books) mean persons registered in the library, who borrowed at least one volume in a reporting year.

2. Information regarding **theatres and music institutions** as well as **entertainment enterprises** concerns professional, artistic and entertainment entities conducting regular performances.

Theatres include entities, independent in regard to their legal, organizational, economic and financial status, conducting uniform performing activity, regardless of the number of stages possessed.

3. Information regarding **cinemas** concerns the activity of public cinemas, i.e., established for the purpose of public film screenings, regardless of the film carrier used (light-sensitive, magnetic tape and digital). Among fixed cinemas one can distinguish multiplexes – equipped with 3 to 7 screens and multiplexes – equipped with 8 screens and more.

Tourism

1. “**Tourism**”, in accordance with the Regulation (EU) No 692/2011 of the European Parliament and of the Council in force since 2012, means the activity of visitors taking a trip to a main destination outside their usual environment, for less than a year, for any main purpose, including business, leisure or other personal purpose, other than to be employed by a resident entity in the place visited. All categories of travellers within the term “tourism” are defined as visitors. This group comprises:

- tourists, i.e. persons who spent at least one night away from their place of permanent residence,
- one-day visitors, i.e. persons who did not spend the night at the place visited.

2. **Tourist accommodation establishments** include hotels and similar facilities and other facilities (with 10 and more bed places).

Hotels and similar facilities cover: hotels, motels, boarding houses and other hotel facilities (e.g. road houses, inns). Other establishments cover: excursion hostels, shelters, youth shelters, school youth shelters, holiday centres, holiday youth centres, training-recreational centres, creative arts centres, complexes of tourist cottages, camping sites, tent camp sites, hostels, health establishments, rooms for rent, agrotourism lodgings and other non-classified (e.g. student dormitories, boarding schools and recreational centres, etc.).

3. Facilities and places temporarily unavailable due to expansion, renovation, etc., are not included in data regarding **facilities and the number of bed places for tourists**.

4. **Occupancy rate of bed places or rooms** is a relation of the number of overnight stays or rooms rented in a given year to the nominal number of bed places or rooms in a given year. The nominal number of bed places or rooms shall mean total bed places or rooms prepared for tourists each day of a facility’s operation.

5. **Foreign tourists** using tourist accommodation establishments are registered according to the country of their permanent residence. A foreign tourist may be indicated more than once if during a single stay in Poland uses more than one accommodation facility.

Sport

1. Since 2002, information regarding student sports clubs UKS and religious sports clubs as well as sports clubs has been compiled on the basis of periodic surveys conducted every two years. Data generalized including units, that refused to participate in the survey.

2. In the number of persons practising sports, coaches and sports instructors in sports clubs a person practising or conducting trainings in several kinds of sports is listed once.

Science and technology

Research and experimental development (R&D) comprise all activities consisting in conducting and supporting scientific research and experimental development. It is a creative work, conducted in methodological manner, undertaken to increase the stock of knowledge, including knowledge of humankind, culture and society, and to devise new applications of available knowledge.

Research and experimental development (R&D) includes:

- **basic research**, i.e. original experimental or theoretical work undertaken primarily to acquire new knowledge of the underlying foundation of phenomena and observable facts, without any direct commercial application or use in view;

- **badania stosowane** (aplikacyjne), tj. prace badawcze podejmowane w celu zdobycia nowej wiedzy, zorientowane przede wszystkim na zastosowanie w praktyce;
- **prace rozwojowe**, tj. nabywanie, łączenie, kształtowanie i wykorzystywanie dostępnej aktualnie wiedzy i umiejętności z dziedziny nauki, technologii i działalności gospodarczej oraz innej wiedzy i umiejętności do planowania produkcji oraz tworzenia i projektowania nowych, zmierzonych lub ulepszonych produktów, procesów i usług.

1. Informacje dotyczące działalności badawczej i rozwojowej (B+R) obejmują:

- 1) **podmioty wyspecjalizowane badawczo**, tj. podmioty, których głównym (statutowym) celem działalności jest prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych bądź ich bezpośrednie wsparcie; są to:
 - **uczelnie**, działające zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce
 - **pozostałe**, tj. pozostałe podmioty zaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe” oraz inne powiązane z nimi instytucjonalnie jednostki pomocnicze lub nadzorujące, zaklasyfikowane bądź niezaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe”;
- 2) **podmioty gospodarcze** (niezaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe”), które obok swojej podstawowej działalności prowadzą lub finansują prace badawczo-rozwojowe.

2. Dane o personelu B+R dotyczą osób bezpośrednio zaangażowanych w prace B+R.

Dane o personelu wewnętrznym B+R obejmują pracujących w działalności B+R, tj. zatrudnionych w danej jednostce na podstawie stosunku pracy lub stosunku służbowego (tj. umowy o pracę, powołania, wyboru lub mianowania) oraz pracodawców i pracujących na własny rachunek, agentów pracujących na podstawie umów agencyjnych, osoby wykonujące pracę nakładczą i członków spółdzielni produkcji rolniczej. Dane te prezentowane są w dwóch ujęciach, tj. w osobach oraz w ekwiwalentach pełnego czasu pracy.

3. **Ekwiwalenty pełnego czasu pracy (EPC)** są to jednostki przeliczeniowe służące do ustalenia liczby osób faktycznie zaangażowanych w działalność B+R. Jeden EPC oznacza jeden osoborok poświęcony wyłącznie na działalność B+R.

Osoby niezaliczone do pracujących w danej jednostce, a zaangażowane w jej projekty B+R zaliczane są do **personelu zewnętrznego**.

4. **Nakłady na działalność badawczą i rozwojową** obejmują **nakłady wewnętrzne**, tj. wartość prac badawczych i rozwojowych danej jednostki wykonanych przez własne zaplecze badawcze, niezależnie od źródeł ich finansowania.

Nakłady inwestycyjne na działalność B+R obejmują nakłady poniesione na środki trwałe łącznie z kosztami zakupu lub wytworzenia aparatury naukowo-badawczej, niezbędnej do wykonania określonych prac B+R, spełniającej kryteria zaliczania do środków trwałych, lecz do czasu zakończenia tych prac nieujętej w ewidencji środków trwałych.

5. W tablicach działu wyodrębniono, zgodnie z klasyfikacją badań naukowych i prac rozwojowych OECD, sześć podstawowych **dziedzin B+R**, tj. nauki przyrodnicze, nauki inżynierskie i techniczne, nauki medyczne i o zdrowiu, nauki rolnicze i weterynaryjne, nauki społeczne oraz nauki humanistyczne i sztuka.

6. **Działalność innowacyjna** obejmuje wszystkie działania rozwojowe, finansowe i komercyjne podejmowane przez przedsiębiorstwo, mające na celu doprowadzenie do powstania innowacji dla przedsiębiorstwa. Prezentowane w dziale dane obejmują działalność innowacyjną w przemyśle i dotyczą opracowania i wprowadzania na rynek nowych lub ulepszonych produktów (wyróbów, usług) – **innowacja produktowa** oraz wprowadzenia nowych procesów biznesowych w przedsiębiorstwie – **innowacja w procesie biznesowym**.

7. **Produkt nowy lub ulepszony** to wyrób lub usługa, który znacząco różni się od poprzednich produktów przedsiębiorstwa jedną lub wieloma cechami lub parametrami technicznymi. Zmiany te obejmują dodanie nowych lub ulepszenie istniejących funkcji bądź użyteczności. Istotne cechy funkcjonalne obejmują jakość, parametry techniczne, niezawodność, trwałość, wydajność w użytkowaniu, przystępność, wygodę, użyteczność oraz łatwość obsługi.

8. **Nakłady na działalność innowacyjną** obejmują nakłady na: działalność badawczą i rozwojową (B+R), własny personel pracujący nad innowacjami, materiały oraz usługi obce zakupione w celu realizacji działalności innowacyjnej, nakłady inwestycyjne na środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne (w tym na zakup i rozwój oprogramowania oraz własności intelektualnej) oraz pozostałe przygotowania (w tym projektowanie produktu, definiowanie sposobu świadczenia usług, przygotowanie produkcji/dystrybucji dla realizacji innowacji, szkolenie i rozwój zawodowy personelu, marketing).

- **applied research**, i.e. research undertaken in order to acquire new knowledge, directed primarily towards application or use in practice;
- **experimental development**, i.e. acquiring, combining, shaping and using existing scientific, technological, business and other relevant knowledge and skills for the purpose of producing plans and arrangements or designs for new, altered or improved products, processes and services.

1. Information regarding research and experimental development (R&D) covers:

- 1) **dedicated research entities**, i.e. entities whose main (statutory) aim is conducting scientific research and experimental development or its direct support; they include:
 - **higher education institutions**, operating under the Law on Higher Education and Science,
 - **others**, i.e. other entities classified into NACE Rev. 2 division 72 “Scientific research and development” or other institutionally linked auxiliary or supervising units, classified or unclassified into NACE Rev. 2 division 72 “Scientific research and development”;
- 2) **economic entities** (not classified into NACE Rev. 2 division 72 “Scientific research and development”) which apart from their main activity perform or fund research and development.

2. Data on R&D personnel cover personnel directly engaged in R&D.

Data on internal R&D personnel cover employed persons in R&D, i.e. persons employed in a given entity under employment relationship (i.e. under a contract of employment, election or appointment) as well as employers and self-employed, agents employed under agency contracts, home workers (outwork) and members of agricultural production cooperatives. Data are presented in two approaches, i.e. in persons and in full-time equivalents.

3. **Full-time equivalent (FTE)** is a conversion unit used to determine the number of person actually engaged in research and development. One FTE equals one person-year spent exclusively on R&D.

Persons not employed in a given entity but engaged in its R&D projects are included in **external personnel**.

4. Expenditures on research and development include **intramural expenditures**, i.e. the value of research and development works of a given entity carried out by their own research facilities, regardless of their sources of financing.

Capital R&D expenditures include expenditures on fixed assets together with costs of purchasing or manufacturing research equipment necessary for performing particular R&D projects, meeting the criteria for inclusion in fixed assets, but not included in records of fixed assets until completion of the project.

5. In the chapter tables, according to the classification of fields of research and development by OECD, six main **fields of R&D** were listed: natural sciences, engineering and technology, medical and health sciences, agricultural and veterinary sciences, social sciences as well as humanities and the arts.

6. **Innovation activity** include all developmental, financial and commercial activities undertaken by the enterprise that are intended to result in an innovation. Data presented in the chapter include innovation activity in industry and concern the development and introduction on the market of new or improved products (goods, services) – **product innovation** and bringing into use in the enterprise new business process – **business process innovation**.

7. **New or improved product** is a new or improved good or service that differs significantly from the enterprise's previous goods or services with one or more characteristics or performance specifications. This includes the addition of new functions, or improvements to existing functions or user utility. Relevant functional characteristics include quality, technical specifications, reliability, durability, economic efficiency during use, affordability, convenience, usability, and user friendliness.

8. **Expenditures on innovation activity** include expenditures on: R&D, own personnel working on innovation, services, materials and supplies purchased from other parties for innovation, capital expenditures on tangible and intangible assets (including acquisition and development of software and intellectual property rights) and other preparations for introducing innovation (including product/service design, preparation of production/distribution for innovation activities, training and professional development for innovation activities, marketing of innovations).

9. Wynalazek podlegający opatentowaniu – bez względu na dziedzinę techniki – jest to nowe rozwiązanie, posiadające poziom wynalazczy, tzn. niewynikające dla znawcy w sposób oczywisty ze stanu techniki, nadające się do przemysłowego stosowania.

Wzór użytkowy podlegający ochronie jest to nowe i użyteczne rozwiązanie o charakterze technicznym dotyczące kształtu, budowy lub zestawienia przedmiotu o trwałej postaci.

Społeczeństwo informacyjne

1. Prezentowane informacje opracowano na podstawie uogólnionych wyników badań dotyczących wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych, przeprowadzonych metodą reprezentacyjną według zharmonizowanej metodologii stosowanej w krajach Unii Europejskiej.

2. Dane o **przedsiębiorstwach** dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i zaliczanych, według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007), do wybranych sekcji.

3. Sprzedaż prowadzona przez przedsiębiorstwa w ramach handlu elektronicznego dotyczy zamówień przyjmowanych za pośrednictwem sklepu internetowego, formularzy elektronicznych na stronie internetowej przedsiębiorstwa, sieci extranet innego przedsiębiorstwa lub wiadomości typu EDI (wiadomości w uzgodnionym formacie, np. EDIFACT, XML, posiadające strukturę umożliwiającą ich automatyczne przetwarzanie). Nie uwzględnia się zamówień przyjmowanych za pośrednictwem zwykłej poczty elektronicznej.

Rolnictwo

1. Prezentowane informacje opracowano **metodą rodzaju działalności** i dotyczą działalności rolniczej w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej prowadzonej przez podmioty gospodarcze niezależnie od sekcji PKD 2007, do której są zaliczane.

2. **Gospodarstwo rolne** to jednostka wyodrębniona pod względem technicznym i ekonomicznym, posiadająca odrębne kierownictwo (użytkownik lub zarządzający) i prowadząca działalność rolniczą.

Gospodarstwo indywidualne to gospodarstwo rolne użytkowane przez osobę fizyczną.

Gospodarstwa indywidualne obejmują:

- 1) gospodarstwa o powierzchni 1 ha i więcej użytków rolnych;
- 2) gospodarstwa o powierzchni poniżej 1 ha użytków rolnych (w tym nieposiadające użytków rolnych) prowadzące produkcję rolną (roślinną i zwierzęcą) o znaczącej (określonej odpowiednimi programami) skali, w tym działy specjalne produkcji rolnej.

3. **Gospodarstwo ekologiczne** – gospodarstwo stosujące ekologiczne metody produkcji rolniczej, które posiada certyfikat nadany przez jednostkę certyfikującą lub jest w trakcie konwersji na ekologiczne metody produkcji rolniczej (pod kontrolą jednostki certyfikującej).

Dane o atestowanych gospodarstwach ekologicznych zostały opracowane na podstawie wykazów producentów przekazanych przez upoważnione jednostki certyfikujące Głównemu Inspektorowi Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, zgodnie z ustawą z dnia 23 czerwca 2022 r. o rolnictwie ekologicznym i redukcji ekologicznej.

4. **Powierzchnia użytków rolnych** obejmuje powierzchnię użytków rolnych w dobrej kulturze i użytków rolnych pozostałych.

Powierzchnia zasiewów to powierzchnia wszystkich upraw zasianych i zasadzonych w gospodarstwie rolnym, z wyłączeniem powierzchni upraw zaliczanych do upraw trwałych, a także powierzchni ogrodów przydomowych i upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny. Dane o powierzchni i produkcji warzyw oraz zbiorach truskawek nie uwzględniają ich uprawy w ogrodach przydomowych, natomiast dane o zbiorach owoców z drzew i krzewów owocowych odnoszą się jedynie do ich produkcji w sadach. Dane dotyczące powierzchni upraw warzyw oraz zbiorów podano na podstawie szacunku rzeczoznawców, którzy dokonywali oceny według położenia gruntów.

5. **Globalna produkcja rolnicza** obejmuje:

- 1) produkcję roślinną, tj. surowe (nieprzetworzone) produkty pochodzenia roślinnego (zbiory danego roku);
- 2) produkcję zwierzęcą, tj. produkcję żywca rzeźnego oraz surowych (nieprzetworzonych) produktów pochodzenia zwierzęcego i przyrost pogłowia zwierząt gospodarskich (inventarza żywego – stada podstawowego i obrotowego), do którego zaliczono: bydło, trzodę chlewną, owce, konie i drob. Od 2022 r. dane dotyczące pogłowia bydła i owiec pochodzą z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

9. A patentable invention – regardless of the field of technology – is any new solution which involves an inventive step, i.e. which for an expert does not obviously result from the state of the art and which is capable of industrial application.

An utility model eligible for protection – a new and useful solution of a technical character related to the shape, structure or assembly of an object permanent form.

Information society

1. The information presented has been compiled on the basis of the generalized results of representative surveys on the ICT (Information and Communication Technologies) usage conducted in the European Union according to a harmonized methodology.

2. Data on **enterprises** concern economic entities employing more than 9 persons and included in the selected sections according to the NACE Rev. 2.

3. Sales conducted by enterprises within the frames of e-commerce concern orders received by the enterprise via web shop, web forms on an enterprise's website, an extranet of another enterprise or via EDI-type messages (which means messages in an agreed format, e.g. EDIFACT, XML, with structure allowing for their automatic processing). Orders received through normal (manually typed) e-mail messages are not taken into account.

Agriculture

1. The presented information was compiled using the **kind-of-activity method** and concerns agricultural activity in the area of crop and animal production conducted by economic entities regardless of the section of the NACE Rev. 2 in which they are included.

2. **Agricultural holding** is a single unit, both technically and economically, which has a single management (holder or manager) and conducts agricultural activity.

Private farm include:

- 1) holdings with an area of 1 ha or more of agricultural land;
- 2) holdings with an area of less than 1 ha of agricultural land (including holdings without agricultural land) conducting agricultural production (crop and animal output) of significant (determined by the appropriate thresholds) scale, of which special branches of agricultural activities.

3. **Organic farm** uses organic methods of agricultural production, has a certificate granted to it by a certification body or is under conversion to organic methods of agricultural production (under control of a certification body).

Data on certified organic farms have been elaborated on the basis of producers registers delivered by authorised certifying bodies to the Main Inspector of Agricultural and Food Quality according to the Act of 23 June 2022 on organic farming and organic production.

4. **Agricultural land area** includes the area of agricultural land in good agricultural condition and other agricultural land.

Sown area is the area of all crops sown and planted in the agricultural holding, except the area of crops which were included to permanent crops, as well as the area of kitchen gardens and crop area intended for ploughing, cultivated as major crops.

Data on the area and production of vegetables and production of strawberries include cultivation in the kitchen gardens, while data on fruit production from fruit trees and bushes relate to orchards only. Data on area and production of vegetables have been based on experts estimation taking into account field location.

5. **Gross agricultural output** includes:

- 1) crop output, i.e. raw (not processed) products of plant origin (production for a given year);
- 2) animal output, i.e. production of animals for slaughter, raw (not processed) products of animal origin as well as the increase in farm animal stocks (livestock – the basic and working herd), which include: cattle, pigs, sheep, horses and poultry. Since 2022, data on the cattle and sheep population come from the Agency for Restructuring and Modernization of Agriculture.

Final agricultural output is the sum of the following values: market output, self-consumption of own agricultural production, the increase in inventories of plant and animal products and the increase in the value of the livestock population (livestock – breeding and non-breeding herd). Final output, as opposed to gross output, does not include those own products that were utilised for production purposes, e.g. feed, seeds, manure.

Końcowa produkcja rolnicza stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłowia zwierząt gospodarskich (inventarza żywego – stada podstawowego i obrotowego). Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje tych produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu i na targowiskach, a od 2023 r. sumę sprzedaży detalicznej i skupu, a od 2023 r. sumę sprzedaży detalicznej i skupu.

W produkcji rolniczej (globalnej, końcowej i towarowej) prezentowane dane nie uwzględniają płatności uzupełniających do powierzchni upraw (m.in. chmielu, tytoniu, zbóż, oleistych, strączkowych i roślin przeznaczonych na nasiona oraz na paszę).

6. Przy ustalaniu produkcji rolniczej w cenach stałych przyjęto ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany (dla sprzedaży targowiskowej – ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach, od 2023 r. dla sprzedaży – ceny detaliczne oraz ceny skupu, od 2023 r. dla sprzedaży – ceny detaliczne oraz ceny skupu, dla pozostałych elementów produkcji – średnie ceny skupu), z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego.

7. Dane o produkcji **żywa rzeźnego** obejmują: skup zwierząt rzeźnych (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu), ubój przemysłowy oraz ubój z przeznaczeniem na sprzedaż i samozaopatrzenie. Produkcja żywa rzeźnego zbilansowana jest importem i eksportem zwierząt żywych.

8. Dane o **ciągnikach rolniczych** dotyczą ciągników 4-kołowych i gąsienicowych.

9. **Skup produktów rolnych** dotyczy ilości i wartości produktów rolnych (roślinnych i zwierzęcych) skupionych przez podmioty gospodarcze bezpośrednio od producentów.

10. Dane dotyczące użytkowania gruntów, liczby gospodarstw, zużycia nawozów mineralnych lub chemicznych i wapniowych, ciągników oraz nakładów pracy w gospodarstwach rolnych w 2023 roku opracowane zostały na podstawie wstępnych wyników badania reprezentacyjnego R-SGR (Zintegrowane statystyki dotyczące gospodarstw rolnych). Dane zebrane w badaniu dotyczą okresu ostatnich 12 miesięcy kończącego się w dniu referencyjnym badania, tj. okresu od 2 czerwca 2022 r. do 1 czerwca 2023 r. włącznie.

11. Do przeliczeń za 2023 r. wykorzystano wstępne dane o użytkach rolnych z badania Zintegrowane statystyki dotyczące gospodarstw rolnych (R-SGR 2023) według stanu w dniu 1 czerwca 2023 r.

12. Dane o użytkowaniu gruntów, powierzchni zasiewów, zbiorach i plonach ziemiopłodów, zwierzętach gospodarskich i produkcji zwierzęcej oraz o ciągnikach opracowano na podstawie sprawozdawczości, wyników badań reprezentacyjnych, wyników spisów rolniczych, danych ze źródeł administracyjnych i szacunków.

13. Dane o **nakładach pracy w gospodarstwach rolnych** opracowano na podstawie badania Zintegrowane statystyki dotyczące gospodarstw rolnych w 2023 r. Prezentowane dane uwzględniają osoby wykonujące pracę w gospodarstwie w ciągu 12 miesięcy poprzedzających badanie, tj. w okresie od 2 czerwca 2022 r. do 1 czerwca 2023 r. (R-SGR), nawet jeżeli była to praca w inimalnym wymiarze godzin.

Nakłady pracy ogółem dla całego rolnictwa uwzględniają:

- 1) w gospodarstwach indywidualnych: właścicieli, współwłaścicieli i dzierżawców, łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin (rodzinna siła robocza), pracowników najemnych stałych i dorywczych, pracowników kontraktowych, pomoc sąsiedzka;
- 2) w gospodarstwach osób prawnych: pracowników najemnych stałych i dorywczych, pracowników kontraktowych oraz pozostałych pracowników niewymienionych powyżej (tj. członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych, uczniów pracujących w szkolnych gospodarstwach rolnych, osoby duchowne pracujące w gospodarstwach prowadzonych przez zakony).

Ze względu na duży udział pracy w niepełnym wymiarze godzin oraz sezonowego zatrudnienia pracowników dorywczych, nakłady pracy w rolnictwie zostały wyrażone w umownych **rocznych jednostkach pracy** (AWU). Umowna jednostka pracy jest ekwiwalentem czasu przepracowanego w ciągu roku w gospodarstwie rolnym przez 1 osobę pełnozatrudnioną w rolnictwie. W Polsce przyjęto 2120 godzin przepracowanych w ciągu roku jako równoważnik pełnego etatu (roczną jednostkę pracy). Jednocześnie zgodnie z metodologią Eurostatu zachowano waru-

Agricultural market output is the sum of agricultural product sales in procurement centres and marketplaces, from 2023, the sum of retail sales and procurement centres. In agricultural output (gross, final and market), the presented data do not include supplementary payments for particular crop areas (including: hop, tobacco, cereals, oilseeds crops, pulses and plants intended for seeds and feed).

6. The current prices for the year preceding the surveyed year were adopted to calculate agricultural output in constant prices (for marketplace sales – prices received by farmers in marketplaces, from 2023 for sales – retail prices and procurement prices, for other elements of production – average procurement prices), excluding potatoes, vegetables and fruit, for which the average prices from two consecutive years are adopted, i.e. from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year.

7. Data regarding the production of **animals for slaughter** concern the purchase of animals for slaughter (excluding animals selected for further breeding), livestock slaughter in slaughterhouses and slaughter intended for sales and own consumption. The production of animals for slaughter is balanced by import and export of live animals.

8. Data regarding **agricultural tractors** concern 4-wheeled and tracked tractors.

9. **Procurement of agricultural products** concerns the quantity and value of agricultural products (crop and animal) purchased by economic entities directly from producers.

10. Data on land use, number of farms consumption of mineral or chemical and calcium fertilizers, tractors and labor inputs on farms in 2023 were prepared on the basis of the preliminary results of the R-SGR sample survey (Integrated Statistics on farms). Data collected in the survey concern the period of the last 12 months ending on the reference date of the survey, i.e. the period from 2 June, 2022 to 1 June, 2023 inclusive.

11. For the calculation for 2023, preliminary data on agricultural land from the Integrated Farm Statistics (survey IFS 2023) as of 1 June 2023 used.

12. Data regarding land use, sown area, crop production and yields, livestock and animal-based production, as well as tractors were compiled on the basis of reports, results of sample surveys, agricultural census results, data from administrative sources and estimates.

13. Data of labour input in agricultural holdings were compiled on the basis of the Integrated Farm Statistics (IFS) survey in 2023. The presented data include persons performing any work on a farm in the period of 12 months preceding the survey, i.e. between 2 June 2022 and 1 June 2023 (IFS), even if it was minimal volume of work.

The total labour input for the whole agriculture includes:

- 1) on private farms in agriculture: owners, co-owners and leaseholders, including contributing family workers (family labour force), permanent paid employees and temporary employees, contracted workers, mutual aid;
- 2) on farms of legal persons: permanent employees and temporary employees, contracted workers as well as other employees not listed above (i.e. members of agricultural producers' co-operatives, students working on school agricultural holdings, clergymen working on holdings run by monasteries).

Because of the high share of part-time and seasonal employment of temporary paid employees, the labour input in agriculture was expressed in conventional Annual Work Unit (AWU). The conventional Annual Work Unit (AWU) means the equivalent of working time over a year on agricultural holdings by 1 full-time paid employee in agriculture. In Poland, 2120 hours worked over a year were assumed as the equivalent of full-time employment (annual work unit). At the same time, in accordance with the Eurostat methodology, the condition was maintained that more than 1 AWU cannot be attributed to 1 person, even if the actual amount of work per person was higher.

Due to the automatic rounding of data used in the process of generalizing the results from the sample, in some cases sums of components may slightly differ from the values given in the item "total".

nek, że na 1 osobę nie może przypadać więcej niż 1 roczna jednostka pracy, nawet jeżeli w rzeczywistości pracuje ona dłużej. Ze względu na automatyczne zaokrąglenia danych zastosowane w procesie uogólnienia wyników z próby, w niektórych przypadkach sumy składników mogą nieznacznie różnić się od wartości podanych w pozycji „ogółem”.

Leśnictwo i łowiectwo

1. Powierzchnia gruntów leśnych obejmuje powierzchnię lasów oraz gruntów związanych z gospodarką leśną.

Do **powierzchni lasów** – w rozumieniu ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach – zalicza się grunty o zwartej powierzchni co najmniej 0,10 ha, pokryte roślinnością leśną (uprawami leśnymi) – drzewami i krzewami oraz runem leśnym – lub przejściowo jej pozbawione:

- przeznaczone do produkcji leśnej lub,
- stanowiące rezerwat przyrody lub wchodzące w skład parku narodowego albo
- wpisane do rejestru zabytków.

Do **gruntów związanych z gospodarką leśną** zalicza się grunty zajęte pod wykorzystywane dla potrzeb gospodarki leśnej: budynki i budowle, urządzenia melioracji wodnych, linie podziału przestrzennego lasu, drogi leśne, tereny pod liniami energetycznymi, szkółki leśne, miejsca składowania drewna, a także wykorzystywane na parkingi leśne i urządzenia turystyczne.

2. Lesistość (wskaźnik lesistości) obliczono jako udział powierzchni lasów w ogólnej powierzchni geodezyjnej województwa, powiatu, gminy.

3. Przez odnowienia rozumie się zakładanie lub powstawanie nowych drzewostanów, zajmujących miejsce dotychczasowych, ustępujących w toku użytkowania lub zniszczonych przez klęski naturalne, żer owadów itp.:

- odnowienia sztuczne są to uprawy leśne zakładane przez sadzenie lub siew,
- odnowienia naturalne są to uprawy leśne powstałe na gruntach leśnych z samosiewu i odrośli, uznane za pełnowartościowe i pokrywające co najmniej 50% terenu.

Zalesienia polegają na zakładaniu upraw leśnych na gruntach pozostających poprzednio pod uprawą leśną (niezaliczonych do powierzchni gruntów leśnych).

4. Obwód łowiecki stanowi obszar gruntów o ciągłej powierzchni, zamkniętej jego granicami, nie mniejszy niż 3 tys. ha, na którego obszarze istnieją warunki do prowadzenia łowiectwa (w szczególnych przypadkach mogą być tworzone obwody łowieckie o mniejszej powierzchni).

Przemysł i budownictwo

Przemysł

1. Informacje w zakresie **przemysłu** dotyczą podmiotów gospodarczych zaliczonych zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności – PKD 2007, do sekcji: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

Ponadto w tabl. 2 dane o produkcji wyrobów dotyczą podmiotów produkujących wyroby przemysłowe, niezależnie od rodzaju prowadzonej działalności sklasyfikowanej według PKD 2007. Wyroby prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Wyrobów i Usług – PKWiU 2015 oraz nomenklaturą PRODPOL.

2. Dane opracowano metodą przedsiębiorstw, z wyjątkiem informacji o ilości produkcji wyrobów, które opracowano metodą zakładową, tj. według rzeczywistej lokalizacji produkcji. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 7 na str. 175.

3. Produkcja sprzedana dotyczy całokształtu działalności podmiotu gospodarczego, tj. zarówno działalności przemysłowej, jak i nieprzemysłowej.

Produkcja sprzedana przemysłu obejmuje wartość sprzedanych wyrobów gotowych, półfabrykatów i części własnej produkcji, wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. zarówno przemysłowych, jak i nieprzemysłowych, zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zięcenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej, wartość produktów w formie rozliczeń w naturze oraz produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

Produkcję sprzedaną przemysłu prezentuje się w cenach bazowych. Definicję ceny bazowej podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 10 na str. 176.

Forestry and hunting

1. Forest land comprises the area of forest as well as land related to forest management.

Forest area is land – within the meaning of the Act of 28 September 1991 on Forests – of contiguous area of at least 0.10 ha that is covered by forest vegetation (young forest cultures) – trees, bushes and ground cover – or temporarily devoid of thereof. This land:

- is designated for forest production or,
- constitutes a nature reserve or comprises a part of a national park or
- is entered in the register of the monuments.

Land related to forest management is land occupied by objects such as buildings and structures, forest irrigation and drainage systems, forest spatial division lines, forest roads, land beneath power lines, forest nurseries, wood depot areas, as well as forest car parks and tourist infrastructure that are used for the purposes of forest management.

2. Forest cover (forest cover indicator) is calculated as the share of forest area to the total geodesic area of voivodship, powiat, gmina.

3. Renewals are understood as the establishment or formation of new tree stands that replace the hitherto existing ones, which are being removed in the course of forest use or damaged by natural disasters, insect feeding, etc.:

- artificial renewals are young forest cultures established through planting or sowing,
- natural renewals are young forest cultures formed on forest land through self-seeding and off-shoots, considered full-value, and covering at least 50% of the area.

Afforestation consists in establishing young forest cultures on land previously outside silviculture (not included in the area of forest land).

4. Hunting district is area of contiguous land, within the district boundaries, of at least 3 thousand ha with conditions for carrying out hunting (in special cases, hunting districts may cover a smaller area).

Industry and construction

Industry

1. Information within the scope of **industry** concerns economic entities included, in accordance with NACE rev. 2, in the sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” as well as “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”.

Moreover, data in table 2 show industrial products manufactured by entities irrespective of the kind of their activity as classified according to NACE Rev. 2. Products are presented according to the Polish Classification of Goods and Services – PKWiU 2015 and PRODPOL nomenclature.

2. Data were compiled using the enterprise method, excluding information concerning the quantity of production of goods, which were compiled using the company method, i.e. by the real location of production. The definition of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook, item 7 on page 175.

3. Sold production concerns the total activity of an economic entity, i.e., both industrial and non-industrial production. Sold production of industry includes the value of finished products sold, semi-finished products and parts of own production, the value of paid work and services rendered, i.e. both industrial and non-industrial, flat agent's fee in the case of concluding an agreement on commission terms and full agent's fee in the case of concluding an agency agreement, the value of products in the form of settlements in kind as well as products designated for increasing the value of own fixed assets.

Sold production of industry is presented in basic prices. The definition of basic price is given in the general notes to the Yearbook, item 10 on page 176.

Jako ceny stałe przyjęto:

- ceny stałe 2010 r. (średnie ceny bieżące 2010 r.) dla lat 2011–2015,
- ceny stałe 2015 r. (średnie ceny bieżące 2015 r.) od 2016 r.,
- ceny stałe 2021 r. (średnie ceny bieżące 2021 r.) od 2022 r.

4. W danych dotyczących produkcji uwzględniono wartość **pracy nakładczej**.

5. Dane o **przeciętnym zatrudnieniu i przeciętnych miesięcznych wynagrodzeniach brutto** dotyczą pracowników najemnych, tj. osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie, wybór lub stosunek służbowy) i obejmują pracowników pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych – na terenie kraju – w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

Budownictwo

1. Informacje w dziale dotyczą działalności podmiotów gospodarczych zaliczonych zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności (PKD 2007) do sekcji „Budownictwo”.

2. Dane opracowano metodą przedsiębiorstw. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika ust. 7 na str. 175.

3. **Produkcja budowlano-montażowa** dotyczy działalności zrealizowanej na terenie kraju i obejmuje roboty budowlane o charakterze inwestycyjnym, remontowym i konserwacyjnym oraz budownictwo tymczasowe na placach budów – wykonane siłami własnymi systemem zleceńowym (tj. na rzecz wykonawców/zlecających) przez podmioty budowlane.

4. Podziału produkcji budowlano-montażowej według rodzajów obiektów budowlanych oraz podziału budynków oddanych do użytku według rodzajów budynków dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (PKOB).

5. Informacje o **budynkach oddanych do użytkowania** (przez wszystkich inwestorów):

- w zakresie liczby budynków obejmują tylko budynki nowo wybudowane,
- w zakresie kubatury budynków obejmują budynki nowo wybudowane i rozbudowane (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

6. Dane o **przeciętnym zatrudnieniu i przeciętnych miesięcznych wynagrodzeniach brutto** dotyczą pracowników najemnych, tj. osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie, wybór lub stosunek służbowy) i obejmują pracowników pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych – na terenie kraju – w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

Transport

1. Dane dotyczące ogólnej długości **linii kolejowych eksploatowanych** w dniu 31 grudnia ustalono jako sumę długości linii kolejowych normalnotorowych, wąskotorowych i szerokotorowych (dane o długości tych linii ujęto w długości linii normalnotorowych) czynnych w tym dniu.

Linia kolejowa jest to element sieci kolejowej pomiędzy dwiema stacjami węzłowymi (lub krańcowymi).

2. **Drogi publiczne** ze względu na funkcje w sieci drogowej dzielą się według przepisów ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych na następujące kategorie: drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne.

Drogi publiczne ze względu na rodzaj nawierzchni dzielą się na drogi o nawierzchni twardej oraz drogi o nawierzchni gruntowej.

Do dróg o nawierzchni twardej zalicza się drogi o nawierzchni twardej ulepszonej (z kostki kamiennej, klinkieru, betonu, z płyt kamienno-betonowych, bitumu) oraz drogi o nawierzchni nieulepszonej (o nawierzchni tłuczniowej i brukowej).

3. Linia autobusowa jest stałym połączeniem drogowym dwóch krańcowych miejscowości oraz wybranych miejscowości pośrednich przy użyciu jednego lub kilku autobusów regularnie kursujących między tymi miejscowościami według ogłoszonego rozkładu.

Długość linii autobusowej jest to długość trasy w km pomiędzy dwiema krańcowymi miejscowościami niezależnie od ilości kursów autobusów odbywających się na tej linii.

4. **Transport samochodowy zarobkowy**, zarówno w zakresie przewozu ładunków, jak i pasażerów, obejmuje usługi świadczone odpłatnie przez podmioty, w których transport samochodowy stanowi podstawową działalność gospodarczą; ponadto w zakresie przewozu pasażerów obejmuje również usługi wykonywane odpłatnie przez podmioty prowadzące podstawową działalność gospodarczą inną niż transport samochodowy.

As constant prices, the following prices were adopted:

- 2010 constant prices (2010 average current prices) for 2011–2015,
- 2015 constant prices (2015 average current prices) since 2016,
- 2021 constant prices (2021 average current prices) since 2022.

4. Data concerning production include the **value of outwork**.

5. Data regarding **average employment and average monthly gross wages and salaries** concern hired employees, i.e. persons employed on the basis of a work agreement (labour contract, appointment, promotion, selection or service relation) and include full-time and part-time paid employees, within the country, calculated as full-time employment.

Construction

1. Information in the chapter concerns activity of economic entities included, in accordance with NACE rev. 2, in the section “Construction”.

2. Data were compiled using the enterprise method. The definition of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook, item 7 on page 175.

3. **Construction and assembly production** concerns activity realized domestically and includes construction works with an investment, restoration and maintenance character as well as temporary construction on construction sites realized by construction entities with their own resources on the basis of the contract system (i.e. for outside clients).

4. The division of construction and assembly production by type of construction as well as the division of buildings completed by type of buildings was made on the basis of the Polish Classification of Types of Construction (PKOB).

5. Information on **buildings completed** (by all investors):

- within the scope of the number of buildings includes only newly built buildings,
- within the scope of the cubic volume of buildings includes newly built and expanded buildings (only concerning the expanded part).

6. Data regarding **average employment and average monthly gross wages and salaries** concern hired employees, i.e. persons employed on the basis of a work agreement (labour contract, appointment, promotion, selection or service relation) and include full-time and part-time paid employees, within the country, calculated as full-time employment.

Transport

1. Data concerning the total length of **railway lines operated** on 31 December was established as the sum of the length of standard gauge, narrow gauge and wide gauge railway lines (data concerning the length of these lines is given in terms of standard gauge lines) operating on that day.

The **railway line** is an element of the rail network between two junction stations (or terminal stations).

2. On account of functions in a road network **public roads** are divided, according to the Law on Public Roads dated 21 March 1985, into following categories: national, regional, district and communal roads.

The public roads are split by the surface type into hard-surfaced roads and unsurfaced roads.

The hard-surfaced roads include improved hard surface roads (cobble stone, clinker, concrete, stone and concrete slabs, bitumen) and roads with unimproved surface (with macadam and cobbled surface).

3. A bus line is a permanent road link between two terminal locations as well as between selected intermediate locations which involves using one or several buses travelling between these locations on a regular basis according to a defined schedule.

The **length of a bus line** is the length of the route in km between the two terminal locations regardless of the number of trips made by buses on that line.

4. **Road transport for hire or reward** with respect to transport of goods as well as transport of passengers includes services for remuneration carried out by entities, for which road transport services are the basic economic activity; moreover, in regard to transport of passengers includes also services for remuneration carried out by entities with basic economic other than road transport.

5. Informacje o **komunikacji miejskiej naziemnej** dotyczą komunikacji **autobusowej** (łącznie z autobusami pospiesznymi), **tramwajowej** i **trolejbusowej** – łącznie z obsługą ruchu podmiejskiego i międzydzielcowego pozostającego w gestii zakładów komunikacji miejskiej oraz zakładów prywatnych obsługujących niektóre miasta lub określone linie.

Przez **linię komunikacyjną** rozumie się trasę łączącą krańcowe punkty przebiegu wozów oznaczonych tym samym numerem lub znakiem literowym. Jako długość linii komunikacyjnych przyjęto sumę długości wszystkich stałych dziennych linii autobusowych, tramwajowych, trolejbusowych, po których kursują wozy oznaczone odrębnymi numerami lub znakami literowymi.

6. Dane dotyczące **transportu lotniczego** obejmują polskich przewoźników transportu lotniczego rozkładowego (transport pasażerów lub ładunków na stałych trasach i według stałych rozkładów lotów).

7. Dane o **wypadkach drogowych** obejmują zdarzenia mające związek z ruchem pojazdów na drogach publicznych, w wyniku których nastąpiła śmierć lub uszkodzenie ciała osób.

Handel. Ceny

1. Informacje w dziale dotyczą wszystkich jednostek gospodarki narodowej prowadzących działalność handlową lub gastronomiczną.

Przez **przedsiębiorstwa handlowe** rozumie się podmioty gospodarcze, których przeważającym rodzajem działalności jest sprzedaż towarów, zaliczana według PKD 2007 do sekcji „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle”.

2. Dane o **sprzedaży detalicznej** obejmują:

- 1) sprzedaż towarów w ilościach wskazanych na zakup dla potrzeb indywidualnych nabywców;
- 2) sprzedaż towarów handlowych i produkcji gastronomicznej w placówkach gastronomicznych.

W wartości sprzedaży detalicznej nie uwzględniono sprzedaży targowiskowej dokonanej przez sprzedawców uiszczających jedynie opłatę placową (np. sprzedaży produktów rolnych dokonanej przez producentów rolników, sprzedaży na giełdach samochodowych).

Dane dotyczące sprzedaży detalicznej prezentuje się w dostosowaniu do Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP), wydzielając sprzedaż w placówkach gastronomicznych. W odróżnieniu od grupowań występujących w klasyfikacji COICOP wyodrębnią się „towary nieżywnościowe”.

Podziału towarów na żywność i napoje bezalkoholowe, napoje alkoholowe oraz towary nieżywnościowe dokonano szacunkowo.

Dane o **sprzedaży hurtowej towarów** obejmują sprzedaż z magazynów handlowych własnych bądź użytkowanych, w których składowane towary stanowią własność przedsiębiorstwa handlowego. Do wartości sprzedaży hurtowej zalicza się również wartość sprzedaży zrealizowanej na zasadzie bezpośredniej płatności lub kontraktu (agenci, aukcjonerzy), jak również wartość sprzedaży zrealizowanej przez tranzyt rozliczany, polegający na przekazywaniu towarów bezpośrednio od dostawcy do odbiorcy z pominięciem magazynów, które tę dostawę realizują.

3. Podziału **sklepów według form organizacyjnych** dokonano na podstawie wielkości powierzchni sprzedażowej sklepów i rodzaju sprzedawanych w nich towarów.

4. Do **placówek gastronomicznych** zaliczono zakłady i punkty gastronomiczne stałe i sezonowe, których przedmiotem działalności jest przygotowanie oraz sprzedaż posiłków i napojów do spożycia na miejscu i na wynos. Sezonowe placówki gastro-nomiczne uruchamiane są okresowo i działają nie dłużej niż sześć miesięcy w roku kalendarzowym. Do placówek gastronomicznych nie zalicza się ruchomych punktów sprzedaży detalicznej i automatów sprzedażowych.

5. Podstawę do opracowania **wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych** stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług (ok. 1400—1800 w różnych latach).

Wskaźniki cen obliczono przy przyjęciu systemu wag opracowanego na podstawie struktury wydatków (bez spożycia naturalnego i wydatków na ubezpieczenie na życie) gospodarstw domowych na zakup towarów i usług konsumpcyjnych z roku poprzedzającego rok badany, uzyskanej z badania budżetów gospodarstw domowych.

Grupowania towarów i usług konsumpcyjnych dokonano na podstawie Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP, do 2013 r. – COICOP/HICP).

5. Information from **urban ground transport** concerns bus (including express buses), tram and trolley-bus communication – including the handling suburban and inter-city service under the responsibility of public and private urban transport enterprises and companies serving some cities and specific lines.

Transport line is understood as a route connecting the extreme points of the route of vehicles designated with the same number or letter. The length of the transport lines is the sum of the length of all of the scheduled daytime bus, tram and trolley-bus lines over which vehicles designated with separate numbers or letters travel.

6. Data on **air transport** concern Polish carriers of scheduled air transport (the transport of passengers or freight on permanent routes and according to established flight schedules).

7. Data regarding **road traffic accidents** cover events connected with the movement of vehicles on public roads as a result of which death or injury occurred.

Trade. Prices

1. Information in this chapter concerns all entities of the national economy conducting trade or catering activity.

Trade enterprises are understood as economic entities, the principal activity of which is the sale of commodities, classified according to NACE Rev. 2 in the section “Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles”.

2. Data concerning **retail sales** include:

- 1) sales of goods in quantities in quantities indicating purchases for the individual needs of consumers;
- 2) sales of trade commodities and catering production in catering establishments.

The marketplace sales made by salesmen only paying a stall fee (e.g. sales of agricultural products conducted by farmer producers, sales at automobile markets) are not included in the value of retail sales.

Data concerning retail sales are presented according to the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP), separating sales in catering establishments. As opposed to groupings in the COICOP classification “non-foodstuff goods” are presented separately.

The division of goods into food and non-alcoholic beverages, alcoholic beverages as well as non-foodstuff goods was made by estimation.

Data regarding the **wholesale sale of commodities** include sales from warehouses, in which the commodities stored account for the property of a trade enterprise. The value of wholesale sales also includes the value of sales realized on the basis of a direct payment or contract (agents, auctioneers), as well as the value of sales realized by settled transit consisting in the transfer of commodities directly from the supplier to the client, by-passing the warehouses which realize the delivery.

3. The division of **stores by organizational form** was made on the basis of the area of the sales floor and the types of goods sold.

4. Catering establishments include permanent and seasonal catering establishments and outlets, the scope of activity of which is the preparation and sale of meals and beverages for on-site and take-out consumption. Seasonal catering establishments are open for a certain period of time and operate not longer than six months in a calendar year. Portable retail sales points and vending machines are not treated as catering establishments.

5. The basis for compiling the **price indices of consumer goods and services** is price observation of representatives of goods and services (about 1400—1800 in various years).

The consumer price indices have been calculated applying the weights system based on the structure of households' expenditure (excluding own consumption and expenditures on life insurance) on purchasing consumer goods and services from the year preceding the surveyed year, derived from the household budgets survey.

The grouping of consumer goods and services is presented on the basis of the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP, until 2013 – COICOP/HICP).

Finanse przedsiębiorstw

1. **Wyniki finansowe przedsiębiorstw** prezentuje się w dostosowaniu do ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

Dane prezentowane w dziale dotyczą przedsiębiorstw niefinansowych (jednostek prawnych) prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 10 osób i więcej. Dane nie obejmują podmiotów prowadzących działalność bankową, maklerską, ubezpieczeniową oraz towarzystw inwestycyjnych i emerytalnych, narodowych funduszy inwestycyjnych, szkół wyższych, a także samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, instytucji kultury posiadających osobowość prawną i gospodarstw indywidualnych w rolnictwie oraz związków zawodowych, organizacji religijnych i politycznych.

2. **Przychody ogółem** (kwoty otrzymane i należne) obejmują: przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług), przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów, pozostałe przychody operacyjne oraz przychody finansowe.

3. **Koszty ogółem** obejmują: koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług), wartość sprzedanych towarów i materiałów, pozostałe koszty operacyjne oraz koszty finansowe.

4. **Przychody i koszty uzyskania przychodów ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów** wpływające na wynik finansowy ustala się w wartości wyrażonej w rzeczywistych cenach sprzedaży, z uwzględnieniem odpustów, rabatów i bonifikat, bez podatku od towarów i usług (VAT).

5. **Wynik finansowy brutto** oblicza się jako różnicę przychodów ogółem i kosztów ogółem – w przypadku nadwyżki kosztów ogółem nad przychodami ogółem wynik finansowy zapisuje się ze znakiem (-), do 2015 r. był korygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych, który od 2016 r. zaliczany jest do pozostałych przychodów/kosztów operacyjnych.

6. **Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto** obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych oraz inne płatności wynikające z odrębnych przepisów. Podatek dochodowy jest to podatek od osiągniętego zysku, który podmiot gospodarczy jest zobowiązany uiścić po uwzględnieniu przyznanego ulg. **Wynik finansowy netto** (zysk lub strata) otrzymuje się po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia.

7. **Wskaźnik rentowności obrotu** obliczono następująco:

- **brutto** jako relację wyniku finansowego brutto do przychodów ogółem,
- **netto** jako relację wyniku finansowego netto do przychodów ogółem.

8. **Aktywa obrotowe** obejmują zapasy oraz krótkoterminowe: należności, inwestycje (środki pieniężne i papiery wartościowe), rozliczenia międzyokresowe. Należności z tytułu dostaw i usług są zaliczane do należności krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

9. **Kapitały (fundusze) własne** ujmują się w księgach rachunkowych z podziałem na ich rodzaje i według zasad określonych przepisami prawa, postanowieniami statutu lub umowy o utworzeniu jednostki. Obejmują one: kapitał (fundusz) podstawowy, kapitał (fundusz) zapasowy, kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny, pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe, niepodzielony (nierozliczony) wynik finansowy z lat ubiegłych, wynik finansowy netto roku obrotowego oraz odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego.

10. **Zobowiązania przedsiębiorstw** obejmują wszystkie zobowiązania z wszelkich tytułów, w tym również z tytułu kredytów i pożyczek. Ogół zobowiązań przedsiębiorstw dzieli się na zobowiązania długoterminowe i krótkoterminowe. Zobowiązania długoterminowe powstałe z innych tytułów niż dostawy i usługi obejmują zobowiązania, których termin płatności w całości lub części przypada powyżej 12 miesięcy po dniu bilansowym. Zobowiązania krótkoterminowe obejmują ogół zobowiązań z tytułu dostaw i usług, a także całość lub tę część pozostałych zobowiązań, które stają się wymagalne w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

11. Dane dotyczące finansów przedsiębiorstw podano na podstawie rocznej sprawozdawczości finansowej (przed weryfikacją bilansu).

Finanse publiczne

1. **Finanse publiczne** obejmują procesy związane z gromadzeniem środków publicznych oraz ich rozdysponowaniem, a w szczególności: gromadzenie dochodów i przychodów publicznych, wydatkowanie środków publicznych, finansowanie potrzeb pożyczkowych budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego, zaciąganie zobowiązań angażujących środki publiczne, zarządzanie środkami publicznymi, zarządzanie długiem

Finances of enterprises

1. **Financial results of enterprises** are adjusted to the Accounting Act of 29 September 1994.

Data presented in the chapter concern non-financial enterprises (legal entities) with 10 and more persons employed keeping accounting ledgers. Data do not include banks, brokerage houses, insurance companies, investment and pension societies, national investment funds, higher education institutions, independent public health care facilities, cultural institutions with legal personality and private farms in agriculture as well as trade unions, religious and political organisations.

2. **Total revenues** (sums received and due) include: net revenues from sale of products (goods and services), net revenues from sale of goods and materials, other operating revenues and financial revenues.

3. **Total costs** include: cost of products sold (goods and services), value of goods and materials sold, other operating costs and financial costs.

4. **Revenues and costs of obtaining revenues from the sale of products, goods and materials** which have an influence on the financial result are expressed in actual sales prices including discounts, rebates and reductions, excluding the value added tax (VAT).

5. **The gross financial result** is calculated as the difference of total revenues and total costs – in the case of surplus of total costs over total revenues, the financial result is recorded with the sign (-), until 2015 corrected by result on extraordinary events, of which since 2016 are classified as other operating revenues/costs.

6. **Obligatory encumbrances on gross financial result** include corporate income tax and personal income tax as well as other payments under separate regulations. Income tax is the tax on earned profit which an economic entity is obliged to pay after considering abatements granted. **The net financial result** (profit or loss) is derived after reducing the gross financial result by obligatory encumbrances.

7. **Turnover profitability indicator** was calculated as follows:

- **gross** as the relation of the gross financial result to total revenues,
- **net** as the relation of the net financial result to total revenues.

8. **Current assets** include stocks and short-term: receivables, investments (cash equivalents, short-term securities), prepayments and accruals. Receivables from deliveries and services are included in short-term receivables (irrespective of their due date).

9. **Share equity (funds)** is recorded in accounting ledgers according to type and principles defined in legal regulations, statute resolutions or agreements regarding the establishment of the entity. They include: share capital (fund), supplementary capital (fund), revaluation reserve capital (fund), other reserve capital (fund), undistributed (unsettled) financial result from previous years, net financial result of the turnover year and write-offs from net profit for the turnover year.

10. **Liabilities of enterprises** include all liabilities, including liabilities from credits and loans. They are divided into long-term liabilities and short-term liabilities. Long-term liabilities other than liabilities from deliveries and services, include liabilities which become due fully or partially more than 12 months after the balance sheet date. Short-term liabilities include all liabilities from deliveries and services and all or part of other liabilities due within 12 months after the balance sheet date.

11. Data concerning finances of enterprises are presented on the basis of annual financial reports (before balance verification).

Public finance

1. **Public finance** include the processes connected with accumulation and allocation of public funds, and particularly: collecting and accumulating revenue, spending public funds, financing of loan needs of the state budget and of the budgets of local government units, incurring liabilities involving public funds, managing public funds and public debt, as well as settlements with the European Union budget. The legal basis defining such

publicznym oraz rozliczenia z budżetem Unii Europejskiej. Podstawę prawną określającą te procesy stanowi ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych i przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych. W przypadku gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego również ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym, ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa oraz ustawa z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

2. Prezentowane dane obejmują informacje dotyczące dochodów, wydatków i wyniku jednostek samorządu terytorialnego, z uwzględnieniem dotacji celowych z budżetu państwa oraz subwencji ogólnej z budżetu państwa.

Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego zgrupowano zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o finansach publicznych oraz rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych.

Prezentowane dane w zakresie wydatków według działów obejmują wszystkie paragrafy wydatkowe zrealizowane w danym dziale.

3. Informacje dotyczące budżetów jednostek samorządu terytorialnego zaprezentowano na podstawie sprawozdawczości Ministerstwa Finansów.

Investycje. Środki trwałe

Investycje

1. **Nakłady inwestycyjne** to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji. Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

Nakłady na środki trwałe to nakłady na:

- budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentację projektowo-kosztorysowe,
- maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem),
- środki transportu,
- inne, tj.: melioracje wodne, poprawę walorów (ulepszenie) gruntów, inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie oraz odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji.

Pozostałe nakłady to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

2. **Nakłady inwestycyjne** zaliczono do odpowiednich sekcji PKD 2007 zgodnie z zaklasyfikowaniem działalności inwestora (podmiotu gospodarki narodowej), z wyjątkiem nakładów na obiekty niezwiązane z jego podstawową działalnością, które zaliczono do odpowiednich sekcji według kryterium przeznaczenia obiektu (dotyczy np.: budynków i lokali mieszkalnych, obiektów przeznaczonych dla potrzeb edukacji, ochrony zdrowia, sportu i rekreacji).

Środki trwałe

1. Do **środków trwałych** zalicza się kompletne i nadające się do użytku składniki majątkowe o przewidywanym okresie użytkowania dłuższym niż rok, w tym również: drogi publiczne, ulice i place łącznie z pobocznymi i podbudową, uzbrojenie terenu, zasadzenia wieloletnie, melioracje, budowle wodne, grunty, inwentarz żywy (stado podstawowe) oraz od 1 stycznia 2002 r. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego i spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego (użytkowego).

Dane o środkach trwałych nie obejmują:

- wartości gruntów, uznanych od 1 stycznia 1991 r. za środki trwałe zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12 grudnia 1990 r.,
- prawa użytkowania wieczystego gruntu, uznanego od 1 stycznia 2002 r. za środki trwałe zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r.

2. **Wartość brutto środków trwałych** jest to wartość równa nakładom poniesionym na ich zakup lub wytworzenie, bez potrącenia wartości zużycia (umorzona).

Przez **wartość brutto** środków trwałych w **bieżących cenach ewidencyjnych** według stanu w dniu 31 grudnia należy rozumieć:

processes is the Act of 27 August 2009 on the Public Finances and inter-temporal provisions of the Act on Public Finances. With respect to the financial management of local government units, the legal basis is additionally provided by the Act of 8 March 1990 on Gmina Local Government, the Act of 5 June 1998 on Powiat Local Government, the Act of 5 June 1998 on Voivodship Local Government and the Act of 13 November 2003 on Incomes of Local Government Units.

2. The presented data include information on revenue, expenditure and budgets results of local government units, taking into account the targeted grants from the state budget and general subvention from the state budget.

Revenue and expenditure of the budgets of local government units are grouped in accordance with the provisions set forth in the Law on Public Finances and in the Regulation of the Minister of Finance on detailed classification of budget revenue, expenditure, income, outgoing and funds from foreign sources.

The presented data on expenditure by divisions cover all the paragraphs of expenditure realized in that division.

3. Information concerning the budgets of local government units is presented on the basis of reporting by the Ministry of Finance.

Investments. Fixed assets

Investments

1. **Investment outlays** are financial or material expenditures, aimed at creating new fixed assets or improving (rebuilding, enlargement, reconstruction or modernisation) existing fixed capital items as well as outlays on so-called initial equipment for the investment.

Investment outlays are divided into outlays on fixed assets and other outlays.

Outlays on fixed assets include expenditures on:

- buildings and structures (include buildings and premises as well as civil and water engineering structures), including, among others, construction and assembly works, design-cost-estimate documentations,
- machinery, technical equipment and tools (including instruments, movables and equipment),
- transport equipment,
- others, i.e. irrigation and drainage, land quality improvements, livestock (basic herd), long-term plantings and interest on investment credits and loans for the period of investment implementation.

Other outlays are expenditures on so-called initial equipment for the investment and other costs related to the implementation of the investment. These outlays do not increase the value of fixed assets.

2. Investment outlays are included into the appropriate sections of the NACE Rev. 2 in accordance with the classification of the investor's activity (entity of the national economy), with the exception of outlays on structures not connected with its basic activity, which were included into the appropriate sections according to the criteria of structure destination (concerning e.g.: residential buildings and premises, buildings for education, health care, sport and recreational purposes).

Fixed assets

1. **Fixed assets** include asset components and other objects completed and ready for usage with an expected period of utility exceeding 1 year, of which also: public roads, streets and squares together with shoulders and foundations, development of land tracts, long-term plantings, irrigation and drainage, water structures, land, livestock (basic herd) as well as since 1 January 2002 cooperative ownership right to residential premises and cooperative right to non-residential (of utility character) premises.

Data regarding fixed assets do not include:

- value of land recognised, since 1 January 1991, as fixed assets, in accordance with the Regulation of the Council of Ministers of 12 December 1990,
- right of perpetual usufruct of land, regarded as fixed assets since 1 January 2002, in accordance with Accounting Act of 29 September 1994.

2. The **gross value of fixed assets** is the value equal to the outlays incurred on their purchase or manufacturing them, without deducting consumption value (depreciation).

The **gross value** of fixed assets at **current book-keeping prices** is understood, as of 31 December:

- w zakresie środków trwałych przekazanych do eksploatacji:
 - przed 1 stycznia 1995 r. – wartość w cenach odtworzenia z września 1994 r.,
 - po 1 stycznia 1995 r. – wartość w cenach bieżących nabycia lub wytworzenia;
- w podmiotach stosujących Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR), wprowadzone od 1 stycznia 2005 r. – również wycenę według wartości godziwej.

3. **Wartość brutto w cenach odtworzenia** została ustalona w wyniku aktualizacji (wyceny) środków trwałych w gospodarce narodowej dokonanej według stanu w dniu 1 stycznia 1995 r. zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 stycznia 1995 r. w sprawie amortyzacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, a także aktualizacji wyceny środków trwałych.

Rachunki regionalne

1. **Rachunki regionalne** opracowano według zasad systemu rachunków narodowych, zgodnie z „Europejskim Systemem Rachunków Narodowych i Regionalnych w Unii Europejskiej (ESA 2010)” wprowadzonym rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 549/2013 z dnia 21 maja 2013 r.

2. W systemie rachunków regionalnych dla każdego województwa zestawiane są: rachunek produkcji i rachunek tworzenia dochodów według sektorów instytucjonalnych i rodzajów działalności oraz rachunek podziału pierwotnego dochodów i rachunek podziału wtórnego dochodów w sektorze gospodarstw domowych.

3. **Produkt krajowy brutto (PKB)** przedstawia końcowy rezultat działalności wszystkich podmiotów gospodarki narodowej. Produkt krajowy brutto równa się sumie wartości dodanej brutto wytworzonej przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne powiększonej o podatki od produktów i pomniejszonej o dotacje do produktów. Produkt krajowy brutto jest liczony w cenach rynkowych.

W obliczeniach dynamiki wolumenu produktu krajowego brutto jako ceny stałe przyjęto ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany.

4. **Wartość dodana brutto (WDB)** mierzy wartość nowo wytworzoną w wyniku działalności produkcyjnej krajowych jednostek instytucjonalnych. Wartość dodana brutto stanowi różnicę między produkcją globalną a zużyciem pośrednim, jest wyrażona w cenach bazowych.

5. **Produkcja globalna** obejmuje wartość wyrobów i usług wytworzonych przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne. Produkcja globalna jest wyceniana w cenach bazowych lub według kosztów produkcji.

6. **Zużycie pośrednie** obejmuje wartość zużytych materiałów (łącznie z paliwami) netto (po odjęciu wartości odpadów użytkowych), surowców (łącznie z opakowaniami), energii, gazów technicznych, usług obcych (obróbka obca, usługi transportowe, najem sprzętu, usługi telekomunikacyjne i obliczeniowe, prowizje płacone za usługi bankowe), usługi pośrednictwa finansowego mierzone pośrednio (FISIM), koszty podróży służbowych (bez diet) oraz inne koszty (np. koszty reklamy, reprezentacji, dzierżawy i najmu, koszty biletów służbowych, koszty ryczałtów za używanie własnych pojazdów do celów służbowych, opłaty giełdowe i opłaty z tytułu uczestnictwa w Krajowym Depozycie Papierów Wartościowych). Zużycie pośrednie jest wyceniane w cenach nabycia.

7. W systemie rachunków regionalnych przyjmuje się zasadę ewidencjonowania produkcji globalnej oraz zużycia pośredniego z uwzględnieniem **obrotów wewnętrznych**, to jest łącznie z wartością produktów wytworzonych przez jedną jednostkę lokalną i przeznaczonych do dalszego przetwarzania w innych jednostkach lokalnych tej samej jednostki instytucjonalnej.

8. **Dochody pierwotne brutto w sektorze gospodarstw domowych** składają się z nadwyżki operacyjnej brutto łącznie z dochodem mieszanym brutto, dochodów związanych z pracą najemną (obejmujących całkowite koszty związane z zatrudnieniem, tj. wynagrodzenia łącznie ze składkami na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne płaconymi przez pracowników, składki na ubezpieczenia społeczne płacone przez pracodawców powiększone o składki na Fundusz Pracy i inne koszty związane z zatrudnieniem) oraz dochodów z tytułu własności.

9. **Dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych** powstają w wyniku skorygowania dochodów pierwotnych brutto o podatki bieżące od dochodów, majątku itp., składki netto na ubezpieczenia społeczne, świadczenia społeczne inne niż transfery socjalne w naturze (świadczenia z ubezpieczeń społecznych pieniądze, pozostałe świadczenia z ubezpieczeń społecznych, świadczenia z pomocy społecznej pieniądze) oraz pozostałe transfery bieżące.

Dynamikę realnych dochodów do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych obliczono metodą uproszczoną przy

- within the scope of fixed assets designated for exploitation:
 - before 1 January 1995 – as the value at replacement prices of September 1994,
 - after 1 January 1995 – as the purchase or manufacturing value at current prices;
- in units that use International Accounting Standards (IAS) implemented since 1 January 2005 – also revaluation according to fair value.

3. The **gross value at replacement prices** was established as a result of the revaluation of fixed assets in the national economy as of 1 January 1995, in accordance with the decisions of the Regulation of the Minister of Finance, dated 20 January 1995, regarding the depreciation of fixed assets and intangible fixed assets, as well as the revaluation of fixed assets.

Regional accounts

1. **Regional accounts** were compiled according to the principles of “The European System of National and Regional Accounts in the European Union (ESA 2010)” introduced by Regulation (EU) No 549/2013 of the European Parliament and of the Council of 21 May 2013.

2. The following accounts are compiled in the regional accounts system for each voivodship: the production account and the generation of income account by institutional sectors and kind of activity as well as the allocation of primary income account and the secondary distribution of income account in the households sector.

3. **Gross domestic product (GDP)** presents the final result of the activity of all entities of the national economy. Gross domestic product is equal to the sum of gross value added generated by all domestic institutional units, increased by taxes on products and decreased by subsidies on products. Gross domestic product is calculated at market prices.

Current prices from the year preceding the reference year were adopted as constant prices in the calculations of gross domestic product volume indices.

4. **Gross value added (GVA)** measures the newly generated value as a result of the production activity of domestic institutional units. Gross value added is the difference between gross output and intermediate consumption, and is presented at basic prices.

5. **Gross output** includes the value of goods and services produced by all domestic institutional units. Gross output is valued at basic prices or according to the production costs.

6. **Intermediate consumption** includes the value of consumed materials (including fuels) in net terms (after subtracting the value of recyclable wastes), raw materials (including packaging), energy, technological gases, outside services (outside processing, transport services, equipment rental, telecommunication and accounting services, commissions paid for banking services), financial intermediation services indirectly measured (FISIM), costs of business trips (excluding travelling allowances) as well as other costs (e.g. advertising, representation, rental and leasing costs, ticket costs for official business, costs of lump-sum payments for using personal vehicles for official business, stock exchange payments as well as payments from participating in the National Depository for Securities). Intermediate consumption is valued at purchaser's prices.

7. In the regional accounts system the principle of recording gross output as well as intermediate consumption including **internal turnover** is accepted, i.e. jointly with value of products produced by one local unit and destined for further processing in other local units of the same institutional units.

8. **Gross primary income in the households sector** is comprised of the gross operating surplus jointly with the gross mixed income, income connected with hired work (including total compensation of employees, i.e. wages and salaries jointly with contributions to social security and health security paid by employees, contributions to social security paid by employers increased by the Labour Fund and other costs connected with employment) as well as property income.

9. **Gross disposable income in the households sector** is obtained as a result of correcting gross primary income by current taxes on income, wealth, etc., net social contributions, social benefits other than social transfers in kind (social security benefits in cash, other social insurance benefits, social assistance benefits in cash) and other current transfers.

Indices of gross real disposable income in the households sector are calculated applying simplified method using price indices of consumer goods and services by voivodships.

zastosowaniu wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych według województw.

10. Grupowanie danych z rachunków regionalnych w przekroju województw i podregionów w podziale na rodzaje działalności według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007) zostało dokonane **metodą jednostek lokalnych rodzaju działalności**, tj. zgodnie z siedzibą i podstawowym rodzajem działalności jednostki lokalnej przedsiębiorstwa.

11. Kryteria zaliczania danej jednostki gospodarki narodowej do określonego **sektora instytucjonalnego** są: funkcje pełnione w gospodarce narodowej, rodzaj aktywności w tworzeniu nowych wartości ekonomicznych oraz sposób uczestniczenia w podziale dochodów. Wyróżnia się pięć krajowych sektorów instytucjonalnych:

- 1) sektor przedsiębiorstw niefinansowych, do którego zaliczono podmioty gospodarcze wytwarzające produkty rynkowe (wyroby i usługi niefinansowe) oraz jednostki niekomercyjnie spełniające kryteria ESA 2010 w zakresie klasyfikacji do sektoraprzsiębiorstw niefinansowych;
- 2) sektor instytucji finansowych, do którego zaliczono podmioty gospodarcze zajmujące się pośrednictwem finansowym i pomocniczą działalnością finansową, podmioty zajmujące się ubezpieczeniami,
- 3) sektor instytucji rządowych i samorządowych, do którego zaliczono jednostki będące producentami nierynkowymi, produkcji rynkowej stanowiącej przychody ze sprzedaży rynkowej oraz produkcji na własne cele finalne,
- 4) sektor gospodarstw domowych, który tworzą osoby fizyczne pracujące na własny rachunek w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie oraz osoby fizyczne pracujące na własny rachunek poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie z liczbą pracujących do 9 osób i prowadzące uproszczoną ewidencję księgową, a także osoby fizyczne użytkujące dochody z pracy najemnej i niezarobkowych źródeł;
- 5) sektor instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych, który obejmuje: organizacje społeczne, partie polityczne, organizacje związków zawodowych, stowarzyszenia, fundacje oraz jednostki organizacji wyznaniowych.

12. W rachunkach regionalnych uwzględnia się szacunek szarej gospodarki oraz działalności nielegalnej. **Szara gospodarka** obejmuje legalną produkcję ukrytą szacowaną dla zarejestrowanych podmiotów gospodarczych sektora prywatnego z liczbą pracujących od 9 osób (niezależnie od formy prawnej), z liczbą pracujących od 10 do 49 osób (bez spółdzielni) oraz osób fizycznych z tytułu wykonywania pracy nierejestrowanej, głównie w działalności usługowej.

W ramach **działalności nielegalnej** ujęto szacunki dotyczące produkcji i handlu narkotykami oraz przemytu papierosów i alkoholu, a także działalność osób czerpiących korzyści z tytułu świadczenia usług seksualnych przez inne osoby.

13. Dane z rachunków regionalnych za lata 2020-2022 zostały zrewidowane w stosunku do wcześniej opublikowanych, w ślad za rewizją benchmarkingową dokonaną w rocznych rachunkach narodowych. Dane zostały zmienione ze względu na konieczność:

- implementacji rekomendacji Komisji Europejskiej (Eurostatu),
- wykorzystania nowych i aktualizacji istniejących źródeł danych, w tym wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021 (NSP2021),
- wdrożenia wytycznych zawartych w zaktualizowanym „Podręczniku ds. deficytu i długu sektora instytucji rządowych i samorządowych” (Manual on Government Deficit and Debt – MGDD),
- zachowania ciągłości i porównywalności szeregów danych.

Opis wprowadzonych zmian został zawarty w „Informacji Głównego Urzędu Statystycznego na temat rewizji benchmarkingowej w rachunkach narodowych w latach 1995–2022” z dnia 10 października 2024 r., dostępnej na stronie Główny Urząd Statystyczny / Obszary tematyczne / Rachunki narodowe / Roczne rachunki narodowe / Informacja Głównego Urzędu Statystycznego na temat rewizji rachunków narodowych w latach 1995-2022.

14. Do przeliczeń danych według liczby ludności przyjęto ludność spełniającą kryterium rezydencji według definicji Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 549/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie europejskiego systemu rachunków narodowych i regionalnych w Unii Europejskiej (ESA2010), zakładającej okres przebywania osoby na terytorium ekonomicznym danego państwa przez jeden rok lub dłużej. Liczba ludności została przeliczona według stanu w dniu 30 czerwca. Dane o liczbie ludności rezydującej od roku 2022 uwzględniają dane dotyczące ludności ukraińskiej

10. Grouping regional accounts data by voivodships and subregions according to kind of activity of the Polish Classification of Activities (PKD 2007) was accomplished applying the **local kind-of-activity unit method**, i.e. in accordance with the place of residence and main kind of activity of the local unit of the enterprise.

11. Criteria for classifying a given unit of the national economy into specific **institutional sector** are: functions fulfilled in the national economy, kind of activity in the creation of new economic values as well as the way of participation in the distribution of income. The five following institutional sectors are defined:

- 1) non-financial corporations sector which includes economic entities manufacturing market products (goods and non-financial services) as well as non-profit units that meet the ESA 2010 classification criteria to non-financial corporations sector;
- 2) financial corporations sector which includes economic entities engaged in financial intermediation and auxiliary financial activity, entities engaged in insurance activity,
- 3) general government sector, which consists of institutional units which are non-market producers market output which constitutes revenues on market sales as well as output produced for own final use;
- 4) households sector which includes own-account workers on private farms in agriculture as well as natural persons working on own-account outside private farms in agriculture, employing up to 9 persons and keeping simplified accounting books as well as natural persons obtaining income from hired work and non-earned sources;
- 5) non-profit institutions serving households sector which includes: social organizations, political parties, trade unions, associations, foundations and units of religious organizations.

12. The estimation of hidden economy and illegal activities is included in regional accounts. **Hidden economy** covers the legal concealed production estimated for registered economic entities of private sector employing up to 9 persons (irrespective of the legal form), employing from 10 to 49 persons (excluding cooperatives) as well as natural persons engaged in non-registered work, primarily within the service activity.

Within **illegal activities** there were included estimations concerning production and trafficking in narcotics and smuggling of cigarettes and alcohol as well as activity of persons deriving profits from exploiting sexual services.

13. Data from regional accounts for the years 2020-2022 presented in this publication have been revised compared to those previously published, following a benchmarking revision in the annual national accounts. The data have been changed due to the necessity of:

- implementation of the European Commission (Eurostat) recommendations,
- applying of new and updating existing data sources, including the results of the National Population and Housing Census 2021,
- implementation of the guidelines contained in the updated “Manual on Government Deficit and Debt” (MGDD),
- maintenance of the continuity and comparability of data series.

14. When computing data according to the number of population, the population meeting the residence criterion as defined in Regulation (EU) No 549/2013 of the European Parliament and of the Council of 21 May 2013 on the European system of national and regional accounts in the European Union (ESA2010) was adopted, which assumes a person's stay in the economic territory of a given country for one year or more. The number of population was calculated as of 30 June. Data on the number of resident population from 2022 include data on the Ukrainian population.

Description of introduced changes is included in the “Information of the Central Statistical Office on the benchmarking revision in national accounts for the years 1995–2022” of 10 October 2024, available on the website Główny Urząd Statystyczny / Obszary tematyczne / Rachunki narodowe / Roczne rachunki narodowe / Informacja Głównego Urzędu Statystycznego na temat rewizji rachunków narodowych w latach 1995-2022.

15. Dane z rachunków regionalnych będą podlegały rewizji, w ślad za rewizją w rocznych rachunkach narodowych, zgodnie z zasadami Zharmonizowanej Europejskiej Polityki Rewizji (HERP), rekomendowanej przez Komisję Europejską wszystkim krajom Unii Europejskiej.

16. Informacje dotyczące rachunków regionalnych zamieszczone w publikacji „Zeszyt metodologiczny Produkt krajowy brutto i jego elementy w ujęciu regionalnym”.

Podmioty gospodarki narodowej

Prezentowane dane dotyczą podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON i obejmują osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, zaklasyfikowane do poszczególnych sekcji PKD 2007 według przeważającego rodzaju działalności.

Krajowy rejestr urzędowy podmiotów gospodarki narodowej, zwany dalej rejestrem REGON, jest rejestrem administracyjnym prowadzonym przez Prezesa GUS. Zasady prowadzenia rejestru określają przepisy ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej oraz przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 listopada 2015 r. w sprawie sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej, wzorów wniosków, ankiet i zaświadczeń.

Podstawową funkcją rejestru REGON jest identyfikowanie podmiotów gospodarki narodowej, co jest realizowane poprzez nadawanie im unikatowych numerów identyfikacyjnych.

Rejestr REGON jest na bieżąco aktualizowany na podstawie danych o podmiotach gospodarki narodowej, przekazywanych drogą elektroniczną z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, Krajowego Rejestru Sądowego, Systemu Informacji Oświatowej oraz Centralnego Rejestru Podmiotów Krajowej Ewidencji Podatników oraz — w przypadku pozostałych podmiotów — na podstawie wniosków zgłaszanych do właściwych urzędów statystycznych. Kompletność i aktualność rejestru uzależniona jest od terminowej realizacji ww. obowiązku.

15. Regional accounts data will be subject to review due to revision in annual national accounts, in accordance with the principles of the Harmonized European Revision Policy (HERP), recommended by the European Commission to all countries of the European Union.

16. Information concerning regional accounts is included in the publication “Methodological report. Gross domestic product and its elements in the regional breakdown”.

Entities of the national economy

Presented data concern entities of the national economy entered in the REGON register and include legal persons, organisational entities without legal personality and natural persons conducting economic activity, classified into particular the NACE Rev. 2 sections according to the predominant kind of activity.

The National Official Business Register, hereinafter referred to as REGON, is an administrative register held by the President of Statistics Poland. The rules for running the register are defined by the Act of 29 June 1995 on Official Statistics and the provisions of the decree of the Council of Ministers of 30 November 2015 on the mode and methodology of running and updating the National Official Business Register, application, questionnaire, certificate specimens and detailed condition.

The basic function of the REGON register is identification of entities of the national economy, which is accomplished by assigning to them unique identification numbers.

The REGON register is updated on a current basis with the use of data on entities of the national economy transferred through the electronic system from the Central Registration and Information on Business, the National Court Register, the Educational Information System as well as the Central Business Entity Register of the National Taxpayer Register, and — for the remaining entities — on the basis of applications submitted to the relevant statistical offices. The completeness and correctness of the register is contingent on the timely compliance with the above mentioned obligation.